

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

026000305249

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
«ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ»

Κατεύθυνση:
«Μαθηματικά και Πληροφορική στην Εκπαίδευση»

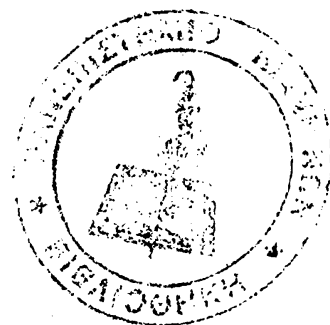
Όνοματεπώνυμο: Πλατή Δάφνη

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Θέμα: «Οι Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των
Επικοινωνιών στα Παιδαγωγικά Τμήματα
Δημοτικής Εκπαίδευσης»

Επιβλέπων

Καθηγητής Μικρόπουλος Αναστάσιος

Ιωάννινα, Φεβρουάριος 2012

Ευχαριστίες

Η παρούσα μεταπτυχιακή διατριβή εκπονήθηκε κατά τη διάρκεια της φοίτησής μου στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Επιστήμες της Αγωγής» του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, για την απόκτηση μεταπτυχιακού διπλώματος ειδίκευσης στην ειδίκευση «Μαθηματικά και Πληροφορική στην Εκπαίδευση». Στο σημείο αυτό θα ήθελα να εκφράσω τις ευχαριστίες μου σε όσους συνέβαλαν στην πραγματοποίηση αυτής της διατριβής.

Καταρχάς, θα ήθελα να εκφράσω την ευγνωμοσύνη μου στον κ. Τάσο Α. Μικρόπουλο, Καθηγητή του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, όχι μόνο γιατί ανέλαβε την επίβλεψη της εργασίας μου και την επιστημονική καθοδήγησή μου κατά την εκπόνησή της, αλλά και γιατί σε εκείνον κυρίως οφείλεται η μύησή μου στο χώρο των ΤΠΕ στην εκπαίδευση.

Επίσης ευχαριστώ τα άλλα δύο μέλη της επιτροπής κ. Α. Εμβαλωτή και κ. Κ. Κώτση για τη συμβολή τους στην ολοκλήρωση της διπλωματικής εργασίας.

Παράλληλα, ευχαριστώ θερμά τους διδάσκοντες των Παιδαγωγικών Τμημάτων Δημοτικής Εκπαίδευσης που δέχτηκαν να απαντήσουν στις ερωτήσεις μου, χωρίς τη βοήθεια των οποίων δε θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί η έρευνα αυτή. Βέβαια θα ήθελα να ευχαριστήσω και τους εργαζόμενους στις γραμματείες των Τμημάτων οι οποίοι πολύ πρόθυμα μου έστειλαν το υλικό που χρειαζόμουν.

Θα ήταν παράλειψη μου, αν δεν ευχαριστούσα θερμά την οικογένεια μου και ιδιαίτερα τους γονείς μου Κώστα και Σταματία και τον αδερφό μου Νίκο για την αμέριστη συμπαράσταση και ενθάρρυνση που μου προσφέρουν πάντα, καθώς και τον φίλο μου Αλέξανδρο για τη στήριξη και την υπομονή του.

Δάφνη Πλατή

Ιωάννινα, 2012

Περιεχόμενα

Περίληψη.....	1
1. Θεωρητικό πλαίσιο της έρευνας.....	2
1.1 Ένταξη των ΤΠΕ στην εκπαίδευση.....	2
1.2 Μοντέλα ένταξης των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική διαδικασία.....	3
1.3 Οι ΤΠΕ στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση.....	4
1.4 Ο ρόλος του εκπαιδευτικού στην ένταξη των ΤΠΕ στη σχολική τάξη.....	6
1.5 Οι ΤΠΕ στα Παιδαγωγικά Τμήματα.....	7
2. Μεθοδολογία.....	11
2.1 Ο σκοπός και οι στόχοι της έρευνας.....	11
2.2 Δείγμα.....	12
2.3 Διαδικασία.....	12
3. Αποτελέσματα της έρευνας.....	13
3.1 Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Αιγαίου.....	13
3.1.1 Τα μαθήματα των ΤΠΕ που διδάσκονται στο ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Αιγαίου.....	13
3.1.2 Στοιχεία για τους διδάσκοντες των μαθημάτων ΤΠΕ του ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Αιγαίου.....	21
3.1.3 Περιγραφικά αποτελέσματα για τα μαθήματα ΤΠΕ του ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Αιγαίου.....	23
3.1.4 Περιγραφικά αποτελέσματα σχετικά με το προφίλ των διδασκόντων των μαθημάτων ΤΠΕ του ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Αιγαίου.....	25
3.2 Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.....	25
3.2.1 Τα μαθήματα των ΤΠΕ που διδάσκονται στο ΠΤΔΕ του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.....	26
3.2.2 Στοιχεία για τους διδάσκοντες των μαθημάτων ΤΠΕ του ΠΤΔΕ του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.....	28
3.2.3 Περιγραφικά αποτελέσματα για τα μαθήματα ΤΠΕ του ΠΤΔΕ του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.....	28
3.2.4 Περιγραφικά αποτελέσματα σχετικά με το προφίλ των διδασκόντων των μαθημάτων ΤΠΕ του ΠΤΔΕ του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.....	30
3.3 Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης.....	30
3.3.1 Τα μαθήματα των ΤΠΕ που διδάσκονται στο ΠΤΔΕ του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης.....	30
3.3.2 Στοιχεία για τους διδάσκοντες των μαθημάτων ΤΠΕ του ΠΤΔΕ του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης.....	34
3.3.3 Περιγραφικά αποτελέσματα για τα μαθήματα ΤΠΕ του ΠΤΔΕ του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης.....	34
3.3.4 Περιγραφικά αποτελέσματα σχετικά με το προφίλ των διδασκόντων των μαθημάτων ΤΠΕ του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης.....	37
3.4 Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας.....	37
3.4.1 Τα μαθήματα των ΤΠΕ που διδάσκονται στο ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας.....	38
3.4.2 Στοιχεία για τους διδάσκοντες των μαθημάτων ΤΠΕ του ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας.....	40
3.4.3 Περιγραφικά αποτελέσματα για τα μαθήματα ΤΠΕ του ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας.....	41
3.4.4 Περιγραφικά αποτελέσματα σχετικά με το προφίλ των διδασκόντων των μαθημάτων ΤΠΕ για το ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας.....	43
3.5 Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.....	43
3.5.1 Τα μαθήματα των ΤΠΕ που διδάσκονται στο ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.....	43
3.5.2 Στοιχεία για τους διδάσκοντες των μαθημάτων ΤΠΕ του ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.....	50
3.5.3 Περιγραφικά αποτελέσματα για τα μαθήματα ΤΠΕ του ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.....	51
3.5.4 Περιγραφικά αποτελέσματα σχετικά με το προφίλ των διδασκόντων των μαθημάτων ΤΠΕ του ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.....	52
3.6 Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.....	53
3.6.1 Τα μαθήματα των ΤΠΕ που διδάσκονται στο ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.....	53
3.6.2 Στοιχεία για τους διδάσκοντες των μαθημάτων ΤΠΕ του ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.....	57
3.6.3 Περιγραφικά αποτελέσματα για τα μαθήματα ΤΠΕ του ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.....	58
3.6.4 Περιγραφικά αποτελέσματα σχετικά με το προφίλ των διδασκόντων των μαθημάτων ΤΠΕ του ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.....	61
3.7 Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.....	62
3.7.1 Τα μαθήματα των ΤΠΕ που διδάσκονται στο ΠΤΔΕ του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.....	62
3.7.2 Στοιχεία για τους διδάσκοντες των μαθημάτων ΤΠΕ του ΠΤΔΕ του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.....	71
3.7.3 Περιγραφικά αποτελέσματα για τα μαθήματα ΤΠΕ του ΠΤΔΕ του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.....	73
3.7.4 Περιγραφικά αποτελέσματα σχετικά με το προφίλ των διδασκόντων των μαθημάτων ΤΠΕ του ΠΤΔΕ του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.....	75
3.8 Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Κρήτης.....	76

Οι ΤΠΕ στα Παιδαγωγικά Τμήματα Δημοτικής Εκπαίδευσης

3.8.1	Τα μαθήματα των ΤΠΕ που διδάσκονται στο ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Κρήτης	76
3.8.2	Στοιχεία για τους διδάσκοντες των μαθημάτων ΤΠΕ του ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Κρήτης.....	84
3.8.3	Περιγραφικά αποτελέσματα για τα μαθήματα ΤΠΕ του ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Κρήτης.....	85
3.8.4	Περιγραφικά αποτελέσματα σχετικά με το προφίλ των διδασκόντων των μαθημάτων ΤΠΕ του ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Κρήτης	88
3.9.	Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Πατρών	88
3.9.1	Τα μαθήματα των ΤΠΕ που διδάσκονται στο ΠΤΔΕ Πανεπιστημίου Πατρών	88
3.9.2	Στοιχεία για τους διδάσκοντες των μαθημάτων ΤΠΕ του ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Πατρών	93
3.9.3	Περιγραφικά αποτελέσματα για τα μαθήματα ΤΠΕ του ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Πατρών	95
3.9.4	Περιγραφικά αποτελέσματα σχετικά με το προφίλ των διδασκόντων των μαθημάτων ΤΠΕ του ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Πατρών	95
3.10	Γενικά αποτελέσματα.....	97
3.10.1	Γενικά στοιχεία	97
3.10.2	Τύπος μαθήματος	98
3.10.3	Ασύγχρονη τηλεεκπαίδευση.....	100
3.10.4	Τρόπος διδασκαλίας	100
3.10.5	Τρόπος αξιολόγησης	101
3.10.6	Συγγράμματα.....	102
3.10.7	Περιεχόμενο μαθημάτων.....	103
3.10.8	Αποτελέσματα σχετικά με το προφίλ των διδασκόντων	105
4.	Συμπεράσματα.....	111
4.1	Συμπεράσματα για το ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Αιγαίου.....	111
4.2	Συμπεράσματα για το ΠΤΔΕ του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου	112
4.3	Συμπεράσματα για το ΠΤΔΕ του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης.....	113
4.4	Συμπεράσματα για το ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας.....	113
4.5	Συμπεράσματα για το ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.....	114
4.6	Συμπεράσματα για το ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων	114
4.7	Συμπεράσματα για το ΠΤΔΕ του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.....	116
4.8	Συμπεράσματα για το ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Κρήτης	117
4.9	Συμπεράσματα για το ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Πατρών	117
4.10	Γενικά συμπεράσματα	118
4.11	Περιορισμοί της έρευνας.....	123
4.12	Προτάσεις για περαιτέρω μελέτη.....	123
	Βιβλιογραφία	124

Περίληψη

Οι Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών (ΤΠΕ) έχουν εξελιχθεί τόσο πολύ τα τελευταία χρόνια που ήταν αδύνατο να μείνει ανεπηρέαστη η εκπαιδευτική διαδικασία. Οι ΤΠΕ τείνουν πια να ενσωματωθούν στη σχολική τάξη. Στόχος του νέου σχολείου είναι οι μαθητές να αποκτήσουν γνώσεις και ικανότητες γύρω από θέματα που αφορούν την διαχείριση δεδομένων, την αναζήτηση πληροφοριών, την επικοινωνία μέσω υπολογιστή, καθώς επίσης και να πληροφορηθούν για την επίδραση που έχουν στη ζωή τους οι νέες τεχνολογίες γενικότερα και να μάθουν να τις χρησιμοποιούν με σύνεση. Το ζήτημα το οποίο προκύπτει είναι αν οι εκπαιδευτικοί, οι οποίοι καλούνται να χρησιμοποιήσουν τις ΤΠΕ στο μάθημά τους, είναι κατάλληλα εκπαιδευμένοι για να το κάνουν αυτό ώστε να μπορούν να παρέχουν τεχνολογικά υποστηριζόμενες διδακτικές ευκαιρίες στους μαθητές.

Για να μπορέσουν οι εκπαιδευτικοί να το επιτύχουν αυτό είναι απαραίτητο οι ίδιοι να είναι γνώστες των νέων τεχνολογιών και της παιδαγωγικής αξιοποίησής τους. Κατά τη διάρκεια των σπουδών τους πρέπει να διδάσκονται και μαθήματα σχετικά με τις ΤΠΕ. Στα μαθήματα αυτά έρχονται σε επαφή με τις νέες τεχνολογίες και θα αποκτούν γνώσεις και δεξιότητες για την ενσωμάτωση των νέων τεχνολογιών στη διδασκαλία όλων των μαθημάτων. Η εκπαίδευση του δασκάλου ξεκινά από τα Παιδαγωγικά Τμήματα Δημοτικής Εκπαίδευσης, τα οποία περιλαμβάνουν μαθήματα σχετικά με την Πληροφορική και τις ΤΠΕ στα προγράμματα σπουδών τους.

Η παρούσα εργασία αποτελεί μια μελέτη της κατάστασης σχετικά με τη διδασκαλία των μαθημάτων ΤΠΕ στα Παιδαγωγικά Τμήματα Δημοτικής Εκπαίδευσης της χώρας. Στόχος της έρευνας είναι η διερεύνηση της επαρκούς προετοιμασίας του μελλοντικού δασκάλου, καθώς και άλλες πτυχές των μαθημάτων ΤΠΕ που διδάσκονται στα Παιδαγωγικά Τμήματα. Τα ευρήματα δείχνουν ότι σε όλα τα Τμήματα διδάσκονται τουλάχιστον δύο υποχρεωτικά μαθήματα σχετικά με την παιδαγωγική αξιοποίηση των ΤΠΕ και τον πληροφορικό γραμματισμό, γεγονός που προοιωνίζει την ετοιμότητα του μελλοντικού δασκάλου. Επίσης τα σχετικά μαθήματα αξιοποιούν τις ΤΠΕ στους τομείς της ασύγχρονης τηλεεκπαίδευσης καθώς και της αξιολόγησης των φοιτητών. Τα ευρήματα της μελέτης δείχνουν ότι μέσω των μαθημάτων Πληροφορικής και ΤΠΕ, εφαρμόζονται σύγχρονες διδακτικές μέθοδοι και τεχνικές που έχουν ως βάση την οικοδόμηση της γνώσης. Θετικό στοιχείο κρίνεται όλα τα Παιδαγωγικά Τμήματα να ακολουθήσουν ένα κοινό σχεδιασμό στους οδηγούς σπουδών τους όσον αφορά στα μαθήματα των ΤΠΕ.

1. Θεωρητικό πλαίσιο της έρευνας

1.1 Ένταξη των ΤΠΕ στην εκπαίδευση

Με τον όρο Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών - ΤΠΕ αποδίδεται ο αγγλικός όρος «Information and Communication Technologies» και αναφέρεται συνολικά στις τεχνολογίες της Πληροφορικής, οι οποίες τεχνικά αποτελούν τη σύνθεση όλων των προγενέστερων τεχνολογιών ήχου, εικόνας και λόγου, συνδυασμένες με τις σύγχρονες ψηφιακές τεχνολογίες που, με κεντρικά στοιχεία τους υπολογιστές και τα δίκτυα υπολογιστών, επιτρέπουν την κωδικοποίηση, επεξεργασία, αποθήκευση, αναζήτηση, ανάκληση και μετάδοση της πληροφορίας σε ψηφιακή μορφή (Σολομωνίδου, 1999).

Οι Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών (ΤΠΕ) έχουν εξελιχθεί σε πολύ μεγάλο βαθμό τα τελευταία χρόνια και έχουν εισχωρήσει σε κάθε πτυχή της καθημερινότητας του ανθρώπου. Χαρακτηρίζονται ως ένα από τα πιο βασικά τεχνολογικά επιτεύγματα στην ιστορία της ανθρωπότητας. Αν και στη χώρα μας οι Η/Υ άργησαν να μπουκ στην καθημερινότητά μας, τώρα πια ο ρυθμός χρήσης τους αυξάνεται συνεχώς.

Τα κύρια χαρακτηριστικά των ΤΠΕ αφορούν τη διαχείριση μεγάλου όγκου δεδομένων και πληροφοριών σε μικρό χρόνο, την παρουσίαση πληροφορίας μέσω αλληλεπιδραστικών πολλαπλών αναπαραστάσεων, την επικοινωνία και τα κίνητρα που παρέχουν (Μικρόπουλος, Μπέλλου, 2010). Η ισχύς των ΤΠΕ εντοπίζεται κυρίως στους τρόπους διαχείρισης των δυναμικών χαρακτηριστικών της πληροφορίας η οποία μεταβάλλεται συνεχώς (Μικρόπουλος 2006).

Καθώς η εκπαίδευση καλείται να προετοιμάσει μελλοντικούς πολίτες σε μια κοινωνία, όπου η τεχνολογία διαδραματίζει βασικότατο ρόλο, γίνεται αντιληπτό ότι «το εκπαιδευτικό σύστημα δεν μπορεί να αγνοήσει αυτήν την τεχνολογική και κοινωνική εξέλιξη. Το σχολείο παίζει πολύ σημαντικό ρόλο στην κοινωνικοποίηση του μαθητή, καθώς και στην διαμόρφωση της προσωπικότητάς του. Δεν μπορεί λοιπόν να αρνηθεί τις δυνατότητες μετάδοσης και παραγωγής της γνώσης που προσφέρουν τα Μέσα και να παραμείνει δέσμιο παιδαγωγικών πρακτικών ιστορικά ξεπερασμένων» (Βρύζας 1990). Άρα είναι λοιπόν αναπόφευκτο να μείνει ανεπιπρόσπαστη η εκπαιδευτική διαδικασία και να μην προσπαθήσει να εφαρμόσει στην τάξη τις ΤΠΕ.

Το σκεπτικό της εισαγωγής των ΤΠΕ στην εκπαίδευση βασίζεται ακριβώς στην αντίληψη ότι «μαθησιακή δραστηριότητα δεν είναι μόνο το να προσλαμβάνεις πληροφορίες και να μπορείς να ανταποκριθείς, όταν κάποιος σου τις ζητά. Συνίσταται στην ικανότητα αυτοδιαχείρισης στη μάθηση, την αυτενέργεια, την εμπλοκή σε αυθεντικές καταστάσεις και προβλήματα, την ικανότητα επικοινωνιακής αμφισβήτησης και κριτικής, την ικανότητα επικοινωνίας και συνεργασίας, τη χρήση πολλαπλών αναπαραστάσεων, τη δημιουργία και τον πειραματισμό» (Κυνηγός, Δημαράκη 2002).

Η εισαγωγή των ΤΠΕ στη σχολική τάξη συντελεί μια μεγάλη αλλαγή, που διαπερνά το σύνολο των χαρακτηριστικών που διέπουν την ίδια την εκπαίδευση ως ένα οργανωμένο και δομημένο πλέγμα αρχών, σχέσεων, προτύπων, ρόλων και συμπεριφορών (Αναστασιάδης, 2005). Οι ΤΠΕ μπορεί να ειπωθεί ότι ξαναθέτουν τα κλασικά παιδαγωγικά ερωτήματα του τι θα διδαχθεί, γιατί, πώς και σε ποιόν (ύλη/ περιεχόμενο μάθησης, σκοποί και στόχοι διδασκαλίας, μέθοδος διδασκαλίας και μαθητές) (Αθανασίου 1998). Η εισαγωγή της Πληροφορικής και των ΤΠΕ λοιπόν στον χώρο της εκπαίδευσης αλλάζει σημαντικά τη δομή και τη μέχρι τώρα λειτουργία της.

Καθώς ο 21ος αιώνας χαρακτηρίζεται ως η εποχή της 'Κοινωνίας της Πληροφορίας' όλα τα εκπαιδευτικά συστήματα των προηγμένων χωρών προσπαθούν να ενσωματώσουν τις Τ.Π.Ε.

γόνιμα στο σχολικό πρόγραμμα διδασκαλίας και τις αντιμετωπίζουν ως μοχλό ανάπτυξης και προόδου (Μπουραντάς, 2005). Επίσης, η δεκαετία 2005-2014 χαρακτηρίστηκε από την UNESCO ως η δεκαετία της Βιώσιμης Ανάπτυξης για την Εκπαίδευση (DESD - Decade of Education for Sustainable Development). Σύμφωνα με το DESD, το οποίο έχει ως στόχο να ενσωματώσει τις αρχές, τις αξίες και τις πρακτικές της βιώσιμης ανάπτυξης σε όλες τις πτυχές της εκπαίδευσης, η εκπαίδευση συνδέεται άμεσα με την οικονομική ανάπτυξη μιας χώρας. Αυτό συμβαίνει γιατί ενσωματώνοντας την τεχνολογία στα αναλυτικά προγράμματα σπουδών, το μετέπειτα εργατικό δυναμικό θα μπορεί να χρησιμοποιήσει τις αποκτηθείσες γνώσεις του για να λύσει προβλήματα και να παράγει νέα γνώση και να συνεισφέρει στην καινοτομία. Επίσης, αν κάποιος είναι τεχνολογικά αναλφάβητος κινδυνεύει να τεθεί στο κοινωνικό περιθώριο, λόγω του επαγγελματικού αποκλεισμού (Γιαννακοπούλου 1994).

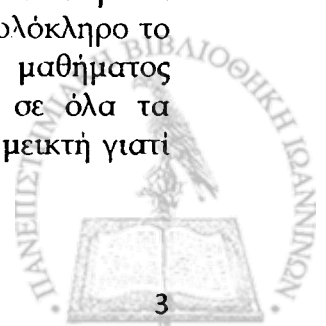
Βασικός σκοπός του σύγχρονου σχολείου με την εισαγωγή και χρήση των ΤΠΕ στην εκπαίδευση είναι η παροχή στον/στην εκπαιδευτικό και το/τη μαθητή/τρια όλων αυτών των εφοδίων με βάση τα οποία η τεχνολογία θα αξιοποιείται τόσο για τη μεθόδευση της διδασκαλίας όσο και για την αρωγή του/της μαθητή/τριας, ώστε να αναπτύξει ικανότητες και δεξιότητες, για να αξιοποιεί γόνιμα τον ελεύθερο χρόνο του/της, να συμμετέχει στην κοινωνική επικοινωνία, τη δια βίου μάθηση αλλά και στο επάγγελμα που θα εξασκήσει (Ράπτης και Ράπτη, 2002).

1.2 Μοντέλα ένταξης των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική διαδικασία

Η ένταξη των ΤΠΕ στο εκπαιδευτικό σύστημα δεν πρέπει να αντιμετωπίζεται ως ένα απλό ζήτημα. Πριν την ένταξή τους είναι απαραίτητο να γίνει ένα σύνολο ενεργειών και να ληφθούν υπόψη πολλοί παράγοντες. Αρχικά πρέπει να ληφθούν υπόψη οι ανάγκες της εποχής και οι τεχνολογικές δυνατότητες. Είναι απαραίτητο να δημιουργηθεί ένα ολοκληρωμένο αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών και να αναπτυχθεί το κατάλληλο λογισμικό. Επίσης είναι βασικό να επλεχθούν με προσοχή οι κατάλληλοι εκπαιδευτικοί που θα πρέπει να έχουν τουλάχιστον παρακολουθήσει επιμορφωτικά σεμινάρια.

Όσον αφορά τους τρόπους αξιοποίησης των ΤΠΕ στην διδακτική διαδικασία επικρατούν τρεις προσεγγίσεις (Μικρόπουλος 2006):

1. Η τεχνοκεντρική προσέγγιση: Αναφέρεται στις ΤΠΕ και ειδικότερα στην πληροφορική ως ένα αυτόνομο γνωστικό αντικείμενο. Κύρια επιδίωξή της είναι η απόκτηση βασικών γνώσεων και δεξιοτήτων στη λειτουργία των πληροφοριακών συστημάτων και στον προγραμματισμό τους. Τα θέματα που αφορούν την τεχνοκεντρική προσέγγιση ταυτίζονται με τους σκοπούς και τους στόχους του μαθήματος, τη διδασκαλία και τη διδακτική του.
2. Η ολιστική ή ολοκληρωμένη προσέγγιση: Αφορά την αξιοποίηση των ΤΠΕ σε όλα τα γνωστικά αντικείμενα ως μέσων έκφρασης μιας διαθεματικής προσέγγισης στη μάθηση. Βασικό χαρακτηριστικό της είναι η παιδαγωγική αξιοποίηση των ΤΠΕ με τη διάχυσή τους σε όλα τα γνωστικά αντικείμενα. Στο πλαίσιο αυτής της προσέγγισης, που χαρακτηρίζεται και ως οριζόντια, οι απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες στις ΤΠΕ καλλιεργούνται μέσα από κάθε γνωστικό αντικείμενο, χωρίς την ύπαρξη ενός αυτοτελούς μαθήματος πληροφορικής.
3. Η πραγματολογική προσέγγιση: Συνδυάζει την τεχνολογική με την ολιστική και θεωρείται ως ένα μεταβατικό στάδιο μέχρι την πλήρη ένταξη των ΤΠΕ σε ολόκληρο το αναλυτικό πρόγραμμα. Αναφέρεται στην ύπαρξη ενός αυτοτελούς μαθήματος πληροφορικής παράλληλα με την παιδαγωγική αξιοποίηση των ΤΠΕ σε όλα τα γνωστικά αντικείμενα. Η πραγματολογική προσέγγιση αναφέρεται και ως μεικτή γιατί συνδυάζει με εφικτό τρόπο τα παιδαγωγικά πλεονεκτήματα των ΤΠΕ.

1.3 Οι ΤΠΕ στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση

Το σημερινό σχολείο οφείλει να προετοιμάσει κατάλληλα τον μαθητή ώστε να εισαχθεί στην κοινωνία διαθέτοντας τις κατάλληλες γνώσεις και δεξιότητες για να μπορέσει να αξιοποιήσει στο μέγιστο τις ευκαιρίες που θα του δοθούν. Λαμβάνοντας υπόψη ότι οι νέες τεχνολογίες βρίσκονται παντού γύρω μας, το σχολείο θα πρέπει να συμβαδίσει με τις νέες τεχνολογίες και να προσπαθήσει να τις αξιοποιήσει.

Σύμφωνα με το Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγράμματος Σπουδών (ΔΕΠΠΣ) Πληροφορικής (www.pi-schools.gr/programs/depps/) και το νέο πρόγραμμα σπουδών Πληροφορικής και νέων τεχνολογιών για το Δημοτικό σχολείο (digitalschool.minedu.gov.gr/info/newps/), η ένταξη των ΤΠΕ στο Δημοτικό Σχολείο δεν έχει ως μοναδικό στόχο την εξοικείωση των μαθητών με τους υπολογιστές και με συγκεκριμένα λογισμικά ούτε, πολύ περισσότερο, την κατάρτισή τους σε εφήμερες τεχνολογικές δεξιότητες. Οι ΤΠΕ δεν αποτελούν ένα εξαιρετικό (σπάνιο) γεγονός στην τάξη αλλά είναι πλήρως ενταγμένες στην καθημερινή εργασία μαθητών και δασκάλου και σε όλα τα αντικείμενα του Προγράμματος Σπουδών. Τα θέματα που αφορούν την Πληροφορική και γενικότερα τις Τεχνολογίες της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας (ΤΠΕ) διδάσκονται στο πλαίσιο της διδασκαλίας όλων των άλλων γνωστικών αντικειμένων ως έκφραση μιας διαθεματικής – διεπιστημονικής προσέγγισης της γνώσης. Επίσης ο πληροφορικός αλφαριθμητισμός των μαθητών αποτελεί μαθησιακό αντικείμενο ίσης σπουδαιότητας με τον γλωσσικό γραμματισμό (literacy), τα μαθηματικά και τον επιστημονικό γραμματισμό (scientific literacy). Δίνεται επίσης μεγάλη έμφαση στη συνεργατικότητα που προσφέρει η χρήση του Η/Υ στη σχολική τάξη, όχι μόνο μεταξύ των συμμαθητών αλλά και σε διεθνές επίπεδο. Ο δάσκαλος πλέον αναλαμβάνει ένα περισσότερο διευρυμένο ρόλο μιας και καλείται να επιβλέπει αλλά και να ενθαρρύνει αυτή την επικοινωνία.

Η ένταξη στην ΤΠΕ στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση έχει ως στόχο:

- Την υποστήριξη των σύγχρονων παιδαγωγικών προσεγγίσεων για τη μάθηση.
- Την επίλυση προβλημάτων και την ανάπτυξη της κριτικής σκέψης της δημιουργικής ικανότητας των μαθητών.
- Την υποστήριξη διερευνητικών, εποικοδομητικών και συνεργατικών μαθησιακών δραστηριοτήτων.
- Τη διατήρηση ενός παράθυρου επικοινωνίας με το σύγχρονο κόσμο, με στόχο την ενίσχυση της μάθησης.

Η μέθοδος ένταξης των ΤΠΕ στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση καθώς επίσης και το πλαίσιο ανάπτυξης των μαθητών στις ΤΠΕ αποτελείται από τους παρακάτω τέσσερις άξονες (ΔΕΠΠΣ Πληροφορικής):

1. Οι ΤΠΕ ως μαθησιακό-γνωστικό εργαλείο (cognitive tool): Οι ΤΠΕ χρησιμοποιούνται σε όλα τα γνωστικά αντικείμενα αλλά και στην καθημερινή σχολική ζωή των μαθητών, και θεωρούνται μέσο υποστήριξης των σύγχρονων παιδαγωγικών προσεγγίσεων, εργαλείο επικοινωνίας, διερευνητικής και συνεργατικής μάθησης, ανάπτυξης της κριτικής σκέψης και της δημιουργικής ικανότητας των μαθητών.
2. Οι ΤΠΕ ως μεθοδολογία επίλυσης προβλημάτων (problem solving): Οι μαθητές εμπλέκονται σε δραστηριότητες επίλυσης προβλημάτων που έχουν ως σκοπό την καλλιέργεια δεξιοτήτων μεθοδολογικού χαρακτήρα (επεξεργασία δεδομένων, σχεδιασμός και υλοποίηση αλγορίθμων, μοντελοποίηση λύσεων, δημιουργικότητα και καινοτομία) και δεξιοτήτων υψηλού επιπέδου (διερεύνηση, κριτική και αναλυτική σκέψη, συνθετική ικανότητα, ικανότητες επικοινωνίας και συνεργασίας).
3. Οι ΤΠΕ ως τεχνολογικό εργαλείο: Οι μαθητές εξοικειώνονται με τους υπολογιστές και τα σύγχρονα εργαλεία των ΤΠΕ. Ο άξονας αυτός στοχεύει στη συνεχή ανάπτυξη

τεχνικών δεξιοτήτων και στην επάρκεια χειρισμού των σύγχρονων περιβαλλόντων των ΤΠΕ (λογισμικά γενικής χρήσης, εκπαιδευτικό λογισμικό, υπηρεσίες Διαδικτύου, εννοιολογική χαρτογράφηση κ.λπ.).

4. Οι ΤΠΕ ως κοινωνικό φαινόμενο: Οι μαθητές αναπτύσσουν επίσης εκείνες τις κοινωνικές στάσεις και δεξιότητες που διαμορφώνουν τη σύγχρονη ψηφιακή κουλτούρα. Γνωρίζουν και αξιολογούν τις εφαρμογές των ΤΠΕ στη σύγχρονη κοινωνία (διοίκηση, εργασία, επιστήμες, εκπαίδευση, ψυχαγωγία, πολιτισμός κ.λπ.). Η διάσταση αυτή διατρέχει οριζόντια όλες τις θεματικές ενότητες και αφορά σε ζητήματα ηλεκτρονικής ασφάλειας, προστασίας προσωπικών δεδομένων, πληροφορικής ηθικής και δεοντολογίας, σε κώδικες διαχείρισης και αξιοποίησης πληροφοριών από πηγές κ.λπ.). Ανώτερος στόχος είναι να αποκτήσουν ευρύτερη ψηφιακή παιδεία και να διαμορφώσουν στάσεις και αξίες, ώστε να κατανοήσουν το νέο κοινωνικό και πολιτισμικό περιβάλλον που διαμορφώνεται στη σημερινή εποχή.

Σκοπός του νέου προγράμματος σπουδών είναι οι μαθητές να αποκτήσουν γνώσεις και ικανότητες γύρω από θέματα που αφορούν την διαχείριση δεδομένων, την αναζήτηση πληροφοριών, την επικοινωνία μέσω υπολογιστή, καθώς επίσης και να πληροφορηθούν για την επίδραση που έχουν στη ζωή τους οι νέες τεχνολογίες γενικότερα και να μάθουν να τις χρησιμοποιούν με σύνεση. Επίσης να μάθουν να συνεργάζονται ομαδικά με τη βοήθεια του Η/Υ, όπως επίσης και να λύνει μόνος του τις απορίες που τυχόν του δημιουργούνται και να οργανώνει τη μελέτη του.

Για το λόγο αυτό έχει ενταχθεί μια σημαντική ενότητα στο πρόγραμμα σπουδών, κατά την οποία οι μαθητές υλοποιούν μαθησιακά σχέδια εργασίας (projects) χρησιμοποιώντας ποικίλα εργαλεία των ΤΠΕ τα οποία είναι λογισμικά γενικής χρήσης, επεξεργασίας και ανάπτυξης πολυμέσων, εκπαιδευτικά περιβάλλοντα προγραμματισμού και ρομποτικής, εκπαιδευτικά λογισμικά (εννοιολογική χαρτογράφηση, προσομοιώσεις κ.λπ.), πηγές στον Παγκόσμιο Ιστό πληροφοριών (ιστοεξερευνήσεις), υπηρεσίες και εφαρμογές Web 2.0 (wikis, blogs, ηλεκτρονικές συζητήσεις, εργαλεία διαμοίρασης υλικού) (Παιδαγωγικό Ινστιτούτο).

Στον Πίνακα 1 παρουσιάζονται αναλυτικά οι άξονες μαθησιακών στόχων για τις ΤΠΕ στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση.

Πίνακας 1. Άξονες μαθησιακών στόχων του προγράμματος σπουδών για τις ΤΠΕ

<p>Γνωρίζω, δημιουργώ και εκφράζομαι με τις ΤΠΕ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Γνωρίζω και χειρίζομαι τον υπολογιστή • Δημιουργώ και εκφράζομαι με πολυμέσα και παρουσιάσεις • Δημιουργώ με τον κειμενογράφο
<p>Επικοινωνώ και συνεργάζομαι με ΤΠΕ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Γνωρίζω το Διαδίκτυο • Αναζητώ πληροφορίες • Επικοινωνώ και συνεργάζομαι
<p>Διερευνώ, ανακαλύπτω και λύνω προβλήματα με ΤΠΕ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Μοντελοποιώ με εννοιολογικούς χάρτες • Λύνω προβλήματα με Υπολογιστικά Φύλλα • Προγραμματίζω τον υπολογιστή • Υλοποιώ σχέδια έρευνας
<p>Οι ΤΠΕ ως κοινωνικό φαινόμενο</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ο ρόλος των ΤΠΕ στη σύγχρονη εποχή • Ψηφιακή κουλτούρα (στάσεις, συμπεριφορές, αξίες)

Το προτεινόμενο πλαίσιο ανάπτυξης των μαθητών στις ΤΠΕ συνίσταται σε τέσσερις διαστάσεις (συνιστώσες):

1. Τεχνολογική: Οι μαθητές καλούνται να αποκτήσουν βασικές γνώσεις που αφορούν έννοιες της Πληροφορικής όπως Υλικό, λογισμικό, δίκτυα Η/Υ κ.ά. Επίσης, να είναι σε θέση να χειρίζονται λογισμικό γενικής χρήσης, να χρησιμοποιούν το Διαδίκτυο, να αντιλαμβάνονται την εννοιολογική χαρτογράφηση, να χειρίζονται εκπαιδευτικά λογισμικά.
2. Γνωστική: Περιγράφει την ανάπτυξη των κατάλληλων δεξιοτήτων από τους μαθητές ώστε να είναι σε θέση να αξιοποιήσουν τις ΤΠΕ ως εργαλεία έρευνας, δημιουργίας, επικοινωνίας και μάθησης στα πλαίσια όλων των μαθημάτων του Προγράμματος Σπουδών αλλά και της καθημερινής σχολικής ζωής τους.
3. Επίλυση προβλήματος (problem solving): Η συνιστώσα αυτή αφορά στη χρήση των ΤΠΕ από τους μαθητές με στόχο την επίλυση προβλημάτων. Στο ανώτατο επίπεδο, ο άξονας αυτός καταγράφει δεξιότητες δημιουργικότητας, καινοτομίας και αλλαγής στάσεων και κοινωνικών συμπεριφορών για τις ΤΠΕ.
4. Κοινωνικές δεξιότητες: Ο τελευταίος άξονας αφορά στην ανάπτυξη κοινωνικών στάσεων και δεξιοτήτων που διαμορφώνουν τη σύγχρονη ψηφιακή κουλτούρα. Η διάσταση αυτή διατρέχει οριζόντια όλες τις θεματικές ενότητες και αφορά σε ζητήματα ηλεκτρονικής ασφάλειας, προστασίας προσωπικών δεδομένων, πληροφορικής ηθικής και δεοντολογίας, σε κώδικες διαχείρισης και αξιοποίησης πληροφοριών από πηγές κ.λπ.).

1.4 Ο ρόλος του εκπαιδευτικού κατά την ένταξη των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική πράξη

Για να καταφέρει το σχολείο να πραγματοποιήσει τους στόχους του δεν αρκεί απλά ένα καλά δομημένο αναλυτικό πρόγραμμα, αλλά είναι απαραίτητο να υπάρχουν τα εκπαιδευτικά μέσα, οι υλικοτεχνικές υποδομές, οι οικονομικοί πόροι αλλά και καλά εκπαιδευμένοι δάσκαλοι. Γιατί όσο καλά και αν είναι οργανωμένη μια σχολική μονάδα, ο εκπαιδευτικός τελικά θα καθορίσει τις γνώσεις που θα αποκομίσουν οι μαθητές. Χαρακτηριστικό παράδειγμα των παραπάνω είναι τα σχολεία της Βρετανίας, στα οποία αν και τα προγράμματα σπουδών τους είναι κατάλληλα διαμορφωμένα ώστε να ενσωματώνουν αποτελεσματικά τις ΤΠΕ, οι μαθητές δεν εμπνέονται από αυτά που διδάσκονται και συνεχίζουν να χρησιμοποιούν τον Η/Υ μόνο ως εργαλείο αναζήτησης και ως κειμενογράφο (Nurse, 2012). Μερικοί από τους λόγους που συμβαίνει αυτό είναι γιατί υπάρχει έλλειψη δασκάλων οι οποίοι να μπορούν να διδάξουν στους μαθητές βασικές δεξιότητες στη χρήση των Η/Υ και οι δάσκαλοι παύουν να επιμορφώνονται μετά το τέλος των σπουδών τους. Σύμφωνα παλαιότερες μετρήσεις οι εκπαιδευτικοί διαμορφώνουν το 40% της συνολικής επιρροής που έχει το σχολείο στους μαθητές (Darling – Hammond & McLaughlin 1996: 377). Επομένως για να χαρακτηριστεί ένα σχολείο καλό, πρέπει να είναι καλός και ο εκπαιδευτικός.

Συνεπώς για να μπορέσει να επιτελέσει σωστά το έργο του πρέπει να διαθέτει τον αναγκαίο γνωστικό εξοπλισμό, γνώσεις δηλαδή του αντικειμένου διδασκαλίας και διδακτικές δεξιότητες όπως επίσης και θεμελιακές προσωπικές ιδιότητες, στάσεις και ικανότητες (Ζ. Παπαναούμ 2005). Επίσης, αναλογιζόμενοι το ρόλο του δασκάλου κρίνεται απαραίτητο ο δάσκαλος να είναι σε θέση να 'τροφοδοτεί' τους μαθητές του με καλά παραδείγματα αναφορικά με τις ΤΠΕ (Drent & Meelissen, 2008).

Τονίζεται διεθνώς ότι η επιδίωξη της αναμόρφωσης της εκπαιδευτικής πράξης συναρτάται άμεσα με μια συνεχή διαδικασία εκσυγχρονισμού του ρόλου του σημερινού εκπαιδευτικού (Plomp et al., 2009). Επισημαίνεται επιπλέον ότι ένα σημαντικό μέσο για αυτόν τον

εκσυγχρονισμό είναι και η δυνατότητα του εκπαιδευτικού για αποτελεσματική ένταξη και αξιοποίηση των ΤΠΕ στη διαδικασία διδασκαλίας και μάθησης (van Braak, 2001).

Φαίνεται ότι η επιτυχής ενσωμάτωση των ΤΠΕ στη διδακτική πράξη, προϋποθέτει τη διερεύνηση και αναδιαμόρφωση των γενικότερων στάσεων, αντιλήψεων, πεποιθήσεων και πρακτικών των εκπαιδευτικών σχετικά με τη μαθησιακή διαδικασία και το ρόλο των ΤΠΕ σε αυτήν καθώς και την απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων (Κονιδάρη, 2005).

Οι έλληνες εκπαιδευτικοί, αν και φαίνεται πως αναγνωρίζουν την εκπαιδευτική αξία των ψηφιακών τεχνολογιών γενικότερα, δεν τις χρησιμοποιούν συστηματικά αλλά μόνο περιστασιακά στην πράξη. Συνήθως αυτό συμβαίνει γιατί οι γνώσεις γύρω από θέματα τεχνολογίας δεν είναι επαρκείς, όμως ανασταλτικά λειτουργούν και τα αισθήματα άγχους, ανησυχίας και φόβου μπροστά στην προοπτική απαξίωσης των εκπαιδευτικών από τους πολύ πιο εξοικειωμένους με την Νέα Τεχνολογία μαθητές τους (Λαφατζή, 2005).

Οι σημερινοί εκπαιδευτικοί και στη συγκεκριμένη περίπτωση οι δάσκαλοι, της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, θα πρέπει να είναι κατάλληλα προετοιμασμένοι ώστε να μπορούν να παρέχουν τεχνολογικές διδακτικές ευκαιρίες στους μαθητές τους καθώς και να τους εφοδιάσουν με ό,τι χρήσιμο η τεχνολογία μπορεί να τους προσφέρει (UNESCO ICT Competency Standards For Teachers - Competency Standards Modules, 2008). Αυτό σημαίνει οι δάσκαλοι πρέπει να μπορούν να διδάξουν το γνωστικό τους αντικείμενο ενσωματώνοντας στην καθημερινή τους διδασκαλία τεχνολογικές πρακτικές και δεξιότητες, όπως είναι για παράδειγμα διαδραστικές εικονικές εφαρμογές, αναζήτηση πληροφοριών και διαχείριση τους με κατάλληλο λογισμικό. Φαίνεται ότι οι κλασικές εκπαιδευτικές προσεγγίσεις και πρακτικές δεν είναι σε θέση να παρέχουν στους δασκάλους όλα εκείνα τα εφόδια ώστε να προετοιμάσουν τους μαθητές τους για να επιβιώσουν οικονομικά στη κοινωνία του σήμερα (UNESCO ICT Competency Standards For Teachers - Competency Standards Modules, 2008).

Αρκετοί εκπαιδευτικοί που έχουν θετικές στάσεις για την ένταξη των ΤΠΕ στην εκπαίδευση, ταυτόχρονα εκφράζουν επιφυλακτικότητα και αναγνωρίζουν δυσκολίες στη χρήση των ΤΠΕ στην τάξη (Τζιμογιάννης & Κόμης, 2004), γεγονός που αναδεικνύει τη σημασία όχι μόνο των στάσεων αλλά και της αυτοαποτελεσματικότητας των εκπαιδευτικών να διδάξουν με ΤΠΕ (Μητσιοπούλου & Βεκύρη, 2011). Η προετοιμασία των μελλοντικών εκπαιδευτικών, και συγκεκριμένα των δασκάλων, ώστε να είναι σε θέση να ενσωματώσουν επιτυχώς τις ΤΠΕ στην εκπαιδευτική διαδικασία, αποτελεί ένα αρκετά δύσκολο εγχείρημα και απαιτείται μεγάλη προσπάθεια (Angeli, 2005).

Φαίνεται επομένως ότι οι βασικές σπουδές των εκπαιδευτικών, καθώς και η επιμόρφωση που θα ακολουθήσει στην πορεία θα πρέπει να είναι κατάλληλες ώστε να μπορούν να ανταποκριθούν με επιτυχία στο διδακτικό τους έργο και σύμφωνα πάντα τους μαθησιακούς στόχους που έχουν τεθεί για τις ΤΠΕ στο δημοτικό. Το πρόγραμμα σπουδών βασικής κατάρτισης αποσκοπεί στην απόκτηση των αναγκαίων γνώσεων, δεξιοτήτων και στάσεων από τους εκπαιδευόμενους που απαιτούνται για τη διεκπεραίωση της λειτουργίας της διδασκαλίας και μάθησης των παιδιών (Katz and Raths, 1990). Στο θέμα της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στις ΤΠΕ έχουν γίνει πολύ σημαντικά βήματα τα τελευταία χρόνια. Τι γίνεται όμως με τη διδασκαλία των ΤΠΕ στα Παιδαγωγικά Τμήματα;

1.5 Οι ΤΠΕ στα Παιδαγωγικά Τμήματα

Με βάση τα παραπάνω είναι απαραίτητο οι οδηγοί σπουδών των Παιδαγωγικών Τμημάτων να περιλαμβάνουν και μαθήματα ΤΠΕ κατάλληλα προσαρμοσμένα στις σύγχρονες απαιτήσεις. Ο συνεχής επανασχεδιασμός της εκπαιδευτικής διαδικασίας αποτελεί εδώ και

χρόνια αναγκαιότητα υψίστης σημασίας (Laurillard, 1993). Με αυτόν τον τρόπο οι μελλοντικοί εκπαιδευτικοί θα μπορούν να ανταποκριθούν στις σύγχρονες απαιτήσεις και να συμβαδίσουν με τα νέα τεχνολογικά δεδομένα.

Η ένταξη αυτή των ΤΠΕ θα πρέπει να προσεχθεί ιδιαίτερα από τον κεντρικό σχεδιασμό της ελληνικής εκπαίδευσης και από τους υπεύθυνους των πανεπιστημιακών Τμημάτων (Δημόπουλος, 2004). Εξαιτίας της μεγάλης χρήσης του Η/Υ από όλους δεν πρέπει να θεωρηθεί πως οι φοιτητές επειδή είναι εξοικειωμένοι από πολύ νέοι με τις νέες τεχνολογίες, θα καταφέρουν να τις ενσωματώσουν επιτυχώς στο μάθημά τους χωρίς να έχουν αρχικά εκπαιδευτεί για αυτό. Επίσης, η απόφαση να χρησιμοποιήσουν οι δάσκαλοι τις ΤΠΕ στη σχολική τάξη καθώς και ο τρόπος που τις χρησιμοποιούν έχει άμεση σχέση με την ποιότητα της εκπαίδευσης που λαμβάνουν κατά τη διάρκεια των σπουδών τους (Chen, 2010). Ακόμη, η εκτεταμένη χρήση ΤΠΕ κατά τη διάρκεια των σπουδών έχει ως αποτέλεσμα οι φοιτητές να παρουσιάζουν ακόμη περισσότερη πρόοδο και να έχουν αξιόλογη ακαδημαϊκή πορεία (Carle et al., 2009). Έρευνα ευρείας κλίμακας, που διεξήχθη στον ελλαδικό χώρο σε 7 από τα 8 Παιδαγωγικά Τμήματα των πανεπιστημίων, έδειξε ότι οι φοιτητές που παρακολούθησαν μαθήματα Πληροφορικής δεν ήταν ικανοποιημένοι από τις γνώσεις που απέκτησαν συγκριτικά με τις μελλοντικές τους ανάγκες ως εκπαιδευτικών (Makrakis, 1997).

Στο εξωτερικό έχουν γίνει έρευνες για τη διδασκαλία των ΤΠΕ στα παιδαγωγικά Τμήματα εδώ και πολλά χρόνια. Ήδη από το 1990 στα Παιδαγωγικά Τμήματα της Σκωτίας είχαν πραγματοποιηθεί αλλαγές στα αναλυτικά τους προγράμματα έτσι ώστε να συμπεριλάβουν σε αυτά τις ΤΠΕ και να διευκολύνουν την πρόσβαση των φοιτητών σε τεχνολογικό εξοπλισμό, γιατί είχε παρατηρηθεί πως ενώ οι φοιτητές μάθαιναν ή γνώριζαν ήδη να χειρίζονται καλά τον Η/Υ, δεν είχαν καμία εκπαίδευση για την χρήση του υπολογιστή και των νέων τεχνολογιών στην σχολική τάξη (Simpson et al., 1999). Αναλυτικότερα, το πρόγραμμα σπουδών βασικής κατάρτισης εκπαιδευτικών περιελάμβανε τις παρακάτω δεξιότητες σε σχέση με την ικανότητα εκπαιδευτικής αξιοποίησης των νέων τεχνολογιών (IEANT) στις διαδικασίες της διδασκαλίας και μάθησης:

- Χρήση νέων τεχνολογιών για κάλυψη των διδακτικών στόχων.
- Εντοπισμός περιοχών του Αναλυτικού Προγράμματος για δημιουργική χρήση των νέων τεχνολογιών.
- Οργάνωση της τάξης για αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών στη μαθησιακή διαδικασία.
- Επιλογή των κατάλληλων προγραμμάτων νέων τεχνολογιών βάσει κριτηρίων για εκπαιδευτική αξιοποίηση.
- Αξιολόγηση της παιδαγωγικής ωφέλειας της χρήσης των νέων τεχνολογιών στην εκπαίδευση. (ΤΤΑ 1998)

Στην Αμερική επίσης την ίδια εποχή παρατηρείται πως υπάρχει ένα κενό στην εκπαίδευση των μελλοντικών εκπαιδευτικών σε σχέση με τις ΤΠΕ (Pellegrino & Altman, 1997). Στη Δανία, ενώ αναγνωρίζεται η σπουδαιότητα της εκπαιδευτικής χρήσης των ΤΠΕ, στην πραγματικότητα δεν είχαν γίνει και πολλά βήματα για την ενσωμάτωσή τους στα Παιδαγωγικά Τμήματα (Hjarnaas & Bollerslev, 1995). Ακόμη, στην Ολλανδία η κυβέρνηση ήδη από τις αρχές του 1990 πραγματοποίησε σημαντικές αλλαγές στα προγράμματα σπουδών των Παιδαγωγικών Τμημάτων, με στόχο οι δάσκαλοι να είναι σε θέση να ενσωματώνουν τη χρήση των ΤΠΕ στην εκπαίδευση (Drent & Meelissen, 2008), καθώς έρευνες είχαν δείξει πως μόνο τα δύο τρίτα των δασκάλων θεωρούν πως είναι απαραίτητη η χρήση των ΤΠΕ κατά τη διδασκαλία και μόνο οι μισοί χρησιμοποιούσαν τακτικά τις ΤΠΕ. Οι υπόλοιποι τις χρησιμοποιούσαν μόνο ως εργαλείο για να προετοιμάσουν το μάθημά τους καθώς και για να φέρουν εις πέρας διοικητικές εργασίες (ten Brummelhuis, 2001).

Σε μια πρόσφατη έρευνα των Goktas και Demirel παρατηρήθηκε πως η διδασκαλία των ΤΠΕ στους μελλοντικούς δασκάλους και συγκεκριμένα η εξοικείωσή τους με τη χρήση και τη δημιουργία ιστολογίων οδήγησε στην αλλαγή στάσης τους γενικότερα απέναντι στις ΤΠΕ (Goktas & Demirel, 2012).

Σε μια άλλη έρευνα που πραγματοποιήθηκε στο Βιετνάμ και αφορούσε την χρήση των ΤΠΕ στη σχολική τάξη από τους δασκάλους, τα αποτελέσματα της δείχνουν πως οι Βιετναμέζοι δάσκαλοι χρησιμοποιούν ελάχιστα τον Η/Υ για εκπαιδευτικούς λόγους. Προτείνεται λοιπόν πως για να είναι ικανοί να χρησιμοποιούν αποτελεσματικά τον Η/Υ είναι απαραίτητο να διδαχθούν θέματα παιδαγωγικής αξιοποίησης των τεχνολογιών για να μπορέσουν να ενσωματώσουν επιτυχώς τις ΤΠΕ στη διδασκαλία (Peerraer & Van Petegem, 2011).

Σύμφωνα με την UNESCO και το ICT Competency Standards For Teachers - Competency Standards Modules (2008) τα έξι δομικά στοιχεία του εκπαιδευτικού συστήματος είναι η πολιτική που ακολουθείται, το αναλυτικό πρόγραμμα, η παιδαγωγική, οι ΤΠΕ, η οργάνωση και η εκπαίδευση του δασκάλου. Με βάση αυτά τα έξι στοιχεία δημιουργήθηκε ένα πλαίσιο το οποίο περιέχει συγκεκριμένους εκπαιδευτικούς στόχους και δεξιότητες που πρέπει να έχουν αποκτήσει οι δάσκαλοι κατά τη διάρκεια των σπουδών τους σύμφωνα με τις τρεις παρακάτω προσεγγίσεις:

1. Την προσέγγιση του τεχνολογικού αλφαριθμητισμού, όπου η ενσωμάτωση της τεχνολογίας στο αναλυτικό πρόγραμμα θα έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση της χρήσης της τεχνολογίας από τους μαθητές και κατά συνέπεια και από το μελλοντικό εργατικό δυναμικό.
2. Την προσέγγιση της εμβάθυνσης στη γνώση, όπου η αποκτηθείσα γνώση χρησιμοποιείται για να λυθούν προβλήματα.
3. Την προσέγγιση παραγωγής νέας γνώσης, όπου παράγεται καινοτομία και νέα γνώση στηριζόμενοι στην αποκτηθείσα γνώση.

Σύμφωνα με την προσέγγιση του τεχνολογικού αλφαριθμητισμού προτείνονται οι παρακάτω δεξιότητες που πρέπει να έχει ο μελλοντικός δάσκαλος:

- Να μπορεί να ενσωματώνει στο αναλυτικό πρόγραμμα την τεχνολογία.
- Να γνωρίζει πότε και πώς να χρησιμοποιεί την τεχνολογία στην τάξη.
- Να έχει βασικές γνώσεις υλικού και λογισμικού, να χρησιμοποιεί λογισμικά γενικής χρήσης και το διαδίκτυο.
- Να έχει τις κατάλληλες τεχνολογικές δεξιότητες για να χρησιμοποιεί το διαδίκτυο για να εμπλουτίσει το μάθημα αλλά και τις γνώσεις του.

Σύμφωνα με την προσέγγιση της εμβάθυνσης στη γνώση προτείνονται οι παρακάτω δεξιότητες που πρέπει να έχει ο μελλοντικός δάσκαλος:

- Να είναι ικανός να χρησιμοποιεί το διαδίκτυο για να βοηθήσει τους μαθητές να αποκτήσουν πρόσβαση σε πληροφορίες, να επικοινωνούν. Επίσης να χρησιμοποιεί τις ΤΠΕ για να παρακολουθεί και να οργανώνει τις εργασίες των μαθητών του.
- Να έχει γνώση των εκπαιδευτικών πολιτικών που ακολουθούνται διεθνώς και να μπορεί να εφαρμόσει αυτές τις πολιτικές και στη δική του τάξη, όπου είναι εφικτό φυσικά.
- Να έχει γνώση του αντικειμένου του καθώς και την ικανότητα να το προσαρμόζει ανάλογα με τις καταστάσεις που αντιμετωπίζει κάθε φορά.
- Να έχει τη γνώση και τις δεξιότητες που απαιτούνται έτσι ώστε να δημιουργεί και να διαχειρίζονται σύνθετα project, να συνεργάζεται με άλλους δασκάλους, να χρησιμοποιεί το διαδίκτυο για να έχει πρόσβαση σε πληροφορίες, σε συναδέλφους και σε ειδικούς για να υποστηρίξει τη δική του προσωπική εξέλιξη.

Σύμφωνα με την προσέγγιση της παραγωγής νέας γνώσης προτείνονται οι παρακάτω δεξιότητες που πρέπει να έχει ο μελλοντικός δάσκαλος:

- Να μπορεί να σχεδιάσει κοινότητες μάθησης βασισμένες σε ΤΠΕ, για να βοηθήσει τους μαθητές του να εμπλουτίσουν τις γνώσεις τους αλλά και να έρθουν σε επαφή με την έννοια της διά βίου μάθησης από απόσταση.
- Να είναι ικανός να παίξει ηγετικό ρόλο στην εξέλιξη τη δική του καθώς και των συναδέλφων του, χρησιμοποιώντας στις ΤΠΕ.
- Να μπορεί να πειραματίζεται καθώς και να χρησιμοποιεί τις ΤΠΕ για να δημιουργεί νέες κοινότητες μάθησης.

Στο ίδιο μοτίβο αλλά λίγο πιο αναλυτικά κινείται και η 'Διαμόρφωση πλαισίου για την εισαγωγή των νέων εκπαιδευτικών τεχνολογιών στα προγράμματα σπουδών των Παιδαγωγικών Τμημάτων του Ελληνικού Πανεπιστημίου' που πρότεινε ο Αναστασιάδης το 2003. Σύμφωνα με αυτή λοιπόν προτείνεται πως η διδασκαλία των ΤΠΕ στα Παιδαγωγικά Τμήματα θα πρέπει να αποτελείται από τις εξής ενότητες:

- Παροχή βασικών δεξιοτήτων στη χρήση των ΤΠΕ. Θα πρέπει δηλαδή, οι φοιτητές να μάθουν να χειρίζονται τον Η/Υ, να αναγνωρίζουν τα μέρη που τον αποτελούν, να χρησιμοποιούν λογισμικό γενικής χρήσης, να πλοηγούνται στο διαδίκτυο και να αναζητούν πληροφορίες καθώς και να επικοινωνούν μέσω αυτού, να μάθουν τις βασικές αρχές σχεδιασμού μιας ιστοσελίδας κ.ά.
- Παιδαγωγική αξιοποίηση των ΤΠΕ. Δηλαδή να διδάσκονται στους φοιτητές διάφορες θεωρίες σχετικά με τη χρήση των ΤΠΕ στη σχολική τάξη, να μάθουν επίσης να χρησιμοποιούν εκπαιδευτικό λογισμικό για να δημιουργούν δραστηριότητες και σενάρια με αυτό, να χρησιμοποιούν πολυμεσικές εφαρμογές για να εμπλουτίζουν το μάθημά τους, να γνωρίσουν διαδικτυακά εικονικά περιβάλλοντα κ.ά.
- Χρήση των ΤΠΕ με βάση το ολιστικό μοντέλο, δηλαδή να τις χρησιμοποιούν ως εργαλείο διδασκαλίας των μαθημάτων στο δημοτικό.
- Δια βίου μάθηση των εκπαιδευτικών και εκπαίδευση από απόσταση. Θα πρέπει, δηλαδή, να μάθουν οι φοιτητές τις αρχές της διά βίου μάθησης και την αναγκαιότητά της καθώς και την μεθοδολογία και τις αρχές της εκπαίδευσης από απόσταση.
- ΤΠΕ και κοινωνία, όπως για παράδειγμα κοινωνικές επιδράσεις των ΤΠΕ στην εκπαίδευση, προστασία δεδομένων, ασφάλεια στο διαδίκτυο, ηλεκτρονικό έγκλημα.

Μια έρευνα των Χρυσοστόμου και Selwood, η οποία πραγματοποιήθηκε στην Κύπρο το 2001, και είχε ως αντικείμενο τη συγκριτική ανάλυση της αποτελεσματικότητας των διαφορετικών τύπων μαθημάτων ΤΠΕ στα προγράμματα σπουδών κατά τη βασική κατάρτιση των εκπαιδευτικών, έδειξε πως ενώ τα εισαγωγικά μαθήματα στοιχειώδους κατάρτισης στις ΤΠΕ κρίνονται σημαντικά, είναι απαραίτητο να ακολουθούνται από μαθήματα αξιοποίησης των ΤΠΕ στις διδακτικές των μαθημάτων (πχ Γλώσσας, Φυσικών Επιστημών). Ο πρώτος τύπος μαθημάτων (δεξιότητες Πληροφορικής) συμβάλλει στην εξοικείωση με τις Νέες Τεχνολογίες ενώ ο δεύτερος (οι ΤΠΕ στις διδακτικές) αναπτύσσει την ικανότητα παιδαγωγικής αξιοποίησης των ΤΠΕ.

Φαίνεται ότι η στοχοθετημένη και ολοκληρωμένη προετοιμασία του μελλοντικού δασκάλου σε θέματα ΤΠΕ αποτελεί ένα σημαντικό στοιχείο για την επαγγελματική του σταδιοδρομία στο νέο και το ψηφιακό σχολείο, εκπαιδεύοντας μαθητές – ψηφιακούς ιθαγενείς.

2. Μεθοδολογία

2.1 Ο σκοπός και οι στόχοι της έρευνας

Σκοπός της παρούσας έρευνας είναι η αποτύπωση της κατάστασης της διδασκαλίας των ΤΠΕ στα Παιδαγωγικά Τμήματα Δημοτικής Εκπαίδευσης της χώρας. Ερευνητικοί στόχοι της μελέτης είναι:

1. Η διερεύνηση αν οι μελλοντικοί δάσκαλοι αποκτούν τις απαραίτητες δεξιότητες, για να καταφέρουν να ενσωματώσουν αποτελεσματικά τις ΤΠΕ στη τάξη τους.
2. Η μελέτη άλλων πτυχών των μαθημάτων ΤΠΕ που διδάσκονται στα Παιδαγωγικά Τμήματα Δημοτικής Εκπαίδευσης δηλαδή:
 - Ο τύπος του μαθήματος (υποχρεωτικό ή επιλεγόμενο)
 - Σε ποιο έτος ή εξάμηνο διδάσκεται το μάθημα
 - Ο τρόπος διδασκαλίας του μαθήματος (θεωρία, εργαστήριο ή συνδυασμός και των δύο)
 - Ο τρόπος αξιολόγησης των φοιτητών (επίδοση στην τελική εξέταση, απαλλακτικές εργασίες κ.ά.)
 - Αν το μάθημα περιλαμβάνει τεχνικές ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης
 - Προσπαιτούμενα μαθήματα
 - Τα συγγράμματα που προτείνονται από τους διδάσκοντες
 - Το περιεχόμενο του μαθήματος
 - Το προφίλ του διδασκόντων σε όλα τα ΠΤΔΕ

Από την επισκόπηση όλων των μαθημάτων που διδάσκονται στα Παιδαγωγικά Τμήματα Δημοτικής Εκπαίδευσης της χώρας, προκύπτει ότι μπορούν να ταξινομηθούν σε δέκα διακριτές κατηγορίες μαθημάτων σύμφωνα με τον τίτλο και το περιεχόμενό τους.

1. Πληροφορικός γραμματισμός, δηλαδή τα μαθήματα που έχουν ως στόχο να αποκτήσουν οι φοιτητές βασικές γνώσεις Η/Υ καθώς και λογισμικού γενικής χρήσης με σκοπό τη χρήση του από άλλα μαθήματα, την κατασκευή ιστοσελίδων και ιστολογίων κ.ά.
2. Παιδαγωγική αξιοποίηση των ΤΠΕ, δηλαδή μαθήματα που έχουν ως περιεχόμενο διάφορα θέματα χρήσης των ΤΠΕ στην σχολική τάξη. Για παράδειγμα την χρήση πολυμέσων στην εκπαιδευτική πράξη, τα διάφορα στάδια ένταξης των ΤΠΕ στην εκπαίδευση, την σχεδίαση και ανάπτυξη σεναρίων διδασκαλίας με ΤΠΕ.
3. Ειδικά θέματα εκπαιδευτικής τεχνολογίας τα οποία αφορούν κυρίως την εκπαιδευτική ρομποτική και την εικονική πραγματικότητα στην εκπαίδευση.
4. Υποστήριξη γνωστικών αντικειμένων με ΤΠΕ, για παράδειγμα η διδασκαλία του μαθήματος της γλώσσας με την χρήση ΤΠΕ.
5. Αξιοποίηση των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική έρευνα.
6. Εκπαίδευση από απόσταση.
7. Προγραμματισμός, για παράδειγμα η διδασκαλία της γλώσσας LOGO.
8. Εκπαιδευτικό λογισμικό.
9. Διδακτική της πληροφορική και των ΤΠΕ.
10. Κοινωνιολογική ανάλυση των ΤΠΕ στη σχολική τάξη.

Η εκπαίδευση από απόσταση και το εκπαιδευτικό λογισμικό μπορούν να ενταχθούν στην κατηγορία παιδαγωγική αξιοποίηση των ΤΠΕ. Παρατηρείται όμως πως εμφανίζονται αρκετά μαθήματα που ασχολούνται αποκλειστικά με το εκπαιδευτικό λογισμικό και με την εκπαίδευση από απόσταση.

Σχετικά με το προφίλ του διδασκόντων μελετήθηκαν οι σπουδές που έχουν κάνει, την βαθμίδα στην οποία βρίσκονται και τα ερευνητικά τους ενδιαφέροντα. Μελετήθηκαν επίσης

τι είδους μαθήματα διδάσκουν σύμφωνα με το φύλο τους Σε κάποιες περιπτώσεις μελετήθηκε και πόσα έτη διδάσκουν τα συγκεκριμένα μαθήματα.

2.2 Δείγμα

Το δείγμα είναι το σύνολο των Παιδαγωγικών Τμημάτων Δημοτικής Εκπαίδευσης (ΠΤΔΕ) της χώρας, δηλαδή τα εξής:

1. Το ΠΤΔΕ του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου
2. Το ΠΤΔΕ του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου
3. Το ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας
4. Το ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας
5. Το ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων
6. Το ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Πατρών
7. Το ΠΤΔΕ του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου
8. Το ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Κρήτης
9. Το ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Αιγαίου

2.3 Διαδικασία

Τα δεδομένα συλλέχθηκαν από τους οδηγούς σπουδών των Τμημάτων, με επικοινωνία με τις γραμματείες των Τμημάτων και με προσωπική επικοινωνία με διδάσκοντες των μαθημάτων σχετικά με την Πληροφορική και τις ΤΠΕ και αφορούν το ακαδημαϊκό έτος 2010-2011.

Η συλλογή των δεδομένων από τους οδηγούς σπουδών, την επικοινωνία με τις γραμματείες των Τμημάτων και τους διδάσκοντες, διήρκεσε τρεις μήνες. Η έρευνα πραγματοποιείται για κάθε Τμήμα ξεχωριστά αλλά και γενικά για όλα τα Τμήματα.

3. Αποτελέσματα

Στις ενότητες 3.1 - 3.9 τα αποτελέσματα παρουσιάζονται ανά Τμήμα και ερευνητικό στόχο και στην ενότητα 4.10 παρουσιάζονται τα γενικά αποτελέσματα.

3.1 Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Αιγαίου

Η παρούσα ενότητα αφορά στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Αιγαίου. Στην υποενότητα 3.1.1 παρουσιάζονται κατά σειρά τα μαθήματα ΤΠΕ που διδάσκονται στο ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Αιγαίου, στην 3.1.2 στοιχεία που αφορούν τους διδάσκοντες των μαθημάτων ΤΠΕ δηλαδή τα έτη διδασκαλίας, η βαθμίδα που κατέχουν, οι βασικές τους σπουδές και τα ερευνητικά τους ενδιαφέροντα και στις 3.1.3 και 3.1.4 τα περιγραφικά αποτελέσματα.

3.1.1 Τα μαθήματα των ΤΠΕ που διδάσκονται στο ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Αιγαίου

Οι πίνακες 2 – 18 παρουσιάζουν τα μαθήματα των ΤΠΕ που διδάσκονται στο ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Αιγαίου.

Πίνακας 2. Μάθημα: Χρήση εργαλείων πληροφορικής στην εκπαιδευτική διαδικασία

Τίτλος Μαθήματος	Χρήση εργαλείων πληροφορικής στην εκπαιδευτική διαδικασία
Τύπος Μαθήματος	Επιλογής
Έτος Σπουδών	3 ^ο
Εξάμηνο	5 ^ο
Προσπαιτούμενα μαθήματα	-
Διδάσκων	Τσολακίδης Κωνσταντίνος
Τρόπος Αξιολόγησης	Τελική προφορική εξέταση
Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνική

Στόχος του μαθήματος: Στόχος του μαθήματος είναι οι φοιτητές να μάθουν να δημιουργούν εκπαιδευτικό υλικό με τη χρήση των νέων τεχνολογιών.

Πίνακας 3. Μάθημα: Πληροφορική, νέες τεχνολογίες και εκπαίδευση

Τίτλος Μαθήματος	Πληροφορική, νέες τεχνολογίες και εκπαίδευση
Τύπος Μαθήματος	Υποχρεωτικό
Έτος Σπουδών	1 ^ο
Εξάμηνο	2 ^ο
Προσπαιτούμενα μαθήματα	-
Διδάσκων	Τσολακίδης Κωνσταντίνος
Μέθοδος Διδασκαλίας	Εργαστήριο
Τρόπος Αξιολόγησης	Τελική εξέταση στο εργαστήριο, εργασίες στον Η/Υ
Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνική

Στόχος του μαθήματος: Στόχος του μαθήματος είναι να αποκτήσουν οι φοιτητές βασικές δεξιότητες χρήσης επεξεργαστών κειμένου, λογισμικού παρουσιάσεων, μηχανών αναζήτησης, καθώς να μάθουν να δημιουργούν ιστολόγια (blog) και να χρησιμοποιούν το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο.

Ενδεικτική Βιβλιογραφία:

- Τσολακίδης, Κ., Αρπατζόγλου, Μ. (2005). *Η πληροφορική ως εργαλείο στην εκπαίδευση και τις θεωρητικές επιστήμες*. Αθήνα: Εκδόσεις Γκιούρδας.

- Frye, C., (2004). *Ελληνικό Microsoft Office System 4 σε 1, βήμα βήμα*. Αθήνα: Εκδόσεις Κλειδάριθμος.

Πίνακας 4. Μάθημα: Εισαγωγή στην πληροφορική Ι

Τίτλος Μαθήματος	Εισαγωγή στην πληροφορική Ι
Τύπος Μαθήματος	Επιλογής
Έτος Σπουδών	1 ^ο
Εξάμηνο	2 ^ο
Προσπαιτούμενα μαθήματα	-
Διδάσκων	Τσολακίδης Κωνσταντίνος
Μέθοδος Διδασκαλίας	Εργαστήριο
Τρόπος Αξιολόγησης	Τελική εξέταση στο εργαστήριο, εργασίες στον Η/Υ
Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνική

Στόχος του μαθήματος: Στο μάθημα Εισαγωγή στην πληροφορική Ι οι φοιτητές μαθαίνουν να χειρίζονται μια σειρά από προγράμματα όπως το GIMP, EXE, PICPIC. Μαθαίνουν επίσης να χρησιμοποιούν τα Google Docs καθώς και να δημιουργούν οι ίδιοι ένα site με τη βοήθεια του Google sites.

Πίνακας 5. Μάθημα: Συστήματα διαχείρισης μάθησης

Τίτλος Μαθήματος	Συστήματα διαχείρισης μάθησης
Τύπος Μαθήματος	Επιλογής
Εξάμηνο	Χειμερινό
Προσπαιτούμενα μαθήματα	-
Διδάσκων	Καράκιζα Τσαμπίκα
Μέθοδος Διδασκαλίας	Εργαστήριο
Ασύγχρονη Τηλεκπαίδευση	Όχι
Τρόπος Αξιολόγησης	Τελική εξέταση, εργασίες στον Η/Υ
Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνική
Έτη διδασκαλίας του μαθήματος	5

Στόχος του μαθήματος: Στόχος του μαθήματος είναι να μπορούν οι φοιτητές:

- Να αναφέρουν τους ορισμούς και τις βασικές αρχές της σύγχρονης και ασύγχρονης εκπαίδευσης, της δια βίου μάθησης και εξ αποστάσεως εκπαίδευσης.
- Να αναφέρουν τους ορισμούς και τις αρχές λειτουργίας των συστημάτων διαχείρισης μάθησης.
- Να αναφέρουν πεδία εφαρμογής και χρήσης των συστημάτων διαχείρισης μάθησης.
- Να αναγνωρίζουν τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα χρήσης ενός τέτοιου συστήματος στην εκπαίδευση.
- Να αναγνωρίζουν εύκολα ένα τέτοιο σύστημα και να αισθάνονται γρήγορα εξοικειωμένοι (ως χρήστες τουλάχιστον) με αυτό.
- Να αξιολογούν παιδαγωγικά ένα σύστημα διαχείρισης μάθησης.
- Να χρησιμοποιούν την ηλεκτρονική πλατφόρμα moodle ως απλοί επισκέπτες.
- Να χρησιμοποιούν την ηλεκτρονική πλατφόρμα moodle ως σπουδαστές σε κάποιο μάθημα.
- Να χρησιμοποιούν την ηλεκτρονική πλατφόρμα moodle ως δάσκαλοι/κατασκευαστές μαθημάτων.
- Να αξιοποιούν τα βασικά εργαλεία του moodle για να οικοδομήσουν το δικό τους μάθημα.
- Να αξιολογούν παιδαγωγικά ένα μάθημα σε μια ηλεκτρονική πλατφόρμα.

Περιεχόμενο του μαθήματος: Οι βασικές θεματικές ενότητες του μαθήματος είναι οι εξής:

- Σύγχρονη και ασύγχρονη εκπαίδευση.
- Δια βίου μάθηση και τηλεεκπαίδευση.
- Συστήματα διαχείρισης της μάθησης.
- Πεδία εφαρμογής και χρήσης.
- Η οικοδόμηση ενός σύγχρονου περιβάλλοντος διαχείρισης μάθησης: όροι και προϋποθέσεις.
- Οι σύγχρονες πλατφόρμες διαχείρισης της μάθησης.
- Επίδειξη βασικών συστημάτων.
- Το σύστημα διαχείρισης μάθησης moodle.
- Ο φοιτητής ως απλός χρήστης της πλατφόρμας, σπουδαστής της πλατφόρμας, ως κατασκευαστής μαθημάτων της πλατφόρμας.
- Κατασκευή προσωπικών εργασιών των φοιτητών, κατά τις οποίες μια επιλεγμένη διδακτική ενότητα οργανώνεται ως πλήρες μάθημα στο περιβάλλον της πλατφόρμας.

Ενδεικτική Βιβλιογραφία:

- Ρετάλης Σ., Αβούρης, Ν., Αναστασιάδης, Π., κ.ά. (2005) *Οι προηγμένες τεχνολογίες διαδικτύου στην υπηρεσία της μάθησης*. Αθήνα: Εκδόσεις Καστανιώτη.
- Keegan, D. (2001). *Οι βασικές αρχές της ανοικτής και εξ αποστάσεως εκπαίδευσης*. Αθήνα: Εκδόσεις Μεταίχιμο.

Πίνακας 6. Μάθημα: Επικοινωνία και διαδικασία της μάθησης με τις Νέες Τεχνολογίες στο Σύγχρονο Σχολείο

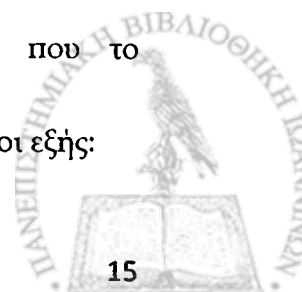
Τίτλος Μαθήματος	Επικοινωνία και διαδικασία της μάθησης με τις Νέες Τεχνολογίες στο Σύγχρονο Σχολείο
Τύπος Μαθήματος	Επιλογής
Εξάμηνο	Θερινό
Προαπαιτούμενα μαθήματα	-
Διδάσκων	Καράκιζα Τσαμπίκα
Μέθοδος Διδασκαλίας	Εργαστήριο
Ασύγχρονη Τηλεκπαίδευση	Όχι
Τρόπος Αξιολόγησης	Τελική εξέταση, εργασίες στον Η/Υ
Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνική
Ετη διδασκαλίας του μαθήματος	5

Στόχος του μαθήματος: Στόχος του μαθήματος είναι να μπορούν οι φοιτητές:

- Να αναφέρουν τις βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις για την επικοινωνία και ειδικά για την επικοινωνία στη σύγχρονη σχολική τάξη
- Να αναγνωρίζουν τις σύγχρονες τεχνικές διδασκαλίας και να επιλέγουν πότε, πού και ποιες θα χρησιμοποιήσουν.
- Να οργανώνουν ομάδες εργασίας μέσα στη σύγχρονη σχολική τάξη και να τις καθοδηγούν.
- Να κατασκευάζουν εκπαιδευτικό υλικό (blogs, wikis, webquests) αξιοποιώντας τις υπηρεσίες του web2.
- Να αξιοποιούν παιδαγωγικά το υλικό αυτό, ως εργαλείο ενεργού εμπλοκής των μαθητών στην εκπαιδευτική πράξη.
- Να αξιολογούν το υλικό που κατασκεύασαν αλλά και τον τρόπο που το χρησιμοποίησαν στη διδασκαλία.

Περιεχόμενο του μαθήματος: Οι βασικές θεματικές ενότητες του μαθήματος είναι οι εξής:

- Η έννοια της Επικοινωνίας στην τεχνολογικά αναβαθμισμένη σχολική τάξη.

- Διατομική επικοινωνία, διομαδική επικοινωνία, η σχολική τάξη – ομάδα.
- Η οργάνωση της σχολικής τάξης στο σύγχρονο τεχνολογικό περιβάλλον: Ομαδοσυνεργατική διδασκαλία.
- Ο ηλεκτρονικός υπολογιστής στη σχολική τάξη ως πόλος και εργαλείο μάθησης και επικοινωνίας.
- Μεταβολές στη σχέση επικοινωνίας και μάθησης στο νέο τεχνολογικό περιβάλλον.
- Σύγχρονες τεχνικές διδασκαλίας και προετοιμασία μαθήματος στο σύγχρονο σχολείο των νέων μέσων.
- Οι υπηρεσίες του web2 ως εργαλείο και ως αντικείμενο.
- Παιδαγωγική αξιοποίηση του διαδικτύου και ειδικότερα του web2 (blogs, wikis, webquests, communities).

Ενδεικτική Βιβλιογραφία:

- Κόμης, Β. (2004). *Εισαγωγή στις Εκπαιδευτικές Εφαρμογές των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών*. Αθήνα: Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών.
- Καρακίτσα, Τ. (2010). *Κοιτάζοντας την Οθόνη, Αγγίζοντας τη Μηχανή*. Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.
- Prensky, M. (2009). *Μάθηση βασισμένη στο ψηφιακό παιχνίδι*. Αθήνα: Εκδόσεις Μεταίχμιο.

Πίνακας 7. Μάθημα: Η παιδαγωγική σχέση στη διδασκαλία με Νέα Μέσα

Τίτλος Μαθήματος	Η παιδαγωγική σχέση στη διδασκαλία με Νέα Μέσα
Τύπος Μαθήματος	Υποχρεωτικό
Εξάμηνο	Όλα τα εξάμηνα
Προσπαιτούμενα μαθήματα	-
Διδάσκων	Καρακίτσα Τσαμπίκα
Μέθοδος Διδασκαλίας	Εργαστήριο
Ασύγχρονη Τηλεκπαίδευση	Όχι
Τρόπος Αξιολόγησης	Τελική γραπτή εξέταση
Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνικά
Ετη διδασκαλίας του μαθήματος	5

Στόχος του μαθήματος: Στόχος του μαθήματος είναι να μπορούν οι φοιτητές:

- Να περιγράφουν βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις ως προς την παιδαγωγική σχέση.
- Να αναφέρουν τις βασικές συνιστώσες της παιδαγωγικής σχέσης και τα χαρακτηριστικά τους.
- Να περιγράφουν, να συνυπολογίζουν, να αναλύουν το πλαίσιο σε κάθε επικοινωνιακό συμβάν.
- Να αναγνωρίζουν τις μεταβολές της παιδαγωγικής σχέσης σε μια τεχνολογικά αναβαθμισμένη σχολική τάξη.
- Να διαχειρίζονται την τεχνολογικά αναβαθμισμένη σχολική τάξη στην κατεύθυνση της εξέλιξης της παιδαγωγικής σχέσης.
- Να αναγνωρίζουν και να επεξεργάζονται τα διακινούμενα μηνύματα μέσα στη σχολική τάξη.
- Να εκτιμούν τη διαρκή αναγκαιότητα για προσωπική και επαγγελματική εξέλιξη, ανάπτυξη των επικοινωνιακών τους δεξιοτήτων και του ψηφιακού τους εγγραμματοσμού.

Περιεχόμενο του μαθήματος: Οι βασικές θεματικές ενότητες του μαθήματος είναι οι εξής:

- Θεωρητικές προσεγγίσεις και ορισμοί της παιδαγωγικής σχέσης.
- Η παιδαγωγική σχέση ως επικοινωνία
- Το πλαίσιο της παιδαγωγικής σχέσης. Ιστορική εξέλιξη.

- Οι συνιστώσες της παιδαγωγικής σχέσης: Η γνωστική, η κοινωνική, η συναισθηματική, η επικοινωνιακή.
- Η χρήση των νέων μέσων στη διδασκαλία και οι μεταβολές του πλαισίου – ιστορική εξέλιξη της χρήσης των μέσων στη διδασκαλία.
- Ο δάσκαλος ως πόλος επικοινωνίας στο συμβατικό και στο σύγχρονο περιβάλλον
- Οι μεταβολές στις συνιστώσες της παιδαγωγικής σχέσης. Η αναδιάταξη του επικοινωνιακού πλέγματος της σχολικής τάξης.
- Ο επαναπροσδιορισμός της παιδαγωγικής σχέσης στο τεχνολογικά αναβαθμισμένο μαθησιακό πλαίσιο και η δυναμική του.
- Η μη λεκτική επικοινωνία ως εργαλείο μελέτης της παιδαγωγικής σχέσης στο συμβατικό και στο τεχνολογικά αναβαθμισμένο περιβάλλον.

Ενδεικτική Βιβλιογραφία:

- Αλπιάς, Α., Δαπόντες, Ν., Ιωάννου, Σ., Μαστρογιάννης, Ι., Τζιμόπουλος, Ν., Τσοβόλας, Σ. (2003). *Ο δάσκαλος δημιουργός*. Αθήνα: Εκδόσεις Καστανιώτη.
- Κόμης, Β. (2004). *Εισαγωγή στις Εκπαιδευτικές Εφαρμογές των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών*. Αθήνα: Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών.
- Καρακίτσα, Τ. (2010). *Κοιτάζοντας την Οθόνη, Αγγίζοντας τη Μηχανή*. Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.

Πίνακας 8. Μάθημα: Διδακτική των θρησκειών με χρήση νέων τεχνολογιών

Τίτλος Μαθήματος	Διδακτική των θρησκειών με χρήση νέων τεχνολογιών
Τύπος Μαθήματος	Επιλογής
Έτος Σπουδών	1 ^ο
Εξάμηνο	2 ^ο
Προαπαιτούμενα μαθήματα	-
Διδάσκων	Καραμούζης Πολύκαρπος
Μέθοδος Διδασκαλίας	Θεωρία, Εργαστήριο
Ασύγχρονη Τηλεκπαίδευση	Όχι
Τρόπος Αξιολόγησης	Τελική εξέταση στο εργαστήριο, εργασίες στον Η/Υ
Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνική
Έτη διδασκαλίας του μαθήματος	3

Στόχοι του μαθήματος: Στόχος του μαθήματος είναι :

1. Η διερεύνηση της ιστορικής σχέσης σχολείου και θρησκευτικής εκπαίδευσης.
2. Η κατανόηση της αναγκαιότητας ενός μαθήματος διαθρησκευτικής αγωγής στο σύγχρονο σχολείο.
3. Η αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών στη διδακτική των θρησκειών.
4. Η «ανακάλυψη» των θρησκειών μέσα από το χώρο του διαδικτύου.

Ενδεικτική Βιβλιογραφία:

- Δεληκωνσταντής, Κ. (2009). *Η σχολική θρησκευτική αγωγή μεταξύ παιδαγωγικής και θεολογίας*. Αθήνα: Εκδόσεις Έννοια.
- Καραμούζης, Π. (2007). *Πολιτισμός και διαθρησκευτική αγωγή*. Αθήνα: Εκδόσεις Ελληνικά Γράμματα.
- Debray, R. (2004). *Η διδασκαλία της θρησκείας στο ουδετερόθρησκο σχολείο*. Αθήνα: Εκδόσεις Βιβλιοπωλείον της Εστίας.

Πίνακας 9. Μάθημα: Τεχνολογικές και διδακτικές καινοτομίες με τη χρήση της Πληροφορικής: Εικονική Πραγματικότητα

Τίτλος Μαθήματος	Τεχνολογικές και διδακτικές καινοτομίες με τη χρήση της Πληροφορικής: Εικονική Πραγματικότητα
------------------	---

Τύπος Μαθήματος	Υποχρεωτικό
Έτος Σπουδών	1 ^ο
Εξάμηνο	2 ^ο
Προαπαιτούμενα μαθήματα	-
Διδάσκων	Φωκίδης Εμμανουήλ
Τρόπος Αξιολόγησης	Απαλλακτικές εργασίες
Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνική

Στόχος του μαθήματος: Το μάθημα αναφέρεται στην εισαγωγή στην εκπαίδευση σύγχρονων καινοτομιών της πληροφορικής και ειδικά εφαρμογών εικονικής πραγματικότητας (Ε.Π.). Επιδιώκει αφενός να αναλύσει το θεωρητικό πλαίσιο που στηρίζει την εισαγωγή της Ε.Π. στην εκπαιδευτική πράξη, αφετέρου να βοηθήσει αυτούς που αναζητούν ένα σημείο εκκίνησης, παρέχοντάς τους χρήσιμα στοιχεία για να κάνουν τα απαραίτητα σχεδιαστικά, οργανωτικά και τεχνικά βήματα που απαιτεί η υλοποίηση μίας εφαρμογής Ε.Π.

Περιεχόμενο του μαθήματος: Αναπτύσσεται ένας γενικός προβληματισμός για τη σύγχρονη εκπαίδευση και τεκμηριώνεται, στα πλαίσια των θεωριών μάθησης, η χρήση της Ε.Π. για εκπαιδευτικούς σκοπούς. Αναπτύσσονται οι δυνατότητες που προσφέρει η Ε.Π. ως εκπαιδευτικό εργαλείο σε σύγκριση με άλλα, επισημαίνονται οι τεχνικές δυσκολίες που συνοδεύουν τις εφαρμογές της και προτείνονται λύσεις. Παρουσιάζεται αναλυτικά ένα από τα πιο απλά προγράμματα κατασκευής τρισδιάστατων περιβαλλόντων και εφαρμογών Ε.Π., το Reality Factory.

Ενδεικτική Βιβλιογραφία:

- Κόκοτος, Δ. (2007). *Εικονικά περιβάλλοντα πληροφόρησης*. Εκδόσεις Σταμούλη ΑΕ.
- Φωκίδης, Μ. (2007). *Εικονική πραγματικότητα στην εκπαίδευση*. Αθήνα: Εκδόσεις Κοϊτσάνος Ανδρέας.

Πίνακας 10. Μάθημα: Πληροφορική και εφαρμογές στην εκπαίδευση

Τίτλος Μαθήματος	Πληροφορική και εφαρμογές στην εκπαίδευση
Τύπος Μαθήματος	Επιλογής
Έτος Σπουδών	1 ^ο
Εξάμηνο	1 ^ο
Προαπαιτούμενα μαθήματα	-
Διδάσκων	Φωκίδης Εμμανουήλ
Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνική

Ενδεικτική Βιβλιογραφία:

- Μικρόπουλος, Τ. Α. (2000). *Εκπαιδευτικό λογισμικό: θέματα σχεδίασης και αξιολόγησης λογισμικού υπερμέσων*. Αθήνα: Εκδόσεις Κλειδάριθμος.
- Φωκίδης, Μ., Τσολακίδης, Κ. (2007). *Εικονική πραγματικότητα στην εκπαίδευση*. Αθήνα: Εκδόσεις Ατραπός.
- Alessi, S. M., Trollip, S. R. (2005). *Πολυμέσα και Εκπαίδευση*. Αθήνα: Εκδόσεις Γκιούρδας.

Πίνακας 11. Μάθημα: Εικονικά περιβάλλοντα μάθησης και πολυμέσα

Τίτλος Μαθήματος	Εικονικά περιβάλλοντα μάθησης και πολυμέσα
Τύπος Μαθήματος	Επιλογής
Έτος Σπουδών	1 ^ο
Εξάμηνο	2 ^ο
Προαπαιτούμενα μαθήματα	-
Διδάσκων	Φωκίδης Εμμανουήλ

Τρόπος Αξιολόγησης Απαλλακτικές εργασίες
Γλώσσα Διδασκαλίας Ελληνική

Ενδεικτική Βιβλιογραφία:

- Μικρόπουλος, Τ. Α. (2000). *Εκπαιδευτικό λογισμικό: θέματα σχεδίασης και αξιολόγησης λογισμικού υπερμέσων*. Αθήνα: Εκδόσεις Κλειδάριθμος.
- Τσολακίδης, Κ., Αμπατζόγλου, Μ. (2005). *Η πληροφορική ως εργαλείο στην εκπαίδευση και τις θεωρητικές επιστήμες*. Αθήνα: Εκδόσεις Γκιούρδας.
- Alessi, S. M., Trollip, S. R. (2005). *Πολυμέσα και Εκπαίδευση*. Αθήνα: Εκδόσεις Γκιούρδας.

Πίνακας 12. Μάθημα: Εισαγωγή στην Εκπαιδευτική Έρευνα με χρήση Η/Υ

Τίτλος Μαθήματος	Εισαγωγή στην Εκπαιδευτική Έρευνα με χρήση Η/Υ
Τύπος Μαθήματος	Επιλογής
Έτος Σπουδών	3 ^ο
Εξάμηνο	5 ^ο
Προαπαιτούμενα μαθήματα	-
Διδάσκων	Αθανασιάδης Ηλίας
Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνική

Ενδεικτική Βιβλιογραφία:

- Γναρδέλλης, Χ. (2009). *Ανάλυση δεδομένων με το PASW Statistics 17.0*. Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.
- Γναρδέλλης, Χ. (2006). *Ανάλυση δεδομένων με το SPSS 14.0 FOR WINDOWS*. Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.

Πίνακας 13. Μάθημα: Διδασκαλία γλώσσας και Νέες Τεχνολογίες

Τίτλος Μαθήματος	Διδασκαλία γλώσσας και Νέες Τεχνολογίες
Τύπος Μαθήματος	Υποχρεωτικό
Έτος Σπουδών	1 ^ο
Εξάμηνο	1 ^ο
Προαπαιτούμενα μαθήματα	-
Διδάσκων	Καζούλλη Βασιλεία
Μέθοδος Διδασκαλίας	Εργαστήριο
Ασύγχρονη Τηλεκπαίδευση	Όχι
Τρόπος Αξιολόγησης	Απαλλακτικές εργασίες
Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνική
Έτη διδασκαλίας του μαθήματος	2

Περιεχόμενο του μαθήματος: Το μάθημα αποτελείται από τις παρακάτω ενότητες:

1. Γλώσσα και νέες τεχνολογίες: πολιτική και κοινωνική διάσταση
2. Ιστορική αναδρομή στη χρήση των Η/Υ για τη διδασκαλία γλωσσών (Computer Assisted Language Learning (CALL))
3. Σχεδιασμός και ανάπτυξη εκπαιδευτικού λογισμικού γλωσσικής διδασκαλίας
4. Κριτήρια αξιολόγησης εκπαιδευτικού λογισμικού γενικής αγωγής: το μάθημα της γλώσσας στο δημοτικό σχολείο
5. Κριτήρια αξιολόγησης εκπαιδευτικού λογισμικού για το μάθημα της ξένης γλώσσας στο δημοτικό σχολείο
6. Διδασκαλία δεύτερης γλώσσας στο δημοτικό με λογισμικά προγράμματα ή εφαρμογές στο διαδίκτυο.
7. Διδασκαλία δεύτερης/ξένης γλώσσας σε ενήλικες

8. Επικοινωνία μέσω υπολογιστών (Computer Mediated Communication - CMC)
9. Παγκόσμια Δίκτυα Μάθησης (Global Learning Networks)
10. Σχεδιασμός και δημιουργία εφαρμογών για τη διδασκαλία δεύτερης γλώσσας στο διαδίκτυο

Ενδεικτική Βιβλιογραφία:

- Προσωπικές σημειώσεις διδάσκουσας

Πίνακας 14. Μάθημα: Εργαστήριο Σχεδιασμού Δημιουργίας και Αξιολόγησης Εφαρμογών για τη Διδασκαλία Γλωσσών σε Ηλεκτρονικά Περιβάλλοντα

Τίτλος Μαθήματος	Εργαστήριο Σχεδιασμού Δημιουργίας και Αξιολόγησης Εφαρμογών για τη Διδασκαλία Γλωσσών σε Ηλεκτρονικά Περιβάλλοντα
Τύπος Μαθήματος	Επιλεγόμενο
Έτος Σπουδών	1 ^ο
Εξάμηνο	2 ^ο
Προσπειτούμενα μαθήματα	Διδασκαλία Γλώσσας και Νέες Τεχνολογίες
Διδάσκων	Καζούλλη Βασιλεία
Μέθοδος Διδασκαλίας	Θεωρία, εργαστήριο
Ασύγχρονη Τηλεκπαίδευση	Όχι
Τρόπος Αξιολόγησης	Απαλλακτικές εργασίες
Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνική
Έτη διδασκαλίας του μαθήματος	2

Στόχος του μαθήματος: Το μάθημα αυτό αποτελεί συνέχεια του μαθήματος Διδασκαλία Γλώσσας και Νέες Τεχνολογίες και επικεντρώνεται κυρίως στην τελευταία ενότητα του η οποία είναι: Σχεδιασμός και δημιουργία εφαρμογών για τη διδασκαλία δεύτερης γλώσσας στο διαδίκτυο.

Ενδεικτική Βιβλιογραφία:

- Παναγιωτακόπουλος, Χ. Θ., Πιερρακέας, Χ., Πιντέλας, Π. (2003). *Το εκπαιδευτικό λογισμικό και η αξιολόγησή του*. Αθήνα: Εκδόσεις Μεταίχμιο.
- Newby, T. J., Sterich, D. A., Lehman, J. D., Russel, J. D. (2009). *Εκπαιδευτική τεχνολογία για διδασκαλία και μάθηση*. Αθήνα: Εκδόσεις Επίκεντρο.

Πίνακας 15. Μάθημα: Σχεδιασμός και Δημιουργία Ψηφιακού Υλικού για την Ηλεκτρονική Μάθηση και τη Σχολική από Απόσταση Εκπαίδευση

Τίτλος Μαθήματος	Σχεδιασμός και Δημιουργία Ψηφιακού Υλικού για την Ηλεκτρονική Μάθηση και τη Σχολική από Απόσταση Εκπαίδευση
Διδάσκων	Σοφός Λοΐζος
Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνική

Ενδεικτική Βιβλιογραφία:

- Βοσνιάδου, Σ., De Corte, E., Glaser, R., Mandl, H., Σελίμης, Σ., Κουκουτσάκης, Α. (2006). *Σχεδιάζοντας περιβάλλοντα μάθησης υποστηριζόμενα από τις σύγχρονες τεχνολογίες*. Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg.
- Σολομωνίδου, Χ. (2006) *Νέες τάσεις στην εκπαιδευτική τεχνολογία*, Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Σοφός, Α., Κρον, F. W. (2010). *Αποδοτική διδασκαλία με τη χρήση μέσων*. Αθήνα: Εκδόσεις Γρηγόρη.

Πίνακας 16. Μάθημα: Εφαρμοσμένη Διδασκαλία με την αξιοποίηση των Νέων Εκπαιδευτικών Μέσων

Τίτλος Μαθήματος	Εφαρμοσμένη Διδασκαλία με την αξιοποίηση των Νέων Εκπαιδευτικών Μέσων
Διδάσκων	Σοφός Λοΐζος
Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνική

Ενδεικτική Βιβλιογραφία:

- Μακράκης, Β. (2000). *Υπερμέσα στην εκπαίδευση*. Αθήνα: Εκδόσεις Μεταίχιμο.
- Μπαγάκης, Γ, Δεμερτζή, Κ., Καισαρη, Σ., Φακίτσα, Μ., Σταμάτης, Θ. (2008). *Πειραματισμός τάξης για διδασκαλία με ομάδες μαθητών*. Αθήνα: Εκδόσεις Γρηγόρη.
- Altrichter, H., Posch, P., Somekh, B. (2001). *Οι εκπαιδευτικοί ερευνούν το έργο τους*. Αθήνα: Εκδόσεις Μεταίχιμο.

Πίνακας 17. Μάθημα: Μιντιακός Γραμματισμός Εκπαιδευτικών

Τίτλος Μαθήματος	Μιντιακός Γραμματισμός Εκπαιδευτικών
Διδάσκων	Σοφός Λοΐζος
Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνική

Πίνακας 18. Μάθημα: Μαθηματική εκπαίδευση και νέες τεχνολογίες

Τίτλος Μαθήματος	Μαθηματική εκπαίδευση και νέες τεχνολογίες
Τύπος Μαθήματος	Επιλεγόμενο
Διδάσκων	Αυγερινός Ευγένιος
Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνική

Για τα μαθήματα των πινάκων 17 και 18 δεν υπάρχουν άλλα διαθέσιμα στοιχεία.

3.1.2 Στοιχεία για τους διδάσκοντες των μαθημάτων ΤΠΕ του ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Αιγαίου

Οι πίνακες 19 - 26 παρουσιάζουν τη βαθμίδα των διδασκόντων του ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Αιγαίου, τις βασικές σπουδές τους καθώς και τα ερευνητικά τους ενδιαφέροντα. Σε ορισμένες περιπτώσεις, παρουσιάζουν και τα έτη διδασκαλίας στο Τμήμα.

Πίνακας 19. Διδάσκων Αθανασιάδης Ηλίας

Βαθμίδα	Αναπληρωτής Καθηγητής
Βασικές σπουδές	Πτυχίο Αγγλικής Φιλολογίας
Ερευνητικά Ενδιαφέροντα	Μέθοδοι και τεχνικές κοινωνικής έρευνας

Πίνακας 20. Διδάσκων Αυγερινός Ευγένιος

Βαθμίδα	Καθηγητής
Ερευνητικά Ενδιαφέροντα	<ul style="list-style-type: none"> • Μαθηματικά • Διδακτική μαθηματικών και επιμόρφωση

Πίνακας 21. Διδάσκουσα Καζούλλη Βασιλεία

Έτη Διδασκαλίας στο Τμήμα	2
Βαθμίδα	Επικουρη Καθηγήτρια
Βασικές σπουδές	Πτυχίο Αγγλικής Φιλολογίας
Ερευνητικά Ενδιαφέροντα	<ul style="list-style-type: none"> • Διγλωσσία και μάθηση σε ηλεκτρονικά περιβάλλοντα

Πίνακας 22. Διδάσκουσα Καράκιζα Τσαμπίκα

Ετη Διδασκαλίας στο Τμήμα	5
Βαθμίδα	Διδάσκουσα Π.Δ. 407/80
Βασικές σπουδές	<ul style="list-style-type: none"> • Πτυχίο Ηλεκτρολόγου Μηχανικού και Μηχανικού Η/Υ
Ερευνητικά Ενδιαφέροντα	<ul style="list-style-type: none"> • Διδακτική της πληροφορικής • Η επικοινωνία και η μάθηση στη σύγχρονη και τεχνολογικά αναβαθμισμένη σχολική τάξη • Η διαχείριση προβλημάτων της σχολικής τάξης • Παιδαγωγική αξιοποίηση των νέων μέσων

Πίνακας 23. Διδάσκων Καραμούζης Πολύκαρπος

Ετη Διδασκαλίας στο Τμήμα	6
Βαθμίδα	Επικουρος Καθηγητής
Βασικές σπουδές	<ul style="list-style-type: none"> • Πτυχίο Θεολογίας, Μεθοδολογίας, Ιστορίας και Θεωρίας της επιστήμης • Πτυχίο Κοινωνιολογίας
Ερευνητικά Ενδιαφέροντα	<ul style="list-style-type: none"> • Πολιτική και Θρησκεία • Διδακτική των θρησκειών • Κοινωνικές έρευνες πεδίου σε θέματα που αφορούν τη θρησκεία

Πίνακας 24. Διδάσκων Σοφός Λοΐζος

Βαθμίδα	Επικουρος Καθηγητής
Βασικές σπουδές	<ul style="list-style-type: none"> • Πτυχίο Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης
Ερευνητικά Ενδιαφέροντα	<ul style="list-style-type: none"> • Παιδαγωγική με έμφαση στην Παιδαγωγική των Μέσων

Πίνακας 25. Διδάσκων Τσολακίδης Κωνσταντίνος

Βαθμίδα	Αναπληρωτής Καθηγητής
Βασικές σπουδές	<ul style="list-style-type: none"> • Πτυχίο Ηλεκτρολόγου Μηχανικού
Ερευνητικά Ενδιαφέροντα	<ul style="list-style-type: none"> • Η πληροφορική στην εκπαίδευση • Εκπαίδευση από απόσταση • Τα ολιγοθέσια σχολεία • Η εικονική πραγματικότητα

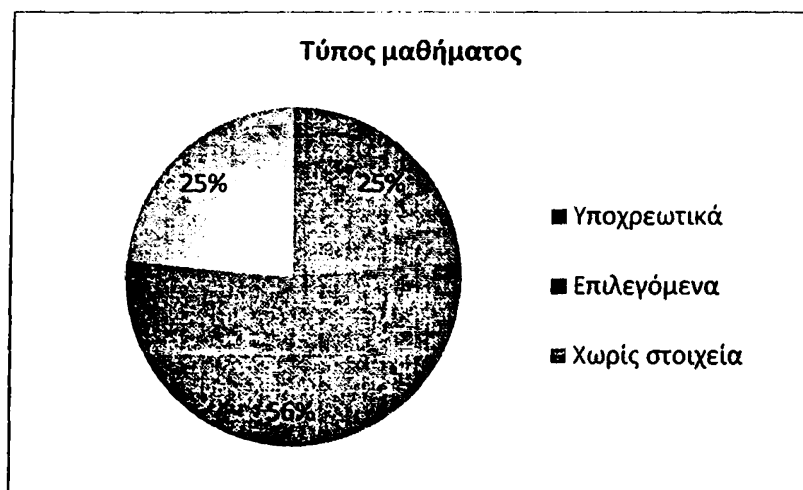
Πίνακας 26. Διδάσκων Φωκίδης Εμμανουήλ

Ετη Διδασκαλίας στο Τμήμα	
Βαθμίδα	Λέκτορας
Βασικές σπουδές	<ul style="list-style-type: none"> • Πτυχίο Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης
Ερευνητικά Ενδιαφέροντα	<ul style="list-style-type: none"> • Ηλεκτρονική μάθηση • Εικονική πραγματικότητα στην εκπαίδευση • Το διαδίκτυο ως εκπαιδευτικό εργαλείο

3.1.3 Περιγραφικά αποτελέσματα για τα μαθήματα ΤΠΕ του ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Αιγαίου

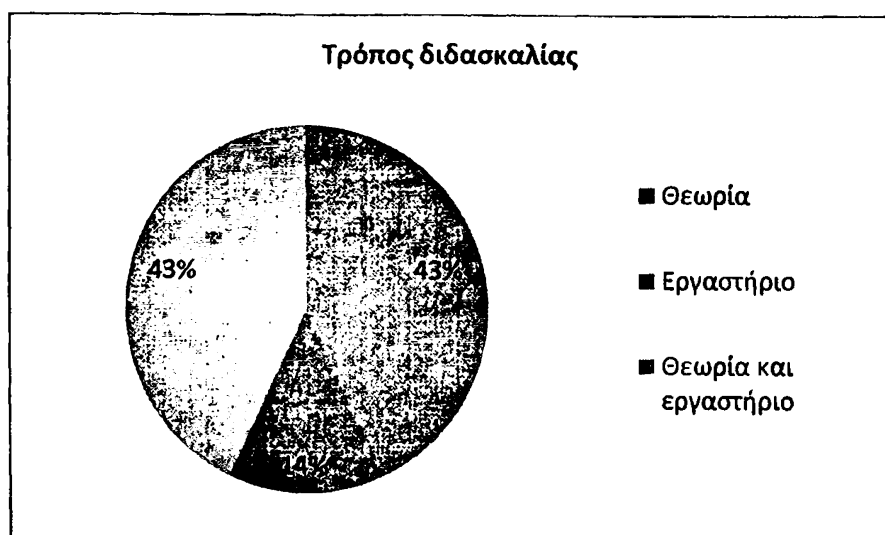
Στο Παιδαγωγικό Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Αιγαίου διδάσκονται συνολικά δεκαεπτά μαθήματα πληροφορικής τα οποία αποτελούν το 14% όλων των μαθημάτων που διδάσκονται στο Τμήμα. Από αυτά τέσσερα είναι υποχρεωτικά (Πληροφορική, νέες τεχνολογίες και εκπαίδευση, Η παιδαγωγική σχέση στη διδασκαλία με Νέα Μέσα, Τεχνολογικές και διδακτικές καινοτομίες με τη χρήση της Πληροφορικής: Εικονική Πραγματικότητα, Διδασκαλία Γλώσσας και Νέες Τεχνολογίες), εννιά είναι επιλογής και για τα υπόλοιπα τέσσερα δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία, όπως παρουσιάζεται και στο Σχήμα 1.

Σχήμα 1. Κατανομή των μαθημάτων ΤΠΕ σύμφωνα με το τύπο τους

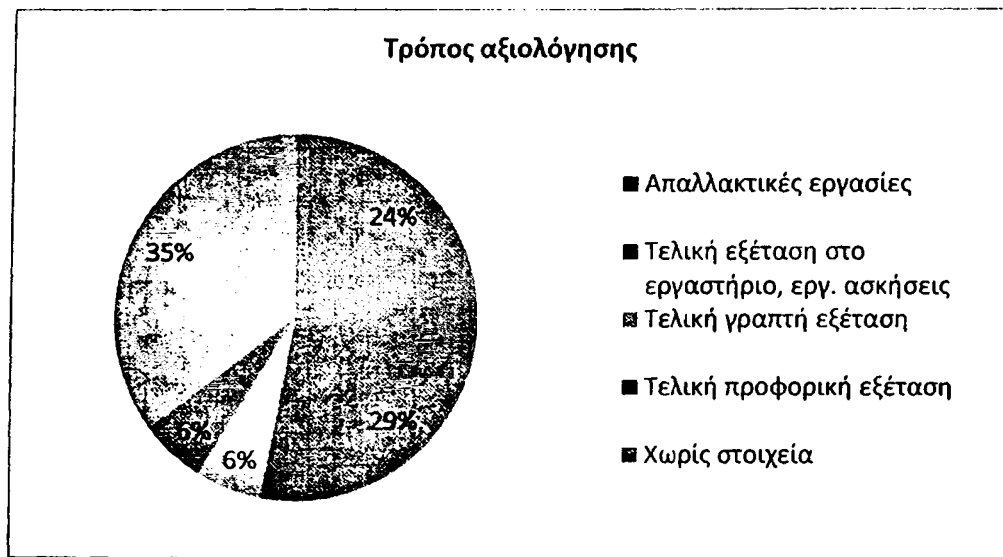
Μεθόδους ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης δεν χρησιμοποιεί κανένα μάθημα για το οποίο υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία.

Παρατηρείτε επίσης πως δύο μαθήματα (12%) (Διδακτική των θρησκειών με χρήση νέων τεχνολογιών και Εργαστήριο Σχεδιασμού Δημιουργίας και Αξιολόγησης Εφαρμογών για τη Διδασκαλία Γλωσσών σε Ηλεκτρονικά Περιβάλλοντα) αποτελούνται από θεωρία και εργαστήριο ενώ έξι (35%) διδάσκονται αποκλειστικά στο εργαστήριο. Για τα υπόλοιπα 9 (53%) δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία. Όλα αυτά παρουσιάζονται και στο Σχήμα 2.

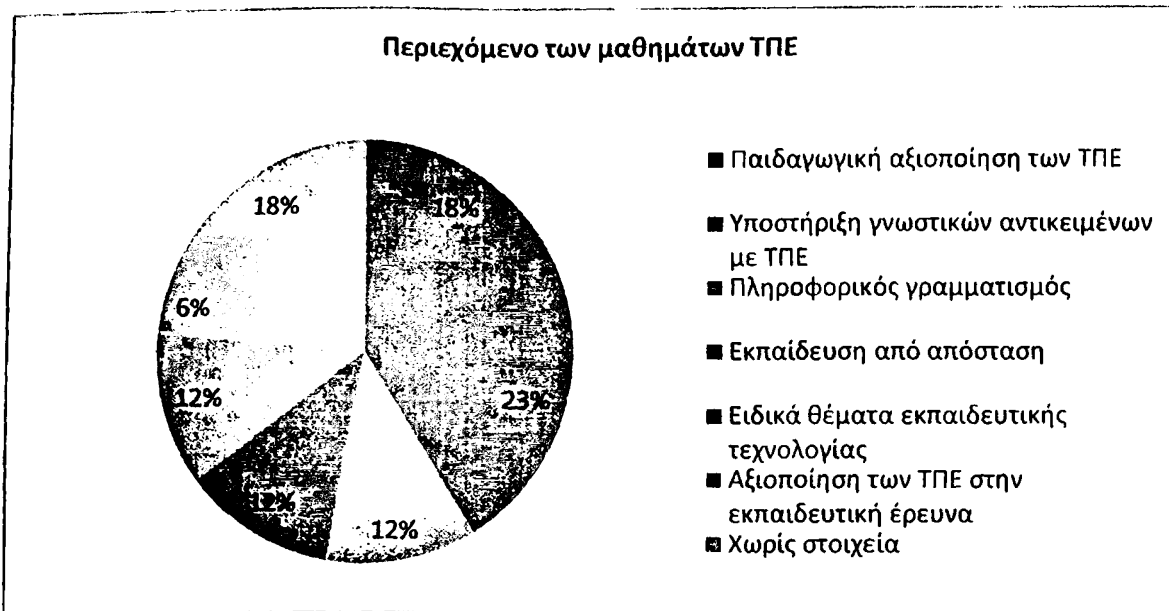
Σχήμα 2. Κατανομή των μαθημάτων ΤΠΕ σύμφωνα με τον τρόπο διδασκαλίας

Αναφορικά με τον τρόπο αξιολόγησης των φοιτητών που παρακολουθούν τα μαθήματα που μας ενδιαφέρουν παρατηρείται πως σε πέντε μαθήματα (29%) οι φοιτητές αξιολογούνται με την τελική εξέταση στο εργαστήριο και εργαστηριακές ασκήσεις, σε τέσσερα (24%) αξιολογούνται με απαλλακτικές εργασίες, σε ένα (6%) με τελική γραπτή εξέταση και σε ένα (6%) με τελική προφορική εξέταση. Για το 35% δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία. Όλα αυτά παρουσιάζονται και στο Σχήμα 3.

Σχήμα 3. Κατανομή των μαθημάτων ΤΠΕ σύμφωνα με τον τρόπο αξιολόγησης

Σχετικά με το περιεχόμενο των μαθημάτων ΤΠΕ που διδάσκονται στο ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Αιγαίου παρατηρείται πως το μεγαλύτερο ποσοστό (22%) αφορά στην υποστήριξη γνωστικών αντικειμένων με ΤΠΕ. Τα δύο από αυτά, τα οποία είναι η 'Διδασκαλία γλώσσας και νέες τεχνολογίες' και το 'Εργαστήριο σχεδιασμού, δημιουργίας και αξιολόγησης εφαρμογών για τη διδασκαλία γλωσσών σε ηλεκτρονικά περιβάλλοντα' αφορούν τη διδασκαλία ξένης γλώσσας με χρήση ΤΠΕ, ενώ το τρίτο αφορά στη 'Διδακτική των θρησκειών με χρήση νέων τεχνολογιών'. Το 18% των μαθημάτων αφορά στην παιδαγωγική αξιοποίηση των ΤΠΕ. Τα μαθήματα αυτά είναι η 'Χρήση εργαλείων πληροφορικής στην εκπαιδευτική διαδικασία', η 'Επικοινωνία και διαδικασία της μάθησης με τις Νέες Τεχνολογίες στο Σύγχρονο Σχολείο' και 'Η παιδαγωγική σχέση στη διδασκαλία με Νέα Μέσα'. Δύο μαθήματα σε ποσοστό 12% αφορούν στον πληροφορικό γραμματισμό. Τα μαθήματα αυτά, τα οποία είναι η 'Πληροφορική, νέες τεχνολογίες και εκπαίδευση' και η 'Εισαγωγή στην πληροφορική Ι', έχουν ως στόχο να αποκτήσουν οι φοιτητές βασικές δεξιότητες χρήσης Η/Υ καθώς και να μάθουν να χειρίζονται μια σειρά από προγράμματα. Το 12% επίσης των μαθημάτων, τα οποία είναι τα 'Συστήματα διαχείρισης μάθησης' και ο 'Σχεδιασμός και δημιουργία ψηφιακού υλικού για την ηλεκτρονική μάθηση και τη σχολική απόσταση εκπαίδευση', αφορά στην εκπαίδευση από απόσταση. Διδάσκονται επίσης δύο μαθήματα (σε ποσοστό 12%) τα οποία έχουν ως περιεχόμενο ειδικά θέματα εκπαιδευτικής τεχνολογίας. Τα μαθήματα αυτά, τα οποία είναι οι 'Τεχνολογικές και διδακτικές καινοτομίες με τη χρήση της πληροφορικής: Εικονική Πραγματικότητα' και 'Εικονικά περιβάλλοντα μάθησης και πολυμέσα', αφορούν και τα δύο σε διαδικτυακά περιβάλλοντα μάθησης. Τέλος, διδάσκεται και το μάθημα 'Εισαγωγή στην εκπαιδευτική έρευνα με χρήση Η/Υ' το οποίο ασχολείται με την αξιοποίηση των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική έρευνα. Για το 18% των μαθημάτων, δηλαδή για τρία μαθήματα δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία για το περιεχόμενό τους, όπως παρουσιάζεται και στο Σχήμα 4.

Σχήμα 4. Κατανομή των μαθημάτων ΤΠΕ σύμφωνα με το περιεχόμενό τους

Αναφορικά με το περιεχόμενο των τεσσάρων υποχρεωτικών μαθημάτων παρατηρείται πως καλύπτουν τέσσερις διαφορετικές κατηγορίες μαθημάτων: τον *πληροφορικό γραμματισμό*, την *παιδαγωγική αξιοποίηση των ΤΠΕ*, τα *ειδικά θέματα εκπαιδευτικής τεχνολογίας* και την *υποστήριξη γνωστικού αντικειμένου με ΤΠΕ*.

3.1.4 Περιγραφικά αποτελέσματα σχετικά με το προφίλ των διδασκόντων των μαθημάτων ΤΠΕ του ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Αιγαίου

Στο ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Αιγαίου τα μαθήματα των ΤΠΕ διδάσκονται από οχτώ διδάσκοντες από τους οποίους δύο είναι γυναίκες.

Από αυτούς είναι καθηγητής, δύο είναι αναπληρωτές καθηγητές, τρεις είναι επίκουροι καθηγητές και δύο είναι διδάσκοντες ΠΔ 407/80.

Επίσης, αναφορικά με τις βασικές σπουδές τους παρατηρείται πως δύο είναι πτυχιούχοι πολυτεχνικής σχολής, δύο ΠΤΔΕ, δύο αγγλικής φιλολογίας και ένας είναι πτυχιούχος θεολογίας και κοινωνιολογίας.

Όλοι τους ασχολούνται με θέματα των ΤΠΕ στην εκπαίδευση, ενώ ο πτυχιούχος θεολογίας ασχολείται με τη διδακτική των θρησκειών, και ένας από τους πτυχιούχος αγγλικής φιλολογίας ασχολείται με τη διδακτική της γλώσσας.

Σχετικά με τις γυναίκες διδάσκουσες παρατηρείται πως η μία είναι ΠΔ 407/80, είναι πτυχιούχος Ηλεκτρολόγος Μηχανικός και Μηχανικός Η/Υ και ασχολείται με θέματα των ΤΠΕ στην εκπαίδευση. Η δεύτερη διδάσκουσα είναι επίκουρη καθηγήτρια, είναι πτυχιούχος αγγλικής φιλολογίας και ασχολείται με τη διδακτική της γλώσσας.

3.2 Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

Η παρούσα ενότητα αφορά στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου. Στην υποενότητα 3.2.1 παρουσιάζονται κατά σειρά τα μαθήματα ΤΠΕ που διδάσκονται στο ΠΤΔΕ του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου, στην 3.2.2 στοιχεία που αφορούν τους διδάσκοντες των μαθημάτων ΤΠΕ δηλαδή τα έτη διδασκαλίας, η βαθμίδα που κατέχουν, οι βασικές τους σπουδές και τα ερευνητικά τους ενδιαφέροντα και στις 3.2.3 και 3.2.4 τα περιγραφικά αποτελέσματα.

3.2.1 Τα μαθήματα των ΤΠΕ που διδάσκονται στο ΠΤΔΕ του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

Οι πίνακες 27 – 30 παρουσιάζουν τα μαθήματα των ΤΠΕ που διδάσκονται στο ΠΤΔΕ του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Πίνακας 27. Μάθημα: Νέες τεχνολογίες και εκπαίδευση για το περιβάλλον

Τίτλος Μαθήματος	Νέες τεχνολογίες και εκπαίδευση για το περιβάλλον
Τύπος Μαθήματος	Επιλεγόμενο
Έτος Σπουδών	3 ^ο
Εξάμηνο	6 ^ο
Προαπαιτούμενα μαθήματα	Περιβαλλοντική εκπαίδευση
Διδάσκων	Ταμουτσέλη Κωνσταντία
Μέθοδος Διδασκαλίας	Εργαστήριο
Ασύγχρονη Τηλεκπαίδευση	Όχι
Τρόπος Αξιολόγησης	Απαλλακτικές Εργασίες
Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνική
Έτη διδασκαλίας του μαθήματος	1

Στόχος του μαθήματος: Στους στόχους του μαθήματος εντάσσεται η εξοικείωση των φοιτητών με τη δικτυακή αναζήτηση ιστοσελίδων, δικτυακών τόπων, δικτυακών πυλών για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση –Εκπαίδευση για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη. Οι φοιτητές διδάσκονται μέσα από την μελέτη ελληνικών και ξένων παραδειγμάτων την μεθοδολογία ανάπτυξης διδακτικού υλικού για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση μέσω ιστοεξερεύνησης-webquest. Καλούνται να σχεδιάσουν διδακτικό υλικό που θα αναφέρεται σε ένα περιβαλλοντικό ζήτημα επιλογής τους και που θα το δομήσουν σύμφωνα με το περιβάλλον της ιστοεξερεύνησης-web-quest. Η αξιολόγηση των φοιτητών γίνεται με βάση αυτό το υλικό.

Ενδεικτική Βιβλιογραφία:

- Προσωπικές σημειώσεις διδάσκουσας

Πίνακας 28. Μάθημα: Ψηφιακός γραμματισμός

Τίτλος Μαθήματος	Ψηφιακός γραμματισμός
Τύπος Μαθήματος	Επιλεγόμενο
Έτος Σπουδών	3 ^ο
Εξάμηνο	
Προαπαιτούμενα μαθήματα	-
Διδάσκων	Ντρενογιάννη Ελένη
Μέθοδος Διδασκαλίας	Θεωρία, Εργαστήριο
Ασύγχρονη Τηλεκπαίδευση	Ναι
Τρόπος Αξιολόγησης	Απαλλακτικές Εργασίες
Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνική
Έτη διδασκαλίας του μαθήματος	1

Στόχος του μαθήματος: Στόχος του μαθήματος είναι η προσέγγιση και εξέταση θεωρητικών ζητημάτων που αναφέρονται στην έννοια και τα χαρακτηριστικά του γραμματισμού στις ΤΠΕ και η πρακτική αντιμετώπιση της διδασκαλίας γνώσεων, στάσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων που σχετίζονται με τον εν λόγω γραμματισμό στο πλαίσιο της Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης. Επίσης στοχεύει στην έμπρακτη προσέγγιση των διαδικασιών σχεδιασμού, προετοιμασίας, και αξιολόγησης διδακτικών δραστηριοτήτων και παρεμβάσεων για την ανάπτυξη του γραμματισμού των μαθητών/τριών στις ΤΠΕ και την αξιοποίηση

διαφοροποιημένες μεθόδους διδασκαλίας, ποικίλα μέσα και υλικά μάθησης και διάφορες μεθόδους/τεχνικές αξιολόγησης και παρακολούθησης της πορείας των μαθητών/τριών.

Ενδεικτική Βιβλιογραφία:

- Ράπτης, Α., Ράπτη, Α. (2007). *Μάθηση και διδασκαλία στην εποχή της πληροφορίας*. Αθήνα: Εκδότης Αριστοτέλης Ράπτης.
- Buckingham, D. (2008). *Εκπαίδευση στα ΜΜΕ*. Αθήνα: Εκδόσεις Ελληνικά Γράμματα.

Πίνακας 29. Μάθημα: Παιδαγωγική αξιοποίηση των ΤΠΕ

Τίτλος Μαθήματος	Παιδαγωγική αξιοποίηση των ΤΠΕ
Τύπος Μαθήματος	Επιλεγόμενο
Έτος Σπουδών	3 ^ο
Προαπαιτούμενα μαθήματα	-
Διδάσκων	Ντρενογιάννη Ελένη
Μέθοδος Διδασκαλίας	Θεωρία
Ασύγχρονη Τηλεκπαίδευση	Ναι
Τρόπος Αξιολόγησης	Απαλλακτικές Εργασίες
Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνική
Έτη διδασκαλίας του μαθήματος	1

Στόχος του μαθήματος: Σκοπός του μαθήματος είναι η προσέγγιση και εξέταση θεωρητικών ζητημάτων που αναφέρονται στην έννοια και τα χαρακτηριστικά του γραμματισμού στις ΤΠΕ και η πρακτική αντιμετώπιση της διδασκαλίας γνώσεων, στάσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων που σχετίζονται με τον εν λόγω γραμματισμό στο πλαίσιο της Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Ενδεικτική Βιβλιογραφία:

- Ράπτης, Α., Ράπτη, Α. (2007). *Μάθηση και διδασκαλία στην εποχή της πληροφορίας*. Αθήνα: Εκδότης Αριστοτέλης Ράπτης.
- Roblyer, M. D. (2009). *Εκπαιδευτική Τεχνολογία και Διδασκαλία*. Αθήνα: Εκδόσεις Γ. Πάρικος.

Πίνακας 30. Μάθημα: Εκπαιδευτικές τεχνολογίες και υπολογιστές στην εκπαίδευση

Τίτλος Μαθήματος	Εκπαιδευτικές τεχνολογίες και υπολογιστές στην εκπαίδευση
Τύπος Μαθήματος	Υποχρεωτικό
Προαπαιτούμενα μαθήματα	-
Διδάσκων	Ντρενογιάννη Ελένη, Ψύλλος Δημήτριος
Μέθοδος Διδασκαλίας	Θεωρία, Εργαστήριο
Ασύγχρονη Τηλεκπαίδευση	Ναι
Τρόπος Αξιολόγησης	Απαλλακτικές Εργασίες
Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνική
Έτη διδασκαλίας του μαθήματος	3

Στόχος του μαθήματος: Στόχος του μαθήματος είναι η θεωρητική εξέταση και πρακτική κατανόηση ζητημάτων που αναφέρονται στην αξιοποίηση παραδοσιακών και σύγχρονων εκπαιδευτικών τεχνολογιών στο διδακτικό έργο και η συστηματική αντιμετώπιση των διαδικασιών σχεδιασμού, δημιουργίας, χρήσης, αξιολόγησης και διαχείρισης ποικίλων διδακτικών μέσων και υλικών μάθησης.

Περιεχόμενο του μαθήματος: Το μάθημα αποτελείται από τις παρακάτω ενότητες:

1. Εκπαιδευτική Τεχνολογία και εκπαιδευτικές τεχνολογίες: Συσχετισμοί και αποκλίσεις

2. Η αξιοποίηση των εκπαιδευτικών τεχνολογιών στη διδακτική πράξη: Βασικές έννοιες, αρχές και διαδικασίες διδακτικού σχεδιασμού
3. Η αξιοποίηση των εκπαιδευτικών τεχνολογιών στη διδακτική πράξη: Ζητήματα σχεδιασμού, επιλογής και χρήσης διδακτικών μέσων και υλικών μάθησης
4. Οι Τεχνολογίες της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας (ΤΠΕ) στην εκπαίδευση:
5. Διδασκαλία και μάθηση με τη βοήθεια εκπαιδευτικού λογισμικού:
6. Η αξιοποίηση των υπηρεσιών του Διαδικτύου στην εκπαίδευση:

Ενδεικτική Βιβλιογραφία:

- Βοσνιάδου, Σ. (2006). *Παιδιά, σχολεία και υπολογιστές*. Αθήνα: Εκδόσεις Δαρδανός.
- Κόμης, Β. (2004). *Εισαγωγή στις εκπαιδευτικές εφαρμογές των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών*. Αθήνα: Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών.
- Μικρόπουλος, Τ. Α. (2006). *Ο υπολογιστής ως γνωστικό εργαλείο*. Αθήνα: Εκδόσεις Ελληνικά Γράμματα.

3.2.2 Στοιχεία για τους διδάσκοντες των μαθημάτων ΤΠΕ του ΠΤΔΕ του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

Οι πίνακες 31 – 33 παρουσιάζουν τη βαθμίδα των διδασκόντων του ΠΤΔΕ του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, τις βασικές σπουδές τους καθώς και τα ερευνητικά τους ενδιαφέροντα. Σε ορισμένες περιπτώσεις, παρουσιάζουν και τα έτη διδασκαλίας στο Τμήμα.

Πίνακας 31. Διδάσκουσα Ντρενογιάννη Ελένη

Ετη Διδασκαλίας στο Τμήμα	11
Βαθμίδα	Επίκουρη καθηγήτρια
Βασικές σπουδές	<ul style="list-style-type: none"> • Πτυχίο Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης
Ερευνητικά Ενδιαφέροντα	<ul style="list-style-type: none"> • Παιδαγωγική, με έμφαση στους Η/Υ και τα πολυμέσα στην εκπαίδευση

Πίνακας 32. Διδάσκουσα Ταμουτσέλη Κωνσταντία

Βαθμίδα	Λέκτορας
Βασικές σπουδές	<ul style="list-style-type: none"> • Πτυχίο Γεωπονίας
Ερευνητικά Ενδιαφέροντα	<ul style="list-style-type: none"> • Περιβαλλοντική εκπαίδευση

Πίνακας 33. Διδάσκων Ψύλλος Δημήτριος

Βαθμίδα	Καθηγητής
Βασικές σπουδές	<ul style="list-style-type: none"> • Πτυχίο Φυσικής
Ερευνητικά Ενδιαφέροντα	<ul style="list-style-type: none"> • Διδακτική φυσικών επιστημών – εκπαιδευτική τεχνολογία

3.2.3 Περιγραφικά αποτελέσματα για τα μαθήματα ΤΠΕ του ΠΤΔΕ του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

Στο Παιδαγωγικό Δημοτικής Εκπαίδευσης του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου διδάσκονται συνολικά τέσσερα μαθήματα πληροφορικής τα οποία αποτελούν το 7% όλων των μαθημάτων που διδάσκονται στο Τμήμα. Από αυτά μόνο ένα είναι υποχρεωτικό (Εκπαιδευτικές τεχνολογίες και υπολογιστές στην εκπαίδευση) και τα υπόλοιπα είναι επιλογής. Τα μαθήματα νέων τεχνολογιών αποτελούν το 7% όλων των μαθημάτων που διδάσκονται στο Τμήμα.

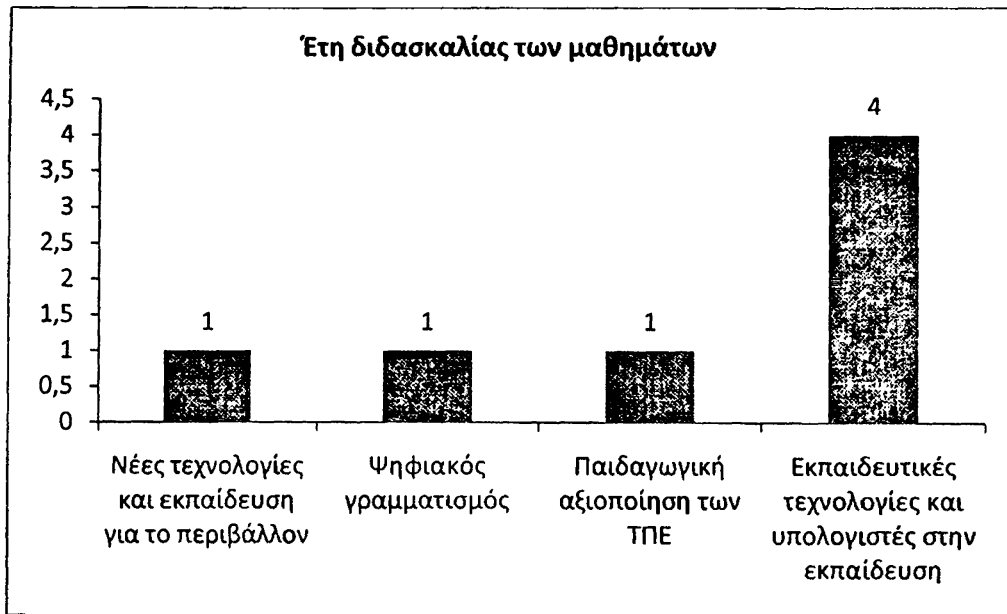

Το υποχρεωτικό μάθημα 'Εκπαιδευτικές τεχνολογίες και υπολογιστές στην εκπαίδευση' διδάσκεται στο 2^ο έτος, ενώ τα υπόλοιπα μαθήματα διδάσκονται όλα στο 3^ο έτος.

Το επιλεγόμενο μάθημα 'Νέες τεχνολογίες και εκπαίδευση για το περιβάλλον' έχει ως προαπαιτούμενο οι μαθητές που θα το επιλέξουν να έχουν παρακολουθήσει σε προηγούμενο εξάμηνο το μάθημα 'Περιβαλλοντική εκπαίδευση'. Τα υπόλοιπα μαθήματα δεν έχουν κάποιο προαπαιτούμενο μάθημα.

Μεθόδους ασύγχρονης τηλεεκπαίδευσης χρησιμοποιούν όλα τα μαθήματα εκτός από το μάθημα 'Νέες τεχνολογίες και εκπαίδευση για το περιβάλλον'.

Παρατηρείται πως για περισσότερα έτη (3 έτη) διδάσκεται το μάθημα 'Εκπαιδευτικές τεχνολογίες και υπολογιστές στην εκπαίδευση'. Τα υπόλοιπα μαθήματα διδάσκονται για πρώτη φορά στο Τμήμα όπως παρουσιάζεται και στο Σχήμα 5. Τα προηγούμενα έτη διδάσκονταν άλλα συναφή μαθήματα.

Σχήμα 5. Κατανομή των μαθημάτων ΤΠΕ σύμφωνα με το πόσα έτη διδάσκονται

Παρατηρείται επίσης πως δύο μαθήματα (Ψηφιακός γραμματισμός, Εκπαιδευτικές τεχνολογίες και υπολογιστές στην εκπαίδευση) αποτελούνται από θεωρία και εργαστήριο, ένα μάθημα (Παιδαγωγική αξιοποίηση των ΤΠΕ) αποτελείται μόνο από θεωρία και ένα μάθημα (Νέες τεχνολογίες και εκπαίδευση για το περιβάλλον) μόνο από εργαστήριο.

Αναφορικά με τον τρόπο αξιολόγησης των φοιτητών που παρακολουθούν τα μαθήματα που μας ενδιαφέρουν παρατηρείται πως σε όλα τα μαθήματα οι φοιτητές αξιολογούνται με βάση την επίδοσή τους σε απαλλακτικές εργασίες που πραγματοποιούν κατά τη διάρκεια του εξαμήνου.

Στο ΠΤΔΕ του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου τα συγγράμματα που προτείνονται είναι ελληνικών και ξένων συγγραφέων καθώς και προσωπικές σημειώσεις των διδασκόντων. Παρατηρείται επίσης πως το σύγγραμμα *Μάθηση και διδασκαλία στην εποχή της πληροφορίας* των Α. Ράπτης, Α. Ράπτη προτείνεται σε δύο μαθήματα.

Αναφορικά με το περιεχόμενο των μαθημάτων ΤΠΕ που διδάσκονται στο ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων παρατηρείται πως το μεγαλύτερο ποσοστό (75%) αφορά στην *παιδαγωγική αξιοποίηση των ΤΠΕ*. Τα μαθήματα αυτά είναι τα εξής: 'Ψηφιακός γραμματισμός', 'Παιδαγωγική αξιοποίηση των ΤΠΕ' και 'Εκπαιδευτικές τεχνολογίες και υπολογιστές στην εκπαίδευση'. Διδάσκεται επίσης ένα μάθημα *υποστήριξης γνωστικών*

αντικειμένων με ΤΠΕ το οποίο είναι οι 'Νέες τεχνολογίες και εκπαίδευση για το περιβάλλον'. Το μάθημα αυτό, το οποίο είναι αρκετά εξειδικευμένο, έχει ως στόχο την εξοικείωση των φοιτητών με τη δικτυακή αναζήτηση ιστοσελίδων, δικτυακών τόπων, δικτυακών πυλών για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση.

Αξιοσημείωτο είναι πως δεν διδάσκεται κανένα μάθημα πληροφορικού γραμματισμού και εκπαιδευτικού λογισμικού. Βέβαια το μάθημα 'Εκπαιδευτικές τεχνολογίες και υπολογιστές στην εκπαίδευση' έχει ως τελευταία ενότητα την γνωριμία των φοιτητών με εκπαιδευτικό λογισμικό.

Αναφορικά με το περιεχόμενο του υποχρεωτικού μαθήματος 'Εκπαιδευτικές τεχνολογίες και υπολογιστές στην εκπαίδευση' παρατηρείται πως ανήκει στην κατηγορία της *παιδαγωγικής αξιοποίησης των ΤΠΕ*.

3.2.4 Περιγραφικά αποτελέσματα σχετικά με το προφίλ των διδασκόντων των μαθημάτων ΤΠΕ του ΠΤΔΕ του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

Στο ΠΤΔΕ του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου τα μαθήματα των ΤΠΕ διδάσκονται από τρεις διδάσκοντες, από τους οποίους οι δύο είναι γυναίκες.

Σχετικά με τις γυναίκες διδάσκουσες παρατηρείται πως η πρώτη είναι επίκουρη καθηγήτρια, η οποία διδάσκει 11 έτη στο Τμήμα, είναι πτυχιούχος Παιδαγωγικού Τμήματος, με ερευνητικά ενδιαφέροντα την παιδαγωγική με έμφαση στους Η/Υ και τα πολυμέσα στην εκπαίδευση.

Η δεύτερη είναι λέκτορας, πτυχιούχος Τμήματος γεωπονίας και με ερευνητικά ενδιαφέροντα την περιβαλλοντική εκπαίδευση.

Ο άντρας διδάσκων είναι καθηγητής, πτυχιούχος φυσικού και με ερευνητικά ενδιαφέροντα την διδακτική των φυσικών επιστημών και την εκπαιδευτική τεχνολογία.

3.3 Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης

Η παρούσα ενότητα αφορά στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης. Στην υποενότητα 3.3.1 παρουσιάζονται κατά σειρά τα μαθήματα ΤΠΕ που διδάσκονται στο ΠΤΔΕ του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης, στην 3.3.2 στοιχεία που αφορούν τους διδάσκοντες των μαθημάτων ΤΠΕ δηλαδή τα έτη διδασκαλίας, η βαθμίδα που κατέχουν, οι βασικές τους σπουδές και τα ερευνητικά τους ενδιαφέροντα και στις 3.3.3 και 3.3.4 τα περιγραφικά αποτελέσματα.

3.3.1 Τα μαθήματα των ΤΠΕ που διδάσκονται στο ΠΤΔΕ του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης

Οι πίνακες 34 – 38 παρουσιάζουν τα μαθήματα των ΤΠΕ που διδάσκονται στο ΠΤΔΕ του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης.

Πίνακας 34. Μάθημα: Εισαγωγή στην Πληροφορική

Τίτλος Μαθήματος	Εισαγωγή στην Πληροφορική
Τύπος Μαθήματος	Υποχρεωτικό
Έτος Σπουδών	2 ^ο
Εξάμηνο	3 ^ο
Προσπειτούμενα μαθήματα	-
Διδάσκων	Κέκκερης Γεράσιμος
Μέθοδος Διδασκαλίας	Θεωρία, Εργαστήριο
Ασύγχρονη Τηλεκπαίδευση	Όχι

Τρόπος Αξιολόγησης	Τελική γραπτή εξέταση, εργαστηριακές ασκήσεις
Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνική
Έτη διδασκαλίας του μαθήματος	10

Στόχος του μαθήματος: Το πρώτο μέρος του μαθήματος, που είναι θεωρητικό, έχει σαν σκοπό να αποτελέσει μια αρχική συγκροτημένη και σφαιρική προσέγγιση των διαφόρων χρήσεων της υπολογιστικής τεχνολογίας στα πλαίσια των καθημερινών σχολικών δραστηριοτήτων των μελλοντικών δασκάλων αλλά και μια εξοικείωση με τον υπολογιστή χωρίς ιδιαίτερη προσπάθεια. Περιλαμβάνει τις παρακάτω ενότητες:

- Μια πρώτη γνωριμία με τους υπολογιστές, γενικά στοιχεία για το υπολογιστικό σύστημα (κεντρική μονάδα, βοηθητικές μνήμες, συσκευές εισόδου/εξόδου, λογισμικό, λειτουργικά συστήματα, εξελίξεις στο χώρο της πληροφορικής)
- Εκπαιδευτικό λογισμικό
- Διαδίκτυο και ασφάλεια
- Εισαγωγή στα πολυμέσα
- Πληροφορική και κοινωνία
- Πληροφορική και εκπαίδευση
- Πληροφορική και παιδί
- Ανάλυση παιδαγωγικής αξίας του υπολογιστή ως εκπαιδευτικό και γνωστικό εργαλείο

Το δεύτερο μέρος αφορά την πρακτική άσκηση των φοιτητών στο Εργαστήριο Υπολογιστών και συγκεκριμένα στα προγράμματα Windows, επεξεργασία κειμένου (Word), εισαγωγή στα Λογιστικά Φύλλα (Excel), πρόγραμμα παρουσιάσεων (PowerPoint), γνωριμία με το διαδίκτυο και εξοικείωση με εκπαιδευτικά λογισμικά. Η πρακτική άσκηση των φοιτητών στο Εργαστήριο είναι υποχρεωτική για όλους τους φοιτητές. Κατά τη διάρκεια της άσκησης, οι φοιτητές διαθέτουν από ένα υπολογιστή ο καθένας. Το Εργαστήριο τις ώρες που δεν διατίθεται για μάθημα, σύμφωνα με το ωρολόγιο πρόγραμμα του Τμήματος, παραμένει ανοιχτό στη διάθεση των φοιτητών για περαιτέρω εξάσκηση.

Ενδεικτική Βιβλιογραφία:

- Κέκκερης Γ., Δελιακίδης, Σ., Αποστολίδης, Ι., Χατζηλεοντιάδου, Σ. (2008). *Ο κόσμος της πληροφορικής στα Παιδαγωγικά Τμήματα*. Πανεπιστημιακές Σημειώσεις. Αλεξανδρούπολη.
- Κόμης, Β. (2005) *Εισαγωγή στη Διδακτική της Πληροφορικής*, Αθήνα: Κλειδάριθμος.
- Σολομωνίδου, Χ. (2006) *Νέες τάσεις στην εκπαιδευτική τεχνολογία*, Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Ψυχάρη, Σ. (2009) *Εισαγωγή των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ) στην Εκπαίδευση-Παιδαγωγικές Εφαρμογές των ΤΠΕ*, Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.

Πίνακας 35. Μάθημα: Εκπαιδευτικό Λογισμικό

Τίτλος Μαθήματος	Εκπαιδευτικό Λογισμικό
Τύπος Μαθήματος	Επιλογής
Έτος Σπουδών	2 ^ο
Εξάμηνο	4 ^ο
Προσπαιτούμενα μαθήματα	-
Διδάσκων	Κέκκερης Γεράσιμος
Μέθοδος Διδασκαλίας	Εργαστήριο
Ασύγχρονη Τηλεκπαίδευση	Ναι
Τρόπος Αξιολόγησης	Τελική γραπτή εξέταση, εργαστηριακές ασκήσεις, εργασίες
Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνικά
Έτη διδασκαλίας του μαθήματος	10

Στόχος του μαθήματος: Το εκπαιδευτικό λογισμικό αποτελεί συχνά μέρος της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Με δεδομένη τη σημασία του αλλά και τη δυνατότητα του εκπαιδευτικού να επιλέγει τα εκπαιδευτικά λογισμικά που χρησιμοποιεί είναι αναγκαίο να είναι ικανός να τα επιλέγει αφού τα αξιολογήσει και να χρησιμοποιεί.

Περιεχόμενο του μαθήματος: Το πρώτο μέρος αφορά ορισμούς, χρήσεις, περιγραφή επιλεγμένων εκπαιδευτικών λογισμικών και ανάλυση των μεθόδων αξιολόγησης τους. Το δεύτερο μέρος του μαθήματος αφορά την πρακτική άσκηση των φοιτητών στον υπολογιστή σε επιλεγμένα λογισμικά που έχουν αξιολογηθεί από το Π.Ι. Το δεύτερο μέρος γίνεται αποκλειστικά στο εργαστήριο με χρήση υπολογιστών για την εξάσκηση των φοιτητών. Οι ατομικές εργασίες είναι μέρος της εργαστηριακής άσκησης των φοιτητών.

Ενδεικτική Βιβλιογραφία:

- Βοσνιάδου Σ., (2006). *Παιδιά, Σχολεία και Υπολογιστές*, Gutenberg.
- Κέκκερης Γ., Δελιακίδης, Σ., Αποστολίδης, Ι., Χατζηλεοντιάδου, Σ. (2010). *Εκπαιδευτικό Λογισμικό*. Πανεπιστημιακές Σημειώσεις. Αλεξανδρούπολη.
- Παναγιωτακόπουλος, Χ., Πιερρακέας, Χ., Πιντέλας, Π. (2003). *Το εκπαιδευτικό Λογισμικό και η αξιολόγησή του*, Αθήνα: Εκδόσεις Μεταίχμιο.
- Ράπτης, Α., Ράπτη, Α. (2002). *Μάθηση και Διδασκαλία στην εποχή της Πληροφορικής*, Τόμος Β', Αθήνα: Έκδοση Α. Ράπτη.

Πίνακας 36. Μάθημα: Εκπαιδευτική Τεχνολογία

Τίτλος Μαθήματος	Εκπαιδευτική Τεχνολογία
Τύπος Μαθήματος	Επιλογής
Έτος Σπουδών	3 ^ο
Εξάμηνο	6 ^ο
Προαπαιτούμενα μαθήματα	-
Διδάσκων	Κέκκερης Γεράσιμος
Μέθοδος Διδασκαλίας	Θεωρία
Ασύγχρονη Τηλεκπαίδευση	Ναι
Τρόπος Αξιολόγησης	Τελική γραπτή εξέταση, εργαστηριακές ασκήσεις
Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνική
Έτη διδασκαλίας του μαθήματος	1

Στόχος του μαθήματος: Το μάθημα αναφέρεται στην επιλογή, ενσωμάτωση και υλοποίηση Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) στη διδασκαλία και στη διερεύνηση πώς μπορούμε να κάνουμε τη μάθηση πιο αποτελεσματική και πιο αποδοτική με τη χρήση τους.

Περιεχόμενο του μαθήματος: Επιμέρους κεφάλαια είναι τα εξής:

1. Περιγραφή διαθέσιμων τεχνολογιών αλλά και της τεχνογνωσίας που απαιτείται ώστε να αποφασίζει κανείς πότε και γιατί μία τεχνολογία μπορεί ή πρέπει να χρησιμοποιηθεί.
2. Η/Υ και υπολογιστικά εργαλεία στη διδασκαλία και μάθηση
3. Σχεδίαση τεχνολογικά ενισχυμένης μαθησιακής εμπειρίας
4. Εκπαιδευτική Τεχνολογία και διδακτικές συνθήκες
5. Εκπαιδευτική Τεχνολογία και διδακτικός σχεδιασμός μαθήματος
6. Ενσωμάτωση ΤΠΕ στη διδασκαλία
7. Τρόποι εμπλοκής μαθητών
8. Επικοινωνιακή ενσωμάτωση τεχνολογίας
9. Αξιολόγηση μαθητών και διδακτικών υλικών
10. Τεχνολογία και μάθηση σήμερα και αύριο

Ενδεικτική Βιβλιογραφία:

- Newby, T. J., Stepich, D. A., Lehman, J. D., Russel, J. D., (2009). *Εκπαιδευτική τεχνολογία για διδασκαλία και μάθηση*, Επίκεντρο.
- Smaldino S., Lowther D., Russell, (2010). *Εκπαιδευτική Τεχνολογία - Μέσα για Μάθηση*, Ίων

Πίνακας 37. Μάθημα: Πληροφορική-Γλώσσα LOGO

Τίτλος Μαθήματος	Πληροφορική – Γλώσσα LOGO
Τύπος Μαθήματος	Επιλογής
Έτος Σπουδών	3 ^ο
Εξάμηνο	5 ^ο
Προαπαιτούμενα μαθήματα	-
Διδάσκων	Φαχιρίδης Γεώργιος
Μέθοδος Διδασκαλίας	Εργαστήριο
Ασύγχρονη Τηλεκπαίδευση	Όχι
Τρόπος Αξιολόγησης	Εργαστηριακές ασκήσεις, απαλλακτικές εργασίες
Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνική
Έτη διδασκαλίας του μαθήματος	3

Στόχος του μαθήματος: Το μάθημα στοχεύει στην εξοικείωση των φοιτητών με τη Logo τόσο ως γλώσσα προγραμματισμού όσο και ως ενός διεθνώς αποδεκτού εργαλείου μύησης των μαθητών του Δημοτικού Σχολείου με τον προγραμματισμό αλλά, κυρίως, προσέγγισης και κατασκευής των μαθηματικών και, ιδιαίτερα, των γεωμετρικών εννοιών.

Περιεχόμενο του μαθήματος: Το περιεχόμενο του μαθήματος χωρίζεται σε δύο μέρη, το προγραμματιστικό και το εκπαιδευτικό. Συγκεκριμένα:

1. Θεωρία αλγορίθμων - Σχεδίαση προγράμματος: Αλγοριθμική επίλυση προβλήματος, Παράσταση αλγορίθμων, Απλοί αλγόριθμοι, Βασικές δομές προγράμματος, Δομημένος προγραμματισμός
2. Η γλώσσα LOGO ως εποπτικό μέσο διδασκαλίας: Εισαγωγή στη γλώσσα προγραμματισμού LOGO, Διδακτική αξιοποίηση των γραφικών της χελώνας, Η Γεωμετρία της χελώνας σαν σύνολο αναφοράς για τη διδασκαλία της Γεωμετρίας στο Δημοτικό Σχολείο, Απόδοση της γραφικής παράστασης μιας συνάρτησης, Δημιουργία προγραμμάτων εξομοίωσης κινήσεων.

Το πρώτο μέρος του μαθήματος διεξάγεται με διδασκαλία στην τάξη, επίδειξη λειτουργίας των περιγραφόμενων συσκευών και επίδειξη με προσομοιωμένο λογισμικό. Το δεύτερο μέρος πραγματοποιείται αποκλειστικά στο εργαστήριο, σε ομάδες των 20 ατόμων και με τη χρήση υπολογιστών για την εξάσκηση των φοιτητών.

Ενδεικτική Βιβλιογραφία:

- Senftleben, D. (1989) *Μάθε την LOGO στον IBM PC και τους συμβατούς*, Αθήνα: Κλειδάριθμος.
- Ανθουλιός, Τ. (1989) *Η διδασκαλία της γεωμετρίας στο Δημοτικό Σχολείο με τη γλώσσα LOGO*, Αθήνα: Gutenberg.

Πίνακας 38. Μάθημα: Πληροφορική: Προγραμματισμός

Τίτλος Μαθήματος	Πληροφορική: Προγραμματισμός
Τύπος Μαθήματος	Επιλογής
Έτος Σπουδών	3 ^ο
Εξάμηνο	6 ^ο
Προαπαιτούμενα μαθήματα	-
Διδάσκων	Φαχιρίδης Γεώργιος
Μέθοδος Διδασκαλίας	Θεωρία, Εργαστήριο

Ασύγχρονη Τηλεκπαίδευση	Όχι
Τρόπος Αξιολόγησης	Εργαστηριακές ασκήσεις, εργασίες, τελική εξέταση
Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνική
Έτη διδασκαλίας του μαθήματος	3

Στόχος του μαθήματος: Στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με τις γλώσσες προγραμματισμού και η ανάπτυξη ικανοτήτων και δεξιοτήτων προγραμματισμού. Συγκεκριμένα, οι φοιτητές εισάγονται στις εντολές και μελετούν τη δομή προγραμμάτων στις γλώσσες VISUAL BASIC. Άμεση επιδίωξη του μαθήματος είναι η απόκτηση εμπειρίας προγραμματισμού από τους φοιτητές, η οποία θα τους επιτρέψει να αναπτύξουν κατάλληλα εκπαιδευτικά λογισμικά για τις ανάγκες της εκπαιδευτικής διαδικασίας στην τάξη.

Ενδεικτική Βιβλιογραφία:

- Χρυσοχοϊδης, Β. (2006) *Visual Basic 6: Εισαγωγή στον προγραμματισμό με απλά μαθήματα*, Αθήνα: Εκδόσεις Β. Γκιούρδα.
- Halvorson, M. (2009) (μετ. Π. Σταυρόπουλος) *Visual Basic 6: Βήμα προς Βήμα*, Αθήνα: Εκδόσεις Κλειδάριθμος.

3.3.2 Στοιχεία για τους διδάσκοντες των μαθημάτων ΤΠΕ του ΠΤΔΕ του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης

Οι πίνακες 39 – 40 παρουσιάζουν τη βαθμίδα των διδασκόντων του ΠΤΔΕ του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης, τις βασικές σπουδές τους, τα ερευνητικά τους ενδιαφέροντα και τα έτη διδασκαλίας στο Τμήμα.

Πίνακας 39. Διδάσκων Κέκκερης Γεράσιμος

Έτη Διδασκαλίας στο Τμήμα	10
Βαθμίδα	Καθηγητής
Βασικές σπουδές	<ul style="list-style-type: none"> • Πτυχίο Φυσικής
Ερευνητικά Ενδιαφέροντα	<ul style="list-style-type: none"> • Πολυμέσα • Προγραμματισμός για το διαδίκτυο • Πληροφορική στην εκπαίδευση • Εκπαίδευση από απόσταση

Πίνακας 40. Διδάσκων Φαχιρίδης Γεώργιος

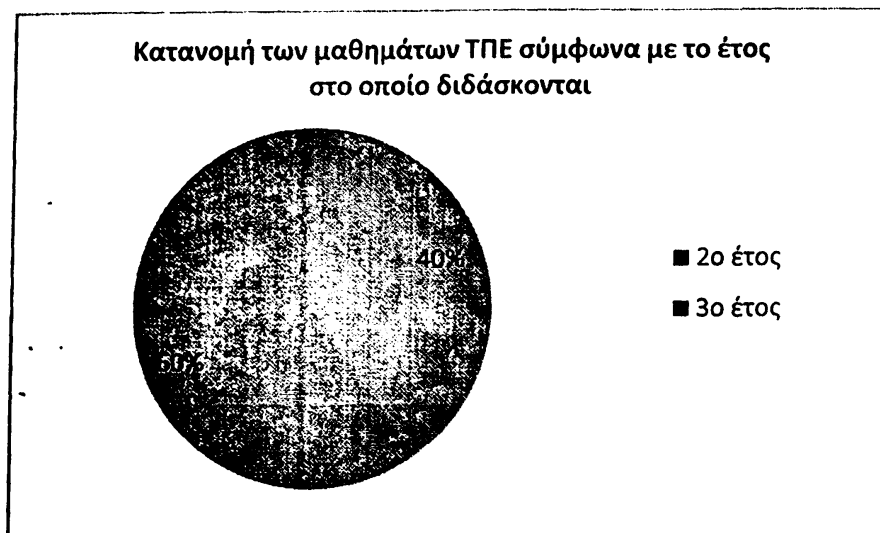
Έτη Διδασκαλίας στο Τμήμα	18
Βαθμίδα	ΕΕΠΠ
Βασικές σπουδές	<ul style="list-style-type: none"> • Πτυχίο Μαθηματικών
Ερευνητικά Ενδιαφέροντα	<ul style="list-style-type: none"> • Πληροφορική στην εκπαίδευση

3.3.3 Περιγραφικά αποτελέσματα για τα μαθήματα ΤΠΕ του ΠΤΔΕ του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης

Στο Παιδαγωγικό Δημοτικής Εκπαίδευσης του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης διδάσκονται συνολικά πέντε μαθήματα πληροφορικής τα οποία αποτελούν το 4% όλων των μαθημάτων που διδάσκονται στο Τμήμα. Από αυτά μόνο ένα είναι υποχρεωτικό (Εισαγωγή στην Πληροφορική) και τα υπόλοιπα είναι επιλογής.

Το υποχρεωτικό μάθημα (Εισαγωγή στην Πληροφορική) διδάσκεται στο 2^ο έτος ενώ τα επιλεγόμενα διδάσκονται στο 2^ο και 3^ο έτος όπως παρουσιάζεται και στο Σχήμα 6.

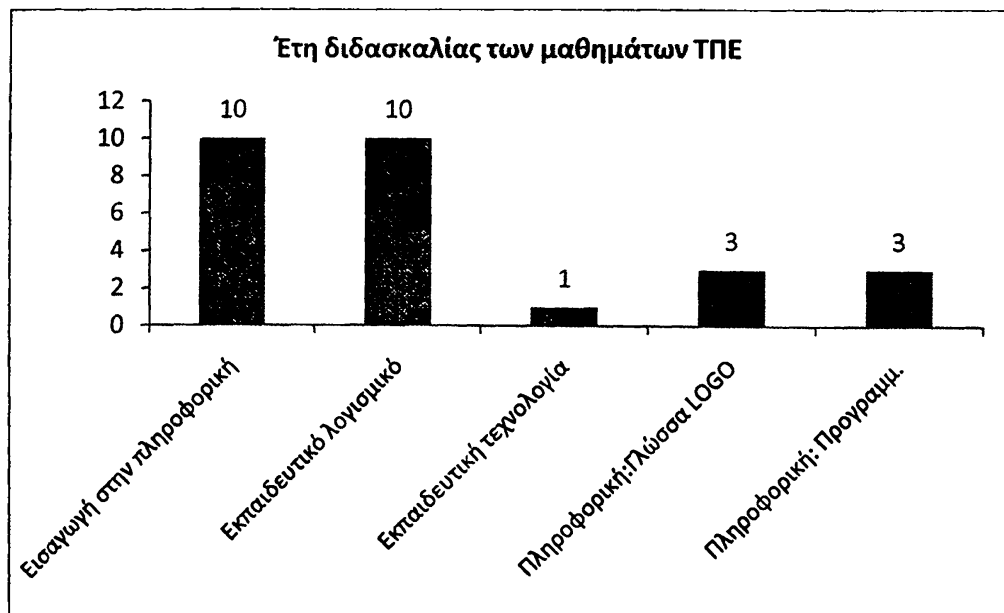

Σχήμα 6. Κατανομή των μαθημάτων ΤΠΕ σύμφωνα με το έτος στο οποίο διδάσκονται

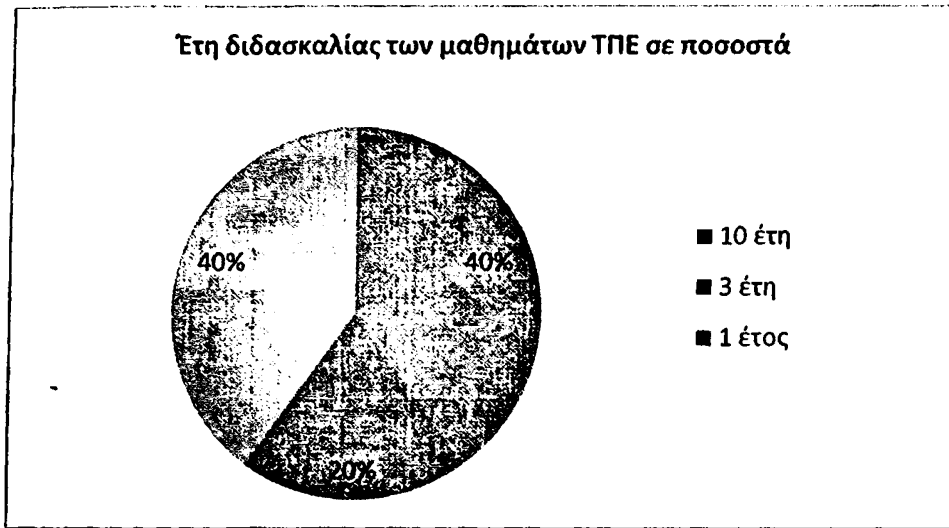
Για κανένα μάθημα δεν είναι απαραίτητο οι μαθητές να έχουν διδαχθεί προηγουμένως κάποιο άλλο μάθημα. Επίσης δύο από τα πέντε μαθήματα, το 40% δηλαδή, χρησιμοποιούν μεθόδους ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης.

Παρατηρείται ότι δύο από τα μαθήματα (Εισαγωγή στην Πληροφορική, Εκπαιδευτικό Λογισμικό) διδάσκονται στο Τμήμα δέκα έτη ενώ τα υπόλοιπα διδάσκονται για ένα ή για τρία έτη όπως παρουσιάζεται και στο Σχήμα 7.

Σχήμα 7. Κατανομή των μαθημάτων ΤΠΕ σύμφωνα με το πόσα έτη διδάσκονται

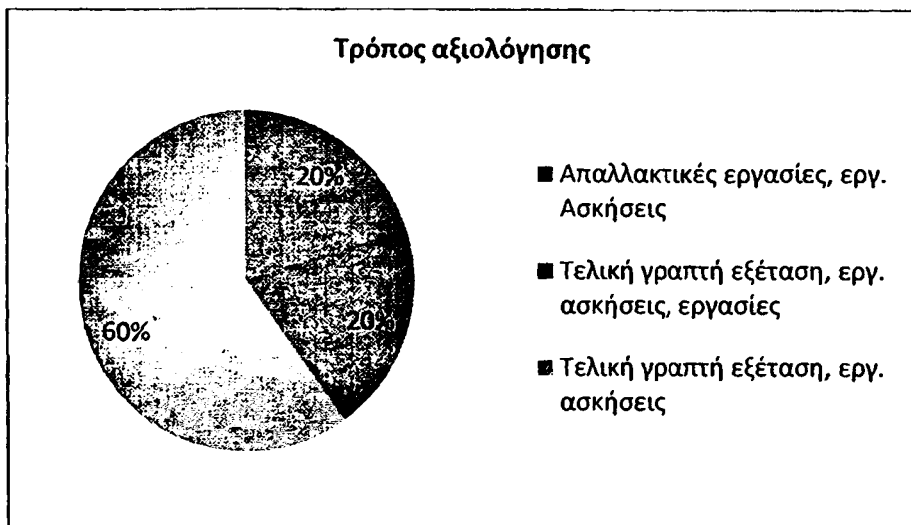
Στο Σχήμα 8 εμφανίζεται η κατανομή των μαθημάτων ΤΠΕ σύμφωνα με τα έτη διδασκαλίας τους σε ποσοστά.

Σχήμα 8. Κατανομή των μαθημάτων ΤΠΕ σύμφωνα με το πόσα έτη διδάσκονται σε ποσοστά

Σύμφωνα με τον τρόπο διδασκαλίας των μαθημάτων ΤΠΕ, δηλαδή αν αποτελούνται από θεωρία ή εργαστήριο, παρατηρείται πως ένα μάθημα (σε ποσοστό 20%) αποτελείται μόνο από θεωρία (Εκπαιδευτική Τεχνολογία), ενώ δύο (σε ποσοστό 40%) πραγματοποιούνται σε εργαστήριο (Εκπαιδευτικό Λογισμικό, Πληροφορική – Γλώσσα LOGO) και δύο (σε ποσοστό 40%) αποτελούνται από συνδυασμό θεωρίας και εργαστηρίου (Εισαγωγή στην Πληροφορική, Πληροφορική: Προγραμματισμός).

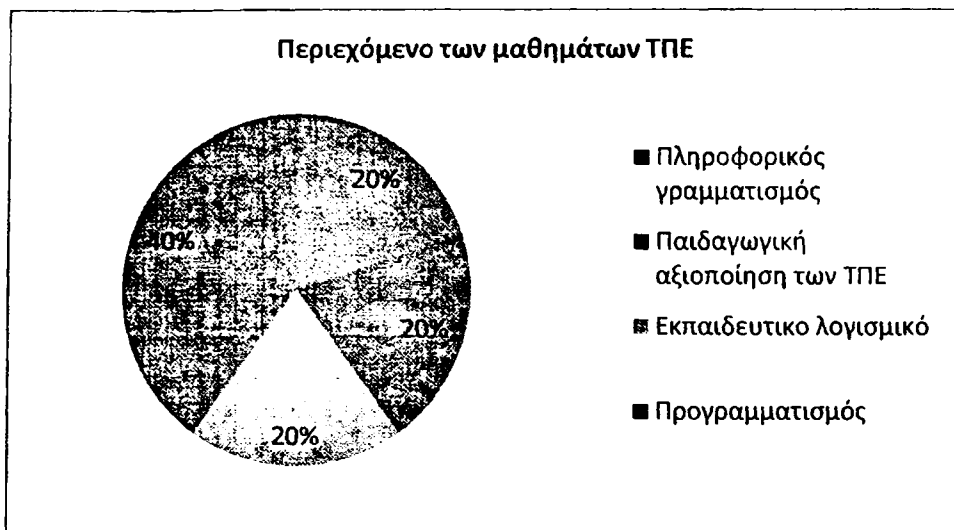
Αναφορικά με τον τρόπο αξιολόγησης των φοιτητών που παρακολουθούν τα μαθήματα που μας ενδιαφέρουν παρατηρείται σύμφωνα με το Σχήμα 9 πως σε τρία μαθήματα οι φοιτητές αξιολογούνται με την τελική γραπτή εξέταση και με εργαστηριακές ασκήσεις (60%), σε ένα μάθημα η απόδοση τους αξιολογείται με εργαστηριακές ασκήσεις και με απαλλακτικές εργασίες (20%) και σε ένα επίσης μάθημα με εργαστηριακές ασκήσεις, με εργασίες και με τελική γραπτή εξέταση (20%). Παρατηρείται πως κανένα μάθημα δεν αξιολογείται μόνο με την τελική γραπτή εξέταση.

Σχήμα 9. Κατανομή των μαθημάτων ΤΠΕ σύμφωνα με τον τρόπο αξιολόγησης

Σύμφωνα με τη βιβλιογραφία που χρησιμοποιείται από τους διδάσκοντες παρατηρείται πως προτείνουν στους φοιτητές μια πληθώρα συγγραμμάτων ελληνικών και ξενόγλωσσων, καθώς και προσωπικές τους σημειώσεις. Αξιοσημείωτο είναι πως κανένα σύγγραμμα δεν επαναλαμβάνεται.

Αναφορικά με το περιεχόμενο των μαθημάτων ΤΠΕ που διδάσκονται στο ΠΤΔΕ του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου παρατηρείται πως το μεγαλύτερο ποσοστό (40%) αφορά στον *προγραμματισμό*. Τα μαθήματα αυτά (Πληροφορική – Γλώσσα LOGO και Πληροφορική: Προγραμματισμός) έχουν ως στόχο την εξοικείωση των φοιτητών με τη γλώσσα προγραμματισμού LOGO καθώς και τη Visual Basic. Επίσης ένα από τα πέντε μαθήματα πληροφορικής (σε ποσοστό 20%) έχει ως στόχο τον *πληροφορικό γραμματισμό* των φοιτητών. Το μάθημα αυτό είναι η 'Εισαγωγή στην πληροφορική'. Ομοίως ένα από τα πέντε μαθήματα πληροφορικής, το *Εκπαιδευτικό λογισμικό* ασχολείται με τη διδασκαλία εκπαιδευτικών λογισμικών και την εξοικείωση των φοιτητών στη χρήση τους. Τέλος διδάσκεται και το μάθημα 'Εκπαιδευτική τεχνολογία' το οποίο έχει ως περιεχόμενο την *παιδαγωγική αξιοποίηση των ΤΠΕ*. Όλα αυτά παρουσιάζονται και στο Σχήμα 10.

Σχήμα 10. Κατανομή των μαθημάτων ΤΠΕ σύμφωνα με το περιεχόμενό τους

Αναφορικά με το περιεχόμενο του υποχρεωτικού μαθήματος παρατηρείται πως ανήκει στην κατηγορία του *Πληροφορικού γραμματισμού*.

3.3.4 Περιγραφικά αποτελέσματα σχετικά με το προφίλ των διδασκόντων των μαθημάτων ΤΠΕ του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης

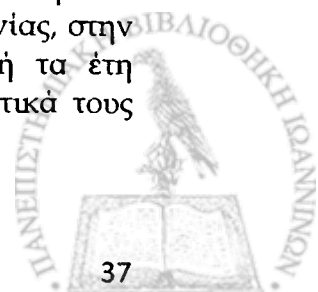
Στο ΠΤΔΕ του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης τα μαθήματα ΤΠΕ διδάσκονται από δύο διδάσκοντες.

Ο πρώτος από αυτούς είναι καθηγητής, διδάσκει 10 έτη και έχει πτυχίο φυσικού με ερευνητικά ενδιαφέροντα την πληροφορική στην εκπαίδευση. Ο δεύτερος είναι ΕΕΙΠ, έχει πτυχίο μαθηματικού, με 12 χρόνια διδασκαλίας και με τα ίδια ερευνητικά ενδιαφέροντα.

Παρατηρείται ότι στο συγκεκριμένο Τμήμα δεν διδάσκει καμία γυναίκα.

3.4 Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας

Η παρούσα ενότητα αφορά στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας. Στην υποενότητα 3.4.1 παρουσιάζονται κατά σειρά τα μαθήματα ΤΠΕ που διδάσκονται στο ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας, στην 3.4.2 στοιχεία που αφορούν τους διδάσκοντες των μαθημάτων ΤΠΕ δηλαδή τα έτη διδασκαλίας, η βαθμίδα που κατέχουν, οι βασικές τους σπουδές και τα ερευνητικά τους ενδιαφέροντα και στις 3.4.3 και 3.4.4 τα περιγραφικά αποτελέσματα.

3.4.1 Τα μαθήματα των ΤΠΕ που διδάσκονται στο ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας

Οι πίνακες 41 – 45 παρουσιάζουν τα μαθήματα των ΤΠΕ που διδάσκονται στο ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας.

Πίνακας 41. Μάθημα: Εκπαιδευτικό Λογισμικό

Τίτλος Μαθήματος	Εκπαιδευτικό Λογισμικό
Τύπος Μαθήματος	Υποχρεωτικό
Έτος Σπουδών	4 ^ο
Εξάμηνο	8 ^ο
Προσπαιτούμενα μαθήματα	-
Διδάσκων	Φαχαντίδης Νικόλαος
Μέθοδος Διδασκαλίας	Θεωρία και Εργαστήριο
Ασύγχρονη Τηλεκπαίδευση	Ναι
Τρόπος Αξιολόγησης	Απαλλακτικές Εργασίες
Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνική
Έτη διδασκαλίας του μαθήματος	6

Στόχος του μαθήματος: Στόχος του μαθήματος είναι να κατανοήσουν οι φοιτητές τη δομή, τη χρήση και την εκπαιδευτική αξιοποίηση των εκπαιδευτικών λογισμικών και των λογισμικών γενικής χρήσης και να είναι ικανοί να δημιουργούν σενάρια χρήσης και δραστηριότητες με εκπαιδευτικά λογισμικά, σε διάφορα γνωστικά αντικείμενα.

Ενδεικτική Βιβλιογραφία:

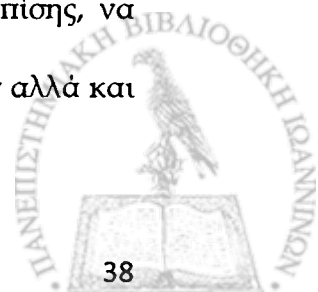
- Μικρόπουλος, Τ. Α. (2006). *Ο υπολογιστής ως γνωστικό εργαλείο*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Σολομωνίδου, Χ. (2006). *Νέες τάσεις στην εκπαιδευτική τεχνολογία*. Αθήνα: Εκδόσεις Μεταίχμιο.

Πίνακας 42. Μάθημα: Πληροφορική και Νέες Τεχνολογίες στην Εκπαίδευση

Τίτλος Μαθήματος	Πληροφορική και Νέες Τεχνολογίες στην Εκπαίδευση
Τύπος Μαθήματος	Υποχρεωτικό
Έτος Σπουδών	2 ^ο
Εξάμηνο	3 ^ο
Προσπαιτούμενα μαθήματα	-
Διδάσκων	Φαχαντίδης Νικόλαος
Μέθοδος Διδασκαλίας	Θεωρία και Εργαστήριο
Ασύγχρονη Τηλεκπαίδευση	Ναι
Τρόπος Αξιολόγησης	Τελική γραπτή εξέταση και εξέταση στο εργαστήριο
Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνική
Έτη διδασκαλίας του μαθήματος	9

Στόχος του μαθήματος: Στόχος του μαθήματος είναι να κατανοήσουν οι φοιτητές την πορεία εισαγωγής και την αξιοποίηση των τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνίας στην εκπαίδευση, τις σχετικές θεωρίες μάθησης, αλλά και την κριτική χρήση των εργαλείων που μαθαίνουν στο εργαστήριο (παρουσίασης, αξιολόγησης και χάρτου εννοιών). Επίσης, να ασκηθούν στην παραγωγή :

- Εκπαιδευτικής παρουσίασης με τη χρήση κλασσικών οπτικοακουστικών μέσων αλλά και ψηφιακών εργαλείων
- Δραστηριοτήτων κατανόησης και αξιολόγησης με Hot Potatos
- Ψηφιακού χάρτη εννοιών

Ενδεικτική Βιβλιογραφία:

- Κόρης, Β. (2004). *Εισαγωγή στις Εκπαιδευτικές Εφαρμογές των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών*. Αθήνα: Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών.
- Ράπτης, Α., Ράπτη, Α. (2002). *Μάθηση και Διδασκαλία στην εποχή της Πληροφορικής*, Τόμος Α', Αθήνα: Έκδοση Α. Ράπτη.
- Ράπτης, Α., Ράπτη, Α. (2002). *Μάθηση και Διδασκαλία στην εποχή της Πληροφορικής*, Τόμος Β', Αθήνα: Έκδοση Α. Ράπτη.

Πίνακας 43. Μάθημα: Εκπαιδευτική Ρομποτική

Τίτλος Μαθήματος	Εκπαιδευτική Ρομποτική
Τύπος Μαθήματος	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό
Έτος Σπουδών	3 ^ο , 4 ^ο
Εξάμηνο	6 ^ο , 8 ^ο
Προαπαιτούμενα μαθήματα	-
Διδάσκων	Φαχαντίδης Νικόλαος
Μέθοδος Διδασκαλίας	Εργαστήριο
Ασύγχρονη Τηλεκπαίδευση	Ναι
Τρόπος Αξιολόγησης	Απαλλακτικές Εργασίες
Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνική
Έτη διδασκαλίας του μαθήματος	5

Στόχος του μαθήματος: Στόχος του μαθήματος είναι να κατανοήσουν οι μελλοντικοί δάσκαλοι τις εφαρμογές της εκπαιδευτικής ρομποτικής και τεχνητής ευφυΐας και να σχεδιάσουν και να αναπτύξουν κατάλληλες μαθησιακές δραστηριότητες σε διάφορα γνωστικά αντικείμενα του Δημοτικού.

Ενδεικτική Βιβλιογραφία:

- Κόρης, Β. (2005). *Εισαγωγή στη Διδακτική της Πληροφορικής*. Αθήνα: Εκδόσεις Κλειδάριθμος.
- Roblyer, M. D. (2009). *Εκπαιδευτική Τεχνολογία και Διδασκαλία*. Αθήνα: Εκδόσεις Έλλην.

Πίνακας 44. Μάθημα: Μουσειακή Εκπαίδευση και Νέες Τεχνολογίες

Τίτλος Μαθήματος	Μουσειακή Εκπαίδευση και Νέες Τεχνολογίες
Τύπος Μαθήματος	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό
Έτος Σπουδών	3 ^ο , 4 ^ο
Εξάμηνο	5 ^ο , 7 ^ο
Προαπαιτούμενα μαθήματα	-
Διδάσκων	Ανδρέου Π. Ανδρέας, Φαχαντίδης Νικόλαος
Μέθοδος Διδασκαλίας	Εργαστήριο
Ασύγχρονη Τηλεκπαίδευση	Ναι
Τρόπος Αξιολόγησης	Απαλλακτικές Εργασίες
Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνική
Έτη διδασκαλίας του μαθήματος	4

Περιεχόμενο του μαθήματος: Στο μάθημα αυτό παρουσιάζονται οι εξής ενότητες:

- Μουσείο και Νέα Μουσειολογία.
- Εισαγωγή στην ιστορία και την εξέλιξη των μουσείων (παραδείγματα παραδοσιακών, παλαιού τύπου, «μοντέρνων» και «μεταμοντέρνων» μουσείων).
- Μουσεία στην Ελλάδα.
- Μοντέλα επικοινωνίας.
- Μουσεία, πολιτισμική κληρονομιά και νέες τεχνολογίες.

- Χρήση των Νέων Τεχνολογιών και των υπηρεσιών του Διαδικτύου.
- Αξιοποίηση του διαδικτυακού χώρου του μουσείου για πραγματική ή εικονική επίσκεψη της τάξης στο μουσείο, μέσα από τα στάδια και δραστηριότητες της μουσειοπαιδαγωγικής.

Ενδεικτική Βιβλιογραφία:

- Κόκκινος, Γ., Αλεξάκη, Ε. (2002). *Διεπιστημονικές προσεγγίσεις στη μουσειακή αγωγή*. Αθήνα: Εκδόσεις Μεταίχμιο.
- Νικονάνου, Ν., Κασβίκης, Κ., Κωτσάκης, Κ., Μπούνια, Α., Νάκου, Ε., Ανδρέου, Α., Δημαράκη, Ε. Β., Χατζηνικολάου, Τ. (2008). *Εκπαιδευτικά ταξίδια στο χρόνο*. Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη.

Πίνακας 45. Μάθημα: Σχεδίαση και Ανάπτυξη Εκπαιδευτικού Λογισμικού

Τίτλος Μαθήματος	Σχεδίαση και Ανάπτυξη Εκπαιδευτικού Λογισμικού
Τύπος Μαθήματος	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό
Ετος Σπουδών	3 ^ο , 4 ^ο
Εξάμηνο	5 ^ο , 7 ^ο
Προσπατιούμενα μαθήματα	-
Διδάσκων	Φαχαντίδης Νικόλαος
Μέθοδος Διδασκαλίας	Θεωρία και Εργαστήριο
Ασύγχρονη Τηλεκπαίδευση	Ναι
Τρόπος Αξιολόγησης	Απαλλακτικές Εργασίες
Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνική
Έτη διδασκαλίας του μαθήματος	7

Στόχος του μαθήματος: Στόχος του μαθήματος είναι να είναι ικανοί οι μελλοντικοί εκπαιδευτικοί να συμμετάσχουν σε ομάδα σχεδίασης και ανάπτυξης εκπαιδευτικού λογισμικού, καθώς και να σχεδιάζουν και να αναπτύσσουν οι ίδιοι λογισμικό και να οργανώνουν εκπαιδευτικό υλικό (π.χ. ηλεκτρονικά βιβλία) με βασικά εργαλεία ανάπτυξης εφαρμογών.

Ενδεικτική Βιβλιογραφία:

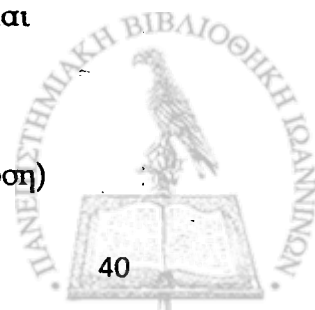
- Μικρόπουλος, Τ. Α. (2000). *Εκπαιδευτικό Λογισμικό: Θέματα Σχεδίασης και Αξιολόγησης Λογισμικού Υπερμέσων*. Αθήνα: Εκδόσεις Κλειδάριθμος.
- Παναγιωτακόπουλος, Χ., Πιερρακέας, Χ., Πιντέλας, Π. (2003). *Το εκπαιδευτικό λογισμικό και η αξιολόγησή του*. Αθήνα: Εκδόσεις Μεταίχμιο.

3.4.2 Στοιχεία για τους διδάσκοντες των μαθημάτων ΤΠΕ του ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας

Οι πίνακες 46 - 47 παρουσιάζουν τη βαθμίδα των διδασκόντων του ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας, τις βασικές σπουδές τους, τα ερευνητικά τους ενδιαφέροντα και τα έτη διδασκαλίας στο Τμήμα.

Πίνακας 46. Διδάσκων Ανδρέου Π. Ανδρέας

Έτη Διδασκαλίας στο Τμήμα	20
Βαθμίδα	Καθηγητής
Βασικές σπουδές	<ul style="list-style-type: none"> • Πτυχίο Αρχαιολογίας-Αρχαίας Ιστορίας και Βυζαντινολογίας
Ερευνητικά Ενδιαφέροντα	<ul style="list-style-type: none"> • Αρχαία και Βυζαντινή Ιστορία • Ιστορία και αρχαία ελληνική τέχνη • Μουσείο και σχολείο (μουσειακή εκπαίδευση)

- Σχολική ιστορία και σχολικά εγχειρίδια ιστορίας
- Διδακτική της ιστορίας
- Τοπική ιστορία, έρευνα και η διδακτική της

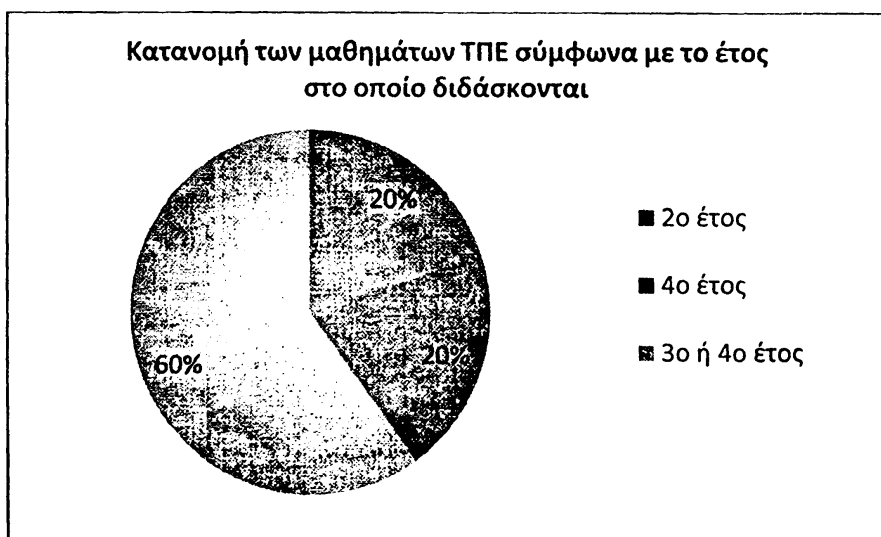
Πίνακας 47. Διδάσκων Φαχαντίδης Νικόλαος

Ετη Διδασκαλίας στο Τμήμα	11
Βαθμίδα	Επικουρος καθηγητής
Βασικές σπουδές	<ul style="list-style-type: none"> • Πτυχίο Ηλεκτρολόγου Μηχανικού και Μηχανικού Η/Υ
Ερευνητικά Ενδιαφέροντα	<ul style="list-style-type: none"> • Ανάπτυξη και αξιολόγηση εκπαιδευτικού λογισμικού • Παιδικές ιστοσελίδες • Χρήση των Νέων Τεχνολογιών στη μη οργανωμένη εκπαίδευση (edutainment) • Λογισμικό έρευνας • Εκπαιδευτική ρομποτική

3.4.3 Περιγραφικά αποτελέσματα για τα μαθήματα ΤΠΕ του ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας

Στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης Δυτικής Μακεδονίας διδάσκονται συνολικά πέντε μαθήματα πληροφορικής τα οποία αποτελούν το 4% όλων των μαθημάτων που διδάσκονται στο Τμήμα. Από αυτά δύο είναι υποχρεωτικά (σε ποσοστό 40%) και τα υπόλοιπα (σε ποσοστό 60%) είναι επιλογής.

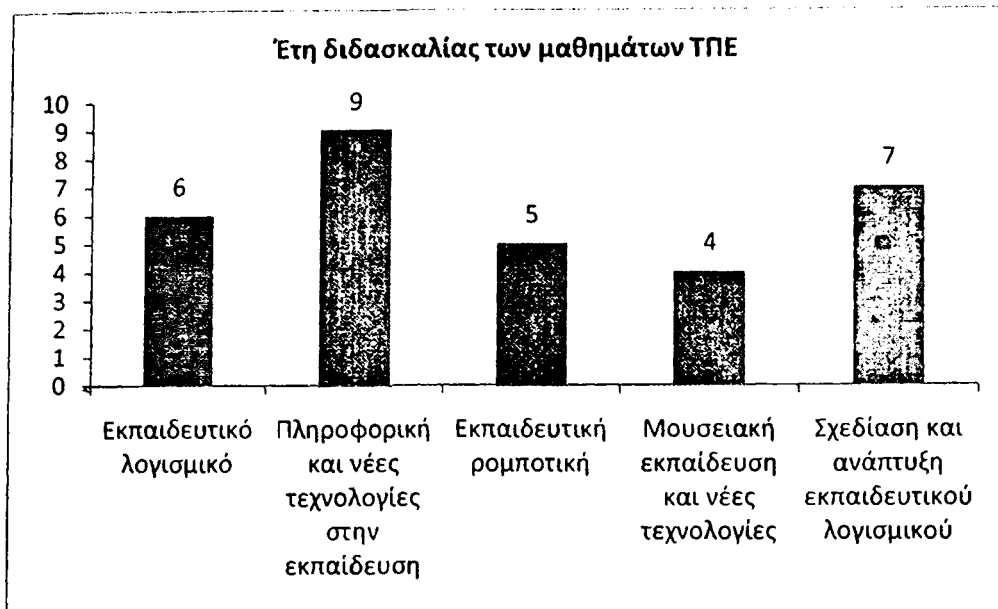
Τα υποχρεωτικά μαθήματα 'Εκπαιδευτικό Λογισμικό' και 'Πληροφορική και Νέες Τεχνολογίες' διδάσκονται στο 4^ο και 2^ο έτος αντίστοιχα, ενώ τα υπόλοιπα μαθήματα που είναι επιλεγόμενα διδάσκονται στο 3^ο ή 4^ο έτος, όπως παρουσιάζεται και στο Σχήμα 11.

Σχήμα 11. Κατανομή των μαθημάτων ΤΠΕ σύμφωνα με το έτος στο οποίο διδάσκονται

Για κανένα μάθημα δεν είναι απαραίτητο οι μαθητές να έχουν διδαχθεί προηγουμένως κάποιο άλλο μάθημα. Επίσης όλα τα μαθήματα χρησιμοποιούν μεθόδους ασύγχρονης τηλεεκπαίδευσης.

Στο Σχήμα 12 εμφανίζονται πόσα έτη διδάσκονται τα μαθήματα. Περισσότερα έτη (9) διδάσκεται το μάθημα 'Πληροφορική και Νέες Τεχνολογίες στην Εκπαίδευση' και λιγότερα (4) το μάθημα 'Μουσειακή Εκπαίδευση και Νέες Τεχνολογίες'.

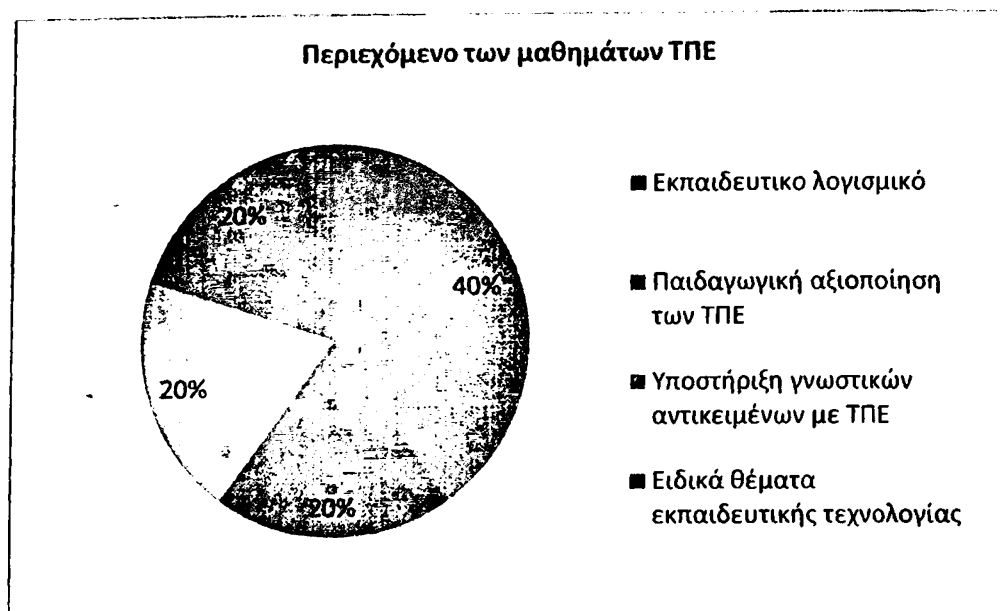
Σχήμα 12. Κατανομή των μαθημάτων ΤΠΕ σύμφωνα με το πόσα έτη διδάσκονται

Αναφορικά με τον τρόπο διδασκαλίας, δηλαδή αν αποτελούνται από θεωρία και εργαστήριο, δύο μαθήματα (σε ποσοστό 40%) διδάσκονται αποκλειστικά στο εργαστήριο, ενώ τα υπόλοιπα τρία (σε ποσοστό 60%) αποτελούνται από συνδυασμό θεωρίας και εργαστηρίου. Τα μαθήματα τα οποία διδάσκονται αποκλειστικά στο εργαστήριο είναι η 'Εκπαιδευτική Ρομποτική' και η 'Μουσειακή Εκπαίδευση και Νέες Τεχνολογίες' ενώ τα υπόλοιπα μαθήματα δηλαδή το 'Εκπαιδευτικό Λογισμικό', η 'Πληροφορική και Νέες Τεχνολογίες στην Εκπαίδευση' και η 'Σχεδίαση και Ανάπτυξη Εκπαιδευτικού Λογισμικού' αποτελούνται από συνδυασμό θεωρίας και εργαστηρίου.

Σύμφωνα με τον τρόπο αξιολόγησης παρατηρείται ότι τέσσερα μαθήματα (σε ποσοστό 80%) (Εκπαιδευτικό Λογισμικό, Εκπαιδευτική Ρομποτική, Μουσειακή Εκπαίδευση και Νέες Τεχνολογίες, Σχεδίαση και Ανάπτυξη Εκπαιδευτικού Λογισμικού) αξιολογούνται με απαλλακτικές εργασίες και ένα μάθημα (σε ποσοστό 20%) (Πληροφορική και Νέες Τεχνολογίες στην Εκπαίδευση) αξιολογείται με τελική γραπτή εξέταση και με εξέταση στο εργαστήριο.

Σημειώνεται επίσης πως η βιβλιογραφία που προτείνεται από τους διδάσκοντες αποτελείται από μια πληθώρα συγγραμμάτων ελληνικών και ξενόγλωσσων. Παρατηρείται πως προτείνονται δύο συγγράμματα του Κ. Μικρόπουλου και δύο του Κ. Κόμη.

Αναφορικά με το περιεχόμενο των μαθημάτων που διδάσκονται στο ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας παρατηρείται πως το μεγαλύτερο ποσοστό (40%) των μαθημάτων πληροφορικής και νέων τεχνολογιών που διδάσκονται αφορά στο εκπαιδευτικό λογισμικό. Τα μαθήματα αυτά είναι το 'Εκπαιδευτικό λογισμικό' και η 'Σχεδίαση και ανάπτυξη εκπαιδευτικού λογισμικού'. Επίσης, ένα μάθημα έχει ως περιεχόμενο την παιδαγωγική αξιοποίηση των ΤΠΕ, το οποίο είναι η 'Πληροφορική και νέες τεχνολογίες στην εκπαίδευση' που έχει ως στόχο να κατανοήσουν οι φοιτητές την πορεία για την εισαγωγή των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική διαδικασία αλλά και να μάθουν να χρησιμοποιούν διάφορα εργαλεία. Ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός ότι διδάσκεται και ένα μάθημα εκπαιδευτικής ρομποτικής, το οποίο εμπίπτει στην κατηγορία ειδικά θέματα εκπαιδευτικής τεχνολογίας. Τέλος διδάσκεται και ένα μάθημα που αφορά στην υποστήριξη γνωστικού αντικείμενου με ΤΠΕ το οποίο είναι η 'Μουσειακή Εκπαίδευση και Νέες Τεχνολογίες'. Όλα αυτά παρουσιάζονται και στο Σχήμα 13.

Σχήμα 13. Κατανομή των μαθημάτων ΤΠΕ σύμφωνα με το περιεχόμενό τους

Αναφορικά με το περιεχόμενο των δύο υποχρεωτικών μαθημάτων, τα οποία είναι το Εκπαιδευτικό λογισμικό και η Πληροφορική και νέες τεχνολογίες στην εκπαίδευση, παρατηρείται πως καλύπτουν δύο διαφορετικές κατηγορίες μαθημάτων: το εκπαιδευτικό λογισμικό και την παιδαγωγική αξιοποίηση των ΤΠΕ.

3.4.4 Περιγραφικά αποτελέσματα σχετικά με το προφίλ των διδασκόντων των μαθημάτων ΤΠΕ για το ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας

Στο ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας τα μαθήματα των ΤΠΕ διδάσκονται από δύο διδάσκοντες, οι οποίοι διδάσκουν στο Τμήμα έντεκα και είκοσι χρόνια αντίστοιχα.

Ο πρώτος είναι απόφοιτος του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας και συνδιδάσκει το μάθημα Μουσειακή Εκπαίδευση και Νέες Τεχνολογίες που συμπίπτει και με τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα.

Ο δεύτερος είναι απόφοιτος του Τμήματος Ηλεκτρολόγων Μηχανολόγων και Μηχανικών Υπολογιστών και διδάσκει όλα τα υπόλοιπα μαθήματα. Ασχολείται με διάφορα θέματα των ΤΠΕ στην εκπαίδευση καθώς και με την εκπαιδευτική ρομποτική.

Σημειώνεται ακόμη πως κανένα μάθημα ΤΠΕ δεν διδάσκεται από γυναίκα.

3.5 Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Η παρούσα ενότητα αφορά στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας. Στην υποενότητα 3.5.1 παρουσιάζονται κατά σειρά τα μαθήματα ΤΠΕ που διδάσκονται στο ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, στην 3.5.2 στοιχεία που αφορούν τους διδάσκοντες των μαθημάτων ΤΠΕ δηλαδή τα έτη διδασκαλίας, η βαθμίδα που κατέχουν, οι βασικές τους σπουδές και τα ερευνητικά τους ενδιαφέροντα και στις 3.5.3 και 3.5.4 τα περιγραφικά αποτελέσματα.

3.5.1 Τα μαθήματα των ΤΠΕ που διδάσκονται στο ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Οι πίνακες 48 – 54 παρουσιάζουν τα μαθήματα των ΤΠΕ που διδάσκονται στο ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

Πίνακας 48. Μάθημα: Εισαγωγή στις ΤΠΕ

Τίτλος Μαθήματος	Εισαγωγή στις ΤΠΕ
Τύπος Μαθήματος	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό
Έτος Σπουδών	1 ^ο , 2 ^ο
Εξάμηνο	1 ^ο , 3 ^ο
Προσπειτούμενα μαθήματα	-
Διδάσκων	Κόλλιας Βασίλης
Μέθοδος Διδασκαλίας	Θεωρία και Εργαστήριο
Ασύγχρονη Τηλεκπαίδευση	Όχι
Τρόπος Αξιολόγησης	Τελική γραπτή εξέταση, ατομικές εργασίες, εργαστηριακές ασκήσεις
Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνική

Στόχος του μαθήματος: Στόχος του μαθήματος είναι να αποκτήσουν οι φοιτητές βασικές δεξιότητες χρήσης επεξεργαστών κειμένου, λογισμικού παρουσιάσεων, μηχανών αναζήτησης. Να κατανοήσουν οι φοιτητές την ευρεία εφαρμογή των εννοιών της πληροφορίας και του αλγόριθμου σε ποικίλους γνωστικούς τομείς. Να μπορούν οι φοιτητές να επιχειρηματολογήσουν σχετικά με κοινωνικοεπιστημονικά ζητήματα που άπτονται των ΤΠΕ.

Περιεχόμενο του μαθήματος: Το μάθημα αυτό αποτελείται από θεωρητικό και εργαστηριακό μέρος. Στο θεωρητικό μέρος δίνεται περισσότερη βάση στις έννοιες της πληροφορίας, του αλγορίθμου, του ελέγχου, της αρχιτεκτονικής της πληροφορίας. Εξετάζεται επίσης η σχέση λογικού συμπερασμού και φυσικής αιτιότητας πάνω στην οποία στηρίζεται η υλοποίηση υπολογιστικών συστημάτων σε συγκεκριμένες μηχανές, την παρουσία του υπολογιστή ως «παραδείγματος» με ευρύτερη απήχηση σε διαφορετικές επιστήμες και τα όρια αυτού του παραδείγματος, τις κοινωνικές επιπτώσεις των ΤΠΕ, ορισμένα νομικά ζητήματα τα οποία προκύπτουν σχετικά με αυτές. Στο εργαστηριακό μέρος οι φοιτητές αναπτύσσουν τις δεξιότητές τους στην χρήση βασικών λογισμικών που αποτελούν εργαλεία για την επαγγελματική τους ζωή.

Ενδεικτική Βιβλιογραφία:

- Παναγιωτακόπουλος, Χ. (2001). *Από τις αριθμομηχανές στην κοινωνία της Πληροφορίας*. Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκης.
- Beekman, G. (2001). *Εισαγωγή στην Πληροφορική*. Εκδόσεις Μ. Γκιούρδας.
- Dreyfus, H. (2001). *Τι δεν μπορούν να κάνουν ακόμα οι υπολογιστές*. Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.

Πίνακας 49. Μάθημα: ΤΠΕ και ανοιχτό σχολείο

Τίτλος Μαθήματος	ΤΠΕ και ανοιχτό σχολείο
Τύπος Μαθήματος	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό
Έτος Σπουδών	2 ^ο , 3 ^ο , 4 ^ο
Εξάμηνο	2 ^ο , 4 ^ο
Προσπειτούμενα μαθήματα	-
Διδάσκων	Κόλλιας Βασίλης
Μέθοδος Διδασκαλίας	Θεωρία και Εργαστήριο
Ασύγχρονη Τηλεκπαίδευση	Όχι
Τρόπος Αξιολόγησης	Απαλλακτική Εργασία
Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνική

Στόχος του μαθήματος: Στόχος του μαθήματος είναι να κατανοήσουν οι φοιτητές την διάκριση μεταξύ πληροφοριακών και εκπαιδευτικών τόπων. Να μπορούν να σχεδιάσουν

και να υλοποιήσουν έναν εκπαιδευτικό τόπο. Να υλοποιούν περιβάλλοντα μάθησης που δίνουν ιδιαίτερη έμφαση στο επικοινωνιακό κομμάτι των ΤΠΕ.

Περιεχόμενο του μαθήματος: Στο μάθημα παρουσιάζονται βασικές υπηρεσίες του διαδικτύου καθώς και τρέχουσες δυνατότητες (blogs, κοινωνικό λογισμικό, εκπαιδευτικές πύλες, λογισμικό που υποστηρίζει την συνεργασία), κριτήρια ευχρηστίας δικτυακών τόπων, κριτήρια ποιότητας εκπαιδευτικών τόπων, παραδείγματα περιβαλλόντων μάθησης που αξιοποιούν το διαδίκτυο και κριτήρια αξιολόγησης τέτοιων περιβαλλόντων. Οι φοιτητές σχεδιάζουν και υλοποιούν με χρήση του Κομπροζερ τον δικό τους εκπαιδευτικό δικτυακό τόπο.

Ενδεικτική Βιβλιογραφία:

- Βέγλης, Α., Πομπόρτσας, Α., & Αβραάμ Ε. (2004). *Έρευνα και Συλλογή Πληροφοριών στο Διαδίκτυο*. Εκδόσεις Τζιόλα.
- Τσέλιος, Ν. (2007). *Εισαγωγή στην Επιστήμη του Ιστού*. Εκδόσεις Κλειδάριθμος.
- Dreyfus, Η. (2003). *Το διαδίκτυο*. Εκδόσεις Κριτική.

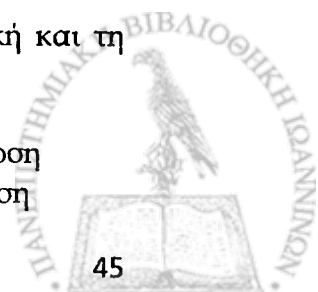
Πίνακας 50. Μάθημα: ΤΠΕ και Εκπαίδευση

Τίτλος Μαθήματος	ΤΠΕ στην Εκπαίδευση
Τύπος Μαθήματος	Υποχρεωτικό
Έτος Σπουδών	2 ^ο , 3 ^ο
Εξάμηνο	6 ^ο
Προαπαιτούμενα μαθήματα	Εισαγωγή στις ΤΠΕ
Διδάσκων	Πολίτης Παναγιώτης
Μέθοδος Διδασκαλίας	Θεωρία
Ασύγχρονη Τηλεκπαίδευση	Όχι
Τρόπος Αξιολόγησης	Τελική γραπτή εξέταση, Εργασία
Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνική
Ετη διδασκαλίας του μαθήματος	8

Στόχος του μαθήματος: Γενικός στόχος του μαθήματος είναι να αποκτήσουν οι φοιτητές βασικές γνώσεις σχετικά με τις προσεγγίσεις που αφορούν στην εισαγωγή των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών στην εκπαιδευτική διαδικασία, να γνωρίσουν τα κύρια μοντέλα εισαγωγής τους στην εκπαίδευση και να αναπτύξουν βασικές δεξιότητες σχετικές με τη χρήση εκπαιδευτικών εφαρμογών με υπολογιστές.

Περιεχόμενο του μαθήματος: Το μάθημα αποτελείται από τις παρακάτω ενότητες:

- Παιδαγωγική θεμελίωση των ΤΠΕ στην Εκπαίδευση
- Ιστορικά στοιχεία, χρονολογική εξέλιξη και φάσεις εισαγωγής των ΤΠΕ στα εκπαιδευτικά συστήματα
- Εννοιολογικό πλαίσιο, Πρότυπα – μοντέλα εισαγωγής των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική διαδικασία
- Εισαγωγή της Πληροφορικής και των ΤΠΕ στις διάφορες χώρες και ακολουθούμενες εκπαιδευτικές πολιτικές
- Μελέτη της εισαγωγής και ένταξης των ΤΠΕ στην ελληνική εκπαίδευση
- Αξιολόγηση της τρέχουσας πολιτικής και πρακτικής στο χώρο των υπολογιστών στη σχολική αγωγή και τη γενική παιδεία
- Τεκμηρίωση της προβληματικής για την ενσωμάτωση των ΤΠΕ στη διδακτική και τη μαθησιακή διαδικασία
- Αναλυτικά προγράμματα πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης και υπολογιστές
- Ψυχοπαιδαγωγικό και κοινωνικοπολιτισμικό πλαίσιο σχετικό με την ενσωμάτωση
- Χρήση και υποστήριξη των εκπαιδευτικών εφαρμογών των ΤΠΕ στην εκπαίδευση

- Κριτική προσέγγιση της επιχειρηματολογίας υπέρ και ενάντια της εισαγωγής των υπολογιστών στην εκπαίδευση
- Θεωρίες μάθησης και εφαρμογές των ΤΠΕ στην εκπαίδευση
- Υπολογιστικά περιβάλλοντα διδασκαλίας και μάθησης
- Κατηγορίες εκπαιδευτικών εφαρμογών με υπολογιστές και συσχέτισή τους με τη διδακτική και τη μαθησιακή διαδικασία
- Συστήματα συμβολικής έκφρασης, οικοδόμησης και επικοινωνίας (επεξεργασία κειμένου, εικόνας, βάσεις δεδομένων, λογιστικά φύλλα, κλπ.) και εφαρμογή τους στο αναλυτικό πρόγραμμα
- Προσέγγιση βασικών εκπαιδευτικών εφαρμογών με υπολογιστές (εκπαιδευτικό λογισμικό πολυμέσων και υπερμέσων, εκπαιδευτικές διαδικτυακές εφαρμογές)
- Εκπαιδευτικό λογισμικό διαφόρων κατηγοριών με έμφαση στο λογισμικό πρώτης σχολικής ηλικίας
- Σχεδίαση και παρουσίαση απλών δραστηριοτήτων συσχετιζόμενων με το πρόγραμμα σπουδών, με τη χρήση εκπαιδευτικού λογισμικού.

Ενδεικτική Βιβλιογραφία:

- Κόμης, Β. (2004). *Εισαγωγή στις εκπαιδευτικές εφαρμογές των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών*. Αθήνα: Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών.
- Κόμης, Β. & Μικρόπουλος, Τ. Α. (2001). *Πληροφορική στην Εκπαίδευση*. Πάτρα: Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο.
- Ράπτης, Α. & Ράπτη, Α. (2006). *Μάθηση και διδασκαλία στην εποχή της Πληροφορίας (τόμος Α')*. Αθήνα: Εκδόσεις Α. Ράπτης.
- Σολομωνίδου, Χ. (2001). *Σύγχρονη Εκπαιδευτική Τεχνολογία Υπολογιστές και Μάθηση στην Κοινωνία της Γνώσης*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Κώδικας.

Πίνακας 51. Μάθημα: Διδακτική της πληροφορικής και των ΤΠΕ

Τίτλος Μαθήματος	Διδακτική της πληροφορικής και των ΤΠΕ
Τύπος Μαθήματος	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό
Έτος Σπουδών	4 ^ο
Εξάμηνο	7 ^ο
Προαπαιτούμενα μαθήματα	-
Διδάσκων	Πολίτης Παναγιώτης
Μέθοδος Διδασκαλίας	Θεωρία και εργαστήριο
Ασύγχρονη Τηλεκπαίδευση	Όχι
Τρόπος Αξιολόγησης	Απαλλακτική Εργασία
Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνική
Έτη διδασκαλίας του μαθήματος	8

Σκοπός του μαθήματος: Γενικός σκοπός του μαθήματος είναι να αποκτήσουν οι φοιτητές γενικές γνώσεις και δεξιότητες που αφορούν στη μάθηση και διδασκαλία βασικών εννοιών της Πληροφορικής και των ΤΠΕ, καθώς και στη διδακτική αξιοποίηση των ΤΠΕ στη διδακτική πράξη.

- **Περιεχόμενο του μαθήματος:** Το μάθημα αποτελείται από τις παρακάτω ενότητες:
- Βασικές έννοιες Διδακτικής της Πληροφορικής: Διδακτικό Σύμβολαιο στην τάξη της Πληροφορικής και στην τάξη που χρησιμοποιεί εφαρμογές της Πληροφορικής
- Διδακτικός Μετασχηματισμός βασικών εννοιών Πληροφορικής
- Ιδέες και Αναπαραστάσεις για την Πληροφορική και τους Υπολογιστές
- Διαδικασίες μάθησης και διδασκαλία της Πληροφορικής

- Μελέτη των ιδεών και των παραστάσεων των μαθητών για τους υπολογιστές και την πληροφορική
- Μελέτη του λόγου των μαθητών όταν χρησιμοποιούν υπολογιστές καθώς και των ρόλων που αναλαμβάνουν όταν συνεργάζονται αξιοποιώντας τους υπολογιστές σε διάφορες δραστηριότητες
- Διδακτική προσέγγιση της διδασκαλίας λογισμικού γενικής χρήσης με έμφαση σε λογισμικό επεξεργασίας κειμένου και λογιστικών φύλλων
- Ειδικά θέματα διδακτικής Πληροφορικής: Προγραμματισμός και ψυχολογία - η δραστηριότητα του προγραμματισμού ως αναπτυξιακή δραστηριότητα
- Απαραίτητες δεξιότητες για τη μάθηση προγραμματισμού: ανάπτυξη αλγοριθμικής σκέψης - επίλυση προβλημάτων

Ενδεικτική Βιβλιογραφία:

- Κόμης, Β., (2005). *Εισαγωγή στη Διδακτική της Πληροφορικής*. Αθήνα: Κλειδάριθμος.
- Πολίτης, Π. (επιμέλεια) (2004). *Διδακτική της Πληροφορικής, Πρακτικά 2^{ης} Δημερίδας με διεθνή συμμετοχή, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Βόλος*. Αθήνα: Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών.

Πίνακας 52. Μάθημα: Σχεδίαση, ανάπτυξη και αξιολόγηση εκπαιδευτικού λογισμικού

Τίτλος Μαθήματος	Σχεδίαση, ανάπτυξη και αξιολόγηση εκπαιδευτικού λογισμικού
Τύπος Μαθήματος	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό
Έτος Σπουδών	4 ^ο
Εξάμηνο	7 ^ο
Προαπαιτούμενα μαθήματα	ΤΠΕ στην εκπαίδευση
Διδάσκων	Πολίτης Παναγιώτης
Μέθοδος Διδασκαλίας	Θεωρία και εργαστήριο
Ασύγχρονη Τηλεκπαίδευση	Όχι
Τρόπος Αξιολόγησης	Απαλλακτική εργασία
Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνική
Έτη διδασκαλίας του μαθήματος	8

Στόχος του μαθήματος: Γενικός στόχος του μαθήματος είναι να μυήσει τους φοιτητές στο διεπιστημονικό πεδίο που άπτεται της σχεδίασης υπολογιστικής υποστήριξης της μαθησιακής διαδικασίας, να τους εισαγάγει στις βασικές έννοιες και να προσεγγίσει βασικά θέματα που αφορούν στη διαδικασία σχεδιασμού, υλοποίησης και τεκμηρίωσης εκπαιδευτικού λογισμικού.

Περιεχόμενο του μαθήματος: Το μάθημα αποτελείται από τις παρακάτω ενότητες:

- Συγκροτημένη διεπιστημονική προσέγγιση στο σημείο σύγκλισης διαφόρων επιστημών και τεχνολογιών (επιστήμες της εκπαίδευσης, διδακτική, γνωστικές επιστήμες, πληροφορική, τεχνολογία λογισμικού, κλπ.) για την ανάπτυξη εκπαιδευτικού λογισμικού
- Σχεδίαση εκπαιδευτικού λογισμικού που στηρίζεται σε συγκεκριμένους εκπαιδευτικούς, μαθησιακούς και διδακτικούς στόχους
- Προτεραιότητες και απαιτήσεις μαθητών-χρηστών
- Παρουσίαση επιλεγμένων παραδειγμάτων και αντιπαραδειγμάτων υπαρχόντων εκπαιδευτικών λογισμικών
- Αξιολόγηση αναγκών και καθορισμός απαιτήσεων χρήστη
- Διδακτικές και παιδαγωγικές προδιαγραφές
- Τεχνικός και λειτουργικός σχεδιασμός
- Σχεδιασμός διεπιφάνειας χρήστη

- Ανάπτυξη σεναρίων με βάση τη διεπιστημονική και διαθεματική προσέγγιση
- Ζητήματα ένταξης στο σχολικό περιβάλλον
- Σχεδιασμός και αξιολόγηση εκπαιδευτικών εφαρμογών με έμφαση στην ηλικία δημοτικού σχολείου
- Εκμάθηση περιβάλλοντος ανάπτυξης εκπαιδευτικών εφαρμογών

Ενδεικτική Βιβλιογραφία:

- Μακράκης, Β. (2000). *Υπερμέσα στην Εκπαίδευση Μια Κοινωνιο-Εποικοδομιστική Προσέγγιση*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Μικρόπουλος, Τ. Α. (2000). *Εκπαιδευτικό λογισμικό Θέματα σχεδίασης και αξιολόγησης λογισμικού υπερμέσων*. Αθήνα: Κλειδάριθμος.
- Παναγιωτακόπουλος, Χ., Πιερρακάς, Χ. & Πιντέλας, Π. (2003). *Το εκπαιδευτικό λογισμικό και η αξιολόγησή του*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Πολίτης, Π. & Γιαννόπουλος, Η. (1998). *Προγραμματισμός με τη Visual Basic 4.0*, Αθήνα: Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών.
- Πολίτης, Π. (2008). *Ανίπτυξη Εκπαιδευτικού Λογισμικού με VISUAL BASIC* (παν/κές παραδόσεις). Βόλος : Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Θεσσαλίας- Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας.

Πίνακας 53. Μάθημα: Περιβάλλοντα συνεργατικής μάθησης με υποστήριξη ΤΠΕ

Τίτλος Μαθήματος	Περιβάλλοντα συνεργατικής μάθησης με υποστήριξη ΤΠΕ
Τύπος Μαθήματος	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό
Έτος Σπουδών	3 ^ο , 4 ^ο
Εξάμηνο	8 ^ο
Προαπαιτούμενα μαθήματα	-
Διδάσκων	Κόλλιας Βασίλης
Μέθοδος Διδασκαλίας	Θεωρία και εργαστήριο
Ασύγχρονη Τηλεκπαίδευση	Όχι
Τρόπος Αξιολόγησης	Απαλλακτικές εργασίες
Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνική

Στόχος του μαθήματος: Στόχος του μαθήματος είναι να ενημερωθούν οι φοιτητές για διαφορετικούς τύπους λογισμικών CSCL. Να εφαρμόζουν έννοιες θεωριών μάθησης στον σχεδιασμό CSCL περιβαλλόντων μάθησης. Να αναλύουν την επιχειρηματολογία άρθρων του χώρου αυτού. Να σχεδιάζουν δικές τους διδακτικές παρεμβάσεις ακολουθώντας το «παράδειγμα» του CSCL.

Περιεχόμενο του μαθήματος: Το μάθημα αρχίζει με την ταξινόμηση λογισμικών συνεργατικής μάθησης και την παρουσίαση εμπειρικών δεδομένων από ελληνικά δημοτικά σχολεία σχετικών με την υλοποίηση αντίστοιχων περιβαλλόντων. Παρουσιάζονται οι θεωρητικές βάσεις του εκπαιδευτικού παραδείγματος CSCL (Computer Supported Collaborative Learning) και σύνοψη ερευνών που αφορούν στην υλοποίησή του σε σχολεία της Ελλάδας, της Ευρώπης και των Η.Π.Α. Οι φοιτητές εξοικειώνονται στην χρήση του λογισμικού ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ (με τους δύο ρόλους του μαθητή και του εκπαιδευτικού) και σχεδιάζουν, με ανατροφοδότηση από τον διδάσκοντα, παρεμβάσεις που το χρησιμοποιούν. Εξετάζονται επίσης σχετικά θέματα όπως η αλληλεπίδραση μπροστά στον υπολογιστή και μέσω του υπολογιστή, λογισμικό που αναλύει χαρακτηριστικά της αλληλεπίδρασης των συμμετεχόντων σε CSCL περιβάλλον, οι κοινότητες μάθησης.

Ενδεικτική Βιβλιογραφία:

- Κυνηγός, Χ., Δημαράκη, Β. (2002). *Νοητικά Εργαλεία και Πληροφοριακά Μέσα*. Αθήνα: Καστανιώτης.

- Ρετάλης, Σ. (2005). *Οι προηγμένες τεχνολογίες διαδικτύου στην υπηρεσία της μάθησης*. Αθήνα: Καστανιώτης.

Πίνακας 54. Μάθημα: Διδασκαλία και μάθηση με χρήση των ΤΠΕ

Τίτλος Μαθήματος	Διδασκαλία και μάθηση με χρήση των ΤΠΕ
Τύπος Μαθήματος	Υποχρεωτικό
Έτος Σπουδών	3 ^ο , 4 ^ο
Εξάμηνο	7 ^ο , 8 ^ο
Προαπαιτούμενα μαθήματα	-
Διδάσκων	Βεκύρη Ιωάννα
Μέθοδος Διδασκαλίας	Θεωρία και εργαστήριο
Ασύγχρονη Τηλεκπαίδευση	Ναι
Τρόπος Αξιολόγησης	Απαλλακτικές εργασίες
Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνική
Έτη διδασκαλίας του μαθήματος	4

Στόχος του μαθήματος: Το μάθημα έχει στόχο να βοηθήσει τους φοιτητές να αναπτύξουν γνώσεις και δεξιότητες που θα τους επιτρέψουν να σχεδιάζουν και να υλοποιούν διδασκαλίες με τη χρήση Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας (ΤΠΕ). Το θεωρητικό μέρος περιλαμβάνει διαλέξεις και συζητήσεις που εξετάζουν ζητήματα σχετικά με την ένταξη των ΤΠΕ στη σχολική τάξη.

Περιεχόμενο του μαθήματος: Το μάθημα αποτελείται από τις εξής ενότητες:

- Πληροφορική, υπολογιστές και νέες Τεχνολογίες της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας: μια ιστορική ανασκόπηση.
- Εξετάζοντας τη συσκευή του υπολογιστή, συστήματα λογισμικού και λειτουργικά συστήματα, υπολογιστές και επικοινωνίες.
- Ο υπολογιστής και οι ΤΠΕ στην Κοινωνία της Πληροφορίας, της Γνώσης και της Μάθησης, η ανάγκη ενός λειτουργικού τεχνολογικού αλφαριθμητισμού των πολιτών. Ο υπολογιστής στην εκπαίδευση: παιδαγωγικές και ψυχολογικές αρχές, πολιτισμικές, οικονομικές και πολιτικές δυνάμεις που υποστηρίζουν την εισαγωγή και τη χρήση του στην εκπαίδευση.
- Ο υπολογιστής και οι ΤΠΕ στα αναλυτικά προγράμματα των ευρωπαϊκών χωρών και της Ελλάδας. Το νέο μαθησιακό περιβάλλον που δημιουργεί η ένταξη των ΤΠΕ στη διαδικασία διδασκαλίας και μάθησης. Ο υπολογιστής και οι ΤΠΕ στα σχολεία των ευρωπαϊκών χωρών, μελέτη περίπτωσης σε ένα ευρωπαϊκό σχολείο πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης.
- Ο υπολογιστής και οι ΤΠΕ στην Ελληνική Εκπαίδευση. Τα έργα της Ενέργειας «ΟΔΥΣΣΕΙΑ – Πληροφορική στα σχολεία» του ΥΠΕΠΘ (Β' ΚΠΣ, 1995-2001). Διερεύνηση της σημερινής κατάστασης στα ελληνικά σχολεία της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης με βάση τη μελέτη περιπτώσεων σε 122 σχολεία.
- Το εκπαιδευτικό λογισμικό: εξέλιξη, ταξινόμηση και κατηγορίες εκπαιδευτικού λογισμικού που χρησιμοποιείται ευρέως (στο εμπόριο).
- Εκπαιδευτικό λογισμικό ποιότητας ή νέου τύπου: σύγχρονες παιδαγωγικές αρχές σχεδίασης και αξιολόγησης, παραδείγματα ελληνικού Ε.Λ. ποιότητας.
- Μελέτες περιπτώσεων χρήσης του υπολογιστή, των ΤΠΕ και τίτλων εκπαιδευτικού λογισμικού στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση.
- Δικτυακές εφαρμογές στην εκπαίδευση: εξ αποστάσεως εκπαίδευση και μάθηση
- Η μάθηση με τη χρήση υπολογιστή σύμφωνα με δεδομένα ερευνών, 1ο μέρος: αναγκαιότητα της έρευνας, γενική ανασκόπηση των ερευνών, μάθηση της ανάγνωσης και της γραφής με τη χρήση υπολογιστή.

- Η μάθηση με τη χρήση υπολογιστή σύμφωνα με δεδομένα ερευνών, 2^ο μέρος: μάθηση με τη χρήση υπολογιστή των μαθηματικών, των φυσικών επιστημών και των κοινωνικών επιστημών.
- Συνεργατική μάθηση με τη χρήση υπολογιστή: θεωρητική και ερευνητική τεκμηρίωση, προβλήματα από τις συνήθεις πρακτικές των εκπαιδευτικών, αντιμετώπιση των προβλημάτων.
- Προώθηση της ισότητας στη χρήση των ΤΠΕ από όλους τους μαθητές και τις μαθήτριες και μείωση των φυλετικών και κοινωνικών διακρίσεων κατά τη χρήση του υπολογιστή στην εκπαιδευτική διαδικασία.

Ενδεικτική Βιβλιογραφία:

- Σολομωνίδου, Χ. (2009). *Η χρήση του υπολογιστή στο σύγχρονο σχολείο*. Βόλος: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Θεσσαλίας
- Σολομωνίδου, Χ. & Κολοκοτρώνη, Δ. (2009). *Ο Η/Υ στη διδασκαλία και μάθηση των Φυσικών Επιστημών*. Αθήνα: Γκιούρδας
- Σολομωνίδου, Χ. (2006). *Νέες τάσεις στην εκπαιδευτική τεχνολογία. Εποικοδομητισμός και σύγχρονα περιβάλλοντα μάθησης*. Αθήνα: Μεταίχμιο

3.5.2 Στοιχεία για τους διδάσκοντες των μαθημάτων ΤΠΕ του ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Οι πίνακες 55 – 57 παρουσιάζουν τη βαθμίδα των διδασκόντων του ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, τις βασικές σπουδές τους καθώς και τα ερευνητικά τους ενδιαφέροντα. Σε ορισμένες περιπτώσεις, παρουσιάζουν και τα έτη διδασκαλίας στο Τμήμα.

Πίνακας 55. Διδάσκουσα Βεκύρη Ιωάννα

Έτη Διδασκαλίας στο Τμήμα	4
Βαθμίδα	Διδάσκουσα Π.Δ. 407/80
Βασικές σπουδές	<ul style="list-style-type: none"> • Πτυχίο Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης
Ερευνητικά Ενδιαφέροντα	<ul style="list-style-type: none"> • Θέματα ισότητας στην εξωσχολική και σχολική χρήση ΤΠΕ • Γραφικές απεικονίσεις • Χρήση διαδικτύου στη διδασκαλία • Εκπαιδευτική ένταξη των ΤΠΕ

Πίνακας 56. Διδάσκων Κόλλιας Βασίλης

Βαθμίδα	Επικουρος καθηγητής
Βασικές σπουδές	<ul style="list-style-type: none"> • Πτυχίο Φυσικής
Ερευνητικά Ενδιαφέροντα	<ul style="list-style-type: none"> • ΤΠΕ στην εκπαίδευση

Πίνακας 57. Διδάσκων Πολίτης Παναγιώτης

Έτη Διδασκαλίας στο Τμήμα	9
Βαθμίδα	Επικουρος καθηγητής
Βασικές σπουδές	<ul style="list-style-type: none"> • Πτυχίο Φυσικής
Ερευνητικά Ενδιαφέροντα	<ul style="list-style-type: none"> • Ανάλυση, σχεδίαση και υλοποίηση εκπαιδευτικού λογισμικού • Αξιολόγηση εκπαιδευτικού λογισμικού • ΤΠΕ και διαδικασίες μάθησης • Μοντελοποίηση, εκπαιδευτικό λογισμικό και μάθηση Αναλυτικά Προγράμματα Σπουδών στις ΤΠΕ Επιμόρφωση εκπαιδευτικών στις ΤΠΕ

- Ανουκτική και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση Ηλεκτρονικές Κοινότητες Μάθησης
- Κοινωνικές και Πολιτισμικές Διαστάσεις των ΤΠΕ στην Εκπαίδευση

3.5.3 Περιγραφικά αποτελέσματα για τα μαθήματα ΤΠΕ του ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Στο Παιδαγωγικό Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας διδάσκονται συνολικά επτά μαθήματα πληροφορικής τα οποία αποτελούν το 9% όλων των μαθημάτων που διδάσκονται στο Τμήμα. Από αυτά δύο είναι υποχρεωτικά (σε ποσοστό 29%) (ΤΠΕ στην εκπαίδευση, Διδασκαλία και μάθηση με χρήση ΤΠΕ) και τα υπόλοιπα (σε ποσοστό 71%) είναι επιλογής.

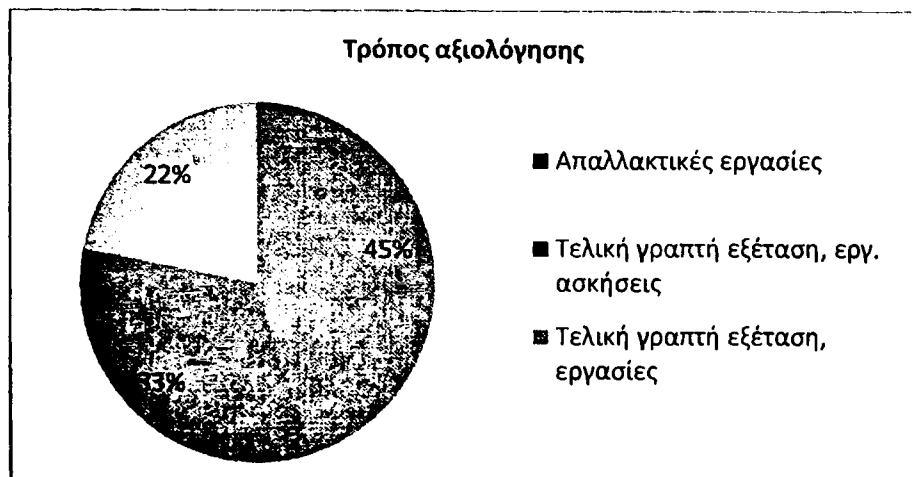
Επίσης τα συγκεκριμένα υποχρεωτικά μαθήματα χρησιμοποιούν και μεθόδους ασύγχρονης τηλεεκπαίδευσης ενώ τα υπόλοιπα όχι.

Τα υποχρεωτικά μαθήματα 'ΤΠΕ στην εκπαίδευση' και 'Διδασκαλία και μάθηση με χρήση ΤΠΕ' διδάσκονται στο 2^ο ή 3^ο έτος και στο 3^ο ή 4^ο έτος. Τα υπόλοιπα επιλεγόμενα μαθήματα διδάσκονται κυρίως στο 3^ο και 4^ο έτος.

Επιπλέον, το μάθημα 'ΤΠΕ στην εκπαίδευση' έχει ως προαπαιτούμενο να έχουν παρακολουθήσει αρχικά οι φοιτητές το μάθημα 'Εισαγωγή στις ΤΠΕ'. Επίσης χρήσιμο θα ήταν οι φοιτητές που θα επιλέξουν το μάθημα 'Σχεδίαση, ανάπτυξη και αξιολόγηση εκπαιδευτικού λογισμικού' να έχουν πρώτα παρακολουθήσει το μάθημα ΤΠΕ στην εκπαίδευση. Για τα υπόλοιπα μαθήματα δεν είναι απαραίτητο οι φοιτητές να έχουν παρακολουθήσει αρχικά κάποιο άλλο μάθημα.

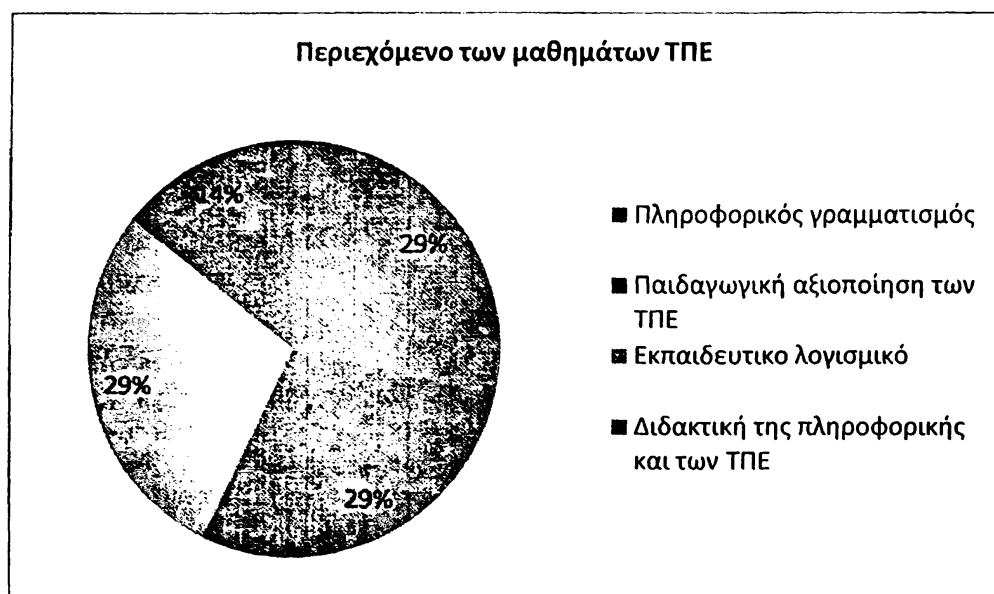
Παρατηρείται επίσης πως μόνο ένα μάθημα οι 'ΤΠΕ στην εκπαίδευση' (σε ποσοστό 14%) αποτελείται μόνο από θεωρία ενώ τα υπόλοιπα έξι (σε ποσοστό 86%) αποτελούνται από συνδυασμό θεωρίας και εργαστηρίου.

Αναφορικά με τον τρόπο αξιολόγησης των φοιτητών που παρακολουθούν τα μαθήματα που μας ενδιαφέρουν παρατηρείται πως σε 4 μαθήματα (45%) οι φοιτητές αξιολογούνται με βάση την απόδοσή τους σε απαλλακτικές εργασίες, ενώ σε 3 μαθήματα (33%) αξιολογούνται με την τελική γραπτή εξέταση και εργαστηριακές ασκήσεις που πραγματοποιούν κατά τη διάρκεια του εξαμήνου και σε 2 μαθήματα (22%) αξιολογούνται με την τελική γραπτή εξέταση και με την απόδοσή τους σε γραπτές εργασίες. Όλα αυτά παρουσιάζονται και στο Σχήμα 14.

Σχήμα 14. Κατανομή των μαθημάτων ΤΠΕ σύμφωνα με τον τρόπο αξιολόγησης

Αναφορικά με το περιεχόμενο των μαθημάτων ΤΠΕ που διδάσκονται στο ΠΤΔΕ Θεσσαλίας παρατηρείται πως το 29% αφορά στην *παιδαγωγική αξιοποίηση των ΤΠΕ*. Τα μαθήματα αυτά είναι οι 'ΤΠΕ στην εκπαίδευση' και 'Διδασκαλία και μάθηση με χρήση ΤΠΕ' που έχουν ως στόχο να αποκτήσουν οι φοιτητές βασικές γνώσεις σχετικά με τις προσεγγίσεις που αφορούν στην εισαγωγή των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική διαδικασία. Το 29% επίσης των μαθημάτων αφορά στον *πληροφορικό γραμματισμό*. Τα μαθήματα αυτά είναι η 'Εισαγωγή στις ΤΠΕ' που έχει ως στόχο να αποκτήσουν οι φοιτητές βασικές δεξιότητες χρήσης επεξεργαστών κειμένου, λογισμικού παρουσιάσεων, μηχανών αναζήτησης και το μάθημα 'ΤΠΕ και ανοιχτό σχολείο' που έχει ως στόχο να μάθουν να σχεδιάζουν έναν εκπαιδευτικό τόπο. Επιπλέον το 29% των μαθημάτων ασχολείται με το *εκπαιδευτικό λογισμικό*. Τα μαθήματα αυτά είναι η 'Σχεδίαση, ανάπτυξη και αξιολόγηση εκπαιδευτικού λογισμικού' και 'Περιβάλλοντα συνεργατικής μάθησης με υποστήριξη ΤΠΕ' τα οποία ασχολούνται και τα δύο με τη διαδικασία σχεδιασμού και υλοποίησης εκπαιδευτικού λογισμικού αλλά το δεύτερο ασχολείται κυρίως με το σχεδιασμό CSCL περιβαλλόντων μάθησης. Τέλος ένα από τα επτά μαθήματα ασχολείται με τη *διδασκτική της πληροφορικής και των ΤΠΕ* στο οποίο διδάσκονται γενικές γνώσεις και δεξιότητες που αφορούν στη μάθηση και διδασκαλία βασικών εννοιών της Πληροφορικής και των ΤΠΕ. Όλα τα παραπάνω παρουσιάζονται και στο Σχήμα 15.

Σχήμα 15. Κατανομή των μαθημάτων ΤΠΕ σύμφωνα με το περιεχόμενό τους

Αναφορικά με το περιεχόμενο των δύο υποχρεωτικών μαθημάτων, τα οποία είναι οι 'ΤΠΕ στην εκπαίδευση' και η 'Διδασκαλία και μάθηση με χρήση ΤΠΕ', παρατηρείται πως ανήκουν και τα δύο στην κατηγορία της *παιδαγωγικής αξιοποίησης των ΤΠΕ*.

3.5.4 Περιγραφικά αποτελέσματα σχετικά με το προφίλ των διδασκόντων των μαθημάτων ΤΠΕ του ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Στο ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας τα μαθήματα των ΤΠΕ διδάσκονται από τρεις καθηγητές από τους οποίους δύο είναι άντρες και μία γυναίκα.

Οι άντρες διδάσκοντες είναι επίκουροι καθηγητές και είναι και οι δύο απόφοιτοι Τμήματος φυσικής με ερευνητικά ενδιαφέροντα τις ΤΠΕ στην εκπαίδευση

Η γυναίκα είναι διδάσκουσα Π.Δ. 407/80 με 4 χρόνια διδασκαλίας και είναι απόφοιτη Παιδαγωγικού Τμήματος με ερευνητικά ενδιαφέροντα την εκπαιδευτική ένταξη των ΤΠΕ.

3.6 Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Η παρούσα ενότητα αφορά στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. Στην υποενότητα 3.6.1 παρουσιάζονται κατά σειρά τα μαθήματα ΤΠΕ που διδάσκονται στο ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, στην 3.6.2 στοιχεία που αφορούν τους διδάσκοντες των μαθημάτων ΤΠΕ δηλαδή τα έτη διδασκαλίας, η βαθμίδα που κατέχουν, οι βασικές τους σπουδές και τα ερευνητικά τους ενδιαφέροντα και στις 3.6.3 και 3.6.4 τα περιγραφικά αποτελέσματα.

3.6.1 Τα μαθήματα των ΤΠΕ που διδάσκονται στο ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Οι πίνακες 58 - 64 παρουσιάζουν τα μαθήματα των ΤΠΕ που διδάσκονται στο ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

Πίνακας 58. Μάθημα: Εκπαιδευτική αξιοποίηση λογισμικού γενικής χρήσης

Τίτλος Μαθήματος	Εκπαιδευτική αξιοποίηση λογισμικού γενικής χρήσης
Τύπος Μαθήματος	Επιλεγόμενο
Έτος Σπουδών	1 ^ο
Εξάμηνο	1 ^ο
Προαπαιτούμενα μαθήματα	-
Διδάσκων	Μπαλιτζής Σωκράτης
Μέθοδος Διδασκαλίας	Εργαστήριο
Ασύγχρονη Τηλεκπαίδευση	Όχι
Τρόπος Αξιολόγησης	Απαλλακτικές Εργασίες
Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνική
Έτη διδασκαλίας του μαθήματος	13

Στόχος του μαθήματος: Το μάθημα αφορά στην απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων σε εφαρμογές λογισμικού γενικής χρήσης, με στόχο του την αξιοποίησή τους σε διάφορα γνωστικά αντικείμενα.

Περιεχόμενο του μαθήματος: Το μάθημα πραγματεύεται τα εξής θέματα:

1. Λογιστικά φύλλα
2. Εκπαιδευτικά παραδείγματα λογιστικών φύλλων
3. Λογισμικό παρουσίασης
4. Εκπαιδευτικά παραδείγματα λογισμικού παρουσίασης
5. Βάσεις δεδομένων
6. Εκπαιδευτικά παραδείγματα βάσεων δεδομένων

Η πρακτική γίνεται στο εκπαιδευτικό εργαστήριο πληροφορικής του 'Εργαστηρίου Εφαρμογών Εικονικής Πραγματικότητας στην Εκπαίδευση'.

Ενδεικτική Βιβλιογραφία:

- Μικρόπουλος, Τ. Α., Μπέλλου, Ι. (2010). *Σενάρια διδασκαλίας με υπολογιστή*. Αθήνα: Εκδόσεις Κλειδάριθμος.
- Παντάνο - Ρόκου, Φ. (2002). *Διαδραστικές εφαρμογές πολυμέσων*. Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.
- Παντάνο - Ρόκου, Φ. (2002). *Διδασκαλία από απόσταση με χρήση υπερμέσων*. Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.

Πίνακας 59. Μάθημα: Πληροφορική και εκπαίδευση

Τίτλος Μαθήματος	Πληροφορική και εκπαίδευση
Τύπος Μαθήματος	Υποχρεωτικό
Έτος Σπουδών	1 ^ο

Εξάμηνο	2 ^ο
Προαπαιτούμενα μαθήματα	-
Διδάσκων	Μικρόπουλος Αναστάσιος
Μέθοδος Διδασκαλίας	Θεωρία, Εργαστήριο
Ασύγχρονη Τηλεκπαίδευση	Ναι
Τρόπος Αξιολόγησης	Τελική γραπτή εξέταση, εργασίες στον Η/Υ
Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνική
Έτη διδασκαλίας του μαθήματος	20

Στόχος του μαθήματος: Στόχος του μαθήματος είναι η γνωριμία των φοιτητών με θέματα ένταξης των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική διαδικασία και την παιδαγωγική αξιοποίησή τους.

Περιεχόμενο του μαθήματος: Το μάθημα πραγματεύεται τις φάσεις και τους τρόπους ένταξης των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική διαδικασία δίνοντας έμφαση στην εισαγωγή τους στην ελληνική πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Ως κύριος άξονας παιδαγωγικής αξιοποίησης των ΤΠΕ θεωρείται ο υπολογιστής ως γνωστικό και διερευνητικό εργαλείο. Αναπτύσσονται επίσης οι τεχνολογικές προσεγγίσεις των γνωστικών εργαλείων:

1. Δυναμικής μοντελοποίησης (μοντέλα, μικρόκοσμοι, λογιστικά φύλλα)
2. Κατασκευής της γνώσης (ανοικτά περιβάλλοντα με υπερμεσικά χαρακτηριστικά)
3. Ερμηνευτικά (αναζήτηση πληροφορίας, οπτικοποίηση)
4. Επικοινωνίας (σύγχρονη και ασύγχρονη)
5. Σημαιολογικής οργάνωσης (βάσεις δεδομένων, εννοιολογικοί χάρτες).

Η πρακτική γίνεται στο εκπαιδευτικό εργαστήριο πληροφορικής του 'Εργαστηρίου Εφαρμογών Εικονικής Πραγματικότητας στην Εκπαίδευση'.

Ενδεικτική Βιβλιογραφία:

- Κόμης, Β. (2004). *Εισαγωγή στις εκπαιδευτικές εφαρμογές των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών*. Αθήνα: Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών.
- Μικρόπουλος, Τ. Α., Μπέλλου, Ι. (2010). *Σενάρια διδασκαλίας με υπολογιστή*. Αθήνα: Εκδόσεις Κλειδάριθμος.

Πίνακας 60. Μάθημα: Παιδαγωγική αξιοποίηση των ΤΠΕ Ι

Τίτλος Μαθήματος	Παιδαγωγική αξιοποίηση των ΤΠΕ Ι
Τύπος Μαθήματος	Επλεγόμενο
Έτος Σπουδών	2 ^ο
Εξάμηνο	3 ^ο
Προαπαιτούμενα μαθήματα	-
Διδάσκων	Μικρόπουλος Αναστάσιος
Μέθοδος Διδασκαλίας	Θεωρία, Εργαστήριο
Ασύγχρονη Τηλεκπαίδευση	Ναι
Τρόπος Αξιολόγησης	Εργασίες στον Η/Υ
Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνική
Έτη διδασκαλίας του μαθήματος	20

Στόχος του μαθήματος: Στόχος του μαθήματος είναι η σχεδίαση και υλοποίηση σεναρίων διδασκαλίας με υπολογιστή ακολουθώντας την προσέγγιση των γνωστικών εργαλείων. Αποτελεί συνέχεια και εφαρμογή θεμάτων που πραγματεύεται το υποχρεωτικό μάθημα 'Πληροφορική και Εκπαίδευση'.

Περιεχόμενο του μαθήματος: Οι κύριες τεχνολογικές προσεγγίσεις για την υλοποίηση των σεναρίων διδασκαλίας είναι τα εργαλεία δυναμικής μοντελοποίησης και προσομοιώσεων, οικοδόμησης της γνώσης, σημαιολογικής οργάνωσης, και τα ερμηνευτικά εργαλεία. Οι

φοιτητές αναπτύσσουν σενάρια με υπολογιστή σε θέματα από διάφορα γνωστικά αντικείμενα με εργαλεία λογισμικού γενικής χρήσης, ελεύθερου λογισμικού, καθώς και εξειδικευμένες εφαρμογές λογισμικού. Η πρακτική γίνεται στο εκπαιδευτικό εργαστήριο πληροφορικής του Έργαστηρίου Εφαρμογών Εικονικής Πραγματικότητας στην Εκπαίδευση. Εκπαιδευτικό υλικό, πηγές και εργασίες φοιτητών διατίθενται στο σύστημα ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. Στο μάθημα προβλέπονται εκδρομές εκπαιδευτικού χαρακτήρα.

Ενδεικτική Βιβλιογραφία:

- Μικρόπουλος, Τ. Α., Μπέλλου, Ι. (2010). *Σενάρια διδασκαλίας με υπολογιστή*. Αθήνα: Εκδόσεις Κλειδάριθμος.
- Σολομωνίδου, Χ. (2006). *Νέες τάσεις στην εκπαιδευτική τεχνολογία*. Αθήνα: Εκδόσεις Μεταίχμιο.

Πίνακας 61. Μάθημα: Εισαγωγή στις Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνιών

Τίτλος Μαθήματος	Εισαγωγή στις Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνιών
Τύπος Μαθήματος	Επιλεγόμενο
Έτος Σπουδών	2 ^ο
Εξάμηνο	4 ^ο
Προσπαιτούμενα μαθήματα	-
Διδάσκων	Παδιώτης Ιωάννης
Μέθοδος Διδασκαλίας	Εργαστήριο
Ασύγχρονη Τηλεκπαίδευση	Ναι
Τρόπος Αξιολόγησης	Τελική εξέταση στο εργαστήριο
Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνική
Έτη διδασκαλίας του μαθήματος	4

Στόχος του μαθήματος: Αποτελεί το εισαγωγικό μάθημα σχετικά με τις τεχνολογίες πληροφορίας και επικοινωνιών. Κύριος στόχος του είναι η απόκτηση δεξιοτήτων και γνώσεων από τους φοιτητές για αξιοποίησή τους στα επόμενα συναφή μαθήματα, αλλά και σε όλα τα γνωστικά αντικείμενα του Τμήματος, καθώς και τις εργασίες συμπεριλαμβανόμενης και της πτυχιακής.

Περιεχόμενο του μαθήματος: Το μάθημα πραγματεύεται τα εξής θέματα:

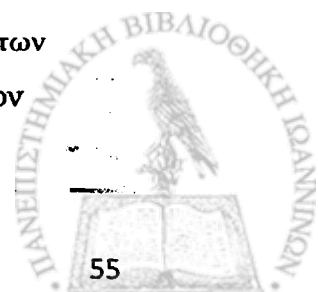
1. Εισαγωγικές έννοιες, χρήση υπολογιστή
2. Αλληλεπιδραστικές ερωτήσεις
3. Χρήση PowerPoint για εκπαιδευτικούς – διδακτικούς σκοπούς
4. Εννοιολογικοί χάρτες
5. Ιστοξερευνήσεις (webquests)
6. Διαδίκτυο και επικοινωνίες. Εκπαιδευτικές χρήσεις

Ενδεικτική Βιβλιογραφία:

- Γιούνης, Α., Μικρόπουλος, Τ. Α., Μπέλλου Ι. (2006). *Δημιουργώ και Μαθαίνω με τον υπολογιστή*. Αθήνα: Εκδόσεις Κλειδάριθμος.
- Μικρόπουλος, Τ. Α., Μπέλλου, Ι. (2010). *Σενάρια διδασκαλίας με υπολογιστή*. Αθήνα: Εκδόσεις Κλειδάριθμος.

Πίνακας 62. Μάθημα: Παιδαγωγική αξιοποίηση δικτυακών εικονικών περιβαλλόντων

Τίτλος Μαθήματος	Παιδαγωγική αξιοποίηση δικτυακών εικονικών περιβαλλόντων
Τύπος Μαθήματος	Επιλεγόμενο

Ετος Σπουδών	3 ^ο
Εξάμηνο	6 ^ο
Προαπαιτούμενα μαθήματα	-
Διδάσκων	Μικρόπουλος Αναστάσιος
Μέθοδος Διδασκαλίας	Εργαστήριο
Ασύγχρονη Τηλεκπαίδευση	Ναι
Τρόπος Αξιολόγησης	Εργασίες στον Η/Υ
Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνική
Έτη διδασκαλίας του μαθήματος	2

Στόχος του μαθήματος: Στόχος του μαθήματος είναι η γνωριμία των φοιτητών με δικτυακά εικονικά περιβάλλοντα και με τρόπους παιδαγωγικής αξιοποίησης τους.

Περιεχόμενο του μαθήματος: Παρουσιάζονται προσεγγίσεις δικτυακών εικονικών περιβαλλόντων με έμφαση σε αυτά που αξιοποιούν χωρικές αναπαραστάσεις και αντιπροσωπεύσεις χρηστών (avatars). Οι φοιτητές εξοικειώνονται με συγκεκριμένο περιβάλλον, αλληλεπιδρούν μέσω αυτού και αναπτύσσουν μαθησιακές δραστηριότητες. Η πρακτική γίνεται στο εκπαιδευτικό εργαστήριο πληροφορικής του Έργαστηρίου Εφαρμογών Εικονικής Πραγματικότητας στην Εκπαίδευση. Εκπαιδευτικό υλικό, πηγές και εργασίες φοιτητών διατίθενται στο σύστημα ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. Στο μάθημα προβλέπονται εκδρομές εκπαιδευτικού χαρακτήρα.

Ενδεικτική Βιβλιογραφία:

- Μικρόπουλος, Τ. Α. (2000). *Εκπαιδευτικό λογισμικό: θέματα σχεδίασης και αξιολόγησης λογισμικού υπερμέσων*. Αθήνα: Εκδόσεις Κλειδάριθμος.
- Παναγιωτακόπουλος, Χ., Πιερρακέας, Χ., Πιντέλας, Π. (2003). *Το εκπαιδευτικό λογισμικό και η αξιολόγησή του*. Αθήνα: Εκδόσεις Μεταίχμιο.

Πίνακας 63. Μάθημα: Παιδαγωγική αξιοποίηση των ΤΠΕ II

Τίτλος Μαθήματος	Παιδαγωγική αξιοποίηση των ΤΠΕ II
Τύπος Μαθήματος	Επιλεγόμενο
Ετος Σπουδών	3 ^ο
Εξάμηνο	7 ^ο
Προαπαιτούμενα μαθήματα	-
Διδάσκων	Μικρόπουλος Αναστάσιος
Μέθοδος Διδασκαλίας	Εργαστήριο
Ασύγχρονη Τηλεκπαίδευση	Ναι
Τρόπος Αξιολόγησης	Εργασίες στον Η/Υ
Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνική
Έτη διδασκαλίας του μαθήματος	20

Στόχος του μαθήματος: Στόχος του μαθήματος είναι η σχεδίαση και υλοποίηση σεναρίων διδασκαλίας με υπολογιστή ακολουθώντας την προσέγγιση των γνωστικών εργαλείων. Αποτελεί συνέχεια και εφαρμογή θεμάτων που πραγματεύονται το υποχρεωτικό μάθημα 'Πληροφορική και Εκπαίδευση' και το μάθημα 'Παιδαγωγική αξιοποίηση των ΤΠΕ I'.

Περιεχόμενο του μαθήματος: Στο μάθημα αναπτύσσονται θέματα εκπαιδευτικού λογισμικού και παρουσιάζονται εκπαιδευτικά λογισμικά με έμφαση τα εγκεκριμένα από το ΥΠ.Δ.Β.Μ.Θ. για το δημοτικό σχολείο. Οι φοιτητές σχεδιάζουν και υλοποιούν σεναρία με βάση συγκεκριμένα εκπαιδευτικά λογισμικά. Η πρακτική γίνεται στο εκπαιδευτικό εργαστήριο πληροφορικής του Έργαστηρίου Εφαρμογών Εικονικής Πραγματικότητας στην Εκπαίδευση. Εκπαιδευτικό υλικό, πηγές και εργασίες φοιτητών διατίθενται στο σύστημα

ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. Στο μάθημα προβλέπονται εκδρομές εκπαιδευτικού χαρακτήρα.

Ενδεικτική Βιβλιογραφία:

- Μικρόπουλος, Τ. Α. (2000). *Εκπαιδευτικό λογισμικό: θέματα σχεδίασης και αξιολόγησης λογισμικού υπερμέσων*. Αθήνα: Εκδόσεις Κλειδάριθμος.
- Μικρόπουλος, Τ. Α., Μπέλλου, Ι. (2010). *Σενάρια διδασκαλίας με υπολογιστή*. Αθήνα: Εκδόσεις Κλειδάριθμος.

Πίνακας 64. Μάθημα: Αξιοποίηση των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική έρευνα

Τίτλος Μαθήματος	Αξιοποίηση των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική έρευνα
Τύπος Μαθήματος	Επιλεγόμενο
Έτος Σπουδών	3 ^ο
Εξάμηνο	7 ^ο
Προσ απαιτούμενα μαθήματα	-
Διδάσκων	Εμβλωτής Αναστάσιος
Μέθοδος Διδασκαλίας	Εργαστήριο
Ασύγχρονη Τηλεκπαίδευση	Ναι
Τρόπος Αξιολόγησης	Τελική γραπτή εξέταση, εξέταση στο εργαστήριο, εργασίες στον Η/Υ
Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνική
Έτη διδασκαλίας του μαθήματος	8

Περιεχόμενο του μαθήματος: Το μάθημα περιλαμβάνει τις παρακάτω ενότητες:

1. Η εκπαιδευτική έρευνα: Μεθοδολογίες & Τεχνικές
2. Τεχνολογίες Πληροφορίας & Επικοινωνιών: Επίκαιρες προσεγγίσεις
3. Αξιοποιώντας τις Τεχνολογίες Πληροφορίας & Επικοινωνιών στην Εκπαιδευτική Έρευνα
4. Διαχείριση ποσοτικών δεδομένων
5. Διαχείριση ποιοτικών δεδομένων
6. Μελέτες Περισπτώσεων

Ενδεικτική Βιβλιογραφία:

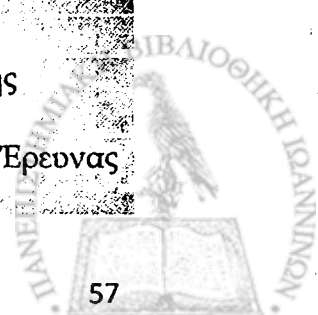
- Κατοής, Α., Σιδερίδης, Γ, Εμβλωτής, Α. (2010). *Στατιστικές Μέθοδοι στις Κοινωνικές Επιστήμες*. Αθήνα: Τόπος.
- Ιωσηφίδης, Θ., Σπυριδάκης, Μ., (2006). *Ποιοτική Κοινωνική Έρευνα: Μεθοδολογικές Προσεγγίσεις και Ανάλυση Δεδομένων*. Αθήνα: Κριτική.

3.6.2 Στοιχεία για τους διδάσκοντες των μαθημάτων ΤΠΕ του ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Οι πίνακες 65 – 68 παρουσιάζουν τη βαθμίδα των διδασκόντων του ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, τις βασικές σπουδές τους, τα ερευνητικά τους ενδιαφέροντα και τα έτη διδασκαλίας στο Τμήμα.

Πίνακας 65. Διδάσκων Εμβλωτής Αναστάσιος

Έτη Διδασκαλίας στο Τμήμα	12
Βαθμίδα	Επίκουρος Καθηγητής
Βασικές σπουδές	<ul style="list-style-type: none"> • Πτυχίο Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης
Ερευνητικά Ενδιαφέροντα	<ul style="list-style-type: none"> • Μεθοδολογία Κοινωνικής - Εκπαιδευτικής Έρευνας • Αξιοποίηση Τεχνολογιών Πληροφορίας &

- Επικοινωνιών στην Κοινωνική - Εκπαιδευτική Έρευνα
- Μικροκοινωνιολογία του Σχολείου
 - Επιστήμη - Τεχνολογία - Κοινωνία

Πίνακας 66. Διδάσκων Μικρόπουλος Αναστάσιος

Έτη Διδασκαλίας στο Τμήμα	20
Βαθμίδα	Καθηγητής
Βασικές σπουδές	<ul style="list-style-type: none"> • Πτυχίο Φυσικής
Ερευνητικά Ενδιαφέροντα	<ul style="list-style-type: none"> • Πληροφορική στην Εκπαίδευση με έμφαση τις Εικονικές Πραγματικότητες στη Διδασκαλία

Πίνακας 67. Διδάσκων Μπαλτζής Σωκράτης

Έτη Διδασκαλίας στο Τμήμα	13
Βαθμίδα	Λέκτορας
Βασικές σπουδές	<ul style="list-style-type: none"> • Πτυχίο Μαθηματικών
Ερευνητικά Ενδιαφέροντα	<ul style="list-style-type: none"> • Αυτόματη Επεξεργασία Φυσικής Γλώσσας (NLP)

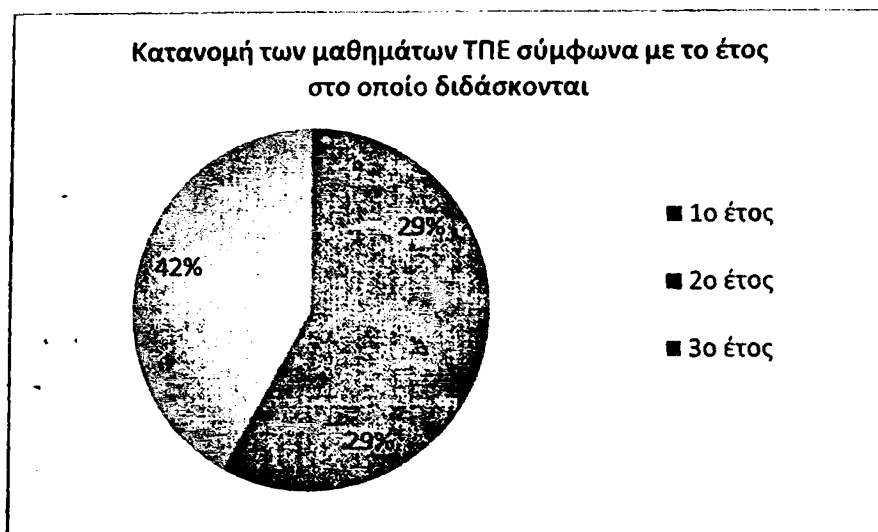
Πίνακας 68. Διδάσκων Παδιώτης Ιωάννης

Έτη Διδασκαλίας στο Τμήμα	4
Βαθμίδα	Λέκτορας
Βασικές σπουδές	<ul style="list-style-type: none"> • Πτυχίο Ηλεκτρολόγου Μηχανικού
Ερευνητικά Ενδιαφέροντα	<ul style="list-style-type: none"> • ΤΠΕ στην Εκπαίδευση • Καινοτόμες δραστηριότητες στην Εκπαίδευση

3.6.3 Περιγραφικά αποτελέσματα για τα μαθήματα ΤΠΕ του ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Στο Παιδαγωγικό Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων διδάσκονται συνολικά επτά μαθήματα ΤΠΕ τα οποία αποτελούν το 7% όλων των μαθημάτων που διδάσκονται στο Τμήμα. Από αυτά μόνο ένα (σε ποσοστό 14%) είναι υποχρεωτικό (Πληροφορική και εκπαίδευση) και τα υπόλοιπα είναι επιλογής (σε ποσοστό 86%).

Το υποχρεωτικό μάθημα 'Πληροφορική και εκπαίδευση' διδάσκεται στο 1^ο έτος καθώς και το μάθημα 'Εκπαιδευτική αξιοποίηση λογισμικού γενικής χρήσης', στο 2^ο έτος διδάσκονται τα μαθήματα 'Παιδαγωγική αξιοποίηση των ΤΠΕ I' και η 'Εισαγωγή στις ΤΠΕ' και στο 3^ο έτος διδάσκονται τα μαθήματα 'Παιδαγωγική αξιοποίηση δικτυακών εικονικών περιβαλλόντων', η 'Παιδαγωγική αξιοποίηση των ΤΠΕ II' και η 'Αξιοποίηση των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική έρευνα'. Όλα αυτά παρουσιάζονται και στο Σχήμα 16.

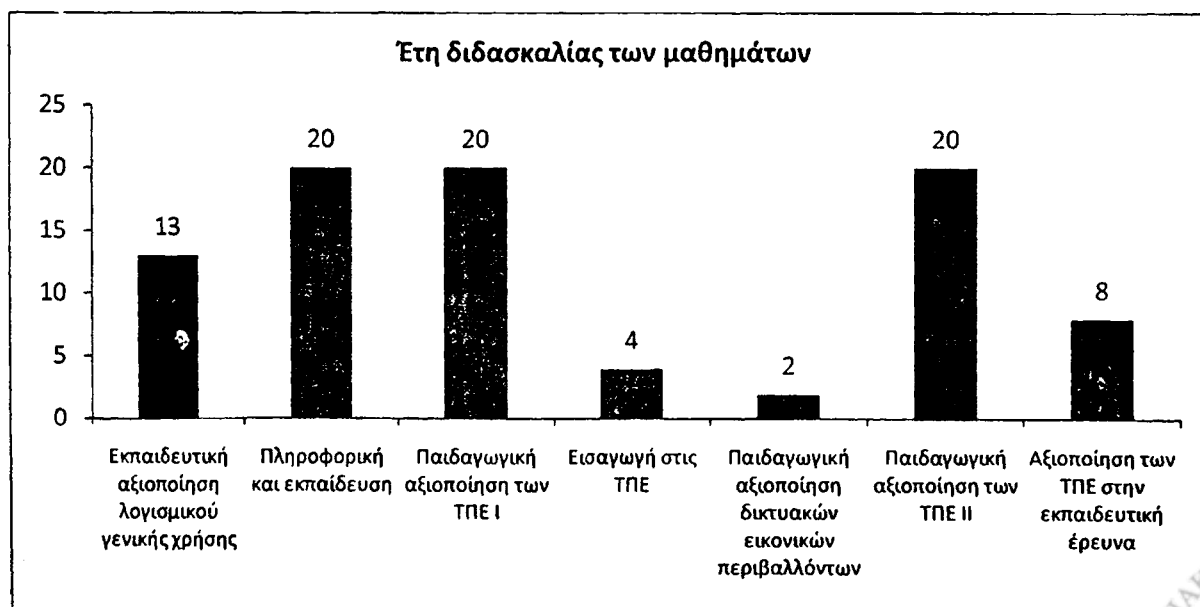

Σχήμα 16. Κατανομή των μαθημάτων ΤΠΕ σύμφωνα με το έτος στο οποίο διδάσκονται

Το μάθημα 'Παιδαγωγική αξιοποίηση των ΤΠΕ ΙΙ' έχει ως προαπαιτούμενο να έχουν παρακολουθήσει αρχικά οι φοιτητές το μάθημα 'Παιδαγωγική αξιοποίηση των ΤΠΕ Ι'. Επίσης χρήσιμο θα ήταν οι φοιτητές που θα επιλέξουν τα μαθήματα 'Παιδαγωγική αξιοποίηση των ΤΠΕ Ι' και 'Παιδαγωγική αξιοποίηση των ΤΠΕ ΙΙ' να έχουν πρώτα παρακολουθήσει το μάθημα 'Πληροφορική και εκπαίδευση'.

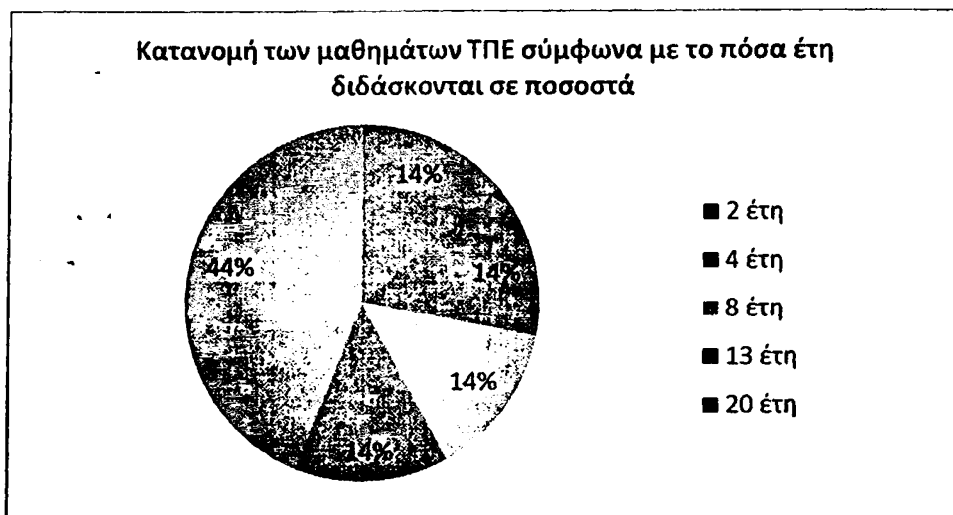
Μεθόδους ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης χρησιμοποιούν όλα τα μαθήματα σε ποσοστό 86% εκτός από το μάθημα 'Εκπαιδευτική αξιοποίηση λογισμικού γενικής χρήσης' (14%).

Παρατηρείται, σύμφωνα και με το Σχήμα 17, πως για περισσότερα έτη (20 έτη) διδάσκονται τα μαθήματα 'Πληροφορική και εκπαίδευση', 'Παιδαγωγική αξιοποίηση των ΤΠΕ Ι' και 'Παιδαγωγική αξιοποίηση των ΤΠΕ ΙΙ'. Ακολουθεί το μάθημα 'Εκπαιδευτική αξιοποίηση λογισμικού γενικής χρήσης' με 13 έτη, το μάθημα 'Αξιοποίηση των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική Έρευνα' με 8 έτη, η 'Εισαγωγή στις ΤΠΕ' με 4 έτη και τέλος το μάθημα που διδάσκεται τα λιγότερα έτη είναι η 'Παιδαγωγική αξιοποίηση δικτυακών εικονικών περιβαλλόντων' με 2 έτη.

Σχήμα 17. Κατανομή των μαθημάτων ΤΠΕ σύμφωνα με το πόσα έτη διδάσκονται

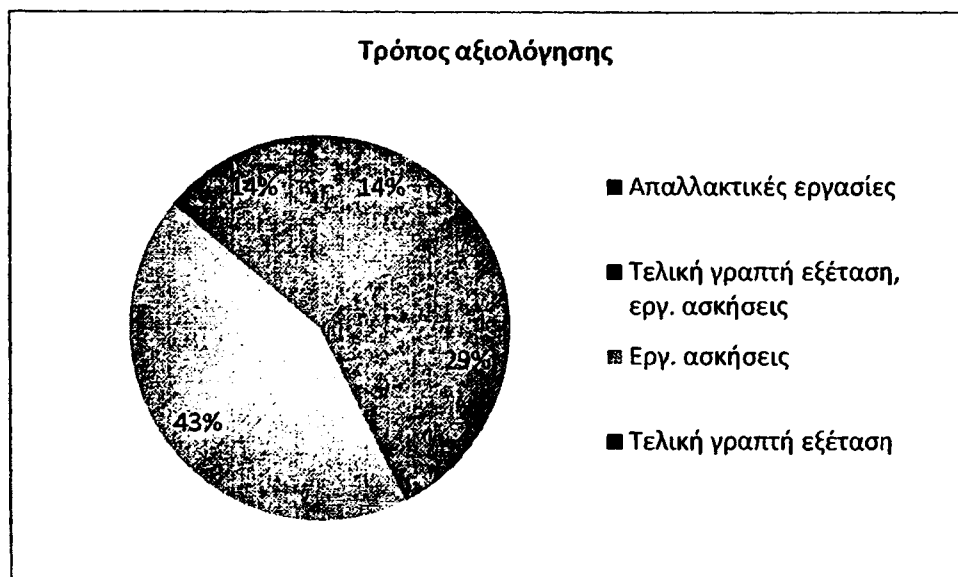
Στο Σχήμα 18 εμφανίζεται η κατανομή των μαθημάτων σύμφωνα με το πόσα έτη διδάσκονται σε ποσοστά.

Σχήμα 18. Κατανομή των μαθημάτων ΤΠΕ σύμφωνα με το πόσα έτη διδάσκονται σε ποσοστά

Παρατηρείται επίσης πως 2 μαθήματα (με ποσοστό 29%), τα οποία είναι η 'Πληροφορική και εκπαίδευση' και η 'Παιδαγωγική αξιοποίηση των ΤΠΕ', αποτελούνται από θεωρία και εργαστήριο ενώ τα υπόλοιπα πέντε (71%) διδάσκονται αποκλειστικά στο εργαστήριο.

Αναφορικά με τον τρόπο αξιολόγησης των φοιτητών που παρακολουθούν τα μαθήματα που μας ενδιαφέρουν παρατηρείται πως σε 3 μαθήματα οι φοιτητές αξιολογούνται με εργασίες στον Η/Υ (43%), σε ένα (14%) αξιολογούνται με απαλλακτικές εργασίες, σε δύο (29%) με τελική γραπτή εξέταση και εργασίες στον Η/Υ και σε ένα (14%) με τελική γραπτή εξέταση. Τα παραπάνω παρουσιάζονται και στο Σχήμα 19.

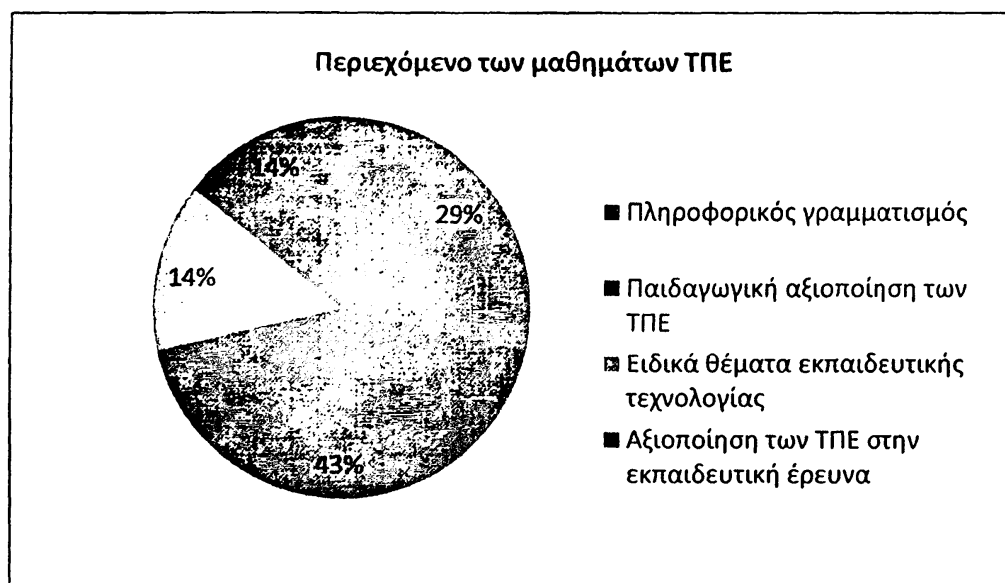

Σχήμα 19. Κατανομή των μαθημάτων ΤΠΕ σύμφωνα με τον τρόπο αξιολόγησης

Στο ΠΤΔΕ Ιωαννίνων τα συγγράμματα που προτείνονται στους φοιτητές είναι όλα ελληνικών συγγραφέων. Παρατηρείται πως το βιβλίο *Σενάρια διδασκαλίας με υπολογιστή* των Μικρόπουλου και Μπέλλου προτείνεται σε τέσσερα από τα επτά μαθήματα (σε ποσοστό 57%), και το βιβλίο *Εκπαιδευτικό λογισμικό: θέματα σχεδίασης και αξιολόγησης λογισμικού υπερμέσων* του Μικρόπουλου προτείνεται σε δύο μαθήματα (σε ποσοστό 28%).

Αναφορικά με το περιεχόμενο των μαθημάτων ΤΠΕ που διδάσκονται στο ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων παρατηρείται πως το μεγαλύτερο ποσοστό (43%) αφορά στην *παιδαγωγική αξιοποίηση των ΤΠΕ*. Τα μαθήματα αυτά είναι τα εξής: 'Πληροφορική και εκπαίδευση', 'Παιδαγωγική αξιοποίηση των ΤΠΕ Ι' και 'Παιδαγωγική αξιοποίηση των ΤΠΕ ΙΙ'. Στα μαθήματα αυτά οι φοιτητές καλούνται να υλοποιήσουν σενάρια διδασκαλίας με χρήση Η/Υ καθώς και αποκτήσουν γνώσεις σχετικές με την ένταξη των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική διαδικασία. Επίσης διδάσκονται δύο μαθήματα *πληροφορικού γραμματισμού* (σε ποσοστό 29%) (Εκπαιδευτική αξιοποίηση λογισμικού γενικής χρήσης και Εισαγωγή στις ΤΠΕ) τα οποία έχουν ως στόχο οι φοιτητές να αποκτήσουν γνώσεις και δεξιοτήτων σε εφαρμογές λογισμικού γενικής χρήσης, με στόχο την αξιοποίησή τους σε διάφορα γνωστικά αντικείμενα. Αξιοσημείωτο είναι πως διδάσκεται και ένα *ειδικό μάθημα εκπαιδευτικής τεχνολογίας* το οποίο έχει ως στόχο να γνωρίσουν οι φοιτητές δικτυακά εικονικά περιβάλλοντα και τρόπους παιδαγωγικής αξιοποίησης τους. Τέλος διδάσκεται και ένα *μάθημα αξιοποίησης των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική έρευνα* στο οποίο διδάσκονται μέθοδοι έρευνας και πώς θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί στην έρευνα ο Η/Υ. Όλα αυτά παρουσιάζονται και στο Σχήμα 20.

Σχήμα 20. Κατανομή των μαθημάτων ΤΠΕ σύμφωνα με το περιεχόμενό τους

Παρατηρείται ότι δεν διδάσκεται κανένα μάθημα που να είναι στην κατηγορία *εκπαιδευτικού λογισμικού*. Βέβαια αυτό δεν ευσταθεί καθώς στο μάθημα 'Παιδαγωγική αξιοποίηση των ΤΠΕ ΙΙ' οι φοιτητές μαθαίνουν να δημιουργούν σενάρια διδασκαλίας βασισμένα σε εκπαιδευτικά λογισμικά που διδάσκονται.

Αναφορικά με το περιεχόμενο του υποχρεωτικού μαθήματος, το οποίο είναι η 'Πληροφορική και εκπαίδευση', παρατηρείται πως ανήκει στην κατηγορία της *παιδαγωγικής αξιοποίησης των ΤΠΕ*.

3.6.4 Περιγραφικά αποτελέσματα σχετικά με το προφίλ των διδασκόντων των μαθημάτων ΤΠΕ του ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Στο ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων τα μαθήματα των ΤΠΕ διδάσκονται από τέσσερις διδάσκοντες.

Δύο από αυτούς είναι λέκτορες και διδάσκουν 13 και 4 έτη αντίστοιχα, ένας είναι καθηγητής με 20 έτη διδασκαλίας και ο τέταρτος είναι επίκουρος καθηγητής με 12 χρόνια διδασκαλίας.

Παρατηρείται ότι και οι 4 τέσσερις διδάσκοντες έχουν κάνει διαφορετικές σπουδές. Ένας είναι απόφοιτος μαθηματικού Τμήματος, ένας φυσικού Τμήματος, ένας μηχανικός και ένας

απόφοιτος Παιδαγωγικού Τμήματος. Το 75% λοιπόν των διδασκόντων είναι απόφοιτοι σχολής θετικών επιστημών, ενώ μόνο το 25%, ένας διδάσκοντας δηλαδή, είναι πτυχιούχος ΠΤΔΕ.

Με βάση τα ερευνητικά τους ενδιαφέροντα παρατηρείται πως ένας ασχολείται με την πληροφορική, ένας με διαδικτυακά εικονικά περιβάλλοντα, ένας γενικά με τις ΤΠΕ στην εκπαίδευση και ένας με την μεθοδολογία τη έρευνας και τις ΤΠΕ.

3.7 Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

Η παρούσα ενότητα αφορά στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Στην υποενότητα 3.7.1 παρουσιάζονται κατά σειρά τα μαθήματα ΤΠΕ που διδάσκονται στο ΠΤΔΕ του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, στην 3.7.2 στοιχεία που αφορούν τους διδάσκοντες των μαθημάτων ΤΠΕ δηλαδή τα έτη διδασκαλίας, η βαθμίδα που κατέχουν, οι βασικές τους σπουδές και τα ερευνητικά τους ενδιαφέροντα και στις 3.7.3 και 3.7.4 τα περιγραφικά αποτελέσματα.

3.7.1 Τα μαθήματα των ΤΠΕ που διδάσκονται στο ΠΤΔΕ του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

Οι πίνακες 69 – 78 παρουσιάζουν τα μαθήματα των ΤΠΕ που διδάσκονται στο ΠΤΔΕ του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Πίνακας 69. Μάθημα: Οι ΤΠΕ στην εκπαίδευση

Τίτλος Μαθήματος	Οι ΤΠΕ στην εκπαίδευση
Τύπος Μαθήματος	Υποχρεωτικό
Έτος Σπουδών	1 ^ο
Εξάμηνο	2 ^ο
Προαπαιτούμενα μαθήματα	-
Διδάσκων	Κουτρομάνος Γεώργιος
Μέθοδος Διδασκαλίας	Θεωρία και Εργαστήριο
Ασύγχρονη Τηλεκπαίδευση	Ναι
Τρόπος Αξιολόγησης	Τελική γραπτή εξέταση, εργασίες στον Η/Υ
Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνική
Έτη διδασκαλίας του μαθήματος	2

Περιεχόμενο του μαθήματος: Στο μάθημα αυτό διδάσκονται:

- Η Μετα-βιομηχανική εποχή και η συμβολή των Νέων Τεχνολογιών στις σύγχρονες εξελίξεις. Πολιτιστικές προεκτάσεις και το κοινωνικό νόημα της Νέας Τεχνολογίας.
- Οι ιδιαιτερότητες του υπολογιστή ως νέας επαναστατικής μηχανής και οι εκπαιδευτικές του λειτουργίες. Σύγκριση του υπολογιστή με άλλα μέσα της εκπαιδευτικής τεχνολογίας. Ο υπολογιστής ως γνωστικό εργαλείο- Παραδείγματα αξιοποίησης λογισμικού για τη γνωστική ανάπτυξη των μαθητών στη γλώσσα και τα μαθηματικά.
- Βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις της μάθησης και διδασκαλίας και αξιοποίηση των εκπαιδευτικών δυνατοτήτων των Νέων Τεχνολογιών: Αντικειμενισμός, Δομητισμός και, Κριτική Προσέγγιση σε ένα σύγχρονο διδακτικό πλαίσιο. Επιθυμητές αλλαγές στο ρόλο του σχολείου, του δασκάλου και του μαθητή.
- Λογισμικό επεξεργασίας κειμένου, διαχείρισης δεδομένων, μικρόκοσμοι, προσομοιώσεις, μοντελοποίηση, γλώσσες προγραμματισμού για μαθητές, ηλεκτρονικά παιχνίδια, δίκτυα, υπερμέσα, πολυμέσα, εικονική πραγματικότητα κτλ στην Εκπαίδευση: Ένα νέο, ευνοϊκό για την υλοποίηση σημαντικών παιδαγωγικών αρχών, περιβάλλον. Ιδιαίτερα παιδαγωγικά οφέλη από τη χρήση του Διαδικτύου (Internet).

Αλληλεπιδραστική, διαθεματική, συνεργατική, «οικουμενική», αυτόνομη, διερευνητική και βιωματική μάθηση και δια βίου εκπαίδευση με την παιδαγωγική αξιοποίηση και ανάπτυξη κατάλληλου εκπαιδευτικού λογισμικού. Οπτική εκπαίδευση και αισθητική αγωγή. Μαθησιακές δυσκολίες και νέες προοπτικές με τη συμβολή των Ν.Τ.

- Παιδαγωγικά κριτήρια κατηγοριοποίησης, αξιολόγησης και επιλογής του εκπαιδευτικού λογισμικού.
- Η ελληνική εκπαιδευτική πραγματικότητα και το ζήτημα της κατάλληλης εισαγωγής των Ν.Τ. στην Εκπαίδευση, ιδιαίτερα στην Πρωτοβάθμια. Προτεραιότητες και σχετικές προτάσεις. Δυνατότητες ανάληψης εποικοδομητικής δράσης και πρωτοβουλιών για τη δημιουργική ανάπτυξη της νεοελληνικής ταυτότητας στο σύγχρονο ευρωπαϊκό και οικουμενικό περιβάλλον.

Ενδεικτική Βιβλιογραφία:

- Κόμης, Β. (2004). *Εισαγωγή στις Εκπαιδευτικές Εφαρμογές των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών*. Αθήνα: Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών.
- Ράπτης, Α. & Α. Ράπτη, (2002). *Μάθηση και Διδασκαλία στην εποχή της Πληροφορικής*, Τόμος Α', Αθήνα: Έκδοση Α. Ράπτη.
- Ράπτης, Α. & Α. Ράπτη, (2002). *Μάθηση και Διδασκαλία στην εποχή της Πληροφορικής*, Τόμος Β', Αθήνα: Έκδοση Α. Ράπτη.

Πίνακας 70. Μάθημα: Εκπαιδευτικές τεχνολογίες

Τίτλος Μαθήματος	Εκπαιδευτικές τεχνολογίες
Τύπος Μαθήματος	Επιλογής
Εξάμηνο	Εαρινό
Προσπαιτούμενα μαθήματα	-
Διδάσκων	Πατρινόπουλος Ματθαίος
Μέθοδος Διδασκαλίας	Εργαστήριο
Ασύγχρονη Τηλεκπαίδευση	Ναι
Τρόπος Αξιολόγησης	E_portfolio με σύνολο εργασιών και δραστηριοτήτων για κάθε φοιτητή
Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνική
Έτη διδασκαλίας του μαθήματος	4

Στόχος του μαθήματος: Στόχος του μαθήματος, είναι δοθεί η δυνατότητα, στους σημερινούς σπουδαστές και αυριανούς εκπαιδευτικούς, να γνωρίσουν αλλά και να είναι σε θέση να χρησιμοποιήσουν τις διαθέσιμες Εκπαιδευτικές Τεχνολογίες - με έμφαση τις ψηφιακές. Η προσέγγιση του μαθήματος δεν είναι κατά κανόνα τεχνοκρατική, αλλά αυτή του Εκπαιδευτικού που προσπαθεί να προσεγγίσει και να χειριστεί τα σύγχρονα Τεχνολογικά Εργαλεία, στα πλαίσια της Εκπαιδευτικής Διαδικασίας. Η εργαστηριακή μορφή του μαθήματος, αποσκοπεί στην απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων από τους σπουδαστές που θα τους επιτρέψουν να χρησιμοποιήσουν τις σύγχρονες Εκπαιδευτικές Τεχνολογίες με βέλτιστο τρόπο αλλά και να δημιουργήσουν και να δημοσιοποιήσουν τις δικές τους εκπαιδευτικές προτάσεις.

Ενδεικτική Βιβλιογραφία:

- Καλκάνης, Γ. Θ. (2007). *Εκπαιδευτική Φυσική και Εκπαιδευτικές Τεχνολογίες*. Αθήνα: Αυτοέκδοση.
- Κεκές, Ι. (2004). *Νέες Τεχνολογίες στην Εκπαίδευση: Ζητήματα σχεδιασμού και εφαρμογών. Φιλοσοφικές-Κοινωνικές προεκτάσεις*. Αθήνα: Εκδόσεις Ατραπός.

Πίνακας 71. Μάθημα: Εκπαιδευτική τεχνολογία: Οπτικοακουστικά μέσα διδασκαλίας II

Τίτλος Μαθήματος	Εκπαιδευτική τεχνολογία: Οπτικοακουστικά μέσα
------------------	---

	διδασκαλίας II
Τύπος Μαθήματος	Επιλογής
Προαπαιτούμενα μαθήματα	-
Διδάσκων	Παρκοσίδης Ιωάννης
Μέθοδος Διδασκαλίας	Θεωρία, Εργαστήριο
Ασύγχρονη Τηλεκπαίδευση	Όχι
Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνική
Έτη διδασκαλίας του μαθήματος	2

Στόχος του μαθήματος: Σκοπός του μαθήματος αποτελεί η απόκτηση γνώσεων για δυνατότητες χρήσης και αξιοποίησης οπτικοακουστικών μέσων στην εκπαιδευτική πράξη και ειδικότερα στη διδασκαλία και μάθηση των Φυσικών Επιστημών. Παρουσιάζονται μια σειρά οπτικοακουστικών μέσων και διερευνώνται τρόποι ένταξή τους στη διδασκαλία των Φυσικών Επιστημών.

Περιεχόμενο του Μαθήματος: Παρουσιάζονται τα παρακάτω οπτικοακουστικά μέσα και διαπραγματεύονται τρόποι χρήσης τους στην εκπαιδευτική πράξη και ειδικότερα στη διδασκαλία των Φ.Ε. αναδεικνύοντας δυνατότητες και περιορισμούς:

- Πίνακας
- Βιβλία
- Πείραμα
- Ανακλαστικός προβολέας – Διαφάνειες
- Προβολέας Slides
- Εκπαιδευτική Τηλεόραση
- Βίντεο / Βιντεοκάμερα
- Ψηφιακή Φωτογραφική Μηχανή
- Ηλεκτρονικός Υπολογιστής (χρήση διαδικτύου για αναζήτηση πληροφοριών και διδακτικού υλικού σχετικά με τη διδασκαλία των Φ.Ε.)

Εξετάζονται τρόποι ενσωμάτωσης οπτικοακουστικών μέσων στη διδασκαλία των Φ.Ε. με βάση:

- Αντιλήψεις για τη διδασκαλία και τη μάθηση στις Φ.Ε. (μετάδοση, ανακάλυψη ή εποικοδόμηση της γνώσης).
- Ανάγκες και δυσκολίες που παρουσιάζουν οι μαθητές στις Φ.Ε., όπως αυτές καταγράφονται σε έρευνες στο πεδίο της Διδακτικής των Φ.Ε.
- Συγκρότηση του διδακτικά μετασχηματισμένου επιστημονικού περιεχομένου.
- Απαιτήσεις για επιστημονικό γραμματισμό.
- Ερευνητικά δεδομένα από το πεδίο της παιδαγωγικής και ψυχολογίας σχετικά με τη χρήση των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας.

Ενδεικτική Βιβλιογραφία:

- Κανάκης, Ν. Ι. (1999). *Διδασκαλία και μάθηση με σύγχρονα μέσα επικοινωνίας*. Αθήνα.
- Σολομωνίδου, Χ. (1999). *Εκπαιδευτική τεχνολογία: μέσα, υλικά: διδακτική χρήση και αξιοποίηση*. Αθήνα: Εκδόσεις Γρηγόρη.

Πίνακας 72. Μάθημα: Διδασκαλία φυσικών επιστημών σε περιβάλλον ΤΠΕ

Τίτλος Μαθήματος	Διδασκαλία φυσικών επιστημών σε περιβάλλον ΤΠΕ
Τύπος Μαθήματος	Επιλογής
Έτος Σπουδών	3 ^ο , 4 ^ο
Εξάμηνο	6 ^ο , 7 ^ο
Προαπαιτούμενα μαθήματα	-
Διδάσκων	Χαλκίδης Άνθιμος

Μέθοδος Διδασκαλίας	Εργαστήριο
Ασύγχρονη Τηλεκπαίδευση	Ναι
Τρόπος Αξιολόγησης	Απαλλακτικές εργασίες
Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνική
Έτη διδασκαλίας του μαθήματος	3

Περιεχόμενο του Μαθήματος: Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:

- Οι ΤΠΕ και η εκπαιδευτική αξιοποίησή τους.
- ΤΠΕ και θεωρίες μάθησης.
- Εξέλιξη και ταξινομήσεις εκπαιδευτικού λογισμικού με έμφαση και πεδίο εφαρμογών στις Φυσικές και Περιβαλλοντικές Επιστήμες.
- Σημασία των ΤΠΕ για τη διδασκαλία και μάθηση των Φυσικών και Περιβαλλοντικών Επιστημών.
- Αρχές και μέθοδοι διδασκαλίας των Φυσικών και Περιβαλλοντικών Επιστημών.
- Σχεδιασμός και οργάνωση της διδασκαλίας στο μάθημα των Φυσικών και Περιβαλλοντικών Επιστημών.
- Αλλαγές στη σχολική πρακτική από τη χρήση των ΤΠΕ.
- Ο ρόλος του δασκάλου των Φυσικών και Περιβαλλοντικών Επιστημών σε σχέση με την εκπαιδευτική χρήση των ΤΠΕ.
- Αρχές σχεδιασμού και ανάπτυξης εκπαιδευτικού λογισμικού.
- Αξιολόγηση εκπαιδευτικών περιβαλλόντων υποστηριζόμενων από ΤΠΕ.
- Σύγχρονα περιβάλλοντα μάθησης στηριζόμενα στις ΤΠΕ για τη διδασκαλία των Φυσικών και Περιβαλλοντικών Επιστημών.
- Εκπαιδευτική αξιοποίηση λογισμικού γενικής χρήσης. Εκπαιδευτική αξιοποίηση λογισμικού εννοιολογικής χαρτογράφησης. Εκπαιδευτικό λογισμικό πολυμέσων, υπερμέσων.
- Οπτικοποιήσεις, προσομοιώσεις και μοντελοποιήσεις από το χώρο των Φυσικών και Περιβαλλοντικών Επιστημών.
- Αναζήτηση, αξιολόγηση και επιλογή εκπαιδευτικού υλικού από το διαδίκτυο για τη διδασκαλία των Φυσικών και Περιβαλλοντικών Επιστημών.
- Κοινότητες μάθησης, συστήματα εκπαίδευσης από απόσταση.
- Χαρτογραφικές εφαρμογές και Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών.
- Εκπαιδευτική αξιοποίηση δορυφορικών εικόνων και υλικού τηλεπισκόπησης.
- Εικονική τοπογραφία και περιβάλλοντα εικονικής πραγματικότητας.

Ενδεικτική Βιβλιογραφία:

- Κόμης, Β. (2004). *Εισαγωγή στις Εκπαιδευτικές Εφαρμογές των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών*. Αθήνα: Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών.
- Μικρόπουλος, Τ. Α. (2006). *Ο υπολογιστής ως γνωστικό εργαλείο*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Πίνακας 73. Μάθημα: Εκπαίδευση ενηλίκων από απόσταση με χρήση τεχνικών τηλεκπαίδευσης

Τίτλος Μαθήματος	Εκπαίδευση ενηλίκων από απόσταση με χρήση τεχνικών τηλεκπαίδευσης
Τύπος Μαθήματος	Επιλογής
Εξάμηνο	Χειμερινό
Προσπαιτούμενα μαθήματα	-
Λιδάσκων	Γόγουλου Αγορίτσα, Μουζάκης Χαράλαμπος
Μέθοδος Διδασκαλίας	Θεωρία
Ασύγχρονη Τηλεκπαίδευση	Ναι

Τρόπος Αξιολόγησης	Απαλλακτική εργασία ή προφορική τελική εξέταση
Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνική
Ετη διδασκαλίας του μαθήματος	2

Περιεχόμενο του Μαθήματος: Στο πλαίσιο του μαθήματος αναπτύσσονται οι ακόλουθες θεματικές ενότητες:

- Τεχνολογικές υποδομές για την ανάπτυξη συστημάτων εξ αποστάσεως εκπαίδευσης ενηλίκων, χαρακτηριστικά τεχνολογιών, πλεονεκτήματα – μειονεκτήματα.
- Θεωρητικό υπόβαθρο και μεθοδολογία της εκπαίδευσης ενηλίκων, χαρακτηριστικά ενηλίκων εκπαιδευομένων και διδακτικές προσεγγίσεις στην εκπαίδευση ενηλίκων.
- Παιδαγωγικά μοντέλα ανάπτυξης εικονικών περιβαλλόντων εξ αποστάσεως εκπαίδευσης μέσω τεχνολογιών σύγχρονης και ασύγχρονης τηλεεκπαίδευσης.
- Ανάπτυξη συνεργατικών δραστηριοτήτων στο πλαίσιο ολοκληρωμένων διαδικτυακών περιβαλλόντων μάθησης. Εκπαιδευτικός σχεδιασμός, διδακτικές προσεγγίσεις, μεθοδολογία ανάπτυξης εκπαιδευτικού υλικού, σχεδιασμός συνεργατικών δραστηριοτήτων.
- Δημιουργία και συντονισμός κοινοτήτων μάθησης διαδίκτυο. Παιδαγωγικές προσεγγίσεις για την ανάπτυξη αποτελεσματικών μαθησιακών διαδικασιών.
- Αξιοποίηση συστημάτων σύγχρονης τηλεδιάσκεψης με εικόνα και ήχο στο πλαίσιο συνεργατικών μαθησιακών διαδικασιών. Παιδαγωγικός σχεδιασμός και ανάπτυξη εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων επικοινωνίας και συνεργασίας από απόσταση.

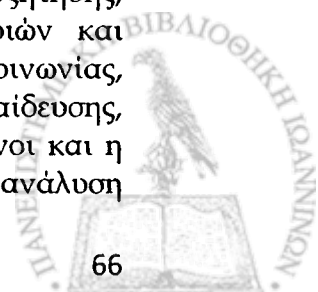
Ενδεικτική Βιβλιογραφία:

- Αναστασιάδης, Π. (2008). *Η Τηλεδιάσκεψη στην Υπηρεσία της Δια Βίου Μάθησης και της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης: Παιδαγωγικές Εφαρμογές Συνεργατικής Μάθησης από Απόσταση*. Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg.
- Κόκκος, Α. (2005). *Εκπαίδευση Ενηλίκων – Ανιχνεύοντας το Πεδίο*. Αθήνα: Εκδόσεις Μεταίχμιο.

Πίνακας 74. Μάθημα: Η Παιδαγωγική αξιοποίηση του διαδικτύου ως μαθησιακού εργαλείου και εκπαίδευση από απόσταση

Τίτλος Μαθήματος	Η Παιδαγωγική αξιοποίηση του διαδικτύου ως μαθησιακού εργαλείου και εκπαίδευση από απόσταση
Τύπος Μαθήματος	Επιλογής
Έτος Σπουδών	4 ^ο έτος
Εξάμηνο	7 ^ο εξάμηνο
Προσπατούμενα μαθήματα	-
Διδάσκων	Νικολιουδάκης Εμμανουήλ
Μέθοδος Διδασκαλίας	Θεωρία, Εργαστήριο
Ασύγχρονη Τηλεκπαίδευση	Ναι
Τρόπος Αξιολόγησης	Απαλλακτικές εργασίες
Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνική

Περιεχόμενο του Μαθήματος: Οι φοιτητές αρχικά εισάγονται με βιωματικό τρόπο σε βασικές έννοιες και λειτουργίες που αφορούν τα υπολογιστικά δίκτυα, το Διαδίκτυο, τις κατηγορίες υπηρεσιών και χρήσεων του (ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, χώροι συζήτησης, γραπτής επικοινωνίας, τηλεδιάσκεψης, παγκόσμιος ιστός έρευνας πληροφοριών και μηχανές αναζήτησης, εκπαιδευτικές πύλες, πλατφόρμες εξ αποστάσεως επικοινωνίας, συνεργασίας και εκπαίδευσης κ.ά., καθώς και τα συστήματα της εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης, τηλεδιδασκαλίας και τηλεσυνεργασίας, ενώ παράλληλα επισημαίνονται οι κίνδυνοι και η δεοντολογία της χρήσης αυτής της μορφής επικοινωνίας. Μετά από μία κριτική ανάλυση

των κοινωνικών και πολιτιστικών διαστάσεων των νέων αυτών μορφών μάθησης και επικοινωνίας, δίνεται στους φοιτητές η δυνατότητα να εξοικειωθούν με το Διαδίκτυο, να γνωρίσουν τρόπους αναζήτησης αναγκαίας πληροφορίας και να ασκηθούν στη διαδικασία αξιολόγησης της πληροφορίας και των δικτυακών τόπων με βάση ορισμένα κριτήρια τόσο εκπαιδευτικού, όσο και γενικότερου ενδιαφέροντος στα πλαίσια της διερεύνησης θεμάτων που σχετίζονται με διάφορα γνωστικά αντικείμενα και διαθεματικές δραστηριότητες. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στις συνεργατικές και συλλογικές μεθόδους και στις μορφές κοινοτήτων μάθησης και πρακτικής, τόσο για τους μαθητές, όσο και για τους εκπαιδευτικούς. Οι φοιτητές μελετούν ποικίλα διδακτικά μοντέλα και, εργαζόμενοι σε ομάδες, προτείνουν απλά σχέδια μαθημάτων με τη χρήση διαφόρων ειδών σύγχρονης και ασύγχρονης πολλαπλής αλληλεπίδρασης, συνεργασίας, καθώς και παραγωγής και προβολής έργου με ακαδημαϊκούς, κοινωνικούς και αναπτυξιακούς στόχους στο πλαίσιο της εποικοδομιστικής, διερευνητικής, αποκαλυπτικής και χειραφετικής/αναστοχαστικής προσέγγισης της μάθησης στο σχολείο. Εξοικειώνονται επίσης με διάφορες διαστάσεις και επίπεδα της εκπαιδευτικής καινοτομίας, η οποία αποτελεί έναν από τους στόχους του διδακτικού τους σχεδιασμού.

Ενδεικτική Βιβλιογραφία:

- Κόμης, Β. (2004). *Εισαγωγή στις Εκπαιδευτικές Εφαρμογές των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών*. Αθήνα: Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών.
- Ράπτης, Α. & Α. Ράπτη, (2002). *Μάθηση και Διδασκαλία στην εποχή της Πληροφορικής*, Τόμος Α', Αθήνα: Έκδοση Α. Ράπτη.
- Ράπτης, Α. & Α. Ράπτη, (2002). *Μάθηση και Διδασκαλία στην εποχή της Πληροφορικής*, Τόμος Β', Αθήνα: Έκδοση Α. Ράπτη.

Πίνακας 75. Μάθημα: Σχεδιασμός, ανάπτυξη και αξιολόγηση εκπαιδευτικού λογισμικού

Τίτλος Μαθήματος	Σχεδιασμός, ανάπτυξη και αξιολόγηση εκπαιδευτικού λογισμικού
Τύπος Μαθήματος	Επιλογής
Έτος Σπουδών	4 ^ο έτος
Εξάμηνο	7 ^ο εξάμηνο
Προαπαιτούμενα μαθήματα	-
Διδάσκων	Μουζάκης Χαράλαμπος
Μέθοδος Διδασκαλίας	Εργαστήριο
Ασύγχρονη Τηλεκπαίδευση	Ναι
Τρόπος Αξιολόγησης	Απαλλακτικές εργασίες
Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνική
Έτη διδασκαλίας του μαθήματος	1

Στόχος του Μαθήματος: Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με θέματα που σχετίζονται με την αξιοποίηση του εκπαιδευτικού λογισμικού στη διδακτική πράξη. Αντιμετωπίζονται σε θεωρητικό και πρακτικό επίπεδο ζητήματα που αφορούν στο σχεδιασμό και στην ανάπτυξη πολυμεσικών και υπερμεσικών εφαρμογών και προτείνονται τεχνικές, τακτικές και μέθοδοι για την αξιολόγηση τους.

Περιεχόμενο του Μαθήματος: Το θεωρητικό μέρος του μαθήματος αποτελείται από τις παρακάτω ενότητες:

- Βασικά στοιχεία για τη διδασκαλία με τη χρήση υπολογιστών.
- Οι κυριότερες θεωρητικές προσεγγίσεις για τη μάθηση και οι εφαρμογές τους στο σχεδιασμό εκπαιδευτικού λογισμικού.

- Εκπαιδευτικό λογισμικό – Πολυμέσα – Υπερμέσα (γενικά ιστορικά στοιχεία, η λογική των εταιρειών παραγωγής, έρευνα της αγοράς).
- Είδη και κατηγορίες εκπαιδευτικού λογισμικού, κριτήρια ταξινόμησής του.
- Σύνδεση των εφαρμογών της πληροφορικής με τις σύγχρονες αντιλήψεις των νευροεπιστημών και της συστημικής σκέψης.
- Η λογική της συστημικής προσέγγισης για το σχεδιασμό πολυμεσικών/υπερμεσικών εφαρμογών.

Το πρακτικό μέρος του μαθήματος αποτελείται από τις παρακάτω ενότητες:

- Μεθοδολογία για το σχεδιασμό εφαρμογών πολυμέσων.
- Ανάπτυξη εκπαιδευτικού λογισμικού με παιδαγωγικά κριτήρια.
- Παραδείγματα πρωτότυπου και επιτυχημένου εκπαιδευτικού λογισμικού.
- Πρακτικές ασκήσεις για την χρήση και την αξιολόγηση εκπαιδευτικού λογισμικού (τεχνικές, τακτικές, μέθοδοι).
- Εργαλεία ανάπτυξης εκπαιδευτικού λογισμικού από το δάσκαλο και τους μαθητές του.
- Το πρόγραμμα MEDIATOR (παρουσίαση – εξουκείωση)
- Ο σχεδιασμός, η ανάπτυξη και η αξιολόγηση εκπαιδευτικού λογισμικού ως προνομιακός χώρος για την εφαρμογή διεπιστημονικών προσεγγίσεων και για την εξέλιξη της συνέργειας των επιστημών.

Ενδεικτική Βιβλιογραφία:

- Κεκές, Ι. (2004). *Νέες Τεχνολογίες στην Εκπαίδευση: Ζητήματα σχεδιασμού και εφαρμογών. Φιλοσοφικές-Κοινωνικές προεκτάσεις*. Αθήνα: Εκδόσεις Ατραπός.
- Κεκές, Ι. (2004). *Μεθοδολογία επιστημονικής εργασίας: Αξιοποίηση του Σωκρατικού διαλόγου: Χρήση πηγών από το διαδίκτυο*. Αθήνα: Εκδόσεις Ατραπός.
- Μικρόπουλος, Τ. Α. (2000). *Εκπαιδευτικό λογισμικό: θέματα σχεδίασης και αξιολόγησης λογισμικού υπερμέσων*. Αθήνα: Εκδόσεις Κλειδάριθμος.

Πίνακας 76. Μάθημα: Αξιοποίηση ανοιχτού αλληλεπιδραστικού λογισμικού και σενάρια μάθησης

Τίτλος Μαθήματος	Αξιοποίηση ανοιχτού αλληλεπιδραστικού λογισμικού και σενάρια μάθησης
Τύπος Μαθήματος	Επιλογής
Έτος Σπουδών	4 ^ο έτος
Εξάμηνο	7 ^ο εξάμηνο
Προαπαιτούμενα μαθήματα	-
Διδάσκων	Αλεξανδράτος Γεώργιος
Μέθοδος Διδασκαλίας	Θεωρία, εργαστήριο
Ασύγχρονη Τηλεκπαίδευση	Όχι
Τρόπος Αξιολόγησης	Τελική γραπτή εξέταση, εργασίες στον Η/Υ
Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνική
Έτη διδασκαλίας του μαθήματος	3

Περιεχόμενο του Μαθήματος: Το μάθημα αποτελείται από τις παρακάτω ενότητες:

- Η παιδαγωγική αξία του ανοιχτού λογισμικού, γενικά, και ειδικότερα, των «συγγραφικών πακέτων» για δασκάλους και μαθητές. (Hyper Studio, Multimedia Builder).
- Στοιχεία σχεδιασμού και ανάπτυξης διδακτικών εννοιών και προγραμμάτων (projects) – Επινόηση συγκεκριμένων διδακτικών/μαθησιακών δραστηριοτήτων και επιλογή των κατάλληλων.

- Εκμάθηση του κατασκευαστικού, πολυμεσικού λογισμικού Multimedia Builder στη βάση μιας συγκεκριμένης δραστηριότητας που έχουν σχεδιάσει συλλογικά οι εκπαιδευόμενοι.
- Παρουσίαση και αξιολόγηση του λογισμικού που έχουν κατασκευάσει οι ομάδες των φοιτητών (Οικοδόμηση στοιχειώδους συστήματος αυτοαξιολόγησης σε προσωπικό και ομαδικό επίπεδο).
- Εισαγωγή στον «οπτικό» αλφαριθμητισμό. Ευαισθητοποίηση στην ανάγκη κριτικής «ανάγνωσης» των σύγχρονων, λεκτικών ή μη, «κειμένων».
- Οικοδόμηση ταυτότητας σε ένα ανοιχτό και συνεργατικό κοινωνικό πλαίσιο σχολικής τάξης. Νέοι ρόλοι και ταυτότητες μαθητών και δασκάλων
- Στοιχεία δυναμικής της ομάδας και επικοινωνίας σε ομαδοσυνεργατικό πλαίσιο.
- Ο σχεδιασμός, η ανάπτυξη και η αξιολόγηση εκπαιδευτικού λογισμικού ως προνομιακός χώρος για την εφαρμογή διεπιστημονικών προσεγγίσεων και για την εξέλιξη της συνέργειας των επιστημών.

Ενδεικτική Βιβλιογραφία:

- Κόμης, Β. (2004). *Εισαγωγή στις Εκπαιδευτικές Εφαρμογές των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών*. Αθήνα: Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών.
- Ράπτης, Α. & Α. Ράπτη, (2002). *Μάθηση και Διδασκαλία στην εποχή της Πληροφορικής*, Τόμος Α', Αθήνα: Έκδοση Α. Ράπτη.
- Ράπτης, Α. & Α. Ράπτη, (2002). *Μάθηση και Διδασκαλία στην εποχή της Πληροφορικής*, Τόμος Β', Αθήνα: Έκδοση Α. Ράπτη.

Πίνακας 77. Μάθημα: Σχεδιασμός, εφαρμογή και αξιολόγηση σεναρίων διδασκαλίας με την αξιοποίηση των ΤΠΕ

Τίτλος Μαθήματος	Σχεδιασμός, εφαρμογή και αξιολόγηση σεναρίων διδασκαλίας με την αξιοποίηση των ΤΠΕ
Τύπος Μαθήματος	Επιλογής
Έτος Σπουδών	3 ^ο
Εξάμηνο	6 ^ο
Προαπαιτούμενα μαθήματα	-
Διδάσκων	Καράμηνas Ιγνάτιος
Μέθοδος Διδασκαλίας	Θεωρία, εργαστήριο
Ασύγχρονη Τηλεκπαίδευση	Όχι
Τρόπος Αξιολόγησης	Τελική γραπτή εξέταση, εργασίες στον Η/Υ
Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνική
Έτη διδασκαλίας του μαθήματος	5

Στόχος του μαθήματος: Στόχος του μαθήματος είναι να εισάγει τους φοιτητές στην έννοια του διαδικτύου και των εκπαιδευτικών λογισμικών και να τους καταστήσει ικανούς να σχεδιάζουν, να εφαρμόζουν και να αξιολογούν σεναρία διδασκαλίας μαθημάτων του Δημοτικού Σχολείου με την αξιοποίηση των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ).

Περιεχόμενο του Μαθήματος: Το θεωρητικό μέρος του μαθήματος αποτελείται από τις παρακάτω ενότητες:

1. Το σενάριο διδασκαλίας στη διδακτική πράξη: Εννοιολογική αποσαφήνιση - Σχέση με ΔΕΠΠΣ και ΑΠΣ.
2. Δομή σεναρίου διδασκαλίας.
3. Διδακτικές και Παιδαγωγικές αρχές συγγραφής σεναρίων διδασκαλίας.
4. Μεθοδολογία ένταξης του σεναρίου διδασκαλίας στη διδακτική πράξη.

5. Σχεδιασμός, Εφαρμογή και Αξιολόγηση σεναρίου διδασκαλίας στη σχολική τάξη

Το πρακτικό μέρος περιλαμβάνει την εφαρμογή στο Εργαστήριο Πληροφορικής όσων επεξεργάστηκαν οι φοιτητές σε θεωρητικό επίπεδο. Πιο συγκεκριμένα, οι φοιτητές σε ομάδες με κατάλληλη καθοδήγηση ασκούνται στη δημιουργία σεναρίων διδασκαλίας. Ειδικότερα, το πρακτικό μέρος του μαθήματος περιλαμβάνει:

1. Επίδειξη επιλεγμένων σεναρίων διδασκαλίας από μαθήματα του Δημοτικού Σχολείου.
2. Κριτική επιλεγμένων σεναρίων με σχολιασμό και συζήτηση σε ομάδες.
3. Επιλογή μαθήματος και διδακτικής ενότητας για τη δημιουργία σεναρίου διδασκαλίας.
4. Επιλογή κατάλληλου υλικού από το διαδίκτυο αλλά και από τα εκπαιδευτικά λογισμικά του Π.Ι. για τις δραστηριότητες του κάθε σεναρίου διδασκαλίας (τεχνικές αναζήτησης, κριτήρια επιλογής).
5. Αντιστοιχισμός και συσχέτιση του εν λόγω υλικού με τα περιεχόμενα του μαθήματος που πρόκειται να διεξαχθεί με την αξιοποίηση των ΤΠΕ.
6. Συγγραφή σεναρίου διδασκαλίας διδακτικής ενότητας αντιστοιχισμένης με το σχολικό βιβλίο.
7. Συγγραφή σεναρίου διδασκαλίας ευρύτερης διδακτικής ενότητας (κεφαλαίου) αντιστοιχισμένης με το σχολικό βιβλίο.
8. Συγγραφή σεναρίου διδασκαλίας Σχεδίου Εργασίας διαθεματικής προσέγγισης στα πλαίσια της Ευέλικτης Ζώνης.

Ενδεικτική Βιβλιογραφία:

- Καράμηνας, Ι. (2006). *Διδασκαλία και μάθηση με την αξιοποίηση του διαδικτύου*. Αθήνα: Εκδόσεις Ατραπός.
- Κυνηγός, Χ., Δημαράκη, Ε. Β. (2002). *Νοητικά εργαλεία και πληροφοριακά μέσα*. Αθήνα: Εκδόσεις Καστανιώτη.
- Ρετάλης, Σ., Αβούρης, Ν., Αναστασιάδης, Π., κ.ά. (2005) *Οι προηγμένες τεχνολογίες διαδικτύου στην υπηρεσία της μάθησης*. Αθήνα: Εκδόσεις Καστανιώτη.

Πίνακας 78. Μάθημα: Εκπαιδευτική τεχνολογία – Οπτικοακουστικά μέσα διδασκαλίας Ι

Τίτλος Μαθήματος	Εκπαιδευτική τεχνολογία – Οπτικοακουστικά μέσα διδασκαλίας Ι
Τύπος Μαθήματος	Επιλογής
Εξάμηνο	Χειμερινό
Προαπαιτούμενα μαθήματα	-
Διδάσκων	Ταμπάκης Κωνσταντίνος
Μέθοδος Διδασκαλίας	Θεωρία, εργαστήριο
Ασύγχρονη Τηλεκπαίδευση	Όχι
Τρόπος Αξιολόγησης	Απαλλακτικές εργασίες
Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνική
Έτη διδασκαλίας του μαθήματος	1

Στόχος του μαθήματος: Σκοπός του μαθήματος αποτελεί η εξοικείωση των εκπαιδευομένων με τη λειτουργία και χρήση των κυριότερων οπτικοακουστικών μέσων "κλασικών" και "σύγχρονων" για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση της διδασκαλίας και μάθησης.

Περιεχόμενο του Μαθήματος: Στο μάθημα αναλύονται οπτικοακουστικά συστήματα, η οπτική τεχνολογία και στοιχεία ηλεκτρονικής τεχνολογίας.

Στα οπτικοακουστικά συστήματα αναλύονται τα παρακάτω:

- Αναπαραγωγή Εικόνας και Ήχου
- Λήψη – Εγγραφή Εικόνας και Ήχου
- Μέσα Αποθήκευσης Εικόνας και Ήχου

- Βασικές Αρχές Επεξεργασίας Αρχείων – Εγγραφών Εικόνας – Ήχου

Στην οπτική τεχνολογία αναλύονται τα παρακάτω:

- Παραγωγή Φωτός
- Ανίχνευση Φωτός
- Χειρισμός - Μεταφορά Φωτός

Στα στοιχεία ηλεκτρονικής τεχνολογίας αναλύονται τα παρακάτω:

- Μικρόφωνα
- Ολοκληρωμένα Κυκλώματα
- Πηγές Σταθερής Ηλεκτρικής Τάσης – Τροφοδοτικά
- Ενσύρματη Έπικοινωνία Συσκευών
- Ασύρματη Έπικοινωνία Συσκευών

Ενδεικτική Βιβλιογραφία:

- Κανάκης, Ν. Ι. (1999). *Διδασκαλία και μάθηση με σύγχρονα μέσα επικοινωνίας*. Αθήνα.
- Σολομωνίδου, Χ. (1999). *Εκπαιδευτική τεχνολογία: μέσα, υλικά: διδακτική χρήση και αξιοποίηση*. Αθήνα: Εκδόσεις Γρηγόρη.

3.7.2 Στοιχεία για τους διδάσκοντες των μαθημάτων ΤΠΕ του ΠΤΔΕ του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

Οι πίνακες 79 – 88 παρουσιάζουν τη βαθμίδα των διδασκόντων του ΠΤΔΕ του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, τις βασικές σπουδές τους, τα ερευνητικά τους ενδιαφέροντα και τα έτη διδασκαλίας στο Τμήμα.

Πίνακας 79. Διδάσκων Αλεξανδράτος Γεώργιος

Έτη Διδασκαλίας στο Τμήμα	3
Βαθμίδα	Διδάσκων Π.Δ 407/80
Βασικές σπουδές	<ul style="list-style-type: none"> • Πτυχίο Παιδαγωγικής Ακαδημίας και εξομοίωση
Ερευνητικά Ενδιαφέροντα	<ul style="list-style-type: none"> • Αξιοποίηση των ΤΠΕ στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση

Πίνακας 80. Διδάσκουσα Γόγουλου Αγορίτσα

Έτη Διδασκαλίας στο Τμήμα	2
Βαθμίδα	Διδάσκουσα Π.Δ 407/80
Βασικές σπουδές	<ul style="list-style-type: none"> • Πτυχίο Επιστήμης Υπολογιστών
Ερευνητικά Ενδιαφέροντα	<ul style="list-style-type: none"> • Διδακτική της Πληροφορικής • Συνεργατικά Περιβάλλοντα Μάθησης • Περιβάλλοντα Σύγχρονης Επικοινωνίας • Διαδικτυακά Προσαρμοστικά και Νοήμονα Εκπαιδευτικά Συστήματα • Μοντελοποίηση Εκπαιδευόμενου • Εκπαιδευτική Αξιολόγηση - Μέθοδοι/Εργαλεία Αξιολόγησης Εκπαιδευομένων • Εκπαιδευτική Τεχνολογία • Εκπαίδευση από Απόσταση

Πίνακας 81. Διδάσκων Καράμηνas Ιγνάτιος

Έτη Διδασκαλίας στο Τμήμα	5
Βαθμίδα	Διδάσκων Π.Δ 407/80
Βασικές σπουδές	<ul style="list-style-type: none"> • Πτυχίο Παιδαγωγικής Ακαδημίας και Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης

Ερευνητικά Ενδιαφέροντα

- Αξιοποίηση του διαδικτύου στην εκπαιδευτική διαδικασία

Πίνακας 82. Διδάσκων Κουτρομάνος Γεώργιος

Έτη Διδασκαλίας στο Τμήμα

9

Βαθμίδα

Διδάσκων Π.Δ 407/80

Βασικές σπουδές

- Πτυχίο Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης.

Ερευνητικά Ενδιαφέροντα

- Η εισαγωγή και η ενσωμάτωση των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών στη διδασκαλία και τη μάθηση
- Σχεδιασμός, ανάπτυξη και αξιολόγηση εκπαιδευτικού λογισμικού
- Διδακτική της πληροφορικής
- Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και των στελεχών της εκπαίδευσης στις Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών

Πίνακας 83. Διδάσκων Νικολιουδάκης Εμμανουήλ

Έτη Διδασκαλίας στο Τμήμα

2

Βαθμίδα

Διδάσκων Π.Δ 407/80

Βασικές σπουδές

- Πτυχίο Μαθηματικών

Ερευνητικά Ενδιαφέροντα

- Μέθοδοι διδασκαλίας
- Τρόποι επικοινωνίας των συμμετεχόντων στη διαδικασία διδασκαλίας-μάθησης στην Πρωτοβάθμια και τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση

Πίνακας 84. Διδάσκων Μουζάκης Χαράλαμπος

Έτη Διδασκαλίας στο Τμήμα

6

Βαθμίδα

Διδάσκων Π.Δ 407/80

Βασικές σπουδές

- Πτυχίο Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης

Ερευνητικά Ενδιαφέροντα

- ΤΠΕ στη εκπαίδευση
- Εικονικά περιβάλλοντα διδασκαλίας

Πίνακας 85. Διδάσκων Παρκοσιδης Ιωάννης

Έτη Διδασκαλίας στο Τμήμα

3

Βαθμίδα

Διδάσκων Π.Δ 407/80

Βασικές σπουδές

- Πτυχίο Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης

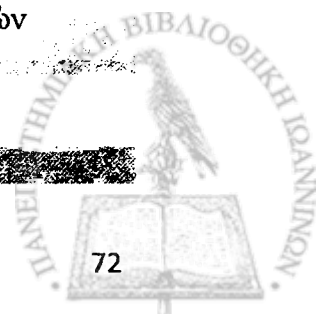
Ερευνητικά Ενδιαφέροντα

- Τεχνολογικά εργαλεία και επιστημονικά όργανα στην εκπαίδευση
- Ιστορία & Φιλοσοφία της Τεχνολογίας και των Επιστημονικών Οργάνων
- Σχεδιασμός, ανάπτυξη και αξιολόγηση εκπαιδευτικού λογισμικού και διαδικτυακών εκπαιδευτικών εφαρμογών

Πίνακας 86. Διδάσκων Πατρινόπουλος Ματθαίος

Έτη Διδασκαλίας στο Τμήμα

4

Βαθμίδα	Διδάσκων Π.Δ 407/80
Βασικές σπουδές	<ul style="list-style-type: none"> • Πτυχίο Παιδαγωγικής Ακαδημίας • Πτυχίο Φυσικής
Ερευνητικά Ενδιαφέροντα	<ul style="list-style-type: none"> • Εκπαιδευτικές εφαρμογές των Τεχνολογιών Πληροφόρησης στην διδασκαλία των Φυσικών Επιστημών • Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνιών στην τάξη

Πίνακας 87. Διδάσκων Ταμπάκης Κωνσταντίνος

Έτη Διδασκαλίας στο Τμήμα	1
Βαθμίδα	Διδάσκων Π.Δ 407/80
Βασικές σπουδές	<ul style="list-style-type: none"> • Πτυχίο Φυσικής
Ερευνητικά Ενδιαφέροντα	<ul style="list-style-type: none"> • Σπουδές Επιστήμης • Ιστορία και Φιλοσοφία Φυσικών Επιστημών

Πίνακας 88. Διδάσκων Χαλκίδης Άνθιμος

Έτη Διδασκαλίας στο Τμήμα	3
Βαθμίδα	Διδάσκων Π.Δ 407/80
Βασικές σπουδές	<ul style="list-style-type: none"> • Πτυχίο Φυσικής
Ερευνητικά Ενδιαφέροντα	<ul style="list-style-type: none"> • Εκπαιδευτικές χρήσεις εικονικών περιβαλλόντων • Αξιοποίηση των ΤΠΕ στην Περιβαλλοντική Εκπαίδευση • Σύγχρονη εκπαιδευτική τεχνολογία • Διδασκαλία πληροφορικής

3.7.3 Περιγραφικά αποτελέσματα για τα μαθήματα ΤΠΕ του ΠΤΔΕ του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

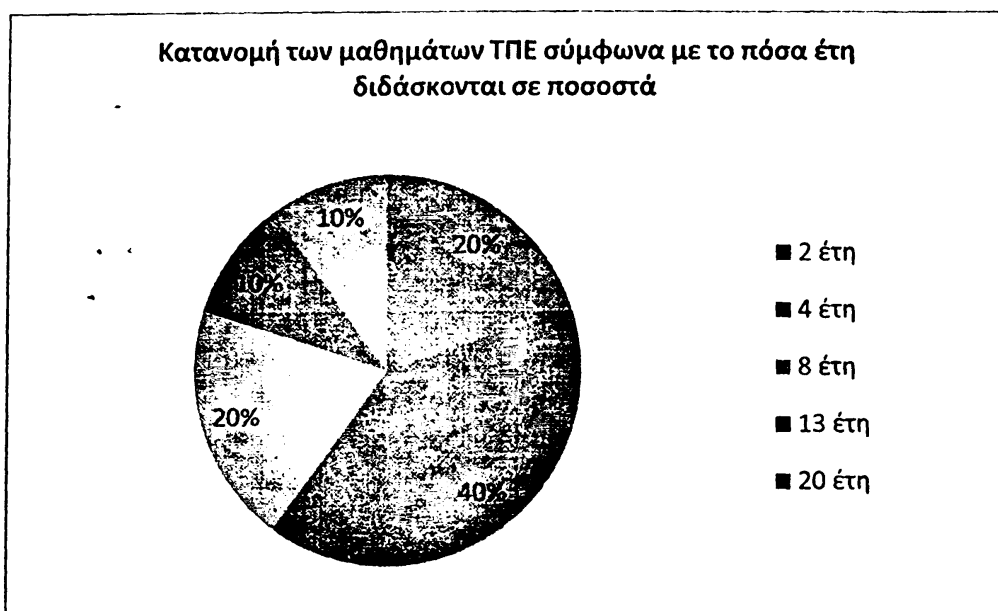
Στο Παιδαγωγικό Δημοτικής Εκπαίδευσης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου διδάσκονται συνολικά δέκα μαθήματα πληροφορικής τα οποία αποτελούν το 8% όλων των μαθημάτων που διδάσκονται στο Τμήμα. Από αυτά μόνο ένα είναι υποχρεωτικό (σε ποσοστό 10%), το οποίο είναι 'Οι ΤΠΕ στην εκπαίδευση' και τα υπόλοιπα (σε ποσοστό 90%) είναι επιλογής.

Για κανένα μάθημα δεν είναι απαραίτητο οι μαθητές να έχουν διδαχθεί προηγούμενος κάποιο άλλο μάθημα. Επίσης έξι από τα δέκα μαθήματα χρησιμοποιούν μεθόδους ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης. Ακόμη, το 40% των μαθημάτων διδάσκονται στο 2^ο έτος και τα υπόλοιπα στο 3^ο και 4^ο έτος.

Παρατηρείται πως τα μαθήματα πληροφορικής του ΠΤΔΕ του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου διδάσκονται σχετικά λίγα έτη. Το μάθημα που διδάσκεται για περισσότερα έτη (5 έτη) είναι ο 'Σχεδιασμός, εφαρμογή και αξιολόγηση σεναρίων διδασκαλίας με την αξιοποίηση των ΤΠΕ'. Για τέσσερα έτη διδάσκεται το μάθημα 'Εκπαιδευτικές τεχνολογίες', για τρία έτη διδάσκονται τα μαθήματα 'Διδασκαλία φυσικών επιστημών σε περιβάλλον ΤΠΕ', 'Αξιοποίηση ανοιχτού αλληλεπιδραστικού λογισμικού και σεναρία μάθησης'. Για δύο έτη διδάσκονται τα μαθήματα 'Οι ΤΠΕ στην εκπαίδευση', 'Εκπαιδευτική τεχνολογία: οπτικοακουστικά μέσα διδασκαλίας II', 'Εκπαίδευση ενηλίκων από απόσταση με χρήση τεχνικών τηλεκπαίδευσης', 'Η παιδαγωγική αξιοποίηση του διαδικτύου ως μαθησιακού εργαλείου και εκπαίδευση από απόσταση'. Για 1 έτος διδάσκονται τα μαθήματα 'Σχεδιασμός, ανάπτυξη και αξιολόγηση εκπαιδευτικού λογισμικού', 'Εκπαιδευτική

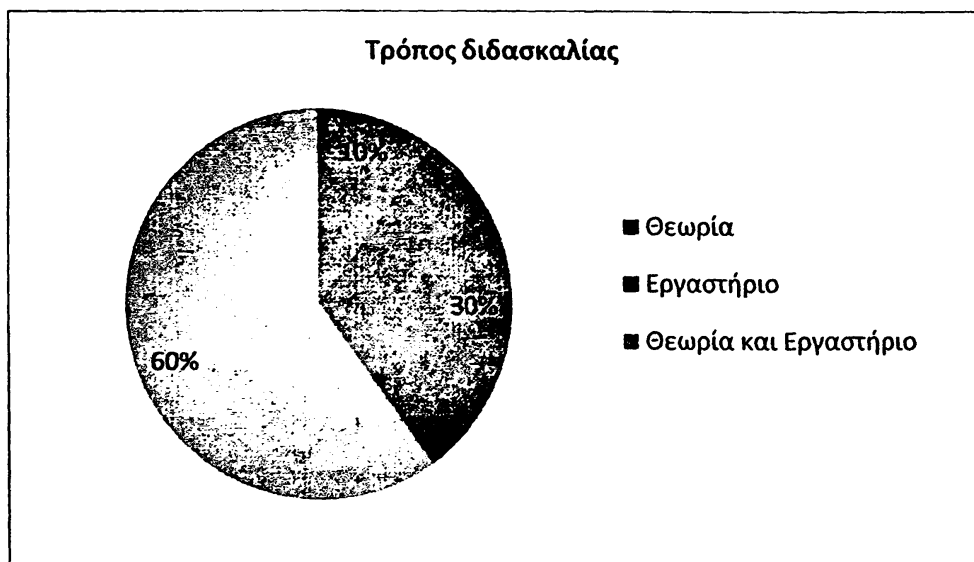

τεχνολογία: οπτικοακουστικά μέσα διδασκαλίας Ι'. Στο Σχήμα 21 παρουσιάζεται η κατανομή των μαθημάτων ΤΠΕ σύμφωνα με το πόσα έτη διδάσκονται.

Σχήμα 21. Κατανομή των μαθημάτων ΤΠΕ σύμφωνα με το πόσα έτη διδάσκονται σε ποσοστά

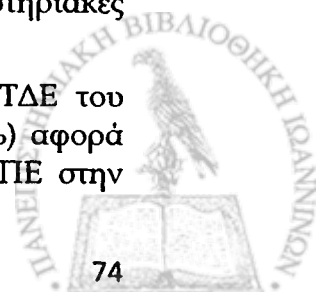
Παρατηρείται επίσης πως 6 μαθήματα (με ποσοστό 60%) αποτελούνται θεωρία και εργαστήριο, τρία (με ποσοστό 30%) διδάσκονται αποκλειστικά στο εργαστήριο και ένα (με ποσοστό 10%) αποτελείται μόνο από θεωρία, όπως παρουσιάζεται και στο Σχήμα 22.

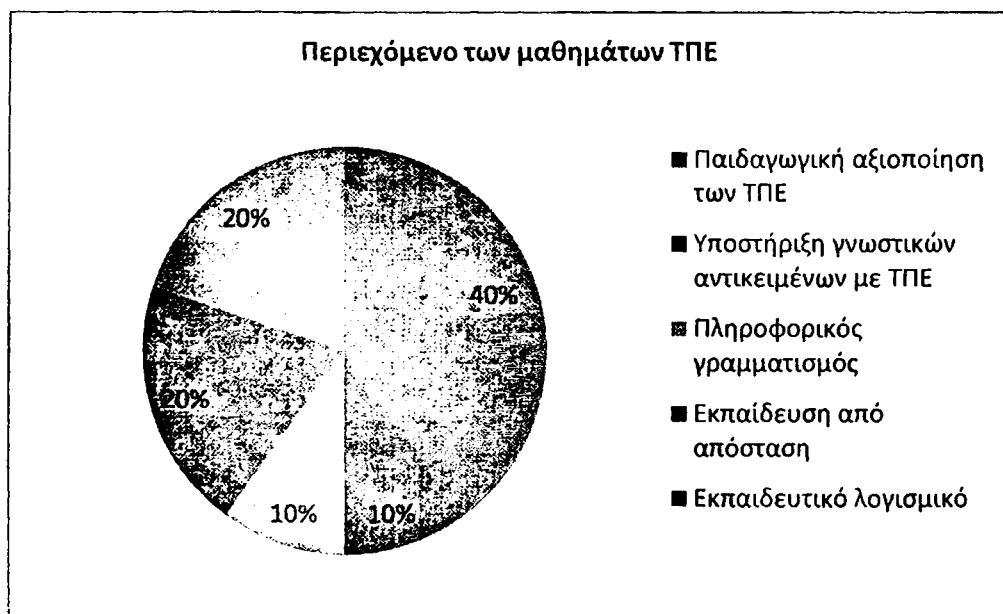
Σχήμα 22. Κατανομή των μαθημάτων ΤΠΕ σύμφωνα με τον τρόπο διδασκαλίας

Αναφορικά με τον τρόπο αξιολόγησης των φοιτητών που παρακολουθούν τα μαθήματα που μας ενδιαφέρουν παρατηρείται πως σε έξι μαθήματα οι φοιτητές αξιολογούνται με απαλλακτικές εργασίες (με ποσοστό 60%), ενώ στα υπόλοιπα τέσσερα μαθήματα (με ποσοστό 40%) αξιολογούνται με την επίδοσή τους στην τελική γραπτή εξέταση και σε εργαστηριακές ασκήσεις που πραγματοποιούν κατά τη διάρκεια του εξαμήνου.

Αναφορικά με το περιεχόμενο των μαθημάτων ΤΠΕ που διδάσκονται στο ΠΤΔΕ του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου παρατηρείται πως το μεγαλύτερο ποσοστό (40%) αφορά στην *παιδαγωγική αξιοποίηση των ΤΠΕ*. Τα μαθήματα αυτά είναι τα εξής: 'Οι ΤΠΕ στην

εκπαίδευση' το οποίο ασχολείται με την ιστορία της εισαγωγής των ΤΠΕ στην εκπαίδευση καθώς και με άλλα θεωρητικά θέματα, η 'Εκπαιδευτική τεχνολογία - Οπτικοακουστικά μέσα διδασκαλίας Ι' και 'Εκπαιδευτική Τεχνολογία: Οπτικοακουστικά Μέσα Διδασκαλίας ΙΙ' τα οποία έχουν ως περιεχόμενο τα οπτικοακουστικά μέσα και την ένταξη τους στην εκπαιδευτική διαδικασία και ο 'Σχεδιασμός, εφαρμογή και αξιολόγηση σεναρίων διδασκαλίας με την αξιοποίηση των ΤΠΕ' το οποίο αναφέρεται στην ανάπτυξη σεναρίων διδασκαλίας με τη χρήση Η/Υ. Διδάσκονται επίσης δύο μαθήματα (σε ποσοστό 20%) εκπαιδευτικού λογισμικού τα 'Σχεδιασμός, ανάπτυξη και αξιολόγηση εκπαιδευτικού λογισμικού' και η 'Αξιοποίηση ανοιχτού αλληλεπιδραστικού λογισμικού και σεναρία μάθησης' που έχουν ως περιεχόμενο το σχεδιασμό καθώς και την αξιοποίηση εκπαιδευτικού λογισμικού. Επιπλέον, διδάσκονται δύο μαθήματα (σε ποσοστό 20%) που έχουν ως στόχο να διδάξουν μεθόδους τηλεεκπαίδευσης και εκπαίδευσης από απόσταση τα οποία είναι η 'Εκπαίδευση ενηλίκων με χρήση τεχνικών τηλεεκπαίδευσης' και 'Η παιδαγωγική αξιοποίηση του διαδικτύου ως μαθησιακού εργαλείου και εκπαίδευση από απόσταση'. Διδάσκεται επίσης ένα μάθημα υποστήριξης γνωστικών αντικειμένων με ΤΠΕ το οποίο είναι η 'Διδασκαλία φυσικών επιστημών σε περιβάλλον ΤΠΕ' όπου οι φοιτητές μαθαίνουν πώς να χρησιμοποιήσουν τον Η/Υ ως εργαλείο για τη διδασκαλία των φυσικών επιστημών. Τέλος, διδάσκεται και ένα μάθημα πληροφορικού γραμματισμού οι 'Εκπαιδευτικές τεχνολογίες'. Όλα αυτά παρουσιάζονται και στο Σχήμα 23.

Σχήμα 23. Κατανομή των μαθημάτων ΤΠΕ σύμφωνα με το περιεχόμενό τους

Παρατηρείται πως στο ΠΤΔΕ του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών διδάσκονται συνολικά μαθήματα από πέντε κατηγορίες, οι οποίες είναι και οι βασικές. Αυτό δίνει τη δυνατότητα στους φοιτητές να διδαχθούν μια ποικιλία αντικειμένων και να αποκτήσουν πολλές γνώσεις γύρω από την πληροφορική και τις νέες τεχνολογίες.

Αναφορικά με το περιεχόμενο του υποχρεωτικού μαθήματος, το οποίο είναι οι 'ΤΠΕ στην εκπαίδευση', παρατηρείται πως ανήκει στην κατηγορία της παιδαγωγικής αξιοποίησης των ΤΠΕ.

3.7.4 Περιγραφικά αποτελέσματα σχετικά με το προφίλ των διδασκόντων των μαθημάτων ΤΠΕ του ΠΤΔΕ του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

Στο ΠΤΔΕ του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών τα μαθήματα των ΤΠΕ διδάσκονται από δέκα διδάσκοντες οι οποίοι είναι όλοι διδάσκοντες ΠΔ 407/80.

Για εννιά έτη διδάσκει στο Τμήμα ο κ. Κουτρούμανος, για έξι έτη ο κ. Μουζάκης, για πέντε έτη ο κ. Καραμήνας, για τέσσερα έτη ο κ. Πατρινόπουλος, για τρία έτη ο κ. Παρκοσίδης, ο κ. Χαλκίδης και ο κ. Αλεξανδράτος, για δύο έτη η κα. Γόγουλου και ο κ. Νικολιουδάκης και για ένα έτος ο κ. Ταμπάκης.

Από τους παραπάνω έξι είναι πτυχιούχοι ΠΤΔΕ, ένας Πληροφορικής, δύο Φυσικού Τμήματος και ένας μαθηματικού.

Από τους πτυχιούχους ΠΤΔΕ πέντε από τους έξι ασχολούνται γενικά με την πληροφορική στην εκπαίδευση και για τον έναν δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία. Η πτυχιούχος πληροφορικής ασχολείται και αυτή με την πληροφορική στην εκπαίδευση. Ο πτυχιούχος του μαθηματικού Τμήματος ασχολείται με την εκπαίδευση και τις ΤΠΕ, ενώ ο πτυχιούχος του φυσικού ασχολήθηκε με τη διδασκαλία των φυσικών επιστημών.

3.8 Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Κρήτης

Η παρούσα ενότητα αφορά στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Κρήτης. Στην υποενότητα 3.8.1 παρουσιάζονται κατά σειρά τα μαθήματα ΤΠΕ που διδάσκονται στο ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Κρήτης, στην 3.8.2 στοιχεία που αφορούν τους διδάσκοντες των μαθημάτων ΤΠΕ δηλαδή τα έτη διδασκαλίας, η βαθμίδα που κατέχουν, οι βασικές τους σπουδές και τα ερευνητικά τους ενδιαφέροντα και στις 3.8.3 και 3.8.4 τα περιγραφικά αποτελέσματα.

3.8.1 Τα μαθήματα των ΤΠΕ που διδάσκονται στο ΠΤΔΕ Πανεπιστημίου Κρήτης

Οι πίνακες 89 – 104 παρουσιάζουν τα μαθήματα των ΤΠΕ που διδάσκονται στο ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Κρήτης.

Πίνακας 89. Μάθημα: Εκπαίδευση εκπαιδευτικών με τη χρήση νέων τεχνολογιών e-learning

Τίτλος Μαθήματος	Εκπαίδευση εκπαιδευτικών με τη χρήση νέων τεχνολογιών e-learning
Τύπος Μαθήματος	Υποχρεωτικό
Έτος Σπουδών	3 ^ο έτος και μετά
Προσ απαιτούμενα μαθήματα	-
Διδάσκων	Αναστασιάδης Παναγιώτης
Μέθοδος Διδασκαλίας	Θεωρία, εργαστήριο
Ασύγχρονη Τηλεκπαίδευση	Ναι
Τρόπος Αξιολόγησης	Τελική προφορική εξέταση, εργασίες
Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνική

Στόχος του μαθήματος: Στόχος του μαθήματος είναι η ανάπτυξη γνώσεων και δεξιοτήτων, ώστε οι φοιτητές να είναι σε θέση να σχεδιάζουν, να οργανώνουν, και να αξιολογούν προγράμματα επιμόρφωσης εκπαιδευτικών με την χρήση των ΤΠΕ στο πλαίσιο της σχολικής τους μονάδας.

Περιεχόμενο του μαθήματος: Αντικείμενο του προσφερόμενου μαθήματος αποτελεί η παιδαγωγική αξιοποίηση των προηγμένων μαθησιακών τεχνολογιών διαδικτύου στην σχολική τάξη με ιδιαίτερη έμφαση στον σχεδιασμό και την υλοποίηση διαδικτυακών περιβαλλόντων επιμόρφωσης εκπαιδευτικών. Στο πλαίσιο του μαθήματος δίνεται έμφαση σε ολοκληρωμένες δράσεις επιμόρφωσης εκπαιδευτικών με την χρήση των ΤΠΕ από πανεπιστημιακά ιδρύματα και φορείς επιμόρφωσης στην Ελλάδα και διεθνώς.

Ενδεικτική Βιβλιογραφία:

- Αναστασιάδης, Π. (2008). *Η τηλεδιάσκεψη στην υπηρεσία της διά βίου μάθησης και της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης*. Αθήνα: Εκδόσεις Δαρδανός.
- Λιοναράκης, Α. (2006). *Ανοικτή και εξ αποστάσεως εκπαίδευση*. Αθήνα: Εκδόσεις Προπομπός.

Πίνακας 90. Μάθημα: ΤΠΕ στην εκπαίδευση για βιώσιμη ανάπτυξη

Τίτλος Μαθήματος	ΤΠΕ στην εκπαίδευση για βιώσιμη ανάπτυξη
Τύπος Μαθήματος	Υποχρεωτικό
Έτος Σπουδών	3 ^ο
Εξάμηνο	5 ^ο
Προαπαιτούμενα μαθήματα	Γνώση Η/Υ
Διδάσκων	Μακράκης Βασίλειος
Μέθοδος Διδασκαλίας	Θεωρία, Εργαστήριο
Ασύγχρονη Τηλεκπαίδευση	Ναι
Τρόπος Αξιολόγησης	Απαλλακτικές εργασίες
Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνική
Έτη διδασκαλίας του μαθήματος	5

Στόχος του μαθήματος: Στόχος του μαθήματος είναι οι φοιτητές να είναι σε θέση να:

- Να αναγνωρίζουν τις δυνατότητες των ΤΠΕ, ειδικά των Web 2 τεχνολογιών.
- Να αναγνωρίζουν και να αξιολογούν διδακτικούς στόχους από τον Παγκόσμιο Ιστό σε θέματα που αφορούν την βιώσιμη ανάπτυξη.
- Να σχεδιάζουν και να αναπτύσσουν διδακτικά σενάρια με θέματα σχετικά με τη βιώσιμη ανάπτυξη, με την υποστήριξη των ΤΠΕ και ενσωματώνοντας στοιχεία από τον Παγκόσμιο Ιστό.

Περιεχόμενο του μαθήματος: Οι ενότητες του μαθήματος είναι οι παρακάτω:

- Εκπαίδευση για βιώσιμη ανάπτυξη με την υποστήριξη των ΤΠΕ
- Εκμάθηση της πλατφόρμας WikiQuESD
- Σχεδίαση μαθήματος για τη βιώσιμη ανάπτυξη με την υποστήριξη των ΤΠΕ
- Σχεδίαση διδακτικών σεναρίων σχετικά με τη βιώσιμη ανάπτυξη στα αναλυτικά προγράμματα σπουδών

Ενδεικτική Βιβλιογραφία:

- Κωστούλα-Μακράκη, Ν. & Μακράκης, Β. (2008). *Διαπολιτισμικότητα και εκπαίδευση για ένα βιώσιμο μέλλον*. Αυτοέκδοση.
- Μακράκης, Β. (2000). *Υπερμέσα στην Εκπαίδευση*. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Πίνακας 91. Μάθημα: Μάθηση και διδασκαλία της γραπτής έκφρασης με χρήση πολυμέσων

Τίτλος Μαθήματος	Μάθηση και διδασκαλία της γραπτής έκφρασης με χρήση πολυμέσων
Τύπος Μαθήματος	Επιλεγόμενο
Έτος Σπουδών	2 ^ο
Εξάμηνο	3 ^ο
Προαπαιτούμενα μαθήματα	-
Διδάσκων	Σπαντιδάκης Ιωάννης
Μέθοδος Διδασκαλίας	Θεωρία, Εργαστήριο
Ασύγχρονη Τηλεκπαίδευση	Ναι
Τρόπος Αξιολόγησης	Τελική γραπτή εξέταση, εργασίες στον Η/Υ
Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνική
Έτη διδασκαλίας του μαθήματος	2

Στόχος του μαθήματος: Ο υπολογιστής χρησιμοποιείται ως γνωσιακό εργαλείο για να βοηθήσει τους μαθητές να αναπτύξουν γλωσσικές δεξιότητες καθώς και δεξιότητες συγγραφής και ανάπτυξης κειμένου. Ο μαθητής χρησιμοποιώντας τον Η/Υ και ακολουθώντας τις οδηγίες που του δίνονται νιώθει πιο ελεύθερος καθώς δεν αισθάνεται να «πνίγεται» από τη συνεχή παρουσία του δασκάλου και τις συνεχείς οδηγίες του. Ο Η/Υ λειτουργεί σαν 'έξυπνος συνεργάτης' και καθοδηγεί τον μαθητή. Χρησιμοποιούνται διάφορα λογισμικά όπως οι 'Ίδιοκατασκευές', η 'Σειρά Μαργαρίτες', το 'Καθώς μεγαλώνουμε στον κόσμο των ελληνικών'.

Ενδεικτική Βιβλιογραφία:

- Ματσαγγούρας, Η. (2004). *Η Σχολική Τάξη*. Εκδότης Ηλίας Γ. Ματσαγγούρας.
- Μικρόπουλος, Τ. Α., Μπέλλου, Ι. (2010). *Σενάρια διδασκαλίας με υπολογιστή*. Αθήνα: Εκδόσεις Κλειδάριθμος.
- Σπαντιδάκης, Ι. (2010). *Κοινωνιο-γνωσιακά πολυμεσικά περιβάλλοντα μάθησης παραγωγής γραπτού λόγου*. Αθήνα: Εκδόσεις Δαρδανός
- Spinillo, A., Pratt, C., Ongstad, S., Allal, L., Lopez, L. M., Lehraus, K., Forget, A., Κωστούλη, Τ., Myhill, D. (2009). *Ο γραπτός λόγος σε κοινωνικοπολιτισμικά πλαίσια*. Αθήνα: Εκδόσεις Επίκεντρο.

Πίνακας 92. Μάθημα: Αναλυτικό πρόγραμμα και υπερμέσα

Τίτλος Μαθήματος	Αναλυτικό πρόγραμμα και υπερμέσα
Τόπος Μαθήματος	Επλεγόμενο
Έτος Σπουδών	1 ^ο
Εξάμηνο	2 ^ο
Προσ απαιτούμενα μαθήματα	-
Διδάσκων	Μακράκης Βασίλειος
Μέθοδος Διδασκαλίας	Θεωρία, Εργαστήριο
Ασύγχρονη Τηλεκπαίδευση	Ναι
Τρόπος Αξιολόγησης	Απαλλακτικές εργασίες
Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνική
Έτη διδασκαλίας του μαθήματος	15

Περιεχόμενο του μαθήματος: Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:

- Κοινωνία, εκπαίδευση και τεχνολογία
- Πρότυπα εισαγωγής και χρήσης υπερμεσικών τεχνολογιών στην εκπαίδευση
- Θεωρίες αναλυτικών προγραμμάτων και εκπαιδευτικό λογισμικό
- Το αναλυτικό πρόγραμμα ως προϊόν, ως διαδικασία και ως πράξη σε σχέση με το εκπαιδευτικό λογισμικό
- Στρατηγικές ενσωμάτωσης υπερμεσικού εκπαιδευτικού λογισμικού στο αναλυτικό σχολικό πρόγραμμα

Ενδεικτική Βιβλιογραφία:

- Κόμης, Β. (2004). *Εισαγωγή στις εκπαιδευτικές εφαρμογές των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών*. Αθήνα: Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών.
- Μακράκης, Β. (2000). *Υπερμέσα στην εκπαίδευση*. Αθήνα: Εκδόσεις Μεταίχιμο.

Πίνακας 93. Μάθημα: Τα ψηφιακά μέσα, η κινούμενη εικόνα και η εκπαιδευτική διαδικασία

Τίτλος Μαθήματος	Τα ψηφιακά μέσα, η κινούμενη εικόνα και η εκπαιδευτική διαδικασία
Τόπος Μαθήματος	Επλεγόμενο
Έτος Σπουδών	1 ^ο
Εξάμηνο	1 ^ο

Προαπαιτούμενα μαθήματα	-
Διδάσκων	Πολύζου Αγγελική
Μέθοδος Διδασκαλίας	Εργαστήριο
Ασύγχρονη Τηλεκπαίδευση	Όχι
Τρόπος Αξιολόγησης	Τελική γραπτή εξέταση, εργασίες στον Η/Υ
Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνική
Έτη διδασκαλίας του μαθήματος	3

Περιεχόμενο του μαθήματος: Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:

- Εννοιολόγηση των ψηφιακών μέσων και η σχέση τους με την κινούμενη εικόνα, την καθημερινή μας ζωή και την εκπαιδευτική διαδικασία
- Οπτικός γραμματισμός, πολυτροπικότητα και ψηφιακή τεχνολογία
- Η κοινωνικο-πολιτισμική θεωρία του Vygotsky και η θεωρία της οπτικής αντίληψης του Gibson από τη σκοπιά των ψηφιακών μέσων και της διδακτικής τους
- Η χρήση της ψηφιακής κάμερας ως διδακτικού και κριτικο-αναστοχαστικού εργαλείου
- Παραγωγή και επεξεργασία κινούμενης εικόνας για διδακτικούς σκοπούς και αξιολόγηση της διδασκαλίας

Ενδεικτική Βιβλιογραφία:

- Μικρόπουλος, Τ. Α. (2006). *Ο υπολογιστής ως γνωστικό εργαλείο*. Αθήνα: Εκδόσεις Ελληνικά Γράμματα.
- Κρον, F. W., Σοφός, Α. (2007). *Διδακτική των μέσων*. Αθήνα: Εκδόσεις Δαρδανός.

Πίνακας 94. Μάθημα: Εισαγωγή στην πληροφορική

Τίτλος Μαθήματος	Εισαγωγή στην πληροφορική
Τύπος Μαθήματος	Υποχρεωτικό
Προαπαιτούμενα μαθήματα	-
Διδασκόντων	Παπαβασιλείου Ευάγγελος
Μέθοδος Διδασκαλίας	Θεωρία, Εργαστήριο
Ασύγχρονη Τηλεκπαίδευση	Ναι
Τρόπος Αξιολόγησης	Τελική προφορική εξέταση, εργασίες στον Η/Υ
Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνική

Περιεχόμενο του μαθήματος: Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:

- Δομή και λειτουργία ενός υπολογιστή
- Συσκευή
- Λογισμικό
- Δεδομένα και κωδικοποίηση τους
- Λειτουργικά συστήματα
- Κειμενογράφος
- Υπολογιστικά φύλλα
- Διαδίκτυο
- Χρήση του Η/Υ στην διδασκαλία ως βοήθημα για ανάπτυξη δεξιοτήτων

Ενδεικτική Βιβλιογραφία:

- Παπαβασιλείου, Β. (2001). *Microsoft Excel 2000. Σχεδιασμός και υλοποίηση εφαρμογών*. Αθήνα: Εκδόσεις Ελληνικά Γράμματα.
- Steve, L., M. Dow, L., Joan, P. (2008). *Ελληνική microsoft office access 2007, βήμα βήμα*. Αθήνα: Εκδόσεις Κλειδάριθμος.

Πίνακας 95. Μάθημα: Ηλεκτρονικό Γραφείο

Τίτλος Μαθήματος	Ηλεκτρονικό Γραφείο
------------------	---------------------

Διδάσκων - Παπαβασιλείου Ευάγγελος
Γλώσσα Διδασκαλίας Ελληνική

Περιεχόμενο του μαθήματος: Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:

- Έννοια του ηλεκτρονικού γραφείου
- Αναλυτική παρουσίαση των απαραίτητων λογισμικών για την υλοποίηση του ηλεκτρονικού γραφείου (Κείμενογράφος, Υπολογιστικά φύλλα, Βάσεις δεδομένων, Παρουσιάσεις) αλλά και οι τρόποι διασύνδεσης τους
- Σχεδιασμός και υλοποίηση ολοκληρωμένων εκπαιδευτικών εφαρμογών

Πίνακας 96. Μάθημα: Η τηλεδιάσκεψη στο σύγχρονο σχολείο: θεωρία και πράξη

Τίτλος Μαθήματος	Η τηλεδιάσκεψη στο σύγχρονο σχολείο: θεωρία και πράξη
Τύπος Μαθήματος	Επιλεγόμενο
Διδάσκων	Παπαβασιλείου Ευάγγελος
Μέθοδος Διδασκαλίας	Θεωρία, εργαστήριο
Τρόπος Αξιολόγησης	Τελική προφορική εξέταση, εργασίες στον Η/Υ
Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνική

Στόχος του μαθήματος: Ο σκοπός του προσφερόμενου μαθήματος είναι να εξοικειώσει τους φοιτητές με την έννοια, την σημασία και την εκπαιδευτική αξιοποίηση της τηλεδιάσκεψης σε περιβάλλον δημοτικού σχολείου. Κομβικό σημείο του προσφερόμενου μαθήματος αποτελεί η ανάπτυξη δεξιοτήτων σχετικών με τον παιδαγωγικό σχεδιασμό και οργάνωση διαθεματικών διδακτικών προσεγγίσεων με την χρήση προηγμένων τεχνολογιών σύγχρονης μετάδοσης και ιδιαίτερα της τηλεδιάσκεψης. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην εμπλοκή των φοιτητών σε αυθεντικά πλαίσια και καταστάσεις διδασκαλίας και μάθησης αξιοποιώντας την εμπειρία που έχει αποκτηθεί στα πλαίσια του προγράμματος ΟΔΥΣΣΕΑΣ.

Ενδεικτική Βιβλιογραφία:

- Αναστασιάδης, Π. (2008). *Η τηλεδιάσκεψη στην υπηρεσία της διά βίου μάθησης και της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης*. Αθήνα: Εκδόσεις Δαρδανός.
- Ρετάλης, Σ., Αβούρης, Ν., Αναστασιάδης, Π, κ.ά. (2005). *Οι προηγμένες τεχνολογίες διαδικτύου στην υπηρεσία της μάθησης*. Αθήνα: Εκδότης Αθανάσιος Καστανιώτης.

Πίνακας 97. Μάθημα: Διαδίκτυο και εκπαίδευση στην κοινωνία της γνώσης

Τίτλος Μαθήματος	Διαδίκτυο και εκπαίδευση στην κοινωνία της γνώσης
Τύπος Μαθήματος	Επιλεγόμενο
Προαπαιτούμενα μαθήματα	-
Διδάσκων	Αναστασιάδης Παναγιώτης
Μέθοδος Διδασκαλίας	Θεωρία, Εργαστήριο
Ασύγχρονη Τηλεκπαίδευση	Ναι
Τρόπος Αξιολόγησης	Τελική γραπτή εξέταση, εργασίες
Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνική

Στόχος του μαθήματος: Το προτεινόμενο μάθημα προσπαθεί να αποδώσει σε έκταση και βάθος το διαμορφούμενο πλαίσιο του τομέα της εκπαίδευσης στην αναδυόμενη Κοινωνία της Γνώσης. Οι σύγχρονες τάσεις στην εκπαίδευση, η εκπαιδευτική αξιοποίηση του διαδικτύου, η αναλυτική παρουσίαση του παιδαγωγικού, κοινωνικού και τεχνολογικού πλαισίου της εκπαίδευσης το οποίο διαμορφώνεται στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Κοινωνίας της Γνώσης με έμφαση στις έννοιες της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και της Διά βίου Μάθησης αποτελούν τα κεντρικά σημεία του προσφερόμενου μαθήματος. Το προτεινόμενο

μάθημα θα προσπαθήσει να αποδώσει σε έκταση και βάθος τις σύγχρονες τάσεις της εκπαίδευσης στα πλαίσια της αναδυόμενης Κοινωνίας της Γνώσης δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στον τρόπο με τον οποίο μπορούμε να αξιοποιήσουμε το διαδίκτυο στην μάθηση και την διδασκαλία .

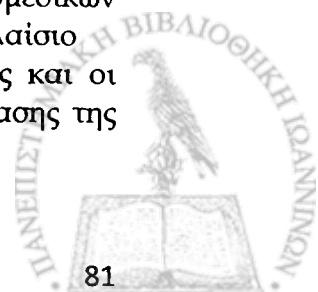
Περιεχόμενο του μαθήματος: Το μάθημα διακρίνεται σε τρία επίπεδα. Στο πρώτο επίπεδο οι φοιτητές θα έλθουν σε επαφή με την έννοια και το περιεχόμενο της Κοινωνίας της Πληροφορίας έτσι όπως αυτό έχει προσδιοριστεί με βάση την Ευρωπαϊκή προσέγγιση. Τα βασικά χαρακτηριστικά γνωρίσματα, το τεχνολογικό, θεσμικό και θεματικό πλαίσιο και τέλος η ανάδειξη του παγκόσμιου διαδικτύου ως την ενιαία τεχνολογική πλατφόρμα για την μετάβαση από την σημερινή εποχή στην αναδυόμενη κοινωνία της πληροφορίας αποτελούν τα κύρια συστατικά στοιχεία του πρώτου μέρους. Στο δεύτερο επίπεδο γίνεται ιδιαίτερη αναφορά στο διαδίκτυο, στις υπηρεσίες και τις εφαρμογές του. Θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στην ανάπτυξη τεχνικών αναζήτησης πληροφοριών στο διαδίκτυο και την εξάσκηση των φοιτητών στο εργαστήριο. Στο τρίτο επίπεδο το ενδιαφέρον επικεντρώνεται στις σύγχρονες τάσεις στην εκπαίδευση, μέσα από την αναλυτική παρουσίαση του παιδαγωγικού, κοινωνικού και τεχνολογικού πλαισίου το οποίο διαμορφώνεται στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής προσέγγισης για την Κοινωνία της Πληροφορίας. Αναλύονται οι έννοιες της ανοιχτής και εξ'αποστάσεως εκπαίδευσης, της δια βίου κατάρτισης, παρατίθενται τα συστατικά στοιχεία του εικονικού – υβριδικού μαθησιακού περιβάλλοντος, παρουσιάζονται με αναλυτικό τρόπο το φάσμα των νέων εκπαιδευτικών τεχνολογιών και η χρησιμότητά τους και τέλος γίνεται ιδιαίτερη αναφορά στον νέο ρόλο εκπαιδευτών και εκπαιδευομένων στο σύγχρονο σχολικό περιβάλλον. Τέλος το ενδιαφέρον εστιάζεται στην αξιοποίηση του διαδικτύου ως εργαλείου μάθησης και διδασκαλίας τόσο σε θεωρητικό όσο και πρακτικό επίπεδο με την δημιουργική εμπλοκή των φοιτητών σε αυθεντικές καταστάσεις και μελέτες περίπτωσης

Πίνακας 98. Μάθημα: Πολυπρογραμματισμός /συμβολικές αναπαραστάσεις, υπερμεσικά εργαλεία

Τίτλος Μαθήματος	Πολυπρογραμματισμός /συμβολικές αναπαραστάσεις, υπερμεσικά εργαλεία
Τύπος Μαθήματος	Επιλεγόμενο
Ετος Σπουδών	1 ^ο
Εξάμηνο	2 ^ο
Προαπαιτούμενα μαθήματα	-
Διδάσκων	Πολύζου Αγγελική
Μέθοδος Διδασκαλίας	Θεωρία, Εργαστήριο
Ασύγχρονη Τηλεκπαίδευση	Όχι
Τρόπος Αξιολόγησης	Τελική γραπτή εξέταση, εργασίες Η/Υ
Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνική
Έτη διδασκαλίας του μαθήματος	5

Περιεχόμενο του μαθήματος: Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:

- Πολυπρογραμματισμός και πολυτροπικότητα: μέσα και καινούργιες μορφές/τρόποι οπτικής και συμβολικής αναπαράστασης της πληροφορίας
- Υπερμέσα και ο ρόλος τους στις καινούργιες μορφές συμβολικής αναπαράστασης της πληροφορίας: εικονογραφημένο σενάριο και ερμηνεία των πολυμεσικών-υπερμεσικών μηνυμάτων σε σχέση με το εκάστοτε κοινωνικο-πολιτισμικό και εκπαιδευτικό πλαίσιο
- Το συγγραφικό λογισμικό HyperStudio 4.5: τα εργαλεία του προγράμματος και οι δυνατότητές τους για την δημιουργία νέων μορφών συμβολικής αναπαράστασης της πληροφορίας
- Εφαρμογές στην ανάπτυξη διδακτικού υλικού σε υπερμεσική μορφή.

Ενδεικτική Βιβλιογραφία:

- Μαντζαρίδου, Α. (2009). *Κατασκευάζοντας εκπαιδευτικό λογισμικό με το multimedia builder*. Αθήνα: Εκδόσεις Λιβάνη.
- Συλλογικό έργο, Επιμέλεια: Δ. Κουτσογιάννης. (2001). *Πληροφορική - επικοινωνιακή τεχνολογία και γλωσσική αγωγή: η διεθνής εμπειρία*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.

Πίνακας 99. Μάθημα: Θεωρίες μάθησης και εκπαιδευτικό λογισμικό

Τίτλος Μαθήματος	Θεωρίες μάθησης και εκπαιδευτικό λογισμικό
Τύπος Μαθήματος	Επιλεγόμενο
Εξάμηνο	2 ^ο και μετά
Προαπαιτούμενα μαθήματα	-
Διδάσκων	Μακράκης Βασίλειος
Μέθοδος Διδασκαλίας	Θεωρία, Εργαστήριο
Ασύγχρονη Τηλεκπαίδευση	Όχι
Τρόπος Αξιολόγησης	Απαλλακτικές εργασίες
Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνική
Έτη διδασκαλίας του μαθήματος	17

Στόχος του μαθήματος: Στόχος του μαθήματος είναι οι φοιτητές να είναι σε θέση να:

- Να αναγνωρίζουν τις διάφορες θεωρίες μάθησης σε σχέση με το εκπαιδευτικό λογισμικό.
- Να κατηγοριοποιούν τα εκπαιδευτικά λογισμικά σε σχέση με τις θεωρίες μάθησης
- Να αντιλαμβάνονται τα χαρακτηριστικά του learner-centred design
- Να αξιολογούν τα εκπαιδευτικά λογισμικά σε σχέση με το learner-centred design

Περιεχόμενο του μαθήματος: Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:

- Από το συμπεριφορισμό στο γνωστικισμό και εποικοδομητισμό.
- Αντιστοίχιση χαρακτηριστικών των θεωριών μάθησης με τα χαρακτηριστικά εκπαιδευτικού λογισμικού και οι ψυχοπαιδαγωγικές και κοινωνικές τους επιπτώσεις.
- Η εφαρμογή της κοινωνικο-πολιτισμικής θεωρίας του Vygotsky και γενικότερα του διαλεκτικού κοινωνικού εποικοδομητισμού στο σχεδιασμό εκπαιδευτικού λογισμικού.
- Οι θεωρίες μάθησης
- Ταξινόμηση των εκπαιδευτικών λογισμικών και τις μαθησιακές τους δυνατότητες.

Πίνακας 100. Μάθημα: Αξιολόγηση του εκπαιδευτικού λογισμικού: Σχεδιασμός και ανάπτυξη διδακτικού υλικού με την τεχνολογία κόμικς

Τίτλος Μαθήματος	Αξιολόγηση του εκπαιδευτικού λογισμικού: Σχεδιασμός και ανάπτυξη διδακτικού υλικού με την τεχνολογία κόμικς
Τύπος Μαθήματος	Επιλεγόμενο
Εξάμηνο	2 ^ο και μετά
Προαπαιτούμενα μαθήματα	-
Διδάσκων	Μακράκης Βασίλειος
Μέθοδος Διδασκαλίας	Θεωρία, Εργαστήριο
Ασύγχρονη Τηλεκπαίδευση	Όχι
Τρόπος Αξιολόγησης	Απαλλακτικές εργασίες
Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνική
Έτη διδασκαλίας του μαθήματος	2

Για το μάθημα του πίνακα 100 δεν υπάρχουν άλλα διαθέσιμα στοιχεία.

Πίνακας 101. Μάθημα: Τεχνολογία ανάπτυξης ιστοσελίδων

Τίτλος Μαθήματος	Τεχνολογία ανάπτυξης ιστοσελίδων
Τύπος Μαθήματος	Επιλεγόμενο
Προαπαιτούμενα μαθήματα	-
Διδάσκων	Παπαβασιλείου Ευάγγελος
Μέθοδος Διδασκαλίας	Θεωρία, Εργαστήριο
Ασύγχρονη Τηλεκπαίδευση	Ναι
Τρόπος Αξιολόγησης	Τελική προφορική εξέταση, εργασίες στον Η/Υ
Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνική

Περιεχόμενο του μαθήματος: Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:

- Αναλυτική παρουσίαση του περιβάλλοντος για τη δημιουργία αλλά και τη συντήρηση μιας δικτυακής τοποθεσίας.
- Ανάπτυξη ιστοσελίδων με τη χρήση κειμένου, πινάκων, γραφικών, πολυμέσων και συνδέσεων.
- Θέματα, Περιγράμματα, Συστατικά, Ενεργά στοιχεία, Πλαίσια, Φόρμες και Πρότυπα. Εφέ και Δυναμικά στυλ.
- Σύνδεση με βάσεις δεδομένων αλλά και υπολογιστικά φύλλα.
- Υλοποίηση μιας ολοκληρωμένης δικτυακής τοποθεσίας με ιστοσελίδες εκπαιδευτικού περιεχομένου.

Ενδεικτική Βιβλιογραφία:

- Κολτσιδης, Ν., Χρυσοχοϊδης, Β. (2007). *Frontpage 2003*. Αθήνα: Εκδόσεις Γκιούρδας.
- Σπύρος, Δ. Α. (2007). *Σχεδιασμός πετυχημένων ιστοσελίδων*. Αθήνα: Εκδόσεις Κλειδάριθμος.

Πίνακας 102. Μάθημα: Σύγχρονες τεχνολογίες πληροφορικής

Τίτλος Μαθήματος	Σύγχρονες τεχνολογίες πληροφορικής
Τύπος Μαθήματος	Επιλεγόμενο
Διδάσκων	Παπαβασιλείου Ευάγγελος
Μέθοδος Διδασκαλίας	Θεωρία, Εργαστήριο
Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνική

Περιεχόμενο του μαθήματος: Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:

- Σχεδιασμός και ανάπτυξη μιας εκπαιδευτικής εφαρμογής, η οποία περιέχει κείμενο, ήχους, σταθερές και κινούμενες εικόνες αλλά και βίντεο με τη χρήση κάποιου προγράμματος για τη συγγραφή λογισμικού.
- Υλοποίηση μιας ολοκληρωμένης εκπαιδευτικής εφαρμογής με έμφαση στην αλληλεπίδραση (πλήκτρου, κειμένου και θερμού σημείου).

Πίνακας 103. Μάθημα: Εργαστήριο εκπαιδευτικής ρομποτικής

Τίτλος Μαθήματος	Εργαστήριο εκπαιδευτικής ρομποτικής
Τύπος Μαθήματος	Επιλεγόμενο
Έτος Σπουδών	2 ^ο
Εξάμηνο	3 ^ο
Προαπαιτούμενα μαθήματα	Γνώση Η/Υ
Διδάσκων	Μιχαηλίδης Παναγιώτης
Μέθοδος Διδασκαλίας	Εργαστήριο
Ασύγχρονη Τηλεκπαίδευση	Όχι
Τρόπος Αξιολόγησης	Απαλλακτικές εργασίες
Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνική

Ετη διδασκαλίας του μαθήματος 6

Περιεχόμενο του μαθήματος: Αντικείμενο του μαθήματος αποτελεί η ανάπτυξη μαθησιακών εφαρμογών χρησιμοποιώντας τα Lego Mindstorms™ ως μαθησιακό εργαλείο στην προετοιμασία των παιδιών για τις νέες τεχνολογίες, στην κατανόηση γνωστικών αντικειμένων (κίνηση, ενέργεια, μηχανική, ηλεκτρισμός), στην προαγωγή της συνεργατικής μάθησης, την παροχή κινήτρων, τη διδασκαλία προγραμματισμού και στη διαδικασία της επίλυσης προβλήματος.

Πίνακας 104. Μάθημα: Νέες τεχνολογίες

Τίτλος Μαθήματος	Νέες τεχνολογίες
Τύπος Μαθήματος	Επιλεγόμενο
Έτος Σπουδών	1 ^ο
Εξάμηνο	1 ^ο
Προαπαιτούμενα μαθήματα	-
Διδάσκων	Πολύζου Αγγελική
Μέθοδος Διδασκαλίας	Εργαστήριο
Ασύγχρονη Τηλεκπαίδευση	Όχι
Τρόπος Αξιολόγησης	Τελική γραπτή εξέταση, εργασίες στον Η/Υ
Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνική
Ετη διδασκαλίας του μαθήματος	1

Περιεχόμενο του μαθήματος: Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:

- Έννοια και ιστορική εξέλιξη.
- Προγραμματισμένη διδασκαλία.
- Εργαστήρια διδασκαλίας γλωσσών.
- Ραδιοφωνική και τηλεοπτική διδασκαλία. Μαγνητοσκόπιο, εικονοδίσκος και μαγνητοσκόπιο αλληλεπίδρασης.
- Μικροδιδασκαλία.
- Εκπαίδευση και Η/Υ.
- Ηλεκτρονικά παιχνίδια.
- Εκπαίδευση από απόσταση.
- Κέντρα εκπαιδευτικής τεκμηρίωσης.
- Επιπτώσεις της εκπαιδευτικής τεχνολογίας στο αναλυτικό πρόγραμμα, στην οργάνωση της διδασκαλίας, στην αναζήτηση και χρήση πληροφοριών, στην εκπαιδευτική αξιολόγηση.
- Όρια της εκπαιδευτικής τεχνολογίας.

3.8.2 Στοιχεία για τους διδάσκοντες των μαθημάτων ΤΠΕ του ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Κρήτης

Οι πίνακες 105 - 110 παρουσιάζουν τη βαθμίδα των διδασκόντων του ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Κρήτης, τις βασικές σπουδές τους καθώς και τα ερευνητικά τους ενδιαφέροντα.

Πίνακας 105. Διδάσκων Αναστασιάδης Παναγιώτης

Βαθμίδα	Αναπληρωτής Καθηγητής
Βασικές σπουδές	• Πτυχίο Πληροφορικής
Ερευνητικά Ενδιαφέροντα	• Προηγμένες Μαθησιακές Τεχνολογίες και Εκπαίδευση από Απόσταση • Δια βίου Μάθηση - Εκπαίδευση Εκπαιδευτικών με

- την χρήση των ΤΠΕ
- Κοινωνική Διάσταση των Νέων Τεχνολογιών
- Κοινωνία της Γνώσης
- Ανθρωποκεντρική διάσταση της Πληροφορικής.

Πίνακας 106. Διδάσκων Μακράκης Βασίλειος

Βαθμίδα	Καθηγητής
Βασικές σπουδές	• Πτυχίο Οικονομικών
Ερευνητικά Ενδιαφέροντα	• Εκπαίδευση για βιώσιμη ανάπτυξη

Πίνακας 107. Διδάσκων Μιχαηλίδης Παναγιώτης

Βαθμίδα	Καθηγητής
Βασικές σπουδές	• Πτυχίο Φυσικής
	• Πτυχίο Νομικής
Ερευνητικά Ενδιαφέροντα	• Η πληροφορική στην εκπαίδευση
	• Η διδακτική των επιστημών και της τεχνολογίας
	• Περιβαλλοντική εκπαίδευση

Πίνακας 108. Διδάσκουσα Πολύζου Αγγελική

Βαθμίδα	Διδάσκουσα ΠΔ 407/80
Ερευνητικά Ενδιαφέροντα	• Εργαλεία συγγραφής πολυμέσων
	• Εκπαίδευση με πολυμέσα

Πίνακας 109. Διδάσκων Παπαβασιλείου Ευάγγελος

Βαθμίδα	Επίκουρος Καθηγητής
Βασικές σπουδές	• Πτυχίο Μαθηματικών
Ερευνητικά Ενδιαφέροντα	• Τεχνητή Νοημοσύνη και Έμπειρα Συστήματα
	• Βάσεις Δεδομένων
	• Τεχνολογία Λογισμικού με έμφαση στο σχεδιασμό και την υλοποίηση εκπαιδευτικού λογισμικού σε διάφορα γνωστικά αντικείμενα

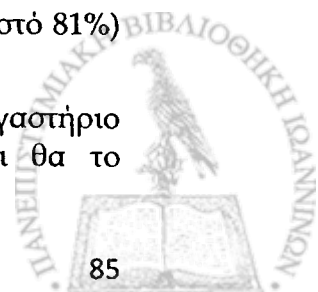
Πίνακας 110. Διδάσκων Σπαντιδάκης Ιωάννης

Βαθμίδα	Αναπληρωτής Καθηγητής
Βασικές σπουδές	• Πτυχίο Παιδαγωγικής Ακαδημίας και Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης
Ερευνητικά Ενδιαφέροντα	• Μάθηση και διδασκαλία της γραφής με έμφαση στη γραπτή έκφραση

3.8.3 Περιγραφικά αποτελέσματα για τα μαθήματα ΤΠΕ του ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Κρήτης

Στο Παιδαγωγικό Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Κρήτης διδάσκονται συνολικά δεκαέξι μαθήματα ΤΠΕ τα οποία αποτελούν το 12% όλων των μαθημάτων που διδάσκονται στο Τμήμα. Από αυτά τρία (με ποσοστό 19%) είναι υποχρεωτικά (Εισαγωγή στην πληροφορική, Εκπαίδευση εκπαιδευτικών με τη χρήση των νέων τεχνολογιών - e-learning, ΤΠΕ στην εκπαίδευση για βιώσιμη ανάπτυξη) και τα υπόλοιπα (με ποσοστό 81%) είναι επιλογής.

Για μαθήματα 'ΤΠΕ στην εκπαίδευση για βιώσιμη ανάπτυξη' και το 'Εργαστήριο εκπαιδευτικής ρομποτικής' έχουν ως προαπαιτούμενο οι φοιτητές οι οποίοι θα το

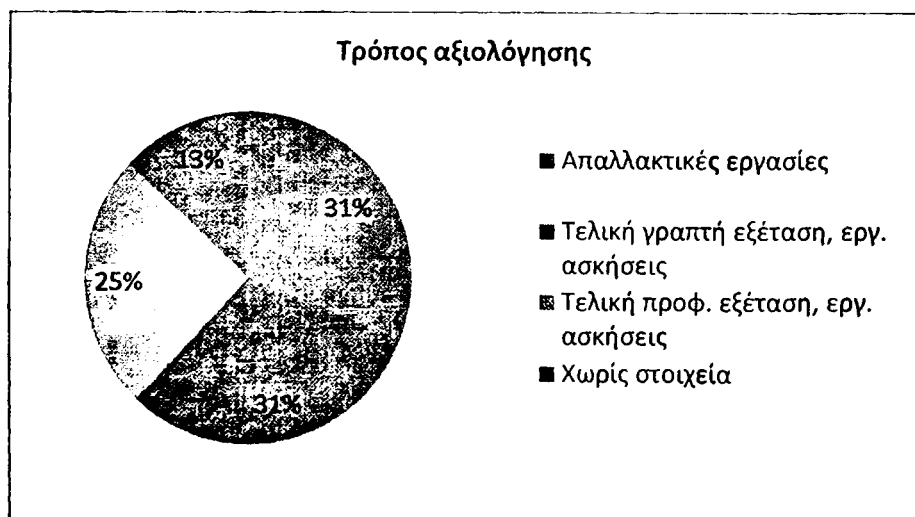
παρακολουθήσουν να έχουν βασικές γνώσεις χρήσης Η/Υ. Όλα τα υπόλοιπα μαθήματα δεν έχουν κάποιο προσπαιτούμενο μάθημα.

Επτά μαθήματα (σε ποσοστό 43%) χρησιμοποιούν μεθόδους ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης, έξι (σε ποσοστό 38%) δεν χρησιμοποιούν, ενώ για τρία μαθήματα δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία.

Σημειώνεται πως για περισσότερα έτη (17 έτη) διδάσκεται το μάθημα 'Θεωρίες μάθησης και εκπαιδευτικό λογισμικό'. Ακολουθεί το μάθημα 'Αναλυτικό πρόγραμμα και υπερμέσα' με 15 έτη, το μάθημα 'Εργαστήριο εκπαιδευτικής ρομποτικής', τα μαθήματα 'ΤΠΕ στην εκπαίδευση για βιώσιμη ανάπτυξη' και 'Πολυπρογραμματισμός/συμβολικές αναπαραστάσεις, υπερμεσικά εργαλεία' με 5 έτη, το μάθημα 'Τα ψηφιακά μέσα, η κινούμενη εικόνα και η εκπαιδευτική διαδικασία' με 3 έτη, τα μαθήματα 'Μάθηση και διδασκαλία της γραπτής έκφρασης με χρήση πολυμέσων' και 'Αξιολόγηση εκπαιδευτικού λογισμικού: Σχεδιασμός και ανάπτυξη διδακτικού υλικού με την τεχνολογία κόμικς' με 2 έτη και τέλος το μάθημα 'Νέες τεχνολογίες' με 1 έτος. Για τα υπόλοιπα μαθήματα δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία.

Παρατηρείται επίσης πως 3 μαθήματα (με ποσοστό 19%) διδάσκονται αποκλειστικά στο εργαστήριο και 12 μαθήματα (με ποσοστό 75%) αποτελούνται από συνδυασμό θεωρίας και εργαστηρίου. Για το μάθημα 'Ηλεκτρονικό γραφείο' δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία.

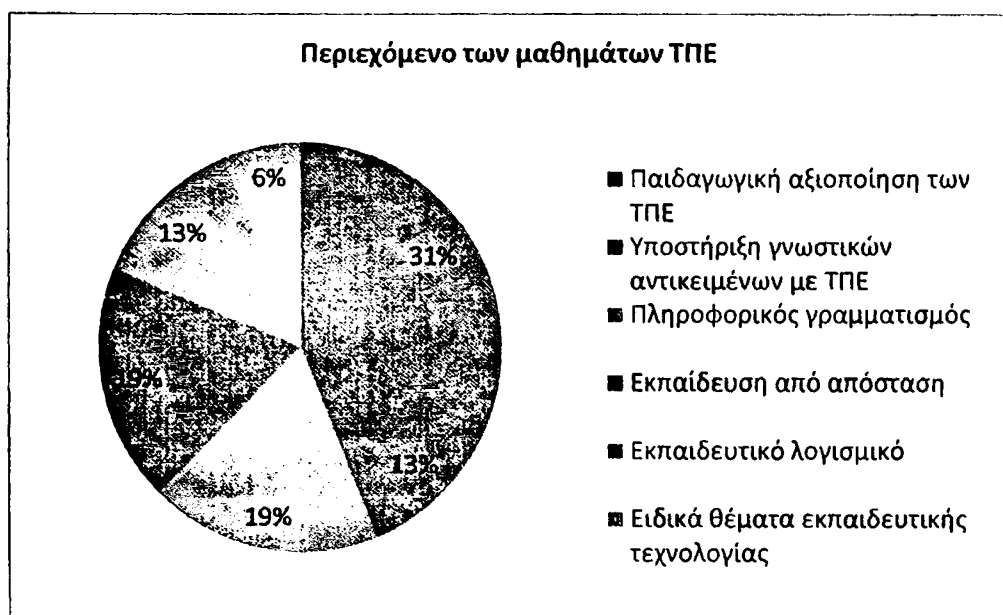
Αναφορικά με τον τρόπο αξιολόγησης των φοιτητών που παρακολουθούν τα μαθήματα που μας ενδιαφέρουν παρατηρείται πως σε 5 μαθήματα (με ποσοστό 31%) οι φοιτητές αξιολογούνται σύμφωνα με την επίδοσή τους στην τελική γραπτή εξέταση και σε εργαστηριακές εργασίες, σε 5 μαθήματα (με ποσοστό 31%) αξιολογούνται με απαλλακτικές εργασίες και σε 4 μαθήματα (με ποσοστό 25%) αξιολογούνται με την επίδοσή τους στην τελική προφορική εξέταση και σε εργαστηριακές εργασίες. Για 2 μαθήματα (Ηλεκτρονικό γραφείο, Σύγχρονες τεχνολογίες πληροφορικής) δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία, όπως παρουσιάζεται και στο Σχήμα 24.

Σχήμα 24. Κατανομή των μαθημάτων ΤΠΕ σύμφωνα με τον τρόπο αξιολόγησης

Αναφορικά με το περιεχόμενο των μαθημάτων ΤΠΕ που διδάσκονται στο ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Κρήτης παρατηρείται πως το μεγαλύτερο ποσοστό (30%) αφορά στην *παιδαγωγική αξιοποίηση των ΤΠΕ*. Τα μαθήματα αυτά είναι τα εξής: 'Αναλυτικό πρόγραμμα και υπερμέσα' και 'Σύγχρονες τεχνολογίες πληροφορικής' τα οποία έχουν ως περιεχόμενο το σχεδιασμό διδακτικού υλικού με τη βοήθεια εκπαιδευτικού λογισμικού, 'Τα ψηφιακά μέσα, η κινούμενη εικόνα και η εκπαιδευτική διαδικασία' στο οποίο οι φοιτητές μαθαίνουν πώς γίνεται η εισαγωγή και ενσωμάτωση των πολυμέσων στην εκπαίδευση, οι 'Νέες

τεχνολογίες' όπου διδάσκεται η ιστορική εξέλιξη του Η/Υ καθώς και η ένταξή του στη σχολική τάξη και η 'Αξιολόγηση του εκπαιδευτικού λογισμικού: Σχεδιασμός και ανάπτυξη διδακτικού υλικού με την τεχνολογία κόμικς' όπου οι φοιτητές σχεδιάζουν διδακτικό υλικό μέσω κόμικς. Επίσης διδάσκονται τρία μαθήματα (σε ποσοστό 19%) *εκπαίδευσης από απόσταση* που έχουν ως περιεχόμενο την τηλεδιάσκεψη και το e-learning. Τα μαθήματα αυτά είναι η 'Εκπαίδευση εκπαιδευτικών με τη χρήση νέων τεχνολογιών e-learning', 'Η τηλεδιάσκεψη στο σύγχρονο σχολείο: θεωρία και πράξη' και 'Διαδίκτυο και εκπαίδευση στην κοινωνία της γνώσης'. Παρατηρείται επίσης πως τρία μαθήματα (σε ποσοστό 19%) αφορούν στον *πληροφορικό γραμματισμό*. Τα δύο από αυτά (Εισαγωγή στην πληροφορική και Ηλεκτρονικό γραφείο) έχουν ως στόχο οι φοιτητές να αποκτήσουν γνώσεις και δεξιοτήτων σε εφαρμογές λογισμικού γενικής χρήσης, με στόχο την αξιοποίησή τους σε διάφορα γνωστικά αντικείμενα, ενώ στο τρίτο (Τεχνολογία ανάπτυξης ιστοσελίδων) οι φοιτητές μαθαίνουν να δημιουργούν ένα site με εκπαιδευτικό περιεχόμενο. Δύο μαθήματα (σε ποσοστό 13%) αφορούν στο *εκπαιδευτικό λογισμικό*. Τα μαθήματα αυτά είναι ο 'Πολυπρογραμματισμός/συμβολικές αναπαραστάσεις, υπερμεσικά εργαλεία' όπου οι φοιτητές διδάσκονται το συγγραφικό λογισμικό HyperStudio 4.5 με το οποίο αναπτύσσουν διδακτικό υλικό σε υπερμεσική μορφή και οι 'Θεωρίες μάθησης και εκπαιδευτικό λογισμικό' που αφορά στο σχεδιασμό διδακτικού υλικού με τη βοήθεια εκπαιδευτικού λογισμικού. Επιπλέον δύο μαθήματα (σε ποσοστό 13%) έχουν ως περιεχόμενο την *υποστήριξη γνωστικών αντικειμένων με ΤΠΕ*. Το ένα από αυτά, η 'Μάθηση και διδασκαλία της γραπτής έκφρασης με χρήση πολυμέσων' παρουσιάζει πώς γίνεται χρήση των ΤΠΕ για τη διδασκαλία της γραπτής έκφρασης, ενώ το δεύτερο, οι 'ΤΠΕ στην εκπαίδευση για βιώσιμη ανάπτυξη', έχει ως στόχο οι φοιτητές να μάθουν να σχεδιάζουν και να αναπτύσσουν διδακτικά σενάρια με θέματα σχετικά με τη βιώσιμη ανάπτυξη. Τέλος, διδάσκεται και ένα αρκετά εξειδικευμένο μάθημα, το 'Εργαστήριο εκπαιδευτικής ρομποτικής', όπου οι φοιτητές αναπτύσσουν μαθησιακές εφαρμογές χρησιμοποιώντας τα Lego Mindstorms™. Όλα αυτά παρουσιάζονται και στο Σχήμα 25.

Σχήμα 25. Κατανομή των μαθημάτων ΤΠΕ σύμφωνα με το περιεχόμενό τους

Αναφορικά με το περιεχόμενο των υποχρεωτικών μαθημάτων, τα οποία είναι η 'Εισαγωγή στην πληροφορική', η 'Εκπαίδευση εκπαιδευτικών με τη χρήση των νέων τεχνολογιών e-learning' και οι 'ΤΠΕ στην εκπαίδευση για βιώσιμη ανάπτυξη', παρατηρείται πως ανήκουν στην κατηγορία του *πληροφορικού γραμματισμού*, της *εκπαίδευσης από απόσταση* και στην *υποστήριξη γνωστικού αντικειμένου με ΤΠΕ*.

3.8.4 Περιγραφικά αποτελέσματα σχετικά με το προφίλ των διδασκόντων των μαθημάτων ΤΠΕ του ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Κρήτης

Στο ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Κρήτης τα μαθήματα πληροφορικής διδάσκονται από έξι διδάσκοντες από τους οποίους μία είναι γυναίκα.

Δύο από αυτούς είναι καθηγητές, δύο είναι αναπληρωτές καθηγητές, ένας είναι επίκουρος καθηγητής και μία είναι διδάσκουσα ΠΔ 407/80.

Από αυτούς ένας έχει πτυχίο Οικονομικού και ασχολείται με την βιώσιμη ανάπτυξη, ένας Φυσικής και Νομικής και ασχολείται με διάφορα θέματα των ΤΠΕ στην εκπαίδευση καθώς και με τη διδακτική των επιστημών, ένας Πληροφορικής και ασχολείται με διάφορα θέματα των ΤΠΕ στην εκπαίδευση, ένας ΠΤΔΕ και ασχολείται με τη διδακτική της γλώσσας, ένας Μαθηματικών και ασχολείται με την πληροφορική. Για την γυναίκα διδάσκουσα δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία για τις βασικές της σπουδές, αλλά γνωρίζουμε ότι ασχολείται με διάφορα θέματα των ΤΠΕ στην εκπαίδευση.

3.9 Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Πατρών

Η παρούσα ενότητα αφορά στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Πατρών. Στην υποενότητα 3.9.1 παρουσιάζονται κατά σειρά τα μαθήματα ΤΠΕ που διδάσκονται στο ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Πατρών, στην 3.9.2 στοιχεία που αφορούν τους διδάσκοντες των μαθημάτων ΤΠΕ δηλαδή τα έτη διδασκαλίας, η βαθμίδα που κατέχουν, οι βασικές τους σπουδές και τα ερευνητικά τους ενδιαφέροντα και στις 3.9.3 και 3.9.4 τα περιγραφικά αποτελέσματα.

3.9.1 Τα μαθήματα των ΤΠΕ που διδάσκονται στο ΠΤΔΕ Πανεπιστημίου Πατρών

Οι πίνακες 111 – 118 παρουσιάζουν τα μαθήματα των ΤΠΕ που διδάσκονται στο ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Πατρών.

Πίνακας 111. Μάθημα: Εισαγωγή στην επιστήμη των Η/Υ

Τίτλος Μαθήματος	Εισαγωγή στην επιστήμη των Η/Υ
Τύπος Μαθήματος	Υποχρεωτικό
Έτος Σπουδών	1 ^ο
Εξάμηνο	2 ^ο
Προσπαιτούμενα μαθήματα	-
Διδάσκων	Παναγιωτακόπουλος Χρήστος
Μέθοδος Διδασκαλίας	Θεωρία
Ασύγχρονη Τηλεκπαίδευση	Ναι
Τρόπος Αξιολόγησης	Τελική γραπτή εξέταση
Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνική
Έτη διδασκαλίας του μαθήματος	6

Στόχος του μαθήματος: Στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με τις τεχνολογίες της πληροφορίας και της επικοινωνίας, οι οποίες είναι στενά δεμένες με τη σύγχρονη εκπαιδευτική διαδικασία αλλά και με τη διοίκηση των εκπαιδευτικών μονάδων.

Περιεχόμενο του μαθήματος: Η ύλη του μαθήματος περιλαμβάνει:

- Ιστορική ανασκόπηση – καταγραφή των σημαντικότερων σταθμών στην εξέλιξη των Η/Υ
- Εισαγωγή στη δομή και στη λειτουργία του Η/Υ
- Εισαγωγή στις μεθόδους επεξεργασίας δεδομένων και στα λειτουργικά συστήματα, Γλώσσες προγραμματισμού και λογισμικό εφαρμογών - ιοί Η/Υ

- Βασικές περιφερειακές συσκευές Η/Υ

Ενδεικτική Βιβλιογραφία:

- Παναγιωτακόπουλος, Χ. (2008). *Από τις Αριθμομηχανές στην Κοινωνία της Πληροφορίας: Συνολική προσέγγιση*. Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη.
- Brookshear, G. (2005). *Η επιστήμη των υπολογιστών*. Αθήνα: Εκδόσεις Κλειδάριθμος.
- Forouzan, B. (2003). *Εισαγωγή στην Επιστήμη των Η/Υ*. Αθήνα: Εκδόσεις Κλειδάριθμος.

Πίνακας 112. Μάθημα: Εργαστήριο Η/Υ

Τίτλος Μαθήματος	Εργαστήριο Η/Υ
Τύπος Μαθήματος	Υποχρεωτικό
Έτος Σπουδών	1 ^ο
Εξάμηνο	2 ^ο
Προαπαιτούμενα μαθήματα	-
Διδάσκων	Παναγιωτακόπουλος Χρήστος
Μέθοδος Διδασκαλίας	Θεωρία, εργαστήριο
Ασύγχρονη Τηλεκπαίδευση	Ναι
Τρόπος Αξιολόγησης	Τελική γραπτή εξέταση
Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνική
Έτη διδασκαλίας του μαθήματος	6

Στόχος του μαθήματος: Στόχος του μαθήματος είναι η εξοκείωση των φοιτητών με τις τεχνολογίες της πληροφορίας και της επικοινωνίας σε εργαστηριακό επίπεδο.

Περιεχόμενο του μαθήματος: Η ύλη του μαθήματος περιλαμβάνει:

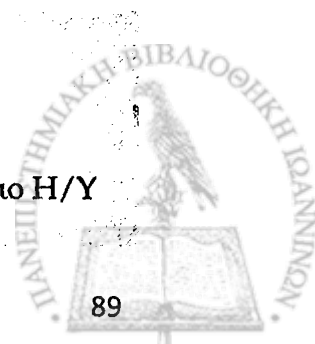
- Στοιχεία για την υγιεινή του χρήστη Η/Υ
- Εργαστηριακή εισαγωγή στα δίκτυα, στη χρήση του Internet και των μηχανών αναζήτησης.
- Αναλύονται θέματα σχετικά με την επίδραση των η/υ στη σύγχρονη κοινωνία, το ηλεκτρονικό εμπόριο, την τηλεργασία, την τηλεκπαίδευση και την τηλεδιάσκεψη. Το μάθημα περιλαμβάνει εργαστηριακή πρακτική εξάσκηση στη χρήση των Microsoft Windows, Word, Excel, Paint, PowerPoint, Outlook Express, Internet Explorer.

Ενδεικτική Βιβλιογραφία:

- Βασιλειάδης, Κ. (2006). *Οδηγός του Ελληνικού Internet*. Αθήνα: Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών.
- Παναγιωτακόπουλος, Χ. (2008). *Από τις Αριθμομηχανές στην Κοινωνία της Πληροφορίας: Συνολική προσέγγιση*. Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη.
- Παναγιωτακόπουλος, Χ. (2007). *Εργαστηριακές σημειώσεις: Εργαστείτε γρήγορα με Microsoft Windows, Word, Excel, Paint, PowerPoint, Internet Explorer & Outlook Express*. Πάτρα: Εκδόσεις Πανεπιστημίου Πατρών.
- Cox, J., Frye, C., Lambert, S., Preppernau, J. & Murray K. (2007). *Ελληνικό MS OFFICE System 2; ; Q Βήμα Βήμα*. Αθήνα: Εκδόσεις Κλειδάριθμος.
- Odom, W. (2006). *Δίκτυα Υπολογιστών – Το πρώτο βήμα*. Αθήνα: Εκδόσεις Κλειδάριθμος.

Πίνακας 113. Μάθημα: Εκπαιδευτικό λογισμικό

Τίτλος Μαθήματος	Εκπαιδευτικό λογισμικό
Τύπος Μαθήματος	Επιλογής
Έτος Σπουδών	2 ^ο
Εξάμηνο	3 ^ο
Προαπαιτούμενα μαθήματα	Εισαγωγή στην επιστήμη των Η/Υ, Εργαστήριο Η/Υ
Διδάσκων	Παναγιωτακόπουλος Χρήστος

Μέθοδος Διδασκαλίας	Θεωρία, εργαστήριο
Ασύγχρονη Τηλεκπαίδευση	Ναι
Τρόπος Αξιολόγησης	Τελική γραπτή εξέταση, εργασίες
Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνική
Ετη διδασκαλίας του μαθήματος	6

Στόχος του μαθήματος: Στόχος του μαθήματος είναι η εκ μέρους των φοιτητών απόκτηση δεξιοτήτων στο χώρο της χρήσης, της παραγωγής και της αξιολόγησης εκπαιδευτικού λογισμικού πολυμέσων.

Περιεχόμενο του μαθήματος: Η ύλη του μαθήματος περιλαμβάνει:

- Εργαλεία ανάπτυξης εκπαιδευτικού λογισμικού πολυμέσων
- Διαχείριση στοιχείων πολυμέσων
- Χρήση εκπαιδευτικού λογισμικού πολυμέσων
- Παραγωγή εκπαιδευτικού λογισμικού πολυμέσων
- Αξιολόγηση εκπαιδευτικού λογισμικού πολυμέσων
- Εργαστηριακή χρήση εκπαιδευτικού λογισμικού πολυμέσων.

Ενδεικτική Βιβλιογραφία:

- Κόμης, Β. (2005). *Εισαγωγή στη Διδακτική της Πληροφορικής*. Αθήνα: Εκδόσεις Κλειδάριθμος.
- Μικρόπουλος, Τ. Α. (2003). *Εκπαιδευτικό Λογισμικό*. Αθήνα: Εκδόσεις Κλειδάριθμος.
- Παναγιωτακόπουλος, Χ., Πιερρακάας, Χ. & Πιντέλας Π. (2003). *Το εκπαιδευτικό λογισμικό και η αξιολόγησή του*. Αθήνα: Εκδόσεις Μεταίχμιο.
- Παντάνο-Ρόκου, Φ. (2002). *Διαδραστικές Εφαρμογές Πολυμέσων – Τεχνολογία, σχεδιασμός και διαδικασίες υλοποίησης*. Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.

Πίνακας 114. Μάθημα: Υπολογιστές και εκπαίδευση

Τίτλος Μαθήματος	Υπολογιστές και εκπαίδευση
Τύπος Μαθήματος	Επιλογής
Ετος Σπουδών	4 ^ο
Εξάμηνο	7 ^ο
Προσπαιτούμενα μαθήματα Διδάσκων	Εισαγωγή στην επιστήμη των Η/Υ, Εργαστήριο Η/Υ Παναγιωτακόπουλος Χρήστος
Μέθοδος Διδασκαλίας	Εργαστήριο
Ασύγχρονη Τηλεκπαίδευση	Ναι
Τρόπος Αξιολόγησης	Τελική γραπτή εξέταση, εργασίες
Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνική
Ετη διδασκαλίας του μαθήματος	6

Στόχος του μαθήματος: Στόχος του μαθήματος είναι η μελέτη και η οριοθέτηση των δυνατοτήτων που έχει στην πράξη ο εκπαιδευτικός με τη χρήση του Η/Υ και του εκπαιδευτικού λογισμικού.

Περιεχόμενο του μαθήματος: Η ύλη του μαθήματος περιλαμβάνει:

- Ο ρόλος και η θέση του υπολογιστή στην εκπαίδευση
- Το παιδί και ο υπολογιστής
- Ο διδάσκων και ο υπολογιστής
- Η εκπαίδευση με τη χρήση του Η/Υ
- Η σύνδεση των θεωριών μάθησης με το σύγχρονο εκπαιδευτικό λογισμικό
- Το εκπαιδευτικό λογισμικό και η δύναμη των πολυμέσων,

- Παραδείγματα αξιοποίησης των δυνατοτήτων του Η/Υ στη σχολική τάξη
- Στοιχεία διδακτικής της πληροφορικής
- Πρακτική εργαστηριακή χρήση του εκπαιδευτικού λογισμικού σε σχέση με τη διδασκαλία και τη μάθηση.

Ενδεικτική Βιβλιογραφία:

- Βοσνιάδου, Σ. (2006). *Παιδιά, Σχολεία και Υπολογιστές*. Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg.
- Μικρόπουλος, Τ. Α. (2006). *Ο Η/Υ ως γνωστικό εργαλείο*. Αθήνα: Εκδόσεις Ελληνικά Γράμματα.
- Ράπτης, Α. & Ράπτη, Α. (2004). *Μάθηση και Διδασκαλία στην Κοινωνία της Πληροφορίας – Μια συνολική προσέγγιση*. Τόμος 1. Αθήνα: Εκδόσεις Αριστοτέλη Ράπτη.
- Ράπτης, Α. & Ράπτη, Α. (2004). *Μάθηση και Διδασκαλία στην Κοινωνία της Πληροφορίας – Μια συνολική προσέγγιση*. Τόμος 2. Αθήνα: Εκδόσεις Αριστοτέλη Ράπτη.
- Σολομωνίδου, Χ. (2006). *Νέες τάσεις στην Εκπαιδευτική Τεχνολογία*. Αθήνα Εκδόσεις Μεταίχιμο.

Πίνακας 115. Μάθημα: Οργάνωση-διοίκηση Η/Υ

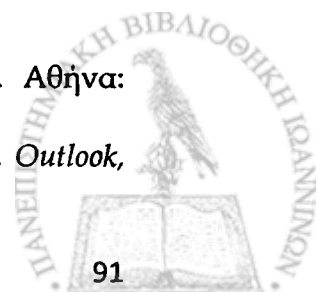
Τίτλος Μαθήματος	Οργάνωση-διοίκηση με Η/Υ
Τύπος Μαθήματος	Επιλογής
Έτος Σπουδών	4 ^ο
Εξάμηνο	7 ^ο
Προσπειτούμενα μαθήματα	-
Διδάσκων	Ιωαννίδης Γεώργιος
Μέθοδος Διδασκαλίας	Θεωρία, εργαστήριο
Ασύγχρονη Τηλεκπαίδευση	Ναι
Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνική

Περιεχόμενο του μαθήματος: Η ύλη του μαθήματος περιλαμβάνει:

- Αρχές της μηχανογράφησης
- Μελέτη σκοπιμότητας
- Ανάλυση Συστήματος Η/Υ
- Διοκώντας με Η/Υ
- Διοκώντας τον Η/Υ
- Οργάνωση σκληρού δίσκου
- Λεπτομέρειες τύπων Η/Υ, με έμφαση σε μικροϋπολογιστές
- Οι 4 τύποι λογισμικού απαραίτητοι για κάθε διοικητική μονάδα
- Αξιολόγηση εκπαιδευτικού λογισμικού
- Εκπαίδευση σε λογισμικό Η/Υ
- Οργανωτικά κριτήρια σε μηχανοργάνωση
- Προσωπικό-Σχέσεις
- Εργονομία Η/Υ
- Αξιολόγηση προσφορών - Παράμετροι και μέθοδοι
- Επικοινωνία Η/Υ - LAN και WAN - Πρωτόκολλο επικοινωνίας
- Μηχανοργάνωση σε επιθεωρήσεις εκπαίδευσης για διοικητικούς και εκπαιδευτικούς-ερευνητικούς σκοπούς

Ενδεικτική Βιβλιογραφία:

- Courter, G., Marquis, A. (2006). *Πλήρες εγχειρίδιο του Microsoft Office XP*. Αθήνα: Εκδόσεις Γκιούρδα.
- Perry, G. (2007). *Microsoft Office 2007 Windows Vista, Word, Excel, PowerPoint, Outlook, OneNote*. Αθήνα: Εκδόσεις Γκιούρδα.

Πίνακας 116. Μάθημα: Κοινωνιολογική ανάλυση των νέων τεχνολογιών στην σχολική τάξη

Τίτλος Μαθήματος	Κοινωνιολογική ανάλυση των νέων τεχνολογιών στην σχολική τάξη
Τύπος Μαθήματος	Επιλογής
Έτος Σπουδών	4 ^ο
Εξάμηνο	8 ^ο
Προαπαιτούμενα μαθήματα	-
Διδάσκων	Ιωάννης Καμαριανός
Μέθοδος Διδασκαλίας	Θεωρία
Ασύγχρονη Τηλεκπαίδευση	Ναι
Τρόπος Αξιολόγησης	Τελική γραπτή εξέταση, εργασίες
Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνική

Στόχος του μαθήματος: Το μάθημα στοχεύει στην παρουσίαση και ανάλυση των αναδομήσεων του κοινωνικού πλαισίου με επίκεντρο τους μετασχηματισμούς που επιφέρει στην εκπαιδευτική διαδικασία η εισαγωγή των Νέων Τεχνολογιών στο Σχολείο. Συγκεκριμένα, το εν λόγω μάθημα στοχεύει στη συστηματική μελέτη της κοινωνικής συμπεριφοράς, τόσο σε ατομικό όσο και σε συλλογικό επίπεδο, των διαδικασιών συγκρότησης και μεταβολής της κοινωνικής δομής και της υιοθέτησης και διαφοροποίησης των πολιτισμικών πρακτικών. Η ικανοποίηση των στόχων του μαθήματος προϋποθέτει:

- Την παρουσίαση ανάλυση και κριτική προσέγγιση των φαινομένων που παρουσιάζονται στη σύγχρονη ελληνική κοινωνία από την εισαγωγή και χρήση των Νέων Τεχνολογιών.
- Την συστηματική παρουσίαση, ανάλυση και κατανόηση των βασικών θεωρητικών επεξεργασιών που επιχειρούν τη σύλληψη των φαινομένων στην σύγχρονη εκπαιδευτική πραγματικότητα, με ιδιαίτερη έμφαση στις εκπαιδευτικές ανισότητες.
- Ακόμη ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην παρουσίαση, ανάλυση και επεξεργασία σε ερευνητικό επίπεδο των μεθόδων και των τεχνικών που χρησιμοποιούνται σήμερα για τη διερεύνηση των παραπάνω φαινομένων.

Απώτερος σκοπός του μαθήματος είναι να συμβάλει στην εκπαίδευση επιστημόνων ικανών να συλλαμβάνουν, να αναλύουν και να απαντούν συστηματικά και κριτικά, στην πολυπλοκότητα της νέας πραγματικότητας που ήδη διαμορφώνεται με την εισαγωγή και χρήση των Νέων Τεχνολογιών Επικοινωνίας και Πληροφόρησης.

Ενδεικτική Βιβλιογραφία:

- Θεμπριάν, Χ. Λ. (2000). *Το δίκτυο*. Αθήνα: Εκδόσεις Στάχυ.
- Καμαριανός, Ι. (2002). *Εξουσία, ΜΜΕ και Εκπαίδευση*. Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg.
- Jones, St. G. (1997). *Virtual Culture*. London: Sage.
- Munt, S. R. (2001). *Technospaces*. London: Continuum.

Πίνακας 117. Μάθημα: Διδασκαλία των μαθηματικών με τη χρήση των νέων τεχνολογιών

Τίτλος Μαθήματος	Διδασκαλία των μαθηματικών με τη χρήση των νέων τεχνολογιών
Τύπος Μαθήματος	Επιλογής
Έτος Σπουδών	3 ^ο
Εξάμηνο	5 ^ο
Προαπαιτούμενα μαθήματα	Στοιχειώδεις γνώσεις χρήσης Η/Υ, Αριθμητικής και Άλγεβρας, Γεωμετρίας
Διδάσκων	Μαρκόπουλος Χρήστος
Μέθοδος Διδασκαλίας	Θεωρία

Ασύγχρονη Τηλεκπαίδευση	Ναι
Τρόπος Αξιολόγησης	Τελική γραπτή εξέταση, εργασίες
Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνική
Έτη διδασκαλίας του μαθήματος	2

Περιεχόμενο του μαθήματος: Οι βασικές ενότητες του μαθήματος είναι:

- Θεωρητικές προσεγγίσεις για τη διδασκαλία των μαθηματικών με τη χρήση ΝΤ
- Ο ρόλος των πολλαπλών αναπαραστάσεων
- Δυναμικά περιβάλλοντα μάθησης της Γεωμετρίας
- Μαθηματικοί μικρόκοσμοι
- Αξιοποίηση των ΝΤ στη διδασκαλία των μαθηματικών
- Διδακτικές μέθοδοι – Οργάνωση και διδακτική διαχείριση της τάξης των μαθηματικών που περιλαμβάνει τη χρήση ΝΤ
- Σχεδιασμός Εκπαιδευτικών Δραστηριοτήτων με ΝΤ
- Παρουσίαση και Αξιολόγηση εκπαιδευτικών λογισμικών
- Κατά τη διάρκεια του μαθήματος οι φοιτητές θα πειραματιστούν με τη χρήση ΝΤ και τον σχεδιασμό διδασκαλιών που θα περιλαμβάνουν τη χρήση τους. Επιπλέον οι φοιτητές θα υλοποιήσουν τις διδασκαλίες που θα σχεδιάσουν στις σχολικές τάξεις που επισκέπτονται στα πλαίσια της πρακτικής τους άσκησης.

Ενδεικτική Βιβλιογραφία:

- Κυνηγός, Χ. (2007). *Το μάθημα της διερεύνησης*. Αθήνα: Εκδόσεις Ελληνικά Γράμματα.
- Καλαβάσης, Φ., Μειάρης, Μ. Γ. (1997). *Θέματα διδακτικής μαθηματικών III*, Αθήνα: Εκδόσεις Δαρδανός.

Πίνακας 118. Μάθημα: Έρευνες επισκόπησης και χρήση των Η/Υ

Τίτλος Μαθήματος	Έρευνες επισκόπησης και χρήση των Η/Υ
Διδάσκων	Κατσιλλής Ιωάννης
Γλώσσα Διδασκαλίας	Ελληνική

Περιεχόμενο του μαθήματος: Το μάθημα αναφέρεται στις μεθόδους και τεχνικές της κοινωνικής έρευνας, αναδεικνύοντας διαφορετικές ιπυχές της χρήσης τους, σε μια προσπάθεια να τη συσχετίσουν με τους εκάστοτε ερευνητικούς σκοπούς. Παρουσιάζει επίσης τη χρήση του μικροϋπολογιστή στην εμπειρική επιστημονική έρευνα. Δίνει έμφαση στα μέρη εκείνα της ερευνητικής διαδικασίας στα οποία η συμβολή του μικροϋπολογιστή και των αντίστοιχων προγραμμάτων είναι περισσότερο αποτελεσματική, και παρουσιάζει τον τρόπο με τον οποίο χρησιμοποιούνται τα προγράμματα αυτά.

Ενδεικτική Βιβλιογραφία:

- Κατσιλλής, Ι. (1998). *Οι μικροϋπολογιστές στις κοινωνικές επιστήμες*. Αθήνα: Εκδόσεις Δαρδανός.
- Παπαγεωργίου, Γ. (1998). *Μέθοδοι στην κοινωνιολογική έρευνα*. Αθήνα: Εκδόσεις Δαρδανός.

3.9.2 Στοιχεία για τους διδάσκοντες των μαθημάτων ΤΠΕ του ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Πατρών

Οι πίνακες 119 – 123 παρουσιάζουν τη βαθμίδα των διδασκόντων του ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Πατρών, τις βασικές σπουδές τους καθώς και τα ερευνητικά τους ενδιαφέροντα. Σε ορισμένες περιπτώσεις, παρουσιάζουν και τα έτη διδασκαλίας στο Τμήμα.

Πίνακας 119. Διδάσκων Ιωαννίδης Γεώργιος

Βαθμίδα	Αναπληρωτής Καθηγητής
Ερευνητικά Ενδιαφέροντα	<ul style="list-style-type: none">• Πειραματική Φυσική Στοιχειωδών Σωματιών (Κατασκευές - Ανάπτυξη λογισμικού και Διδακτική χρήση του

Πίνακας 120. Διδάσκων Καμαριανός Ιωάννης

Βαθμίδα	Επίκουρος καθηγητής
Βασικές σπουδές	<ul style="list-style-type: none">• Πτυχίο Κοινωνιολογίας
Ερευνητικά Ενδιαφέροντα	<ul style="list-style-type: none">• Κοινωνιολογίας της Εκπαίδευσης και του Σχολείου• Κοινωνιολογία και Κοινωνιολογική Θεωρία• Κοινωνικοποίηση και Κοινωνιολογία των Νέων Τεχνολογιών.

Πίνακας 121. Διδάσκων Κατσιλλής Ιωάννης

Έτη Διδασκαλίας στο Τμήμα	19
Βαθμίδα	Καθηγητής
Βασικές σπουδές	<ul style="list-style-type: none">• Πτυχίο Ιστορίας και Αρχαιολογίας
Ερευνητικά Ενδιαφέροντα	<ul style="list-style-type: none">• Κοινωνική Διαστρωμάτωση• Κοινωνιολογική Εκπαιδευτική Έρευνα• Κοινωνική Στατιστική με χρήση Η/Υ.

Πίνακας 122. Διδάσκων Μαρκόπουλος Χρήστος

Βαθμίδα	Λέκτορας
Βασικές σπουδές	<ul style="list-style-type: none">• Πτυχίο Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης
Ερευνητικά Ενδιαφέροντα	<ul style="list-style-type: none">• Ανάπτυξη και αξιοποίηση δυναμικών περιβαλλόντων μάθησης με την χρήση Νέων Τεχνολογιών στην μαθηματική εκπαίδευση• Ανάλυση και αξιολόγηση των σχολικών εγχειριδίων του αναλυτικού προγράμματος των μαθηματικών για την πρωτοβάθμια εκπαίδευση• Ανάπτυξη και αξιοποίηση διδακτικού - εκπαιδευτικού υλικού στην διδασκαλία και μάθηση μαθηματικών εννοιών

Πίνακας 123. Διδάσκων Παναγιωτακόπουλος Χρήστος

Βαθμίδα	Αναπληρωτής καθηγητής
Βασικές σπουδές	<ul style="list-style-type: none">• Πτυχίο Μαθηματικού
Ερευνητικά Ενδιαφέροντα	<ul style="list-style-type: none">• Παραγωγή, αξιολόγηση και χρήση εκπαιδευτικού λογισμικού.• Η θέση του ηλεκτρονικού υπολογιστή στην εκπαίδευση και η αντιμετώπιση του ηλεκτρονικού υπολογιστή από το δάσκαλο και το μαθητή.• Ανοικτή και εξ αποστάσεως εκπαίδευση.• Η επίδραση του ηλεκτρονικού υπολογιστή και του Internet στη σύγχρονη κοινωνία.• Νέες τεχνολογίες και η επίδρασή τους στην εκπαίδευση.• Οργάνωση εκπαιδευτικών μονάδων με χρήση των

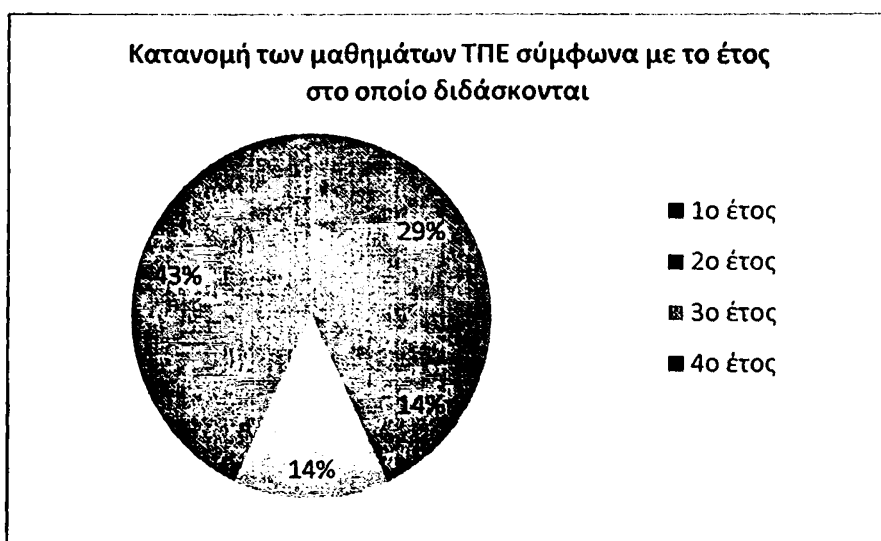

νέων τεχνολογιών.

3.9.3 Περιγραφικά αποτελέσματα για τα μαθήματα ΤΠΕ του ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Πατρών

Στο Παιδαγωγικό Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Πατρών διδάσκονται συνολικά οκτώ μαθήματα πληροφορικής τα οποία αποτελούν το 7% όλων των μαθημάτων που διδάσκονται στο Τμήμα. Από αυτά δύο (με ποσοστό 25%) είναι υποχρεωτικά (Εισαγωγή στην επιστήμη των Η/Υ, Εργαστήριο Η/Υ) και τα υπόλοιπα (με ποσοστό 75%) είναι επιλογής.

Το υποχρεωτικά μαθήματα 'Εισαγωγή στην επιστήμη των Η/Υ' και 'Εργαστήριο Η/Υ' διδάσκονται στο 1^ο έτος. Στο 2^ο έτος διδάσκεται το μάθημα 'Εκπαιδευτικό λογισμικό', στο 3^ο έτος διδάσκεται το μάθημα 'Διδασκαλία των μαθηματικών με τη χρήση των νέων τεχνολογιών' και στο 4^ο έτος διδάσκονται τα μαθήματα 'Υπολογιστές και εκπαίδευση', 'Οργάνωση-διοίκηση με Η/Υ' και 'Κοινωνιολογική ανάλυση των νέων τεχνολογιών στην σχολική τάξη'. Για το μάθημα 'Ερευνες επισκόπησης και χρήση Η/Υ' δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία. Όλα αυτά φαίνονται στο Σχήμα 26.

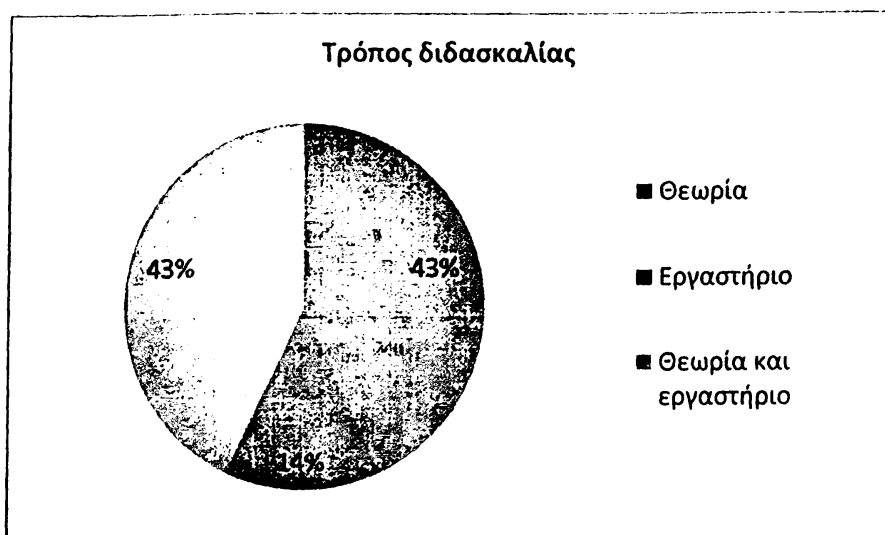
Σχήμα 26. Κατανομή των μαθημάτων ΤΠΕ σύμφωνα με το έτος στο οποίο διδάσκονται

Το μαθήματα 'Εκπαιδευτικό λογισμικό' και 'Υπολογιστές και εκπαίδευση' έχουν ως προαπαιτούμενο να έχουν παρακολουθήσει σε προηγούμενο εξάμηνο οι φοιτητές τα μαθήματα 'Εισαγωγή στην επιστήμη των Η/Υ' και 'Εργαστήριο Η/Υ'. Επίσης για το μάθημα 'Διδασκαλία των μαθηματικών με τη χρήση των νέων τεχνολογιών' είναι επιθυμητό οι φοιτητές που θα το παρακολουθήσουν να έχουν βασικές γνώσεις Η/Υ, αριθμητικής, άλγεβρας και γεωμετρίας.

Μεθόδους ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης χρησιμοποιούν όλα τα μαθήματα, εκτός από το μάθημα 'Ερευνες επισκόπησης και χρήση Η/Υ' για το οποίο δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία.

Παρατηρείται πως τρία μαθήματα (με ποσοστό 43%) αποτελούνται από θεωρία (Εισαγωγή στην επιστήμη των Η/Υ, Κοινωνιολογική ανάλυση των νέων τεχνολογιών στην σχολική τάξη, Διδασκαλία των μαθηματικών με τη χρήση των νέων τεχνολογιών), ένα (με ποσοστό 14%) διδάσκεται αποκλειστικά στο εργαστήριο (Υπολογιστές και εκπαίδευση) και τρία (με ποσοστό 43%) αποτελούνται από συνδυασμό θεωρίας και εργαστηρίου (Εργαστήριο Η/Υ, Εκπαιδευτικό λογισμικό, Οργάνωση-διοίκηση με Η/Υ). Για το μάθημα 'Ερευνες

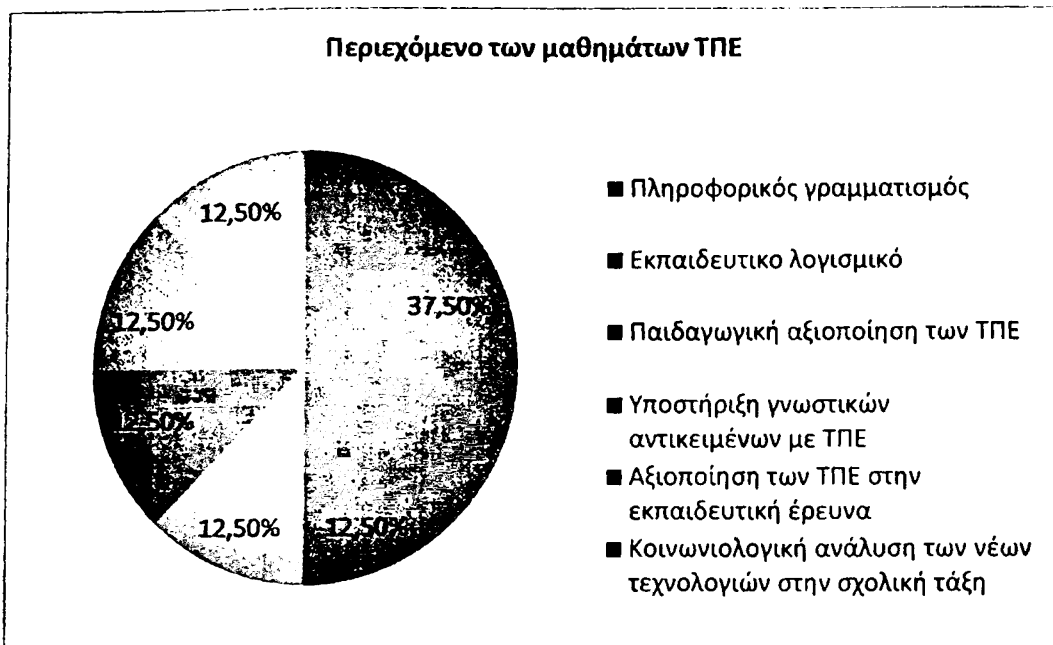
επισκόπησης και χρήση Η/Υ' δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία. Όλα αυτά παρουσιάζονται και στο Σχήμα 27.

Σχήμα 27. Κατανομή των μαθημάτων ΤΠΕ σύμφωνα με τον τρόπο διδασκαλίας

Σύμφωνα με τον τρόπο αξιολόγησης των φοιτητών που παρακολουθούν τα μαθήματα που μας ενδιαφέρουν παρατηρείται πως σε δύο μαθήματα (με ποσοστό 33%) οι φοιτητές αξιολογούνται σύμφωνα με την επίδοσή τους στην τελική γραπτή εξέταση, ενώ σε τέσσερα μαθήματα (με ποσοστό 67%) αξιολογούνται με βάση την επίδοσή τους στην τελική γραπτή εξέταση και σε εργασίες που πραγματοποιούν κατά τη διάρκεια του εξαμήνου. Για τα μαθήματα Οργάνωση-διοίκηση με Η/Υ και Έρευνες επισκόπησης με χρήση Η/Υ δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία.

Αναφορικά με το περιεχόμενο των μαθημάτων ΤΠΕ που διδάσκονται στο ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Πατρών παρατηρείται πως το μεγαλύτερο ποσοστό (37,5%) αφορά στον *πληροφορικό γραμματισμό*. Τα μαθήματα αυτά είναι τα εξής: 'Εισαγωγή στην επιστήμη των Η/Υ', 'Εργαστήριο Η/Υ' και 'Οργάνωση - διοίκηση με Η/Υ'. Τα δύο πρώτα από αυτά έχουν ως στόχο οι φοιτητές να αποκτήσουν γνώσεις και δεξιοτήτων σε εφαρμογές λογισμικού γενικής χρήσης, με στόχο την αξιοποίησή τους σε διάφορα γνωστικά αντικείμενα, ενώ το τρίτο ασχολείται επιπλέον με δίκτυα, τρόπους οργάνωσης γραφείου με Η/Υ αλλά και θέματα. Διδάσκεται επίσης ένα μάθημα *εκπαιδευτικού λογισμικού* το οποίο έχει ως στόχο την απόκτηση δεξιοτήτων στο χώρο της χρήσης, της παραγωγής και της αξιολόγησης εκπαιδευτικού λογισμικού πολυμέσων. Επιπλέον διδάσκεται ένα μάθημα παιδαγωγικής αξιοποίησης των ΤΠΕ το οποίο είναι οι 'Υπολογιστές και εκπαίδευση'. Στόχος του μαθήματος αυτού είναι η μελέτη και η οριοθέτηση των δυνατοτήτων που έχει στην πράξη ο εκπαιδευτικός με τη χρήση του Η/Υ και του εκπαιδευτικού λογισμικού. Διδάσκεται ένα μάθημα *υποστήριξης γνωστικών αντικειμένων με ΤΠΕ* το οποίο αφορά στη διδασκαλία των μαθηματικών με τη χρήση νέων τεχνολογιών. Τέλος διδάσκεται ένα μάθημα αξιοποίησης των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική έρευνα και ένα μάθημα κοινωνιολογικής ανάλυσης των νέων τεχνολογιών στη σχολική τάξη. Όλα αυτά παρουσιάζονται και στο Σχήμα 28.

Σχήμα 28. Κατανομή των μαθημάτων ΤΠΕ σύμφωνα με το περιεχόμενό τους

Αναφορικά με το περιεχόμενο των υποχρεωτικών μαθημάτων, τα οποία είναι η 'Εισαγωγή στην επιστήμη των Η/Υ', και το 'Εργαστήριο Η/Υ', παρατηρείται πως ανήκουν στην κατηγορία του *πληροφορικού γραμματισμού*.

3.9.4 Περιγραφικά αποτελέσματα σχετικά με το προφίλ των διδασκόντων των μαθημάτων ΤΠΕ του ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Πατρών

Στο ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Πατρών τα μαθήματα ΤΠΕ διδάσκονται από πέντε διδάσκοντες. Από αυτούς ένας είναι καθηγητής, δύο είναι αναπληρωτές καθηγητές, ένας είναι επίκουρος καθηγητής και ένας είναι λέκτορας.

Και οι πέντε έχουν κάνει διαφορετικές σπουδές και έχουν διάφορα ερευνητικά ενδιαφέροντα. Ένας είναι πτυχιούχος μαθηματικού Τμήματος, ασχολείται με διάφορα θέματα των ΤΠΕ στην εκπαίδευση, ένας είναι πτυχιούχος κοινωνιολογίας που ασχολείται την κοινωνιολογία της εκπαίδευσης, ένας είναι πτυχιούχος ιστορικού-αρχαιολογικού που ασχολείται με την εκπαιδευτική έρευνα, και τέλος ένας είναι πτυχιούχος Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης που ασχολείται με τη διδακτική των μαθηματικών.

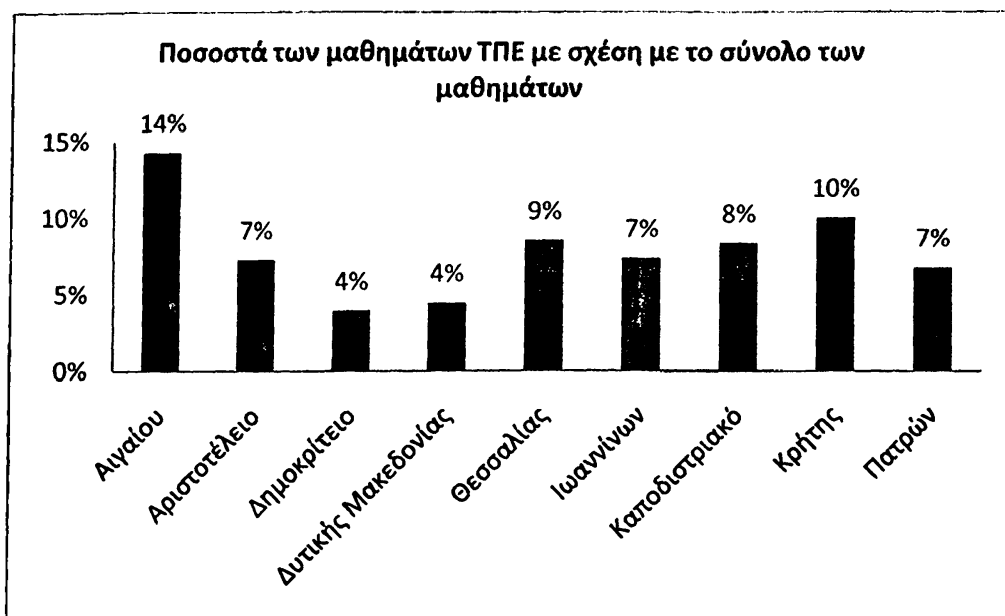
Παρατηρείται επίσης ότι δεν διδάσκει καμία γυναίκα μαθήματα νέων τεχνολογιών στο συγκεκριμένο Τμήμα.

3.10 Γενικά αποτελέσματα

3.10.1 Γενικά στοιχεία

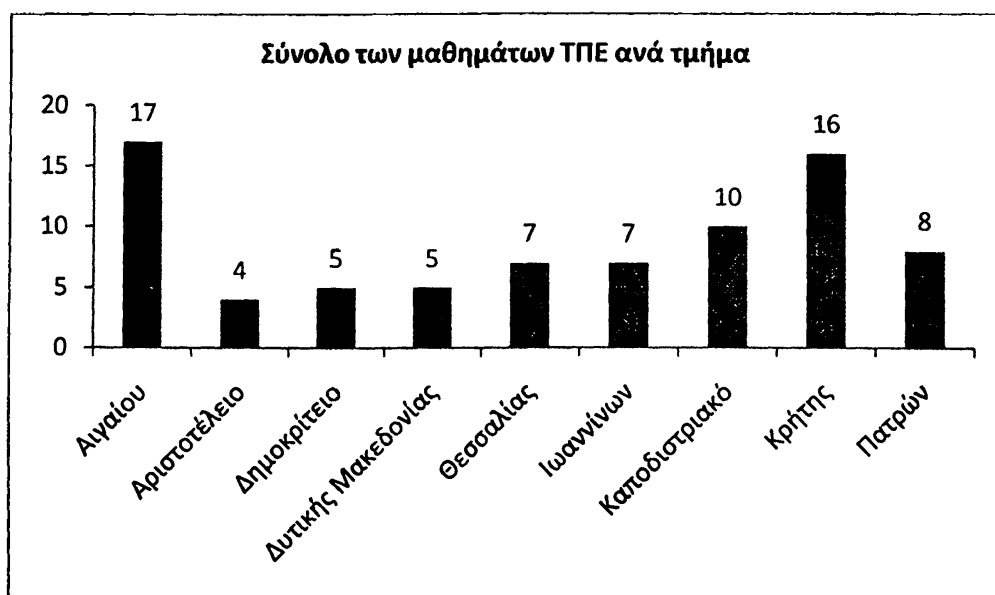
Στα ΠΤΔΕ διδάσκονται συνολικά 79 μαθήματα ΤΠΕ. Γενικά τα μαθήματα ΤΠΕ καταλαμβάνουν το 8,2% όλων των μαθημάτων τα οποία διδάσκονται στα ΠΤΔΕ.

Αναφορικά με το ποσοστό που καταλαμβάνουν τα μαθήματα ΤΠΕ που διδάσκονται σε κάθε Τμήμα σε σχέση με το σύνολο μαθημάτων που είναι διαθέσιμα σημειώνεται πως στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου τα μαθήματα ΤΠΕ είναι το 14% σε σχέση με όλα τα μαθήματα. Το ποσοστό αυτό είναι το μεγαλύτερο σε σχέση με τα υπόλοιπα ΠΤΔΕ, ενώ το μικρότερο ποσοστό εμφανίζεται στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο (4%). Τα ποσοστά των υπόλοιπων Τμημάτων παρουσιάζονται στο Σχήμα 29.

Σχήμα 29. Κατανομή των μαθημάτων ΤΠΕ σε σχέση με το σύνολο των μαθημάτων

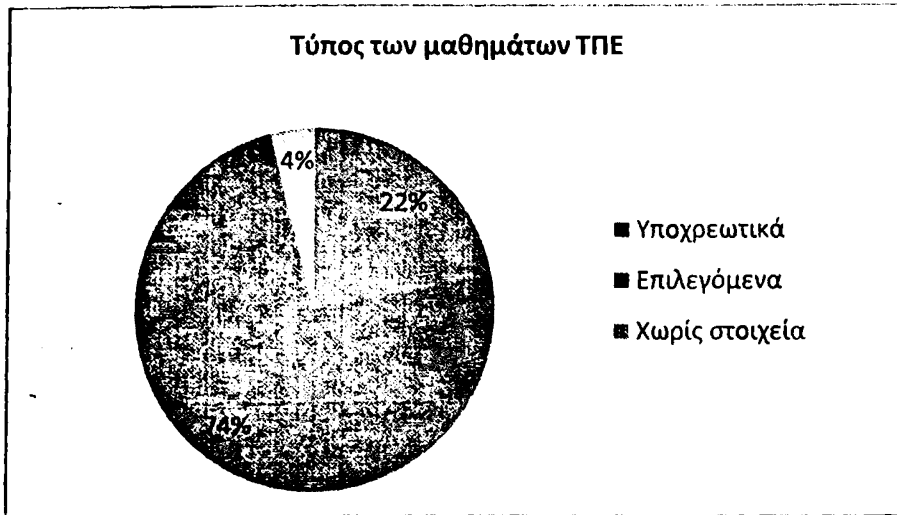
Τα περισσότερα μαθήματα ΤΠΕ (17) διδάσκονται στο πανεπιστήμιο Αιγαίου και τα λιγότερα (4) στο ΠΤΔΕ του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου. Στο Σχήμα 30 παρουσιάζεται αναλυτικά πόσα μαθήματα ΤΠΕ διδάσκονται σε κάθε Τμήμα.

Σχήμα 30. Σύνολο των μαθημάτων ΤΠΕ ανά Τμήμα

3.10.2 Τύπος μαθήματος

Από τα 79 μαθήματα ΤΠΕ 17 είναι υποχρεωτικά (με ποσοστό 22%), 59 είναι επιλεγόμενα με ποσοστό 74% και για 3 μαθήματα δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία (με ποσοστό 4%). Τα στοιχεία αυτά παρουσιάζονται και στο Σχήμα 31.

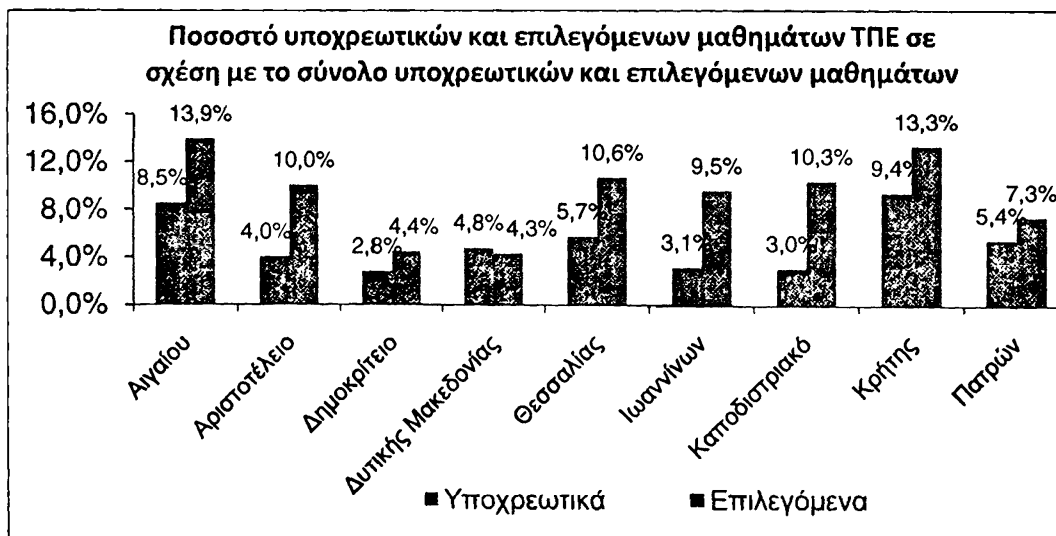

Σχήμα 31. Κατανομή των μαθημάτων ΤΠΕ σύμφωνα με τον τύπο τους

Στα ΠΤΔΕ είναι διαθέσιμα για επιλογή 961 μαθήματα συνολικά από κάθε τομέα και ειδικότητα. Από αυτά τα 319 (σε ποσοστό 33%) είναι υποχρεωτικά, 639 (σε ποσοστό 67%) είναι επιλεγόμενα και για 3 μαθήματα δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία.

Τα υποχρεωτικά μαθήματα ΤΠΕ καταλαμβάνουν περίπου το 5,3% όλων των υποχρεωτικών μαθημάτων που διδάσκονται ενώ τα διαθέσιμα προς επιλογή μαθήματα ΤΠΕ καταλαμβάνουν περίπου το 9,2% όλων των επιλεγόμενων μαθημάτων των ΠΤΔΕ.

Αναφορικά με το ποσοστό που καταλαμβάνουν τα υποχρεωτικά και τα επιλεγόμενα μαθήματα ΤΠΕ που διδάσκονται σε κάθε Τμήμα σε σχέση με το σύνολο υποχρεωτικών και μαθημάτων επιλογής που είναι διαθέσιμα παρατηρείται στο Πανεπιστήμιο Κρήτης εμφανίζεται το μεγαλύτερο ποσοστό (9,4%) υποχρεωτικών μαθημάτων ΤΠΕ, ενώ στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου εμφανίζεται το μεγαλύτερο ποσοστό επιλεγόμενων μαθημάτων (13,9%). Η κατανομή των υπόλοιπων Τμημάτων παρουσιάζεται και στο Σχήμα 32.

Σχήμα 32. Κατανομή των υποχρεωτικών και επιλεγόμενων μαθημάτων ΤΠΕ σε σχέση με το σύνολο υποχρεωτικών και επιλεγόμενων μαθημάτων

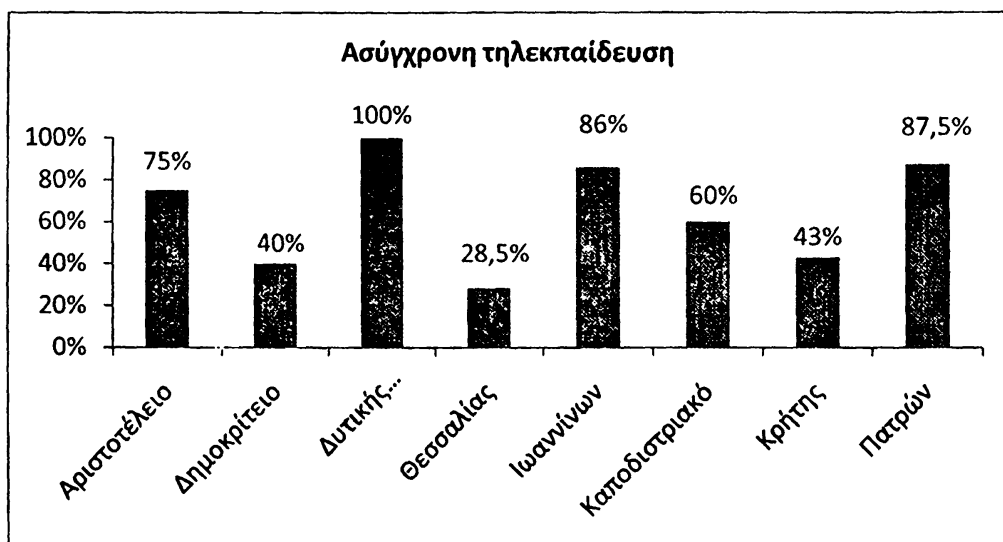
Στο Σχήμα 33 παρουσιάζεται η κατανομή των μαθημάτων σύμφωνα με τον τύπο τους για κάθε Τμήμα.

Σχήμα 33. Κατανομή των μαθημάτων σύμφωνα με τον τύπο τους για κάθε Τμήμα

3.10.3 Ασύγχρονη τηλεκπαίδευση

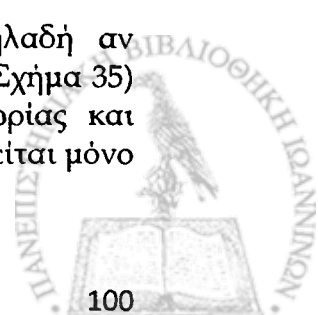
Στο Σχήμα 34 παρουσιάζεται το ποσοστό των μαθημάτων ΤΠΕ που χρησιμοποιούν μεθόδους ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης. Παρατηρείται πως στο ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας όλα τα μαθήματα χρησιμοποιούν ασύγχρονη τηλεκπαίδευση ενώ στο ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας μόλις το 28,5% την χρησιμοποιούν. Το ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Αιγαίου δεν περιλαμβάνεται στο παρακάτω διάγραμμα γιατί για 11 από 17 μαθήματα δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία, ενώ τα υπόλοιπα 6 δεν χρησιμοποιούν ασύγχρονη τηλεκπαίδευση.

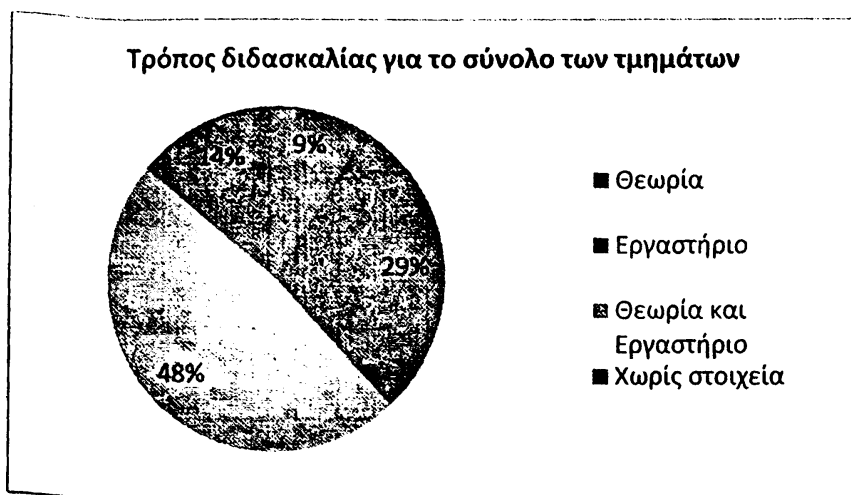

Σχήμα 34. Ποσοστό μαθημάτων που χρησιμοποιούν μεθόδους ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης

3.10.4 Τρόπος διδασκαλίας

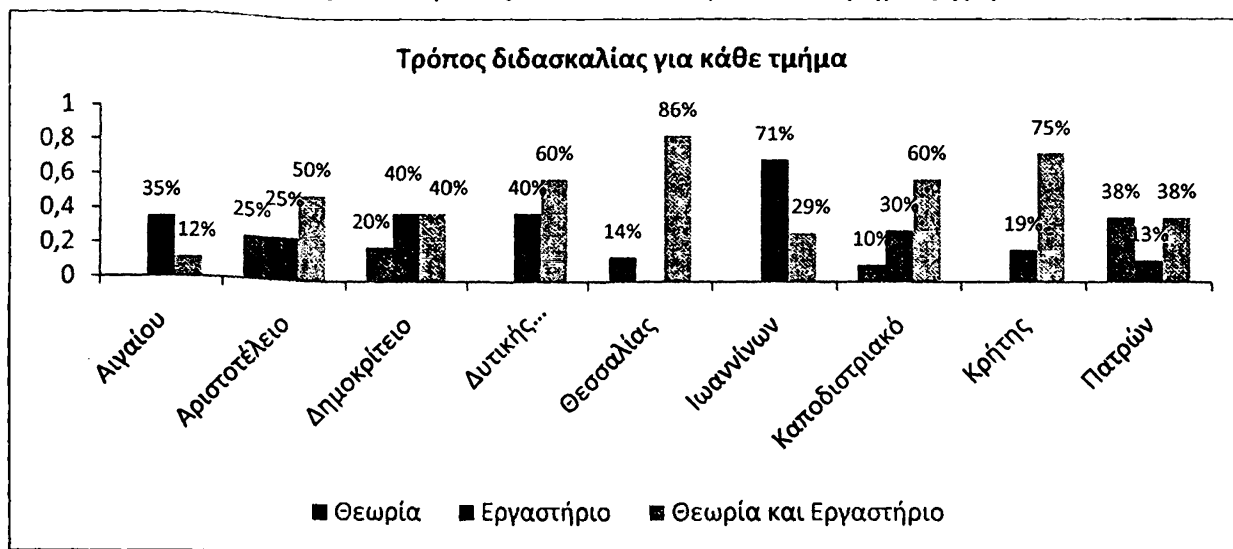
Αναφορικά με τον τρόπο διδασκαλίας των μαθημάτων πληροφορικής, δηλαδή αν αποτελούνται από θεωρία, εργαστήριο ή συνδυασμό και των δύο παρατηρείται (Σχήμα 35) πως η πλειοψηφία των μαθημάτων (49%) αποτελείται από συνδυασμό θεωρίας και εργαστηρίου. Το 29% διδάσκεται αποκλειστικά στο εργαστήριο, ενώ το 9% αποτελείται μόνο από θεωρία. Για το 14% των μαθημάτων δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία.

Σχήμα 35. Κατανομή των μαθημάτων σύμφωνα με τον τρόπο διδασκαλίας για το σύνολο των Τμημάτων

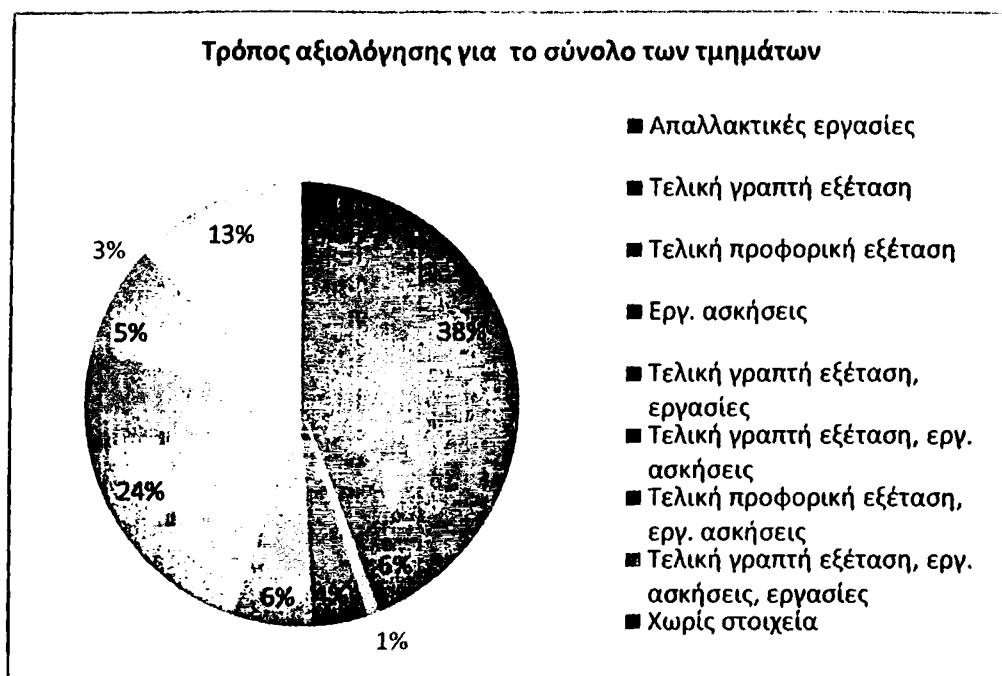
Στο Σχήμα 36 παρουσιάζεται ο τρόπος διδασκαλίας για κάθε Τμήμα ξεχωριστά.

Σχήμα 36. Κατανομή των μαθημάτων σύμφωνα με τον τρόπο διδασκαλίας για κάθε Τμήμα

3.10.5 Τρόπος αξιολόγησης

Αναφορικά με τον τρόπο αξιολόγησης των φοιτητών που παρακολουθούν τα μαθήματα ΤΠΕ στα ΠΤΔΕ παρατηρείται πως στα περισσότερα μαθήματα (σε ποσοστό 38%) αξιολογούνται σύμφωνα με την απόδοσή τους σε απαλλακτικές εργασίες που πραγματοποιούν κατά τη διάρκεια του εξαμήνου. Ο δεύτερος συνηθέστερος τρόπος αξιολόγησης είναι ο βαθμός της τελικής γραπτής εξέτασης σε συνδυασμό με εργαστηριακές ασκήσεις που πραγματοποιούν στο εξάμηνο (σε ποσοστό 24%). Ακολουθεί η τελική γραπτή εξέταση (σε ποσοστό 6%) και η τελική γραπτή εξέταση σε συνδυασμό με γραπτές εργασίες που παραδίδουν οι φοιτητές (σε ποσοστό 6%). Στο 5% των μαθημάτων οι φοιτητές αξιολογούνται με τελική προφορική εξέταση και εργαστηριακές ασκήσεις. Στο 4% των μαθημάτων αξιολογούνται με βάση την απόδοσή τους στις εργαστηριακές ασκήσεις που πραγματοποιούν. Σε μικρά ποσοστά επίσης εμφανίζεται η τελική γραπτή εξέταση, οι εργαστηριακές ασκήσεις και οι γραπτές εργασίες (σε ποσοστό 3%) και η τελική προφορική εξέταση (σε ποσοστό 1%). Για το 13% των μαθημάτων ΤΠΕ δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία σχετικά με τον τρόπο αξιολόγησης. Τα στοιχεία που αναφέρθηκαν παρουσιάζονται στο Σχήμα 37.

Σχήμα 37. Κατανομή των μαθημάτων ΤΠΕ σύμφωνα με τον τρόπο αξιολόγησης για το σύνολο των Τμημάτων

3.10.6 Συγγράμματα

Αναφορικά με τα συγγράμματα που προτείνονται και αφορούν στα μαθήματα ΤΠΕ, παρατηρείται πως για τις κατηγορίες μαθημάτων ΤΠΕ που διδάσκονται περισσότερο κάποια συγγράμματα προτείνονται σε παραπάνω από ένα μαθήματα.

Για την κατηγορία μαθημάτων *εκπαιδευτικό λογισμικό* παρατηρείται πως προτείνονται σε αρκετά μαθήματα τα εξής συγγράμματα:

- Το σύγγραμμα "Το εκπαιδευτικό Λογισμικό και η αξιολόγησή του", των Παναγιωτακόπουλου, Πιερρακέα, και Πιντέλα, (2003), εκδόσεις Μεταίχμιο προτείνεται σε 4 μαθήματα
- Το σύγγραμμα "Μάθηση και Διδασκαλία στην εποχή της Πληροφορικής", των Ράπτη και Ράπτη, (2002) Τόμος Β', Αθήνα: Έκδοση Α. Ράπτη προτείνεται σε 2 μαθήματα
- Το σύγγραμμα "Εκπαιδευτικό λογισμικό Θέματα σχεδίασης και αξιολόγησης λογισμικού υπερμέσων" του Μικρόπουλου, (2000), εκδόσεις Κλειδάριθμος προτείνεται επίσης σε 2 μαθήματα

Για την κατηγορία μαθημάτων *εκπαίδευση από απόσταση* παρατηρείται πως προτείνονται σε αρκετά μαθήματα τα εξής συγγράμματα:

- Το σύγγραμμα "Η τηλεδιάσκεψη στην υπηρεσία της διά βίου μάθησης και της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης" του Αναστασιάδη, (2008), Αθήνα: Εκδόσεις Δαρδανός προτείνεται σε 3 μαθήματα
- Το σύγγραμμα "Οι προηγμένες τεχνολογίες διαδικτύου στην υπηρεσία της μάθησης" των Ρετάλη, Αβούρη, και Αναστασιάδη, (2005), Αθήνα: Εκδότης Αθανάσιος Καστανιώτης προτείνεται σε 2 μαθήματα

Για την κατηγορία μαθημάτων *πληροφορικός γραμματισμός* παρατηρείται πως προτείνονται σε αρκετά μαθήματα τα εξής συγγράμματα:

- Το σύγγραμμα "Από τις αριθμομηχανές στην Κοινωνία της Πληροφορίας: Συνολική προσέγγιση" του Παναγιωτακόπουλου, (2008), Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη προτείνεται σε 3 μαθήματα

- Το σύγγραμμα “Σενάρια διδασκαλίας με υπολογιστή” των Μικρόπουλου και Μπέλλου, (2010), Αθήνα: Εκδόσεις Κλειδάριθμος προτείνεται σε 2 μαθήματα

Για την κατηγορία μαθημάτων *παιδαγωγική αξιοποίηση των ΤΠΕ* παρατηρείται πως προτείνονται σε αρκετά μαθήματα τα εξής συγγράμματα:

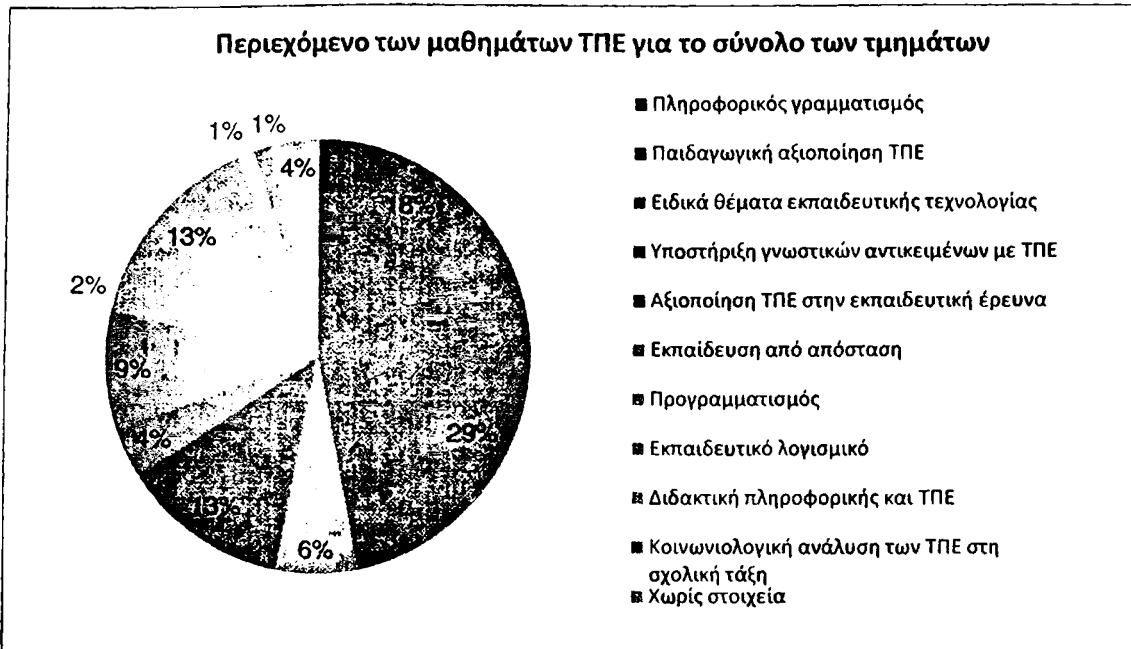
- Το σύγγραμμα “Εισαγωγή στις εκπαιδευτικές εφαρμογές των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών” του Κόμη, (2004), Αθήνα: Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών προτείνεται σε 8 μαθήματα
- Το σύγγραμμα “Μάθηση και διδασκαλία στην εποχή της Πληροφορίας” (τόμος Α΄) των Ράπτη και Ράπτη, (2006). Αθήνα: Εκδόσεις Α. Ράπτης προτείνεται σε 4 μαθήματα επίσης
- Το σύγγραμμα “Μάθηση και διδασκαλία στην εποχή της Πληροφορίας” (τόμος Β΄) των Ράπτη και Ράπτη, (2002). Αθήνα: Εκδόσεις Α. Ράπτης προτείνεται σε 4 μαθήματα
- Το σύγγραμμα “Ο υπολογιστής ως γνωστικό εργαλείο” του Μικρόπουλου, (2006), Αθήνα: Εκδόσεις Ελληνικά Γράμματα προτείνεται σε 3 μαθήματα
- Το σύγγραμμα “Νέες τάσεις στην εκπαιδευτική τεχνολογία. Εποικοδομητισμός και σύγχρονα περιβάλλοντα μάθησης” της Σολομωνίδου, (2006), Αθήνα: εκδόσεις Μεταίχμιο προτείνεται σε 3 μαθήματα επίσης
- Το σύγγραμμα “Παιδιά, σχολεία και υπολογιστές” της Βοσνιάδου, (2006), Αθήνα: Εκδόσεις Δαρδανός προτείνεται σε 2 μαθήματα
- Το σύγγραμμα “Εκπαιδευτική τεχνολογία: μέσα, υλικά: διδακτική χρήση και αξιοποίηση” της Σολομωνίδου, (1999), Αθήνα: Εκδ. Γρηγόρη προτείνεται σε 2 μαθήματα
- Το σύγγραμμα “Σενάρια διδασκαλίας με υπολογιστή” των Μικρόπουλου και Μπέλλου, (2010), Αθήνα: Εκδόσεις Κλειδάριθμος προτείνεται σε 2 μαθήματα

Για την κατηγορία μαθημάτων *ειδικά θέματα εκπαιδευτικής τεχνολογίας* παρατηρείται πως προτείνονται σε αρκετά μαθήματα τα εξής συγγράμματα:

- Το σύγγραμμα “Εκπαιδευτικό λογισμικό Θέματα σχεδίασης και αξιολόγησης λογισμικού υπερμέσων” του Μικρόπουλου, (2000), εκδόσεις Αθήνα: Κλειδάριθμος προτείνεται σε 2 μαθήματα

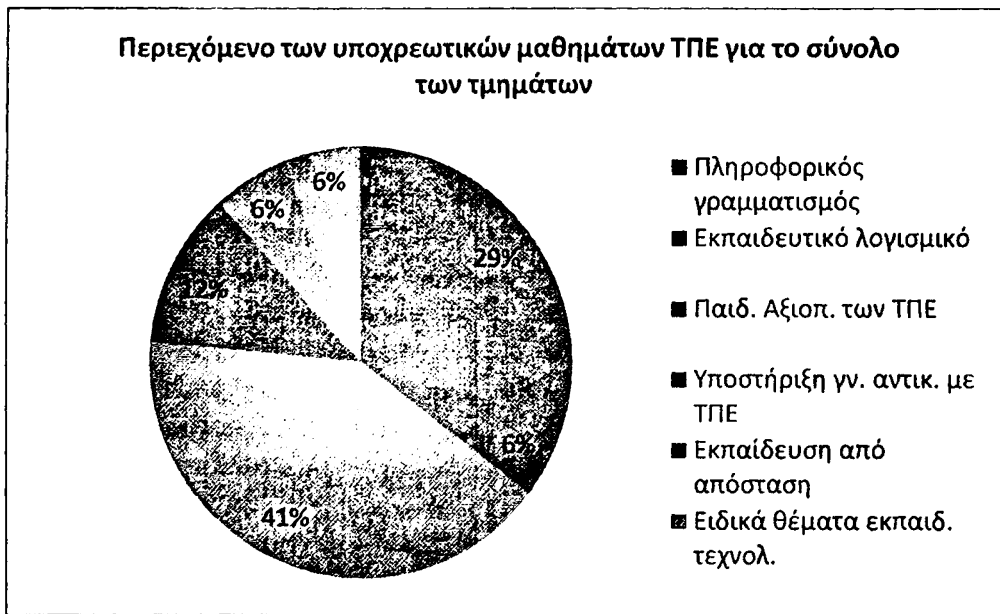
3.10.7 Περιεχόμενο μαθημάτων

Αναφορικά με το περιεχόμενο των μαθημάτων ΤΠΕ που διδάσκονται στα Παιδαγωγικά Τμήματα Δημοτικής Εκπαίδευσης παρατηρείται πως το μεγαλύτερο ποσοστό (29%) των μαθημάτων αυτών αφορά στην *παιδαγωγική αξιοποίηση των ΤΠΕ*. Ακολουθεί με ποσοστό 18% ο *πληροφορικός γραμματισμός* και με ποσοστό 13% το *εκπαιδευτικό λογισμικό* και η *υποστήριξη γνωστικών αντικειμένων με ΤΠΕ*. Με ποσοστό 9% ακολουθούν τα μαθήματα που έχουν ως περιεχόμενο την *εκπαίδευση από απόσταση*. Το 6% των μαθημάτων αφορά σε *ειδικά θέματα εκπαιδευτικής τεχνολογίας*. Με 4% ακολουθεί η *αξιοποίηση των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική έρευνα* και με 2% ο *προγραμματισμός*. Τέλος, με 1% εμφανίζονται μαθήματα *διδακτικής της πληροφορικής και κοινωνιολογικής ανάλυσης των ΤΠΕ στη σχολική τάξη*. Για το 4% των μαθημάτων δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία για το περιεχόμενό τους. Όλα αυτά παρουσιάζονται και στο Σχήμα 38.

Σχήμα 38. Κατανομή των μαθημάτων ΤΠΕ το περιεχόμενό τους για το σύνολο των Τμημάτων

Παρατηρείται επίσης, πως στο μεγαλύτερο ποσοστό (41%) των υποχρεωτικών μαθημάτων εμφανίζονται τα μαθήματα *παιδαγωγικής αξιοποίησης των ΤΠΕ*, ακολουθεί με ποσοστό 29% ο *πληροφορικός γραμματισμός*, με 12% η *υποστήριξη γνωστικών αντικειμένων*, και με 6% το *εκπαιδευτικό λογισμικό*, η *εκπαίδευση από απόσταση* και τα *ειδικά θέματα εκπαιδευτικής τεχνολογίας*, όπως παρουσιάζεται αναλυτικά και στο Σχήμα 39.

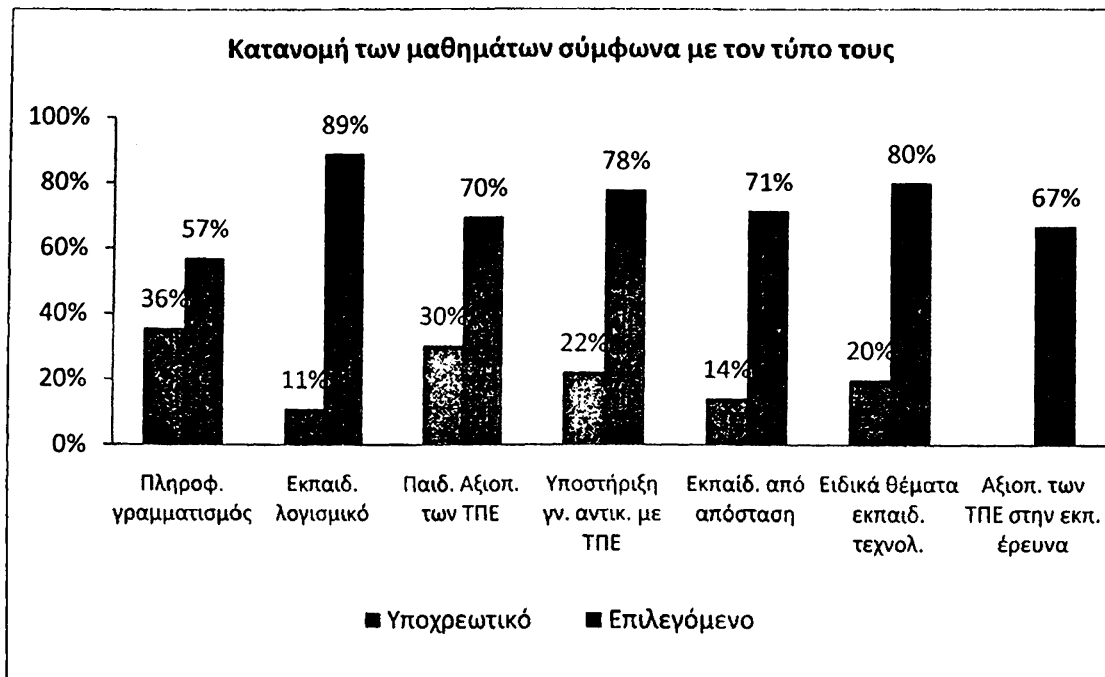

Σχήμα 39. Κατανομή των υποχρεωτικών μαθημάτων ΤΠΕ το περιεχόμενό τους για το σύνολο των Τμημάτων

Παρακάτω θα εξετάσουμε για κάθε κατηγορία μαθήματος την κατανομή τους ανάλογα με τον τύπο του μαθήματος, δηλαδή αν είναι υποχρεωτικό ή επιλεγόμενο.

Για τη κατηγορία του *πληροφορικού γραμματισμού* παρατηρείται πως το 36% των μαθημάτων είναι υποχρεωτικά, ενώ το 57% είναι επιλεγόμενα. Για το 7% των μαθημάτων δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία. Για το *εκπαιδευτικό λογισμικό* το 11% των μαθημάτων είναι υποχρεωτικά ενώ το 89% είναι επιλεγόμενα. Για τα μαθήματα της *παιδαγωγικής αξιοποίησης των ΤΠΕ* το 30% των μαθημάτων είναι υποχρεωτικά ενώ το 70% είναι επιλεγόμενα. Για τα μαθήματα *υποστήριξης γνωστικών αντικειμένων με ΤΠΕ* το 22% είναι υποχρεωτικά ενώ το 88% είναι

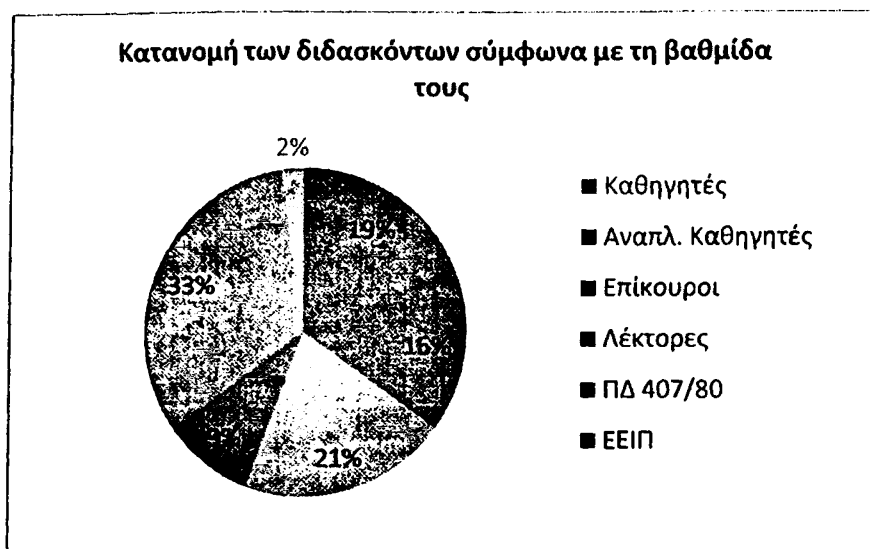
επιλεγόμενα. Για τα μαθήματα εκπαίδευσης από απόσταση το 14% είναι υποχρεωτικά, το 71% είναι επιλεγόμενα ενώ για το 15% δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία. Για τα ειδικά θέματα εκπαιδευτικής τεχνολογίας το 20% είναι υποχρεωτικά ενώ το 80% είναι επιλεγόμενα. Τέλος για τα μαθήματα αξιοποίησης των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική έρευνα το 67% είναι επιλεγόμενα ενώ για το υπόλοιπο 33% δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία. Όλα αυτά παρουσιάζονται και στο Σχήμα 40.

Σχήμα 40. Κατανομή κάθε κατηγορίας μαθήματος ΤΠΕ σύμφωνα τον τύπο τους για το σύνολο των Τμημάτων

3.10.8 Αποτελέσματα σχετικά με το προφίλ των διδασκόντων

Ο συνολικός αριθμός των διδασκόντων των μαθημάτων ΤΠΕ στα ΠΤΔΕ είναι 43 διδάσκοντες για 79 μαθήματα, περίπου δηλαδή ένας διδάσκοντας για δύο μαθήματα. Αναφορικά με την βαθμίδα την οποία κατέχουν παρατηρείται πως στην πλειοψηφία τους είναι διδάσκοντες ΠΔ 407/80 (14 διδάσκοντες με ποσοστό 33%). Αξιοσημείωτο είναι όμως πως οι 10 από αυτούς διδάσκουν όλοι στο ΠΤΔΕ του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Με ποσοστό 21% και 9 διδάσκοντες ακολουθούν οι επίκουροι καθηγητές, με ποσοστό 19% και 8 διδάσκοντες οι καθηγητές, με ποσοστό 16% και 7 διδάσκοντες ακολουθούν οι αναπληρωτές καθηγητές και με ποσοστό 9% και 4 διδάσκοντες οι λέκτορες. Σημειώνεται επίσης πως υπάρχει και ένας διδάσκοντας ΕΕΙΠ ο οποίος διδάσκει στο ΠΤΔΕ του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου. Όλα αυτά παρουσιάζονται και στο Σχήμα 41.

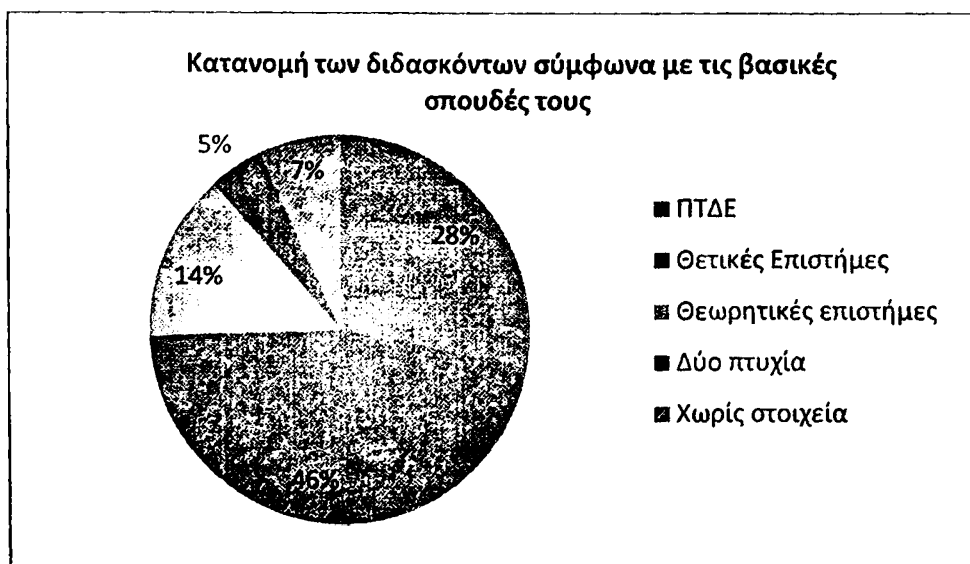
Σχήμα 41. Κατανομή των διδασκόντων με βάση τη βαθμίδα τους

Σύμφωνα με τις βασικές σπουδές των διδασκόντων παρατηρείται πως οι περισσότεροι δηλαδή 20 διδάσκοντες με ποσοστό 46% έχουν σπουδάσει σε Σχολές Θετικών Επιστημών δηλαδή Μαθηματικό, Φυσικό, Πληροφορική, Γεωπονία, Οικονομικό καθώς και Πολυτεχνικές Σχολές. Από αυτούς 7 έχουν πτυχίο Φυσικής, 5 πτυχίο Μαθηματικών, 4 έχουν πτυχίο Πολυτεχνικής Σχολής, 2 πτυχίο πληροφορικής, ένας πτυχίο γεωπονικής σχολής, και ένας πτυχίο Οικονομικών.

Με το δεύτερο μεγαλύτερο ποσοστό συναντώνται οι διδάσκοντες με πτυχίο παιδαγωγικών και συγκεκριμένα Δημοτικής Εκπαίδευσης με ποσοστό 28% και 12 διδάσκοντες. Με ποσοστό 14% και 6 διδάσκοντες ακολουθούν οι απόφοιτοι θεωρητικών σχολών δηλαδή 2 με πτυχίο Αγγλικής Φιλολογίας, 2 με πτυχίο Ιστορικού-Αρχαιολογικού, ένας με πτυχίο θεολογίας και ένας με πτυχίο κοινωνιολογίας.

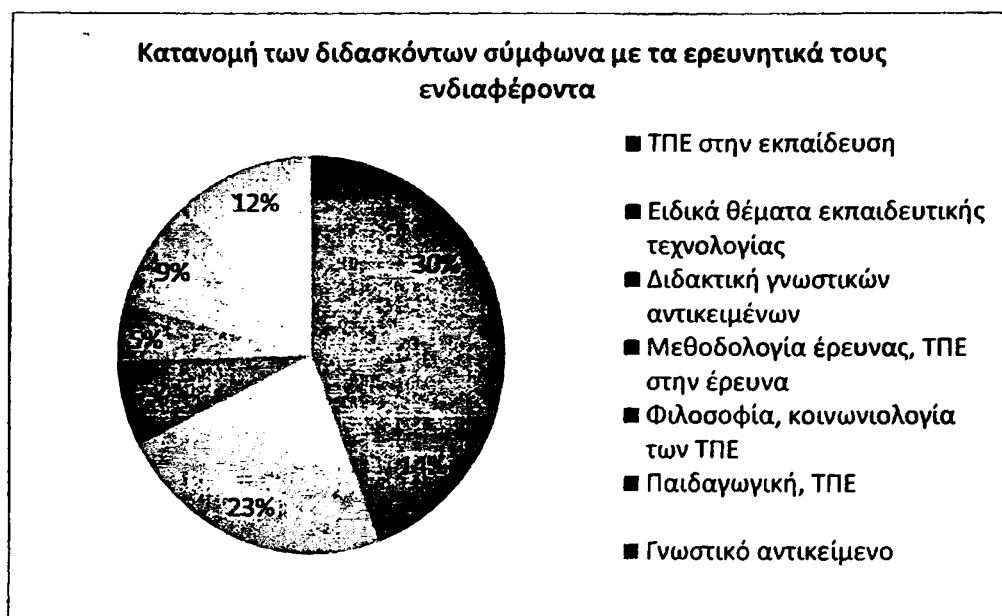
Τέλος, με ποσοστό 5% και 2 διδάσκοντες συναντώνται οι διδάσκοντες που έχουν δύο πτυχία, δηλαδή πτυχία φυσικής και νομικής ο πρώτος και πτυχία Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης και φυσικής ο δεύτερος. Επίσης για 3 διδάσκοντες με ποσοστό 7% δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία για τις σπουδές τους.

Τα παραπάνω παρουσιάζονται και στο Σχήμα 42.

Σχήμα 42. Κατανομή των διδασκόντων σύμφωνα με τις βασικές σπουδές τους

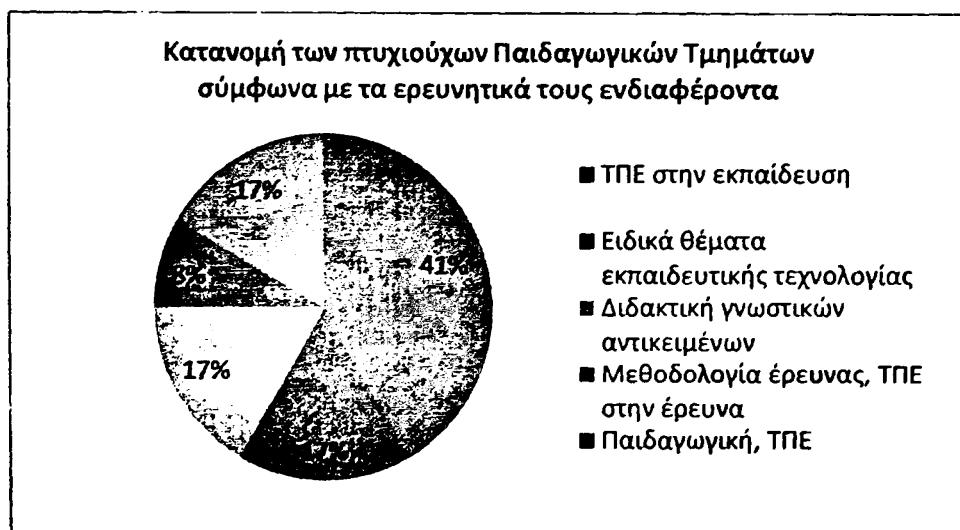
Όπως γίνεται εμφανές και στο Σχήμα 43 οι περισσότεροι από τους διδάσκοντες, σε ποσοστό 30%, έχουν ως ερευνητικά ενδιαφέροντα θέματα σχετικά με τις ΤΠΕ στην εκπαίδευση. Ακολουθούν όσοι ασχολούνται με τη διδακτική κάποιου γνωστικού αντικείμενου με ποσοστό 23% και όσοι ασχολούνται με ειδικά θέματα εκπαιδευτικής τεχνολογίας με ποσοστό 14%. Στη συνέχεια συναντώνται με ποσοστό 12% όσοι ασχολούνται με κάποιο συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο όπως τα μαθηματικά, η ιστορία ή η φυσική. Με ποσοστό 9% εμφανίζονται όσοι ασχολούνται με τα παιδαγωγικά αλλά και με θέματα των ΤΠΕ, με ποσοστό 7% όσοι ασχολούνται με τη μεθοδολογία της έρευνας και τέλος με ποσοστό 5% τους διδάσκοντες που τους ενδιαφέρουν η φιλοσοφία αλλά και η κοινωνιολογία των ΤΠΕ.

Σχήμα 43. Κατανομή των διδασκόντων σύμφωνα με τα ερευνητικά τους ενδιαφέροντα

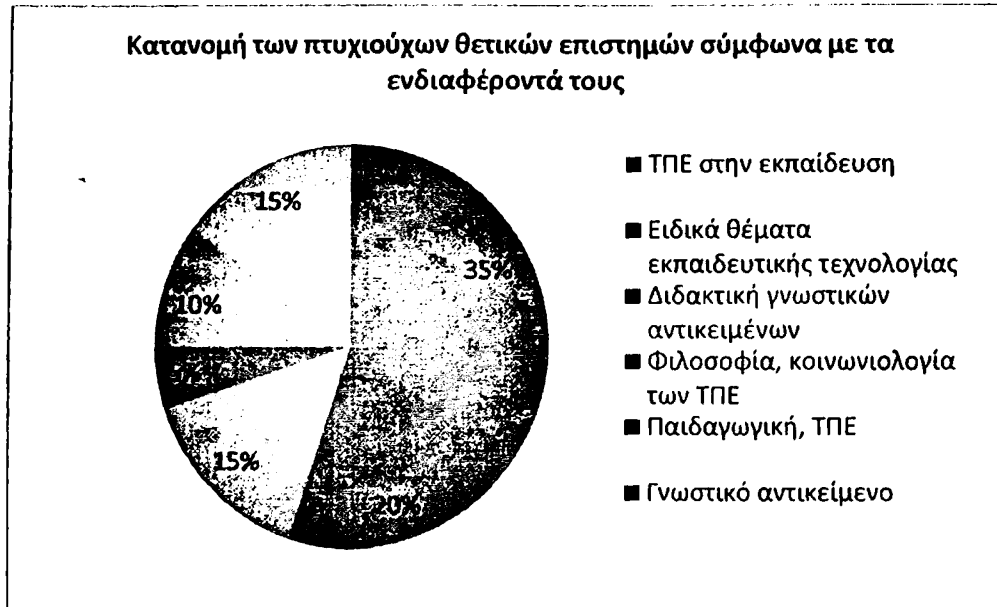
Στη συνέχεια θα μελετηθούν τα ερευνητικά ενδιαφέροντα των διδασκόντων σε σχέση με τις βασικές σπουδές τους.

Από τους απόφοιτους των Παιδαγωγικών Τμημάτων το 41% ασχολείται με τις ΤΠΕ στην εκπαίδευση, το 17% με παιδαγωγικά θέματα καθώς και με τις ΤΠΕ, το 18% με τη διδακτική κάποιου γνωστικού αντικείμενου, το 17% με τη φιλοσοφία και την κοινωνιολογία των ΤΠΕ και το 8% με τη μεθοδολογία της έρευνας και τις ΤΠΕ στην έρευνα, όπως παρουσιάζεται και στο Σχήμα 44.

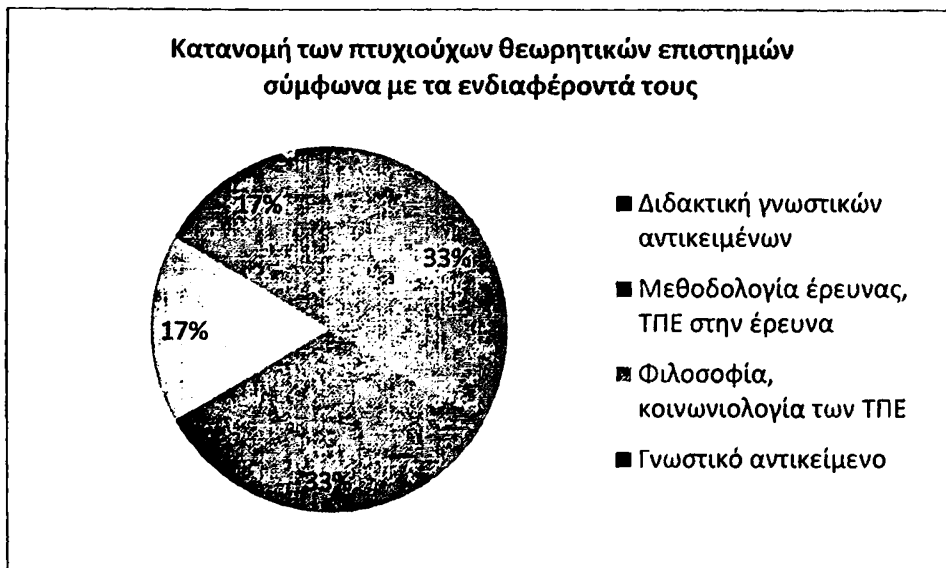
Σχήμα 44. Κατανομή των διδασκόντων πτυχιούχων Παιδαγωγικών Τμημάτων σύμφωνα με τα ερευνητικά τους ενδιαφέροντα

Από τους απόφοιτους Θετικών Επιστημών το 35% ασχολείται με τις ΤΠΕ στην εκπαίδευση, 20% με ειδικά θέματα εκπαιδευτικής τεχνολογίας, 15% με τη διδακτική κάποιου γνωστικού αντικείμενου, 15% επίσης με κάποιο γνωστικό αντικείμενο, 10% με παιδαγωγικά θέματα καθώς και με τις ΤΠΕ και 5% με τη φιλοσοφία και την κοινωνιολογία των ΤΠΕ, όπως παρουσιάζεται και στο Σχήμα 45.

Σχήμα 45. Κατανομή των διδασκόντων πτυχιούχων θετικών επιστημών σύμφωνα με τα ερευνητικά τους ενδιαφέροντα

Από τους απόφοιτους Θεωρητικών επιστημών το 33% ασχολείται με τη μεθοδολογία της έρευνας και τις ΤΠΕ στην έρευνα, το 33% με τη διδακτική κάποιου γνωστικού αντικείμενου, το 17% με κάποιο γνωστικό αντικείμενο και το 17% με τη φιλοσοφία και την κοινωνιολογία των ΤΠΕ, όπως παρουσιάζεται και στο Σχήμα 46.

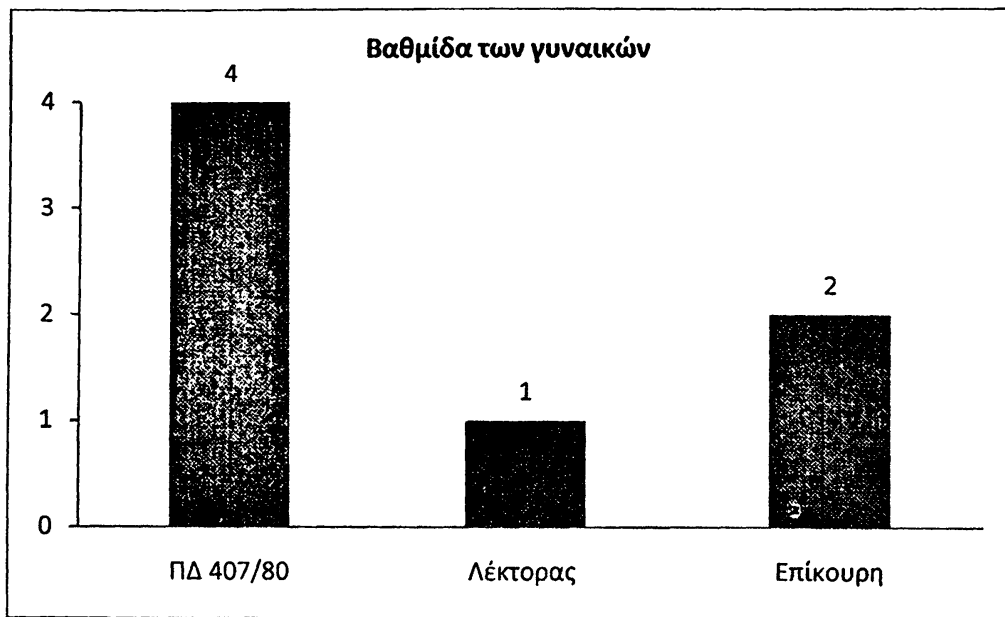
Σχήμα 46. Κατανομή των διδασκόντων πτυχιούχων θεωρητικών επιστημών σύμφωνα με τα ερευνητικά τους ενδιαφέροντα

Αναφορικά με το φύλο των διδασκόντων παρατηρείται πως στα ΠΤΔΕ διδάσκουν συνολικά επτά γυναίκες σε ποσοστό 16% σε σχέση με το σύνολο των διδασκόντων. Οι γυναίκες διδάσκουσες κατανέμονται στα Τμήματα ως εξής:

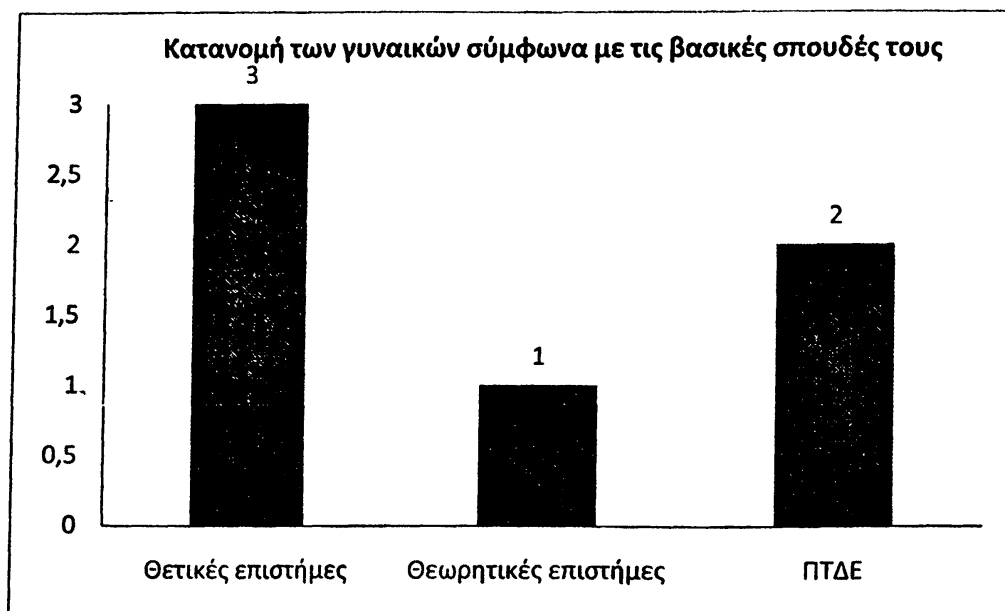
Σχήμα 47. Κατανομή των γυναικών διδασκουσών στα Τμήματα

Επίσης στο Σχήμα 48 παρουσιάζεται η βαθμίδα που κατέχουν οι γυναίκες διδάσκουσες.

Σχήμα 48. Κατανομή των γυναικών σύμφωνα με τη βαθμίδα που κατέχουν

Σύμφωνα με τις βασικές σπουδές τους παρατηρείται πως 3 είναι πτυχιούχοι σχολής θετικών επιστημών, μία είναι πτυχιούχος θεωρητικών επιστημών και 2 πτυχιούχοι ΠΤΔΕ, όπως παρουσιάζεται και στο Σχήμα 49.

Σχήμα 49. Κατανομή των γυναικών σύμφωνα με τις βασικές σπουδές τους

Επιπλέον, με βάση τα ενδιαφέροντά τους παρατηρείται πως 4 από τις διδάσκουσες ασχολούνται με διάφορα θέματα των ΤΠΕ στην εκπαίδευση και 3 με τη διδακτική κάποιου αντικειμένου.

4. Συμπεράσματα

Μελετώντας τα παραπάνω αποτελέσματα οδηγούμαστε σε σημαντικά συμπεράσματα που αφορούν κάθε Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης ξεχωριστά, αλλά και γενικά για όλα τα Τμήματα. Οι ενότητες 4.1 – 4.9 αφορούν αποτελέσματα για κάθε Τμήμα, ενώ στην ενότητα 4.10 παρουσιάζονται τα γενικά συμπεράσματα. Στην ενότητα 4.11 περιγράφονται οι περιορισμοί της έρευνας και στην 4.12 αναφέρονται προτάσεις για περαιτέρω μελέτη.

4.1 Συμπεράσματα για το ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Αιγαίου

Στο ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Αιγαίου διδάσκονται δεκαεπτά μαθήματα ΤΠΕ. Αποτελούν το 14% όλων των μαθημάτων που διδάσκονται στο Τμήμα, το οποίο είναι ένα αρκετά μεγάλο ποσοστό. Τα μαθήματα αυτά ανήκουν στις κατηγορίες του *πληροφορικού γραμματισμού, της παιδαγωγικής αξιοποίησης των ΤΠΕ, της υποστήριξης γνωστικών αντικειμένων με ΤΠΕ, της εκπαίδευσης από απόσταση, των ειδικών θεμάτων εκπαιδευτικής τεχνολογίας και της αξιοποίησης των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική έρευνα*. Από αυτά τέσσερα μαθήματα είναι υποχρεωτικά και αφορούν στον *πληροφορικό γραμματισμό, στην παιδαγωγική αξιοποίηση των ΤΠΕ, στην υποστήριξη γνωστικού αντικείμενου με ΤΠΕ και στα ειδικά θέματα εκπαιδευτική τεχνολογίας* και συγκεκριμένα στην εικονική πραγματικότητα. Οι φοιτητές οι οποίοι θα παρακολουθήσουν μόνο αυτά τα μαθήματα θα έχουν τη δυνατότητα να αποκτήσουν γνώσεις σχετικά με λογισμικά γενικής χρήσης, να μάθουν για τη χρήση του διαδικτύου και να δημιουργούν ιστολόγια. Επίσης θα μάθουν για την παιδαγωγική σχέση στη διδασκαλία με τα νέα μέσα, θα εξοικειωθούν με εφαρμογές εικονικής πραγματικότητας και θα μάθουν τρόπους διδασκαλίας του μαθήματος της γλώσσας με τη βοήθεια των ΤΠΕ. Οι φοιτητές λοιπόν, παρακολουθώντας αυτά τα μαθήματα θα αποκτήσουν αρκετές γνώσεις και δεξιότητες για τη χρήση των ΤΠΕ. Χρήσιμο θα ήταν να υπήρχε και κάποιο επιπλέον μάθημα *παιδαγωγικής αξιοποίησης* ως υποχρεωτικό. Ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός ότι το μάθημα *εικονικής πραγματικότητας* είναι υποχρεωτικό.

Οι φοιτητές οι οποίοι θα επιλέξουν όλα τα μαθήματα ΤΠΕ, εκτός από αυτά που αναφέρθηκαν ήδη, θα έχουν την ευκαιρία να διδαχθούν μεθόδους εκπαίδευσης από απόσταση και να μάθουν να χρησιμοποιούν τις ΤΠΕ για την εκπαιδευτική έρευνα. Το συγκεκριμένο Τμήμα προσφέρει μαθήματα ΤΠΕ από όλες τις βασικές κατηγορίες. Παρατηρείται επίσης ότι δεν υπάρχει ένα μάθημα που να ασχολείται αποκλειστικά με το *εκπαιδευτικό λογισμικό* αλλά οι φοιτητές έχουν τη δυνατότητα να χρησιμοποιούν εκπαιδευτικά λογισμικά σε άλλα μαθήματα.

Για τον τρόπο διδασκαλίας των μαθημάτων, δηλαδή αν αποτελούνται από θεωρία, εργαστήριο ή από συνδυασμό και των δύο, δεν βγαίνει κάποιο συμπέρασμα μιας και για ένα μεγάλο ποσοστό μαθημάτων δεν έχουν συγκεντρωθεί στοιχεία. Το ίδιο συμβαίνει και για τον τρόπο αξιολόγησης. Η μόνη παρατήρηση που μπορεί να γίνει είναι πως για ένα πολύ μικρό ποσοστό μαθημάτων η απόδοση των φοιτητών αξιολογείται με τελική προφορική εξέταση.

Σχετικά με τους διδάσκοντες τους Τμήματος δεν μπορεί να εξαχθεί κάποιο συμπέρασμα σχετικά με τις βασικές σπουδές που έχουν κάνει. Επίσης οι περισσότεροι από αυτούς είναι επίκουροι καθηγητές και στα ερευνητικά τους ενδιαφέροντα ασχολούνται με διάφορα θέματα των ΤΠΕ στην εκπαίδευση. Δύο από τους διδάσκοντες είναι γυναίκες οι οποίες ασχολούνται με τα παιδαγωγικά και τις ΤΠΕ η πρώτη και με τη διδακτική της γλώσσας η δεύτερη.

4.2 Συμπεράσματα για το ΠΤΔΕ του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου

Στο ΠΤΔΕ του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου διδάσκονται μόνο τέσσερα μαθήματα ΤΠΕ. Τρία από αυτά αφορούν την *παιδαγωγική αξιοποίηση των ΤΠΕ* και ένα την *υποστήριξη γνωστικών αντικειμένων με ΤΠΕ*. Καλύπτονται δηλαδή μόνο δύο από τις βασικές κατηγορίες περιεχομένου. Σημαντικό είναι επίσης πως δεν υπάρχει κανένα μάθημα *πληροφορικού γραμματισμού*. Με αυτόν τον τρόπο οι φοιτητές οι οποίοι δεν είναι πολύ εξοικειωμένοι με τη χρήση του Η/Υ ίσως αντιμετωπίσουν κάποιες δυσκολίες στα υπόλοιπα μαθήματα ΤΠΕ. Επίσης αν και δεν διδάσκεται κανένα μάθημα *εκπαιδευτικού λογισμικού* οι φοιτητές έρχονται σε επαφή με εκπαιδευτικά λογισμικά ως μέρος του μαθήματος 'Εκπαιδευτικές τεχνολογίες και υπολογιστές στην εκπαίδευση'. Ακόμη, στο μάθημα *υποστήριξης γνωστικών αντικειμένων με ΤΠΕ*, το οποίο αφορά στην περιβαλλοντική εκπαίδευση, οι φοιτητές καλούνται να δημιουργήσουν διδακτικό υλικό βασισμένοι σε ένα περιβαλλοντικό ζήτημα. Έτσι, αποκτούν γνώσεις για τη δημιουργία διδακτικού υλικού και για άλλα γνωστικά αντικείμενα. Επίσης, τα συγκεκριμένα μαθήματα ΤΠΕ στο ΠΤΔΕ του Αριστοτελείου διδάσκονται για λίγα έτη.

Χρήσιμο θα ήταν να προστεθεί στο αναλυτικό πρόγραμμα του Τμήματος και ένα μάθημα *πληροφορικού γραμματισμού*. Με αυτόν τον τρόπο όλοι θα φοιτητές θα βρίσκονται στο ίδιο επίπεδο χειρισμού Η/Υ καθώς και χρήσης λογισμικού γενικής χρήσης και δεν θα νιώθουν άγχος για τα υπόλοιπα μαθήματα ΤΠΕ και θα διασφαλιστούν ίσες ευκαιρίες στη χρήση των νέων τεχνολογιών που έχει αποδειχθεί ότι συμβάλει στη θετικότερη στάση απέναντι στους υπολογιστές (Καλαϊτζίδου 2007).

Οι απόφοιτοι του ΠΤΔΕ του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου είναι ικανοί να δημιουργήσουν εκπαιδευτικές δραστηριότητες βασισμένες στις ΤΠΕ, καθώς και διδακτικά σενάρια με ΤΠΕ για τα άλλα μαθήματα του δημοτικού. Επίσης μαθαίνουν να χρησιμοποιούν το διαδίκτυο για αναζήτηση πληροφοριών αλλά και για επικοινωνία, αλλά και εκπαιδευτικά λογισμικά για την αξιοποίησή τους στα διάφορα γνωστικά αντικείμενα.

Όμως, όλα αυτά τα μαθαίνουν μόνο σε τέσσερα μαθήματα από τα οποία μόνο το μάθημα 'Εκπαιδευτικές τεχνολογίες και υπολογιστές στην εκπαίδευση' είναι υποχρεωτικό, ενώ τα υπόλοιπα είναι επιλογής. Είναι δηλαδή πιθανό κάποιος απόφοιτος του συγκεκριμένου Τμήματος να έχει διδαχθεί μόνο αυτό το μάθημα. Το μάθημα αυτό είναι περιλαμβάνει βέβαια πολλά θέματα παιδαγωγικής αξιοποίησης των ΤΠΕ, αλλά θα είναι δύσκολο κάποιος φοιτητής να μάθει όλα αυτά τα θέματα μόνο μέσα από ένα μάθημα. Χρήσιμο θα ήταν λοιπόν, να προστεθούν στο αναλυτικό πρόγραμμα του Τμήματος και κάποια επιπλέον μαθήματα ΤΠΕ μιας και μόνο το 7% των μαθημάτων που διδάσκονται στο Τμήμα αφορούν μαθήματα ΤΠΕ.

Επίσης, τα τρία από τα τέσσερα μαθήματα χρησιμοποιούν μεθόδους ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης και συγκεκριμένα τα μαθήματα *παιδαγωγικής αξιοποίησης των ΤΠΕ*. Έτσι, αν και δεν διδάσκεται κάποιο μάθημα *εκπαίδευσης από απόσταση* οι φοιτητές έρχονται σε επαφή με μεθόδους τηλεκπαίδευσης.

Ακόμη, σε όλα τα μαθήματα οι φοιτητές βαθμολογούνται με βάση την επίδοσή τους σε απαλλακτικές εργασίες. Με αυτόν τον τρόπο μαθαίνουν την μέθοδο των project με ΤΠΕ και θα είναι ικανοί να ζητήσουν και από τους δικούς τους μαθητές να δημιουργήσουν project με τη βοήθεια ΤΠΕ.

Δύο από τους διδάσκοντες είναι γυναίκες. Μία διδάσκει το μάθημα *υποστήριξης γνωστικών αντικειμένων με ΤΠΕ*, ασχολείται με την περιβαλλοντική εκπαίδευση, ενώ η δεύτερη διδάσκει όλα τα υπόλοιπα μαθήματα και ασχολείται γενικά με τους Η/Υ στην εκπαίδευση.

Από τους διδάσκοντες των μαθημάτων πληροφορικής μόνο ένας είναι στην βαθμίδα του καθηγητή και συνδιδάσκει το μάθημα 'Εκπαιδευτικές τεχνολογίες και υπολογιστές στην εκπαίδευση'. Έχει επίσης ως ερευνητικά ενδιαφέροντα τη διδακτική των επιστημών.

Τέλος, δύο από τους τρεις διδάσκοντες έχουν σπουδάσει σε κάποια σχολή θετικών επιστημών και ένας σε ΠΤΔΕ.

4.3 Συμπεράσματα για το ΠΤΔΕ του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης

Στο ΠΤΔΕ του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης διδάσκονται πέντε μαθήματα ΤΠΕ. Αποτελούν μόλις το 4% όλων των μαθημάτων που διδάσκονται στο Τμήμα.

Τα μαθήματα αυτά ανήκουν στις κατηγορίες του *προγραμματισμού*, του *πληροφορικού γραμματισμού*, της *παιδαγωγικής αξιοποίησης των ΤΠΕ* και του *εκπαιδευτικού λογισμικού*. Ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός ότι το συγκεκριμένο Τμήμα είναι το μοναδικό Τμήμα στο οποίο διδάσκονται μαθήματα προγραμματισμού και συγκεκριμένα LOGO και Visual Basic η οποία είναι μια γλώσσα προγραμματισμού που διδάσκεται και στα Τμήματα πληροφορικής. Διδάσκονται μαθήματα από τρεις βασικές κατηγορίες στα οποία οι φοιτητές μαθαίνουν τεχνικές ενσωμάτωσης των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική διαδικασία, χρησιμοποιούν εκπαιδευτικό λογισμικό και δημιουργούν διδακτικά σενάρια με ΤΠΕ. Επίσης διδάσκονται όλοι βασικές δεξιότητες χρήσης Η/Υ.

Το μοναδικό υποχρεωτικό μάθημα είναι αυτό του *πληροφορικού γραμματισμού*. Συνεπώς πως θα ήταν προτιμότερο να γίνουν υποχρεωτικά περισσότερα μαθήματα ΤΠΕ, ώστε όλοι να παρακολουθήσουν αυτά τα μαθήματα.

Επίσης στο 40% των μαθημάτων γίνεται χρήση μεθόδων ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης, που αντισταθμίζει το γεγονός ότι δεν διδάσκονται καθόλου μαθήματα Εκπαίδευσης από απόσταση.

Για τα υπόλοιπα στοιχεία που εξετάζουμε, δηλαδή ο τρόπος αξιολόγησης και ο τρόπος διδασκαλίας δεν προκύπτουν αξιολογικά συμπεράσματα.

Στο Τμήμα διδάσκουν μόλις δύο διδάσκοντες από τους οποίους ο ένας είναι ΕΕΔΙΠ. Και οι δύο είναι απόφοιτοι σχολής θετικών επιστημών και ασχολούνται με θέματα των ΤΠΕ στην εκπαίδευση.

4.4 Συμπεράσματα για το ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας

Στο ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας διδάσκονται πέντε μαθήματα πληροφορικής και νέων τεχνολογιών. Αποτελούν μόλις το 4% όλων των μαθημάτων που διδάσκονται στο Τμήμα.

Τα μαθήματα αυτά ανήκουν στις κατηγορίες του *εκπαιδευτικού λογισμικού*, της *παιδαγωγικής αξιοποίησης των ΤΠΕ*, της *υποστήριξης γνωστικών αντικειμένων με ΤΠΕ*, των *ειδικών θεμάτων εκπαιδευτικής τεχνολογίας*. Σε σχέση με το περιεχόμενο των μαθημάτων που διδάσκονται παρατηρείται πως δεν διδάσκεται κανένα μάθημα *πληροφορικού γραμματισμού*. Αντιθέτως διδάσκονται κάποια μαθήματα αρκετά εξειδικευμένα όπως για παράδειγμα η Εκπαιδευτική Ρομποτική και η Μουσειακή Εκπαίδευση και Νέες Τεχνολογίες (το οποίο ανήκει στην κατηγορία *υποστήριξης γνωστικών αντικειμένων με ΤΠΕ*).

Από τα μαθήματα που διδάσκονται, υποχρεωτικά είναι τα μαθήματα του *εκπαιδευτικού λογισμικού* και της *παιδαγωγικής αξιοποίησης των ΤΠΕ*. Αυτό σημαίνει πως αν ένας φοιτητής διδαχθεί μόνο αυτά τα δύο μαθήματα και δεν επιλέξει και κάποιο από τα υπόλοιπα θα μάθει να σχεδιάζει εκπαιδευτικό λογισμικό καθώς και διδακτικό υλικό και να ενσωματώνει επιτυχώς τις ΤΠΕ στην τάξη.

Παρατηρείται επίσης πως όλα τα μαθήματα χρησιμοποιούν μεθόδους ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης, που δίνει τη δυνατότητα στους φοιτητές να εφαρμόσουν στην πράξη τις μεθόδους εκπαίδευσης από απόσταση.

Αξιοσημείωτο είναι πως το μεγαλύτερο ποσοστό των μαθημάτων αξιολογούνται με απαλλακτικές εργασίες και μόνο ένα μάθημα αξιολογείται από την τελική εξέταση.

Στο Τμήμα τα μαθήματα ΤΠΕ διδάσκονται από δύο καθηγητές. Ο ένας είναι απόφοιτος σχολής θετικών επιστημών και διδάσκει όλα τα μαθήματα πληροφορικής, ενώ ο δεύτερος που είναι απόφοιτος ιστορικού Τμήματος συνδιδάσκει το μάθημα Μουσειακή εκπαίδευση και νέες τεχνολογίες.

4.5 Συμπεράσματα για το ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Στο ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας διδάσκονται επτά μαθήματα ΤΠΕ. Αποτελούν το 9% όλων των μαθημάτων που διδάσκονται στο Τμήμα. Τα μαθήματα αυτά ανήκουν στις κατηγορίες του πληροφορικού γραμματισμού, του εκπαιδευτικού λογισμικού, της παιδαγωγικής αξιοποίησης των ΤΠΕ και της διδακτικής της Πληροφορικής και των ΤΠΕ. Τα μαθήματα που είναι υποχρεωτικά είναι δύο και αφορούν στην παιδαγωγική αξιοποίηση των ΤΠΕ. Οι φοιτητές που θα παρακολουθήσουν μόνο αυτά τα μαθήματα θα έχουν τη δυνατότητα να αποκτήσουν βασικές δεξιότητες σχετικές με τη χρήση εκπαιδευτικών εφαρμογών με υπολογιστές, να ασχοληθούν με εκπαιδευτικά λογισμικά καθώς και να ενημερωθούν για τις κοινωνικές επιδράσεις της τεχνολογίας. Επομένως παρακολουθώντας έστω και αυτά τα δύο μαθήματα οι φοιτητές αποκτούν αρκετές γνώσεις για την ενσωμάτωση των ΤΠΕ στην τάξη. Βέβαια, δεν θα διδαχθούν μαθήματα πληροφορικού γραμματισμού και θα πρέπει να αναπληρώσουν μόνοι τους τυχόν κενά που θα έχουν. Επίσης, τα μαθήματα αυτά χρησιμοποιούν και μεθόδους ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης.

Στο συγκεκριμένο Τμήμα οι φοιτητές οι οποίοι θα επλέξουν όλα τα μαθήματα ΤΠΕ θα έχουν τη δυνατότητα να αποκτήσουν επαρκώς βασικές δεξιότητες χρήσης Η/Υ και λογισμικού γενικής χρήσης, να μάθουν να δημιουργούν έναν εκπαιδευτικό τόπο, να ασχοληθούν με παιδαγωγικές εφαρμογές των ΤΠΕ όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, να αναπτύξουν εκπαιδευτικό λογισμικό και να δημιουργήσουν δραστηριότητες βασισμένες σε αυτό. Τέλος στο Τμήμα διδάσκεται και ένα μάθημα διδακτικής της πληροφορικής και των ΤΠΕ το οποίο είναι το μοναδικό που διδάσκεται σε όλα τα παιδαγωγικά Τμήματα. Οι μελλοντικοί δάσκαλοι επωφελούνται πολύ με αυτό το μάθημα γιατί σε περίπτωση που αναγκαστούν να αντικαταστήσουν τον καθηγητή πληροφορικής στο δημοτικό θα έχουν τουλάχιστον διδαχθεί τις βασικές αρχές της διδακτικής της πληροφορικής.

Η πλειοψηφία των μαθημάτων διδάσκεται σε αίθουσα και εργαστήριο και στα περισσότερα μαθήματα οι φοιτητές αξιολογούνται σύμφωνα με την απόδοσή τους σε απαλλακτικές εργασίες.

Στο Τμήμα διδάσκουν δύο άντρες και μία γυναίκα. Ο άντρες είναι και οι δύο επίκουροι και απόφοιτοι σχολής θετικών επιστημών, ενώ η γυναίκα είναι πτυχιούχος Παιδαγωγικού Τμήματος και είναι διδάσκουσα ΠΔ407/80. Τα ερευνητικά ενδιαφέροντα και των τριών δεν διαφέρουν. Ασχολούνται και οι τρεις με θέματα ένταξης των ΤΠΕ στην εκπαίδευση.

4.5 Συμπεράσματα για το ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Στο ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων διδάσκονται επτά μαθήματα ΤΠΕ. Αποτελούν το 7% όλων των μαθημάτων που διδάσκονται στο Τμήμα.

Τα μαθήματα που διδάσκονται ανήκουν στις κατηγορίες του πληροφορικού γραμματισμού, της παιδαγωγικής αξιοποίησης των ΤΠΕ, των ειδικών θεμάτων εκπαιδευτικής τεχνολογίας και της

αξιοποίησης των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική έρευνα. Σημειώνεται λοιπόν ότι καλύπτονται τέσσερις βασικές κατηγορίες μαθημάτων. Δεν υπάρχουν μαθήματα εκπαιδευτικού λογισμικού και υποστήριξης γνωστικών αντικειμένων με ΤΠΕ. Όμως, οι μαθητές έρχονται σε επαφή με εκπαιδευτικά λογισμικά στα μαθήματα 'Παιδαγωγική αξιοποίηση των ΤΠΕ Ι και ΙΙ', στα οποία η δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων με τη βοήθεια εκπαιδευτικού λογισμικού είναι ένα μέρος τους. Επίσης, ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός ότι διδάσκεται και ένα μάθημα 'Διαδικτυακών εικονικών περιβαλλόντων', στο οποίο παρουσιάζονται προσεγγίσεις δικτυακών εικονικών περιβαλλόντων με έμφαση σε αυτά που αξιοποιούν χωρικές αναπαραστάσεις και αντιπροσωπεύσεις χρηστών (avatars). Οι φοιτητές εξουικιώνονται με συγκεκριμένο περιβάλλον, αλληλεπιδρούν μέσω αυτού και αναπτύσσουν μαθησιακές δραστηριότητες. Στο μάθημα 'Αξιοποίησης των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική έρευνα' οι φοιτητές μαθαίνουν να χειρίζονται ποιοτικά και ποσοτικά δεδομένα με διάφορα στατιστικά πακέτα όπως το SPSS. Επιπλέον, δύο από τα επτά μαθήματα αφορούν στον *πληροφορικό γραμματισμό*, που σημαίνει πως ακόμη και αν κάποιος δεν είχε από πριν βασικές γνώσεις χειρισμού Η/Υ, θα έχει την ευκαιρία να τις αποκτήσει. Βέβαια, το ένα μάθημα *πληροφορικού γραμματισμού*, στο οποίο οι φοιτητές θα μαθαίνουν να χειρίζονται τον Η/Υ αλλά και λογισμικό γενικής χρήσης καθώς, ίσως να ήταν επαρκές.

Αν κρίνεται απαραίτητο να υπάρχει και δεύτερο μάθημα *πληροφορικού γραμματισμού* καλό θα ήταν να εμπλουτιστεί το περιεχόμενό του. Για παράδειγμα θα ήταν χρήσιμο να διδάσκονται βασικές αρχές σχεδιασμού ενός εκπαιδευτικού τόπου ή ενός blog. Επίσης χρήσιμο θα ήταν να διδάσκονται και κάποια μαθήματα *Υποστήριξης γνωστικών αντικειμένων με ΤΠΕ*, για να μάθουν οι φοιτητές στην πράξη πως γίνεται η διδασκαλία ενός μαθήματος με τη βοήθεια των ΤΠΕ.

Μόνο ένα από τα επτά μαθήματα που διδάσκονται είναι υποχρεωτικό. Το μάθημα αυτό είναι η 'Πληροφορική και Εκπαίδευση' που έχει ως περιεχόμενο την *παιδαγωγική αξιοποίηση των ΤΠΕ*. Είναι επομένως πιθανό ένας φοιτητής στο τέλος των σπουδών του να έχει παρακολουθήσει μόνο αυτό το μάθημα ΤΠΕ που φυσικά δεν είναι δυνατόν να τον εφοδιάσει με όλες τις απαραίτητες δεξιότητες για να χρησιμοποιήσει τις ΤΠΕ στην τάξη του. Θα ήταν ίσως προτιμότερο περισσότερα μαθήματα ΤΠΕ να γίνουν υποχρεωτικά. Με αυτόν τον τρόπο οι φοιτητές θα έχουν τη δυνατότητα να αποκτήσουν πολλές γνώσεις και δεξιότητες για την παιδαγωγική αξιοποίηση των ΤΠΕ, μιας και το μεγαλύτερο ποσοστό των μαθημάτων αφορά στην Παιδαγωγική αξιοποίηση των ΤΠΕ. Έτσι οι απόφοιτοι του ΠΤΔΕ Ιωαννίνων θα έχουν την ικανότητα να εντάξουν στα μαθήματά τους τις ΤΠΕ.

Ακόμη, σημαντικό είναι πως δεν υπάρχει κανένα μάθημα *εκπαίδευσης από απόσταση*. Όμως στο 86% των μαθημάτων γίνεται χρήση ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης, όπου οι φοιτητές έχουν την δυνατότητα να έρθουν σε επαφή με τις νέες μεθόδους εκπαίδευσης από απόσταση και μάλιστα στην πράξη και όχι μέσα από ένα μάθημα ή μια εργασία.

Αναφορικά με τον τρόπο αξιολόγησης των φοιτητών παρατηρείται πως σε κανένα μάθημα οι φοιτητές δεν αξιολογούνται μόνο με την επίδοσή τους στη τελική εξέταση. Στα περισσότερα μαθήματα οι φοιτητές αξιολογούνται με βάση την επίδοσή τους σε εργαστηριακές ασκήσεις. Αυτό συνάδει και με το γεγονός ότι το 71% των μαθημάτων διδάσκεται αποκλειστικά στο εργαστήριο. Έτσι, οι φοιτητές έχουν τη δυνατότητα να εξελιχθούν μέσα στο εξάμηνο, να δείξουν τις αδυναμίες τους στους διδάσκοντες για να μπορέσει να τους βοηθήσει καλύτερα.

Σημειώνεται επίσης, πως τρία από τα επτά μαθήματα διδάσκονται για πάνω από είκοσι συνεχόμενα έτη, ενώ και τα υπόλοιπα διδάσκονται για αρκετά έτη. Αυτό σημαίνει πως ο διδάσκοντας θα έχει την ευκαιρία να οργανώσει πολύ καλά την ύλη που θα διδάξει, να

ανακαλύψει τυχόν δυσκολίες των φοιτητών σε κάποια συγκεκριμένα θέματα και να προσπαθήσει στο επόμενο εξάμηνο να τα εξηγήσει λεπτομερέστερα.

Αναφορικά με τους διδάσκοντες παρατηρείται πως στο ΠΤΔΕ Ιωαννίνων δεν υπάρχει καμία γυναίκα, η οποία να διδάσκει κάποιο μάθημα ΤΠΕ. Επίσης τρεις από τους τέσσερις είναι απόφοιτοι κάποιας σχολής θετικών επιστημών, ενώ μόνο ένας είναι απόφοιτος ΠΤΔΕ. Δεν μπορεί να εξαχθεί κάποιο γενικό συμπέρασμα για τα ερευνητικά τους ενδιαφέροντα μιας και από τους απόφοιτους θετικών επιστημών ένας ασχολείται με την πληροφορική, ένας με διαδικτυακά εικονικά περιβάλλοντα, ένας γενικά με τις ΤΠΕ στην εκπαίδευση, ενώ ο απόφοιτος ΠΤΔΕ ασχολείται με την μεθοδολογία τη έρευνας και τις ΤΠΕ. Ακόμη, παρατηρείται πως ο διδάσκοντας που βρίσκεται στη βαθμίδα του καθηγητή διδάσκει και τα περισσότερα έτη στο Τμήμα (20 έτη) και τα συγγράμματά που έχει γράψει ο ίδιος προτείνονται σε όλα τα μαθήματα, εκτός από το μάθημα της Αξιοποίησης των ΤΠΕ στην Εκπαιδευτική έρευνα.

4.7 Συμπεράσματα για το ΠΤΔΕ του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

Στο ΠΤΔΕ του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών διδάσκονται δέκα μαθήματα ΤΠΕ. Αποτελούν το 8% όλων των μαθημάτων που διδάσκονται στο Τμήμα. Τα μαθήματα αυτά ανήκουν στις κατηγορίες του *πληροφορικού γραμματισμού*, του *εκπαιδευτικού λογισμικού*, της *παιδαγωγικής αξιοποίησης των ΤΠΕ*, της *υποστήριξης γνωστικών αντικειμένων με ΤΠΕ* και της *εκπαίδευσης από απόσταση*. Μόνο ένα μάθημα είναι υποχρεωτικό και αφορά στην *παιδαγωγική αξιοποίηση των ΤΠΕ*. Οι φοιτητές οι οποίοι θα παρακολουθήσουν μόνο αυτό το μάθημα θα έχουν τη δυνατότητα να πληροφορηθούν σχετικά με την εισαγωγή των νέων τεχνολογιών στην ελληνικά σχολεία, καθώς και να αποκτήσουν βασικές γνώσεις για διάφορα θέματα όπως για το εκπαιδευτικό λογισμικό, τη χρήση του διαδικτύου, την εικονική πραγματικότητα στην εκπαίδευση. Γίνεται λοιπόν αντιληπτό πως οι φοιτητές παρακόλουθώντας αυτό το μάθημα θα αποκτήσουν γνώσεις γύρω από διάφορα θέματα παιδαγωγικής αξιοποίησης των ΤΠΕ χωρίς όμως να εμβαθύνουν.

Όμως οι φοιτητές που θα επιλέξουν να παρακολουθήσουν και όλα τα υπόλοιπα μαθήματα ΤΠΕ θα έχουν τη δυνατότητα να μάθουν να χειρίζονται τον Η/Υ, καθώς και λογισμικό γενικής χρήσης, να χρησιμοποιούν και να σχεδιάζουν εκπαιδευτικό λογισμικό, να μάθουν βασικές αρχές της εκπαίδευσης από απόσταση καθώς και τη χρήση του διαδικτύου, να σχεδιάζουν διδακτικά σενάρια βασισμένα σε ΤΠΕ, να μάθουν να διδάσκουν της φυσικές επιστήμες με τη βοήθεια ΤΠΕ καθώς και να χειρίζονται οπτικοακουστικά μέσα διδασκαλίας στο μάθημά τους. Εξάγεται το συμπέρασμα λοιπόν, πως το ΠΤΔΕ του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών προσφέρει στους φοιτητές του μια μεγάλη ποικιλία από μαθήματα νέων τεχνολογιών που θα τους καταστήσουν ικανούς να ενσωματώσουν με επιτυχία τις ΤΠΕ στη σχολική τάξη.

Παρατηρείται επίσης πως τα περισσότερα μαθήματα αποτελούνται από θεωρία και εργαστήριο και πως οι φοιτητές αξιολογούνται με βάση την τελική γραπτή εξέταση καθώς και από την απόδοσή τους σε εργαστηριακές ασκήσεις που πραγματοποιούν κατά τη διάρκεια του εξαμήνου.

Τα μαθήματα νέων τεχνολογιών διδάσκονται από δέκα διδάσκοντες οι οποίοι είναι όλοι ΠΔ 407/80. Αυτό είναι πιθανό να έχει ως αποτέλεσμα τα μαθήματα να αλλάζουν καθώς αλλάζουν και οι διδάσκοντες. Μπορεί να μην υπάρχει δηλαδή μια σταθερότητα στο περιεχόμενο των μαθημάτων. Από τους διδάσκοντες έξι είναι απόφοιτοι ΠΤΔΕ και τέσσερις σχολής θετικών επιστημών. Τα ερευνητικά τους ενδιαφέροντα δεν διαφέρουν πολύ μιας και όλοι ασχολούνται με διάφορα θέματα των ΤΠΕ στην εκπαίδευση. Επίσης στο Τμήμα μία από

τους διδάσκοντες είναι γυναίκα η οποία είναι πτυχιούχος πληροφορικής και τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα δεν διαφέρουν από των υπολοίπων.

4.8 Συμπεράσματα για το ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Κρήτης

Στο ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Κρήτης διδάσκονται δεκαέξι μαθήματα ΤΠΕ. Αποτελούν το 12% όλων των μαθημάτων που διδάσκονται στο Τμήμα, το οποίο είναι ένα αρκετά υψηλό ποσοστό. Τα μαθήματα αυτά ανήκουν στις κατηγορίες του *πληροφορικού γραμματισμού*, του *εκπαιδευτικού λογισμικού*, της *παιδαγωγικής αξιοποίησης των ΤΠΕ*, της *υποστήριξης γνωστικών αντικειμένων με ΤΠΕ*, της *εκπαίδευσης από απόσταση* και των *ειδικών θεμάτων εκπαιδευτικής τεχνολογίας*. Από αυτά τρία μαθήματα είναι υποχρεωτικά και αφορούν στον *πληροφορικό γραμματισμό*, την *εκπαίδευση από απόσταση* και στην *υποστήριξη γνωστικού αντικειμένου με ΤΠΕ*. Οι φοιτητές οι οποίοι θα παρακολουθήσουν μόνο αυτά τα μαθήματα θα έχουν τη δυνατότητα να αποκτήσουν γνώσεις σχετικά με τη δομή του Η/Υ και για λογισμικά γενικής χρήσης, να μάθουν για τη χρήση του διαδικτύου και την εκπαίδευση μέσω αυτού και να μάθουν να σχεδιάζουν μαθήματα σχετικά με τη βιώσιμη ανάπτυξη με τη βοήθεια ΤΠΕ. Γίνεται σαφές πως οι φοιτητές παρακολουθώντας αυτά τα μαθήματα θα αποκτήσουν γνώσεις γύρω από διάφορα θέματα τα οποία όμως δεν θα είναι αρκετά για να μπορέσουν να αξιοποιήσουν επαρκώς τις ΤΠΕ στην τάξη.

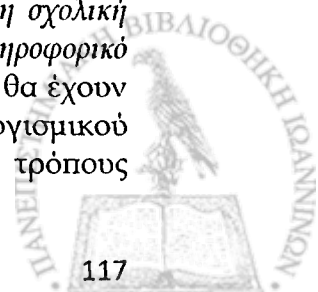
Όμως, οι φοιτητές οι οποίοι θα παρακολουθήσουν και τα υπόλοιπα μαθήματα ΤΠΕ θα έχουν την ευκαιρία να μάθουν επιπλέον πώς να σχεδιάζουν μια ιστοσελίδα, τρόπους ενσωμάτωσης των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική διαδικασία, να δημιουργούν διδακτικά σενάρια βασισμένα σε ΤΠΕ, να μάθουν να διδάσκουν το μάθημα της γλώσσας με ΤΠΕ, να αποκτήσουν οικειότητα με εκπαιδευτικά λογισμικά και να αναπτύξουν μαθησιακές εφαρμογές στηριζόμενες στην εκπαιδευτική ρομποτική. Παρατηρείται πως στο συγκεκριμένο Τμήμα διδάσκεται μια μεγάλη ποικιλία μαθημάτων που καλύπτουν όλες τις βασικές κατηγορίες μαθημάτων καθώς και δύο αρκετά ειδικά μαθήματα: το 'Εργαστήριο εκπαιδευτικής ρομποτικής' και η 'Αξιολόγηση του εκπαιδευτικού λογισμικού: Σχεδιασμός και ανάπτυξη διδακτικού υλικού με τη τεχνολογία κόμικς'.

Επίσης παρατηρείται πως το μεγαλύτερο ποσοστό των μαθημάτων αποτελείται από θεωρία και εργαστήριο. Αναφορικά με τον τρόπο αξιολόγησης των μαθητών στα μαθήματα νέων τεχνολογιών παρουσιάζεται πως σε κανένα μάθημα οι φοιτητές δεν αξιολογούνται μόνο σύμφωνα με την απόδοσή τους στην τελική εξέταση. Επίσης, σε κάποια μαθήματα οι φοιτητές αξιολογούνται και με προφορική εξέταση.

Οι περισσότεροι από τους διδάσκοντες των μαθημάτων νέων τεχνολογιών είναι πτυχιούχοι σχολής θετικών επιστημών και ασχολούνται με τους υπολογιστές στην εκπαίδευση. Μόνο μία είναι γυναίκα η οποία είναι διδάσκουσα ΠΔ 407/80 και ασχολείται με τα πολυμέσα στην εκπαίδευση.

4.9 Συμπεράσματα για το ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Πατρών

Στο ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Πατρών διδάσκονται οκτώ μαθήματα ΤΠΕ. Αποτελούν το 7% όλων των μαθημάτων που διδάσκονται στο Τμήμα. Τα μαθήματα αυτά ανήκουν στις κατηγορίες του *πληροφορικού γραμματισμού*, του *εκπαιδευτικού λογισμικού*, της *παιδαγωγικής αξιοποίησης των ΤΠΕ*, της *υποστήριξης γνωστικών αντικειμένων με ΤΠΕ*, της *αξιοποίησης των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική έρευνα* και της *κοινωνιολογικής ανάλυσης των νέων τεχνολογιών στη σχολική τάξη*. Τα μαθήματα που είναι υποχρεωτικά είναι δύο και αφορούν στην *πληροφορικό γραμματισμό*. Οι φοιτητές οι οποίοι θα παρακολουθήσουν μόνο αυτά τα μαθήματα θα έχουν τη δυνατότητα να αποκτήσουν βασικές γνώσεις χειρισμού Η/Υ αλλά και λογισμικού γενικής χρήσης. Όμως, δεν θα αποκτήσουν καθόλου γνώσεις σχετικά με τρόπους ενσωμάτωσης των ΤΠΕ στην σχολική τάξη.

Οι φοιτητές οι οποίοι θα παρακολουθήσουν και όλα τα υπόλοιπα μαθήματα ΤΠΕ θα έχουν τη δυνατότητα να ασχοληθούν με διάφορα εκπαιδευτικά λογισμικά, να διδαχθούν μεθόδους παιδαγωγικής αξιοποίησης των ΤΠΕ, να χρησιμοποιήσουν τις ΤΠΕ για εκπαιδευτική έρευνα καθώς και για να διδάξουν το μάθημα των μαθηματικών με τη βοήθεια Η/Υ. Φαίνεται λοιπόν ότι οι απόφοιτοι του ΠΔΤΕ του Πανεπιστημίου Πατρών θα έχουν αποκτήσει πολλά χρήσιμα εφόδια. Το συγκεκριμένο Τμήμα καλύπτει τις περισσότερες από τις βασικές κατηγορίες μαθημάτων, εκτός βέβαια από τα μαθήματα εκπαίδευσης από απόσταση. Όμως οι φοιτητές κάνοντας χρήση σύγχρονης τηλεεκπαίδευσης σχεδόν σε όλα τα μαθήματα μαθαίνουν να χρησιμοποιούν στην πράξη μεθόδους e-learning.

Παρατηρείται επίσης πως στα περισσότερα μαθήματα οι φοιτητές αξιολογούνται με βάση την απόδοσή τους στην τελική γραπτή εξέταση καθώς και σε εργασίες που πραγματοποιούν κατά τη διάρκεια του εξαμήνου.

Τα μαθήματα νέων τεχνολογιών διδάσκονται από πέντε διδάσκοντες από τους οποίους καμία δεν είναι γυναίκα. Δύο από αυτούς είναι πτυχιούχοι θεωρητικών σχολών, ένας ΠΤΔΕ και ένας σχολής θετικών επιστημών. Και οι τέσσερις έχουν διαφορετικά ερευνητικά ενδιαφέροντα.

4.10 Γενικά συμπεράσματα

Η εργασία αποτυπώνει την κατάσταση σχετικά με τη διδασκαλία της Πληροφορικής και των ΤΠΕ στα Παιδαγωγικά Τμήματα Δημοτικής Εκπαίδευσης της χώρας με απώτερο στόχο τη διερεύνηση της ετοιμότητας των μελλοντικών εκπαιδευτικών ως προς την παιδαγωγική αξιοποίηση των ΤΠΕ και τη διδασκαλία της Πληροφορικής.

Σε όλα τα ΠΤΔΕ της χώρας διδάσκονται συνολικά 79 μαθήματα πληροφορικής και νέων τεχνολογιών γενικότερα, τα οποία αποτελούν το 8% των συνολικών μαθημάτων που διδάσκονται στα Τμήματα. Τα περισσότερα μαθήματα ΤΠΕ διδάσκονται στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου, ενώ τα λιγότερα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο. Όμως, τα περισσότερα μαθήματα ΤΠΕ σε σχέση με το σύνολο των μαθημάτων του προγράμματος σπουδών του Τμήματος, διδάσκονται στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου και τα λιγότερα στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο.

Η συντριπτική πλειοψηφία των μαθημάτων (74%) σχετικά με τις ΤΠΕ είναι επιλεγόμενα. Τα υποχρεωτικά είναι δύο μαθήματα κατά μέσο όρο ανά Τμήμα και στην πλειοψηφία τους αφορούν στην *παιδαγωγική αξιοποίηση των ΤΠΕ* και στον *πληροφορικό γραμματισμό*. Το εύρημα δείχνει ότι ο μελλοντικός δάσκαλος αποκτά τα βασικά εφόδια για την παιδαγωγική αξιοποίηση των ΤΠΕ στη διδακτική πράξη. Αυτό ενδυναμώνεται αν ληφθούν υπόψη οι κάθε είδους επιμορφώσεις που λαμβάνουν οι εν ενεργεία εκπαιδευτικοί μετά τις σπουδές τους. Σημειώνεται ότι ο πληροφορικός γραμματισμός δεν αναφέρεται μόνο στην απόκτηση δεξιοτήτων χρήσης πληροφορικών εργαλείων αλλά, «περιγράφει την ικανότητα των μαθητών να χρησιμοποιούν τις σύγχρονες ψηφιακές τεχνολογίες, τα εργαλεία επικοινωνίας και τις δικτυακές υπηρεσίες για την προσπέλαση, διαχείριση, ενσωμάτωση, αξιολόγηση, δημιουργία και επικοινωνία πληροφοριών, με στόχο την επίλυση προβλημάτων και, τελικά, τη μάθηση και τη συνεχή τους ανάπτυξη» (<http://digitalschool.minedu.gov.gr/info/newps/ΠληροφορικήκαιΝέεςΤεχνολογίες/ΤΠΕΔημοτικό.pdf>), γεγονός που φαίνεται να καλύπτεται από τα αντίστοιχα μαθήματα στα Παιδαγωγικά Τμήματα.

Γενικά παρατηρείται πως σχεδόν σε κάθε Τμήμα διδάσκεται ένα μάθημα *πληροφορικού γραμματισμού*, παρόλο που οι σημερινοί νέοι είναι αρκετά εξοικειωμένοι με τις νέες τεχνολογίες, όπως φαίνεται και από τα αναλυτικά προγράμματα του Δημοτικού, Γυμνασίου και Λυκείου. Αυτό φυσικά έχει ως αποτέλεσμα όλοι οι φοιτητές να αποκτούν ίδιο επίπεδο αναφορικά με τη χρήση των ΤΠΕ και να είναι όλοι σε θέση να διδάξουν στους μελλοντικούς

μαθητές τους τις βασικές γνώσεις χειρισμού Η/Υ. Επίσης, αποτελεί μια βάση για όλους, ώστε να είναι δυνατή η διδασκαλία άλλων μαθημάτων ή η εκπόνηση εργασιών που απαιτούν δεξιότητες σχετικές με τις ΤΠΕ.

Επίσης τα υποχρεωτικά μαθήματα ΤΠΕ αποτελούν το 5,3% όλων των υποχρεωτικών μαθημάτων που διδάσκονται, ενώ τα επιλεγόμενα το 9,2%. Παρατηρείται πως στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου εμφανίζεται το μεγαλύτερο ποσοστό υποχρεωτικών και επιλεγόμενων μαθημάτων σε σχέση με όλα τα μαθήματα.

Αναφορικά με τα έτη διδασκαλίας των διδασκόντων στα ΠΤΔΕ δεν μπορεί να εξαχθεί κάποιο ασφαλές συμπέρασμα καθώς για ένα μεγάλο ποσοστό διδασκόντων δεν βρέθηκαν διαθέσιμα σχετικά στοιχεία.

Ένα μεγάλο ποσοστό μαθημάτων σε όλα σχεδόν τα Τμήματα αξιοποιεί μεθόδους ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης που αφορούν κυρίως τη διάθεση εκπαιδευτικού υλικού και την υλοποίηση εργασιών, συνήθως πέρα από τις παραδοσιακές τεχνικές, χρησιμοποιώντας την αλληλεπιδραστική διάσταση των ΤΠΕ. Σύμφωνα με την έρευνα των Schellens και Valcke έχει παρατηρηθεί πως οι φοιτητές μέσω της ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης προσηλώνονται περισσότερο στο στόχο τους και επιτυγχάνουν μεγαλύτερα ποσοστά γνώσης (Schellens & Valcke, 2006).

Το 77% των μαθημάτων υλοποιείται ως συνδυασμός θεωρίας και εργαστηρίου ή έχει αποκλειστικά εργαστηριακή μορφή. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα ο μελλοντικός δάσκαλος να μπορεί να συνδυάζει τη θεωρία με την πράξη μέσα από μια ενιαία, συνεχή και δημιουργική διαδικασία, η οποία θα ενθαρρύνει και θα βοηθά τους μαθητές να συμμετέχουν ενεργά, να συνεργάζονται μεταξύ τους, να αναπτύσσουν πρωτοβουλίες, να ανακαλύπτουν τη νέα γνώση, να εκφράζονται και να δημιουργούν, όπως προβλέπεται στο νέο πρόγραμμα σπουδών για την Πληροφορική και τις Νέες Τεχνολογίες.

Αναφορικά με τον τρόπο αξιολόγησης των φοιτητών παρατηρείται ότι το μεγαλύτερο ποσοστό καταλαμβάνουν οι απαλλακτικές εργασίες, γεγονός που δείχνει ότι εγκαταλείπονται σταδιακά οι τυπικές μέθοδοι αξιολόγησης και προτιμώνται εναλλακτικές που κυρίως ακολουθούν τις προσεγγίσεις των θεωριών οικοδόμησης της γνώσης, ενώ ακολουθεί η τελική γραπτή εξέταση σε συνδυασμό με εργαστηριακές ασκήσεις που πραγματοποιούν κατά τη διάρκεια του εξαμήνου. Αξιοσημείωτο είναι επίσης ότι σε ένα μάθημα χρησιμοποιείται αποκλειστικά η τελική προφορική εξέταση, ενώ η τελική γραπτή εξέταση χρησιμοποιείται μόλις στο 6% των μαθημάτων. Βέβαια, για όλα αυτά δεν μπορεί να εξαχθεί σίγουρο συμπέρασμα γιατί για το 13% των μαθημάτων δεν υπάρχουν στοιχεία. Το ότι ως τρόπος αξιολόγησης των φοιτητών προτιμώνται οι απαλλακτικές εργασίες συνάδει και με το γεγονός ότι σύμφωνα με το Νέο Πρόγραμμα Σπουδών για την Πληροφορική οι μαθητές καλούνται να υλοποιήσουν μαθησιακά σχέδια εργασίας (projects) χρησιμοποιώντας ποικίλα εργαλεία των ΤΠΕ, όπως λογισμικά γενικής χρήσης, επεξεργασίας και ανάπτυξης πολυμέσων, εκπαιδευτικά περιβάλλοντα προγραμματισμού και ρομποτικής, εκπαιδευτικά λογισμικά (εννοιολογική χαρτογράφηση, προσομοιώσεις κ.λπ.), πηγές στον Παγκόσμιο Ιστό (ιστοεξερευνήσεις), υπηρεσίες και εφαρμογές Web 2.0 (wikis, blogs, ηλεκτρονικές συζητήσεις, εργαλεία διαμοίρασης υλικού). Ο εκπαιδευτικός αξιολογεί το μαθητή αξιοποιώντας πληροφορίες από ποικίλες αναθέσεις (ασκήσεις, δραστηριότητες, σχέδια έρευνας, ηλεκτρονικά διαγωνίσματα στον υπολογιστή), οι οποίες αντανakλούν το βαθμό που κάθε μαθητής επιτυγχάνει τους μαθησιακούς στόχους του προγράμματος σπουδών της Πληροφορικής και των Νέων Τεχνολογιών. Έτσι ο δάσκαλος αξιολογεί την απόδοση του μαθητή αλλά και ανακαλύπτει τυχόν αδυναμίες που μπορεί να έχει.

Γενικά, παρατηρείται ότι διδάσκονται μαθήματα τα οποία καλύπτουν ποικίλα θέματα Πληροφορικής και ΤΠΕ. Τα μαθήματα αυτά, όπως έχουμε αναφέρει και παραπάνω, τα

κατηγοριοποιήσαμε με βάση το περιεχόμενό τους. Οι κατηγορίες που προέκυψαν ταυτίζονται σε μεγάλο ποσοστό και με τις κατηγορίες των μαθημάτων ΤΠΕ που διδάσκονται στο πανεπιστήμιο των Βάσκων στην Ισπανία (Lareki et al., 2010). Σύμφωνα λοιπόν με το περιεχόμενό τους σημειώνεται πως σε μεγαλύτερο ποσοστό εμφανίζονται τα μαθήματα παιδαγωγικής αξιοποίησης των ΤΠΕ, που σημαίνει πως δίνεται ιδιαίτερη βαρύτητα στο να αποκτήσουν οι φοιτητές τις απαραίτητες γνώσεις για να χρησιμοποιούν αποτελεσματικά τις ΤΠΕ στη διδασκαλία των άλλων μαθημάτων. Αξίζει επίσης να επισημανθεί πως τα υποχρεωτικά μαθήματα, τα οποία θα τα παρακολουθήσουν σίγουρα όλοι οι φοιτητές αφορούν στην παιδαγωγική αξιοποίηση των ΤΠΕ. Προτιμάται δηλαδή, στα λίγα μαθήματα που είναι υποχρεωτικά σε κάθε Τμήμα οι φοιτητές να αποκτούν γνώσεις για τρόπους ενσωμάτωσης των ΤΠΕ στο μάθημά τους.

Παρατηρείται επίσης πως δεν διδάσκονται σε όλα τα Παιδαγωγικά Τμήματα μαθήματα υποστήριξης γνωστικών αντικειμένων με ΤΠΕ. Συγκεκριμένα διδάσκονται σε έξι από τα δέκα Τμήματα και μάλιστα σε μόλις δύο από αυτά διδάσκονται την υποστήριξη βασικών μαθημάτων όπως είναι η γλώσσα και τα μαθηματικά με τη βοήθεια ΤΠΕ. Είναι βασικό κάθε μελλοντικός δάσκαλος να μαθαίνει έστω και για κάποια μαθήματα που θα κληθεί να διδάξει, πώς να χρησιμοποιήσει αποτελεσματικά τις ΤΠΕ. Βέβαια στα μαθήματα παιδαγωγικής αξιοποίησης των ΤΠΕ διδάσκονται οι βασικές αρχές χρήσης των ΤΠΕ στη διδακτική πράξη αλλά αυτό δεν είναι αρκετό.

Ο μικρός αριθμός μαθημάτων σχετικά με τον προγραμματισμό και τη διδακτική της Πληροφορικής ερμηνεύεται από το γεγονός ότι μέχρι σήμερα ο προγραμματισμός δεν αποτελεί γνωστικό αντικείμενο του αναλυτικού προγράμματος στο Δημοτικό σχολείο και επομένως δεν απαιτούνται γνώσεις διδακτικής της Πληροφορικής. Το νέο όμως πρόγραμμα σπουδών για τις ΤΠΕ στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση προβλέπει ότι τέτοια θέματα θα διδάσκουν και «πιστοποιημένοι εκπαιδευτικοί πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης που έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς την επιμόρφωση ΤΠΕ Β' επιπέδου». Αυτό ίσως αποτελέσει κίνητρο για την αναδιοργάνωση των γνωστικών αντικειμένων που διδάσκονται στα ΠΤΔΕ ενισχύοντας τα προγράμματα σπουδών με μαθήματα προγραμματισμού και διδακτικής της Πληροφορικής.

Αξιοσημείωτο είναι επίσης πως διδάσκονται και κάποια μαθήματα με αρκετά εξειδικευμένο περιεχόμενο όπως είναι η εκπαιδευτική ρομποτική και η παιδαγωγική αξιοποίηση δικτυακών εικονικών περιβαλλόντων. Η χρήση εργαλείων όπως τα Lego Mindstorms που χρησιμοποιούνται στην κατασκευή ρομποτικών συστημάτων καθώς και εικονικών περιβαλλόντων όπως το Second Life και το OpenSim κεντρίζει όλο και περισσότερο το ενδιαφέρον των εκπαιδευτικών, το οποίο οφείλεται κυρίως στα ερευνητικά ενδιαφέροντα των διδασκόντων. Παράλληλα παρέχονται ευκαιρίες στους φοιτητές να γνωρίσουν νέες προσεγγίσεις στις ΤΠΕ στην εκπαίδευση.

Οι φοιτητές, οι οποίοι όμως δεν θα αρκестούν μόνο στα υποχρεωτικά μαθήματα των ΤΠΕ αλλά θα επιλέξουν και αρκετά επιλεγόμενα, σύμφωνα με τους τέσσερις άξονες των μαθησιακών στόχων του Προγράμματος Σπουδών που προτείνονται για τις ΤΠΕ μέσω των μαθημάτων πληροφορικού γραμματισμού είναι σε θέση να χειρίζονται τον Η/Υ, να χρησιμοποιούν λογισμικό γενικής χρήσης, να αναζητούν πληροφορίες στο Διαδίκτυο, να επικοινωνούν. Επίσης, μέσω των μαθημάτων παιδαγωγικής αξιοποίησης των ΤΠΕ μαθαίνουν για το ρόλο των ΤΠΕ στη σύγχρονη εποχή. Χρήσιμο είναι να προστεθούν μαθήματα στους οδηγούς σπουδών των Παιδαγωγικών Τμημάτων με τα οποία οι φοιτητές θα αποκτούν ψηφιακή κουλτούρα αποκτώντας στάσεις, αξίες και συμπεριφορές σχετικά με την σωστή χρήση των ΤΠΕ. Η σωστή χρήση των ΤΠΕ αφορά σε ζητήματα ηλεκτρονικής ασφάλειας, προστασίας προσωπικών δεδομένων, πληροφορικής ηθικής και δεοντολογίας, σε κώδικες διαχείρισης και αξιοποίησης πληροφοριών από πηγές κ.λ.π. Με τη διδασκαλία

μαθημάτων εκπαιδευτικού λογισμικού, έρχονται σε επαφή με νέα λογισμικά και μαθαίνουν να δημιουργούν διδακτικά σενάρια με αυτά. Παρατηρείται επίσης πως αν και οι δάσκαλοι καλούνται να διδάξουν στους μαθητές την εννοιολογική χαρτογράφηση, σε ελάχιστα μαθήματα των Παιδαγωγικών Τμημάτων διδάσκονται την μοντελοποίηση μέσω εννοιολογικών χαρτών.

Αναφορικά με το πλαίσιο για την εισαγωγή των ΤΠΕ στα Προγράμματα Σπουδών των Παιδαγωγικών Τμημάτων που προτείνει ο Αναστασιάδης (2005), τα Παιδαγωγικά Τμήματα το ακολουθούν σε γενικές γραμμές. Συγκεκριμένα στα περισσότερα Τμήματα (επτά από τα εννιά) διδάσκονται μαθήματα πληροφορικού γραμματισμού, τα οποία κατά κύριο λόγο είναι και υποχρεωτικά. Επίσης σε όλα τα Τμήματα διδάσκονται μαθήματα παιδαγωγικής αξιοποίησης των ΤΠΕ, ενώ σε έξι από τα εννιά Τμήματα υπάρχουν μαθήματα εκπαιδευτικού λογισμικού. Στα υπόλοιπα τρία Τμήματα τα εκπαιδευτικά λογισμικά αποτελούν κάποια ενότητα των μαθημάτων παιδαγωγικής αξιοποίησης των ΤΠΕ. Ακόμη μέσω των μαθημάτων εκπαίδευσης από απόσταση, τα οποία διδάσκονται σε τρία από τα εννιά Τμήματα, καθώς και μέσω των μεθόδων ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης που εφαρμόζεται σε όλα σχεδόν τα Τμήματα, οι φοιτητές μαθαίνουν τις αρχές της εκπαίδευσης από απόσταση. Κρίνεται απαραίτητο να προστεθούν μαθήματα στα οποία οι φοιτητές θα διδάσκονται πώς να χρησιμοποιούν τις ΤΠΕ ως εργαλείο διδασκαλίας των μαθημάτων στο δημοτικό, δηλαδή μαθήματα υποστήριξης γνωστικών αντικειμένων με ΤΠΕ, καθώς και μαθήματα με περιεχόμενο τις κοινωνικές επιδράσεις των ΤΠΕ.

Σε μια σύγκριση μεταξύ των Παιδαγωγικών Τμημάτων Δημοτικής Εκπαίδευσης με βάση το περιεχόμενο και το πλήθος των μαθημάτων νέων τεχνολογιών, θα μπορούσε να επισημανθεί το γεγονός ότι το Πανεπιστήμιο Αιγαίου είναι αυτό που καλύπτει τις περισσότερες κατηγορίες μαθημάτων αλλά και εμφανίζει και μεγάλο ποσοστό μαθημάτων νέων τεχνολογιών σε σχέση με το σύνολο των μαθημάτων που διδάσκονται. Επίσης, έχει και τα περισσότερα υποχρεωτικά μαθήματα νέων τεχνολογιών σε σχέση με τα άλλα Τμήματα.

Ακόμη, σε σχέση με τα συγγράμματα που προτείνονται στους φοιτητές παρατηρείται πως αυτά που προτιμώνται περισσότερο είναι διδασκόντων στα Τμήματα αυτά, όπως για παράδειγμα οι Αναστασιάδης, Μικρόπουλος, Παναγιωτακόπουλος, αλλά και καθηγητών που δεν διδάσκουν πια όπως οι Σολομωνίδου, Ράιπης και Ράπη. Ένα σύγγραμμα που προτείνεται σε πολλά Τμήματα είναι το «Εισαγωγή στις εκπαιδευτικές εφαρμογές των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών» με συγγραφέα τον Κόμη που είναι μέλος ΔΕΠ στο Τμήμα Επιστημών της Εκπαίδευσης και της Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία του Πανεπιστημίου Πατρών. Παρατηρείται επίσης πως η πλειοψηφία των προτεινόμενων συγγραμμάτων έχει εκδοθεί το χρονικό διάστημα 2000-2010. Η μεγαλύτερη εκδοτική δραστηριότητα εμφανίζεται κατά τα έτη 2006 – 2007 γεγονός που δηλώνει ότι γενικά στα Παιδαγωγικά Τμήματα διδάσκονται σχετικά σύγχρονα θέματα των ΤΠΕ στην εκπαίδευση.

Σχετικά με τη βαθμίδα των διδασκόντων φαίνεται πως οι περισσότεροι είναι διδάσκοντες ΠΔ 407/80. Σημειώνεται όμως, πως και οι δέκα διδάσκοντες από το Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών είναι ΠΔ 407/80. Χωρίς να συμπεριληφθεί το Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο οι περισσότεροι διδάσκοντες είναι επίκουροι καθηγητές. Επίσης σε σχέση με τις βασικές σπουδές των διδασκόντων παρατηρείται ότι οι περισσότεροι είναι πτυχιούχοι οχλών θετικών επιστημών, στην πλειοψηφία τους φυσικοί με σχετικές με τις ΤΠΕ μεταπτυχιακές σπουδές και αντίστοιχο ερευνητικό έργο. Σε δεύτερη θέση εμφανίζονται οι πτυχιούχοι Παιδαγωγικών Τμημάτων. Ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός ότι στα Παιδαγωγικά Τμήματα διδάσκονται και ορισμένα αρκετά εξειδικευμένα μαθήματα όπως η εκπαιδευτική ρομποτική και οι εφαρμογές της εικονικής πραγματικότητας στην εκπαίδευση. Μάλιστα, στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου το μάθημα που έχει ως περιεχόμενο την εικονική

πραγματικότητα είναι υποχρεωτικό. Αυτό φαίνεται να προκύπτει ως αποτέλεσμα των ερευνητικών ενδιαφερόντων των διδασκόντων και παρέχει μία ευκαιρία στους μελλοντικούς δασκάλους να έλθουν σε επαφή με προηγμένες εκπαιδευτικές τεχνολογίες.

Ακόμη, μελετώντας τα ερευνητικά ενδιαφέροντα των διδασκόντων με βάση τις σπουδές τους παρατηρείται πως οι πτυχιούχοι των Παιδαγωγικών Τμημάτων ασχολούνται με θέματα των ΤΠΕ στην εκπαίδευση, όπως και οι πτυχιούχοι σχολής θετικών επιστημών, ενώ οι πτυχιούχοι σχολής θεωρητικών επιστημών καθώς και οι πτυχιούχοι κοινωνικών και ανθρωπιστικών επιστημών ασχολούνται κυρίως με τη διδακτική κάποιου γνωστικού αντικείμενου καθώς και με τη μεθοδολογία της έρευνας.

Σημειώνεται ακόμη, πως οι γυναίκες διδάσκουσες μαθημάτων νέων τεχνολογιών είναι μόλις το 16%, δηλαδή επτά στο σύνολο. Οι περισσότερες είναι ΠΔ 407/80, είναι πτυχιούχοι σχολής θετικών επιστημών και ασχολούνται με θέματα των ΤΠΕ στην εκπαίδευση καθώς και με τη διδακτική κάποιου γνωστικού αντικείμενου. Παρατηρείται δηλαδή, πως δεν υπάρχουν διαφορές σε σχέση με το σύνολο των διδασκόντων. Βέβαια οι γυναίκες διδάσκουσες είναι πολύ λίγες σε σχέση με τους άνδρες για να μπορούμε να βγάλουμε κάποιο ασφαλές συμπέρασμα.

Τα ευρήματα της παρούσας μελέτης και ιδιαίτερα αυτά που αφορούν στους τρόπους διδασκαλίας και αξιολόγησης, στην αξιοποίηση τεχνικών τηλεκπαίδευσης, καθώς και στο προφίλ των διδασκόντων, αναδεικνύουν ότι τα μαθήματα που αφορούν την Πληροφορική και τις ΤΠΕ στα Παιδαγωγικά Τμήματα Δημοτικής Εκπαίδευσης, χαρακτηριζόμενα από μια τεχνολογική διάσταση, εφαρμόζουν διδακτικές μεθόδους και στρατηγικές που απορρέουν από τις θεωρίες οικοδόμησης της γνώσης και αποκλίνουν από τις παραδοσιακές παιδαγωγικές θεωρήσεις και πρακτικές. Φαίνεται ότι οι ΤΠΕ παρέχουν τα κίνητρα και τα εργαλεία σε δίδασκοντες και φοιτητές για την εφαρμογή σύγχρονων παιδαγωγικών προσεγγίσεων, γεγονός που επιζητείται για κάθε γνωστικό αντικείμενο, ιδιαίτερα σε Παιδαγωγικά Τμήματα στα οποία διδάσκονται και ερευνώνται ζητήματα μαθησιακών θεωριών, διδακτικών μεθόδων και στρατηγικών, που σπάνια υλοποιούνται στην πράξη.

Κρίνεται απαραίτητο να τεθούν οι βάσεις για να πραγματοποιηθεί ένας κοινός σχεδιασμός των οδηγών σπουδών όλων των Παιδαγωγικών Τμημάτων, σχετικά με τα μαθήματα των ΤΠΕ, με στόχο οι μελλοντικοί δάσκαλοι να αποκτούν τις ίδιες γνώσεις σχετικά με την ενσωμάτωση των ΤΠΕ στη διδακτική πράξη. Με αυτόν τον τρόπο δεν θα υπάρχουν διαφοροποιήσεις σχετικά με τις γνώσεις που θα αποκτούν οι μαθητές και το πώς θα χρησιμοποιούν τις ΤΠΕ. Γενικά παρατηρείται πως οι φοιτητές των ελληνικών Παιδαγωγικών Τμημάτων θα είναι ικανοί να ανταποκριθούν στο ρόλο τους αν διδάσκονται όλοι μαθήματα παιδαγωγικής αξιοποίησης των ΤΠΕ. Το βέβαιο είναι πως ένα μάθημα παιδαγωγικής αξιοποίησης των ΤΠΕ σε κάθε Τμήμα δεν αρκεί. Είναι σημαντικό περισσότερα μαθήματα ΤΠΕ να γίνουν υποχρεωτικά σε κάθε Τμήμα και να αφορούν στην παιδαγωγική αξιοποίηση των ΤΠΕ, στον πληροφορικό γραμματισμό, αλλά με εμπλουτισμένο περιεχόμενο, στο εκπαιδευτικό λογισμικό και στην υποστήριξη γνωστικών αντικείμενων με ΤΠΕ. Όμως, όσο καλά και αν σχεδιαστούν οι οδηγοί σπουδών των Παιδαγωγικών Τμημάτων, οι δάσκαλοι πρέπει να επιμορφώνονται συνεχώς σχετικά με νέα θέματα για τη χρήση των ΤΠΕ με στόχο να δημιουργηθεί μια μεγάλη βάση κατάλληλα καταρτισμένων εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, οι οποίοι θα είναι σε θέση να υποστηρίξουν αποτελεσματικά το νέο Πρόγραμμα Σπουδών για τις ΤΠΕ στο Δημοτικό Σχολείο.

4.11 Περιορισμοί της έρευνας

Η παρούσα έρευνα περιέχει κάποια ελλιπή εμπειρικά δεδομένα, που αφορούν στοιχεία που σχετίζονται με τα μαθήματα ΤΠΕ καθώς και στοιχεία που αφορούν στο προφίλ των διδασκόντων. Αυτό οφείλεται κυρίως σε αδυναμία επαφής με διδάσκοντες ή σε ελλείψεις οδηγούς σπουδών και δικτυακούς τόπους.

Επίσης η έρευνα που πραγματοποιήθηκε αφορά μαθήματα ΤΠΕ που διδάχτηκαν σε συγκεκριμένο έτος (2010-2011) και δεν είναι δυνατό να εξαχθεί ένα συμπέρασμα που να αφορά όλα τα έτη.

4.12 Προτάσεις για περαιτέρω μελέτη

Η παρούσα έρευνα θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί επίσης με παρακολούθηση των μαθημάτων ΤΠΕ σε κάθε Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, έτσι ώστε να διαπιστωθεί το επίπεδο των γνώσεων που λαμβάνουν οι φοιτητές. Χρήσιμο θα ήταν επίσης να γίνουν συνεντεύξεις σε διδάσκοντες και φοιτητές με στόχο να εξακριβωθεί αν ανταποκρίνονται οι οδηγοί σπουδών στο περιεχόμενο των μαθημάτων

Η έρευνα είναι εφικτό να επεκταθεί και για τα Τμήματα τα οποία προετοιμάζουν τους μελλοντικούς εκπαιδευτικούς της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Θα παρουσίαζε ενδιαφέρον να παρατηρηθεί αν η εκπαίδευση των δασκάλων, αναφορικά με τις ΤΠΕ, παρουσιάζει διαφορές με των υπολοίπων εκπαιδευτικών. Επίσης αν η ψηφιακή κουλτούρα των εκπαιδευτικών της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης είναι διαφορετική σε Τμήματα θετικών σχολών, (μαθηματικό, φυσικό, χημικό κ.λ.π.) σε σχέση με τις θεωρητικές σχολές (φιλολογία, ΦΠΨ κ.λ.π.).

Ακόμη, θα μπορούσε να μελετηθεί κατά πόσο διδάσκονται παιδαγωγικά μαθήματα στα Τμήματα Πληροφορικής, καθώς και το περιεχόμενό τους. Χρήσιμο θα ήταν να διαπιστωθεί αν οι απόφοιτοι Πληροφορικής λαμβάνουν απλά τεχνολογική κατάρτιση, ή αν προετοιμάζονται για να διδάξουν τις Νέες Τεχνολογίες στη σχολική τάξη στηριζόμενοι σε παιδαγωγικές μεθόδους.

Βιβλιογραφία

- Angeli, C. (2005). Transforming a teacher education method course through technology: effects on preservice teachers technology competency, *Computers and Education*, 45(4), pp. 383-398.
- Carle, C. A., Jaffee, D., Miller, D. (2009). Engaging college science students and changing academic achievement with technology: A quasi-experimental preliminary investigation, *Computers and Education*, 52(2), pp. 376-380.
- Chen Rong-Ji. (2010). Investigating models for preservice teachers' use of technology to support student-centered learning, *Computers and Education*, 55(1), pp. 32-42.
- Chrisostomou C. and Selwood I. (2001). A comparison of student behaviours on two types of ICT course, *Themes in Education "The preparation of teachers for the information society: Special issue"*, 2(4), 415-423
- Darling – Hammond, L. & McLaughlin, M.W. (1996). Investing in Teaching as a Learning Profession: policy problems and prospects, στο: L. Darling – Hammond & G. Sykes, *Teaching as the learning profession: Handbook of policy and practice*. San Francisco: Jossey-Bass, 376-441.
- Drent, M. & Meelissen M. (2008). Which factors obstruct or stimulate teacher educators to use ICT innovatively?, *Computers and Education*, 51(1), pp. 187-199.
- Goktas, Y. & Demirel, T. (2012). Blog-enhanced ICT courses: Examining their effects on prospective teachers' ICT competencies and perceptions, *Computers and Education*, 56(3), pp. 908-917.
- Katz, L. & Raths, J. (1990). A framework for research on teacher education programs, στο: R. Tisher and M. Widden (Eds.), *Research in Teacher Education, International Perspectives*, London and N York: The Falmer Press.
- Lareki, A., Morentin, J., Amenabar, N. (2010). Towards an efficient training of university faculty on ICTs, *Computers and Education*, 54(2), pp. 491-497.
- Laurillard, D. (1993). *Rethinking University Teaching, a Framework for the Effective Use of Educational Technology*. London: Routledge.
- Makrakis, V. (1997). Perceived Relevance of IT courses to prospective teachers' professional needs: the case of Greece, *Journal of Information Technology in Teacher Education*, 6(2), 157-168.
- Nurse, Paul. (2012). Shut down or restart? The way forward for computing in UK schools. The Royal Society.
- Schellens, T. & Valcke, M. (2006). Fostering knowledge construction in university students through asynchronous discussion groups, *Computers and Education*, 46(4), pp. 349-370.
- Simpson, M., Payne, F., Munro, R., Hushes, S. (1999). Using Information and Communications Technology as a Pedagogical Tool: who educates the educators?. *Journal of education for teaching*.
- ten Brummelhuis, A. C. A. (2001). ICT-monitor 1999-2000, *Ierarenopleidingen [ICT-monitor 1999-2000 Teacher education]*. Enschede: University of Twente.
- ΤΤΑ (1998), Initial Teacher Training: National Curriculum for the use of ICT in Subject Teaching, στο. Α. Δημητρακοπούλου (επιμ.), *Πρακτικά 3ου Συνεδρίου ΕΤΠΕ "Οι ΤΠΕ στην Εκπαίδευση"*, Τόμος Α', (σ. 563-572), Ρόδος: Εκδόσεις Καστανιώτη.
- Peeraer, J. & Van Petegem, P. (2011). ICT in teacher education in an emerging developing country: Vietnam's baseline situation at the start of 'The Year of ICT', *Computers and Education*, 56(4), pp. 974-982.
- Pellegrino, J. W. & Altman, J. E. (1997) Information technology and teacher preparation: some critical issues and illustrative solutions, *Peabody Journal of Education*, 72(1), pp. 89±121.
- Hjarnaa, P. & Bollerslev, P. (1995) IT in teacher education in Denmark, *Journal of Computer Assisted Learning*, 11(1), pp. 46±50.
- UNESCO (2008). ICT Competency Standards for Teachers: Competency Standards Modules.
- UNESCO (2008). ICT Competency Standards for Teachers: Implementation Guidelines, Version 1.0.
- UNESCO (2008). ICT Competency Standards for Teachers: Policy Framework.
- UNESCO (2008). Decade of Education for Sustainable Development.
- Plomp, T., Anderson, R., Law, N., Quale, A. (2009). *Cross-national Information and Communication Technology: policies and practices in education*. U.S.A.: Information Age Publishing.
- van Braak, J. (2001). Factors influencing the use of computer mediated communication by teachers in secondary schools. *Computers & Education*, 36, 41-57.
- Αθανασίου, Λ. (1998). *Γλώσσα – Γλωσσική Επικοινωνία και Διδασκαλία στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση*, Ιωάννινα: Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων.
- Αναστασιάδης, Π. (2005). *Νέες Τεχνολογίες και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση στην υπηρεσία της Δια Βίου Μάθησης: Προς μια νέα «Κοινωνική Συμφωνία» για την άρση των συνεπειών του «Ψηφιακού Δυϊσμού»*. Στο Λιοναράκης, Α. (επιμ.). *΄Παιδαγωγικές και Τεχνολογικές Εφαρμογές΄*, Πρακτικά 3ου Διεθνούς Συνεδρίου Ανοικτής και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, Ελληνικό Δίκτυο Ανοικτής και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης, Πάτρα, 11-13 Νοέμβρη.
- Βρύζας, Κ. (1990). «Μέσα επικοινωνίας και εκπαίδευσης», *Σύγχρονη εκπαίδευση* 51, 77-89
- Γιαννακοπούλου, Ε., (1994). *Η πληροφορική στην Εκπαίδευση, Νέοι Παιδαγωγικοί οριζόντες*, Αθήνα: Γρηγόρης.
- Στο: Καλαϊτζίδου Ε. (2007). *Στάσεις των εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης προς τις τεχνολογίες της πληροφορίας και επικοινωνίας με κριτήριο το φύλο*. Θεσσαλονίκη.

- Δημόπουλος, Π. (2004). Οι Νέες Τεχνολογίες της Πληροφορικής στην Επαγγελματική Κατάρτιση των Υποψηφίων Εκπαιδευτικών. Μεταπτυχιακή Εργασία Α.Π.Θ. Φιλοσοφική Σχολή Τμήμα Φ. Π. Τομέας Παιδαγωγικής.
- Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγράμματος Σπουδών Πληροφορικής (ΔΕΠΠΣ). Αθήνα: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, www.pi-schools.gr/programs/depps/
- Καλαϊτζίδου, Ε. (2007). Στάσεις των εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης προς τις τεχνολογίες της πληροφορίας και επικοινωνίας με κριτήριο το φύλο. Μεταπτυχιακή Εργασία Α.Π.Θ. Φιλοσοφική Σχολή Τμήμα Φ. Π. Τομέας Παιδαγωγικής.
- Κόμης, Β. (2004). Εισαγωγή στις εκπαιδευτικές εφαρμογές των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών. Αθήνα: Εκδόσεις Ν. Τεχνολογιών.
- Κονιδάρη, Ε., (2005), «Νέες Τεχνολογίες στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. Στάσεις και πεποιθήσεις των Ελλήνων εκπαιδευτικών απέναντι στους Η/Υ», Σύγχρονη Εκπαίδευση, 141, σελ. 143-156.
- Κουηγός, Χ. & Δημαράκη, Ε. (2002). Νοητικά εργαλεία και Πληροφοριακά Μέσα: παιδαγωγική Αξιοποίηση της Σύγχρονης Τεχνολογίας για τη Μετεξέλιξη της Εκπαιδευτικής Πρακτικής. Αθήνα: Εκδόσεις Καστανιώτη.
- Λαφατζή, Ι. (2005). Οι Δυνατότητες Αξιοποίησης του Η/Υ και του Internet στην Εκπαιδευτική Διαδικασία: Επιπτώσεις στις Ακαδημαϊκές Επιδόσεις και την Κοινωνική Συμπεριφορά των Εφήβων. Μεταπτυχιακή Εργασία: Α.Π.Θ. Φιλοσοφική Σχολή, Τμήμα Φ.Π. Τομέας Παιδαγωγικής.
- Μητσοπούλου, Ο. & Βεκύρη, Ι. (2011). Ατομικοί και σχολικοί παράγοντες που επηρεάζουν τη χρήση των ΤΠΕ στη διδασκαλία από εκπαιδευτικούς Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης. Πρακτικά 2ου Πανελληνίου Συνεδρίου: "Ένταξη και χρήση των ΤΠΕ στην Εκπαιδευτική Διαδικασία".
- Μικρόπουλος, Τ. Α. (2006). Ο υπολογιστής ως γνωστικό εργαλείο. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Μικρόπουλος, Τ. Α., Μπέλλου, Ι. (2010). Σενάρια διδασκαλίας με υπολογιστή. Αθήνα: Κλειδάριθμος
- Μπουραντάς, Ο., (2005), « Απόψεις φιλολόγων εκπαιδευτικών αναφορικά με την εισαγωγή και τη χρήση των ΤΠΕ στη διδακτική διαδικασία, Σύγχρονη Εκπαίδευση, 141, σελ. 118-131
- Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, <http://www.eled.auth.gr/>
- Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Αλεξανδρούπολης, <http://www.eled.duth.gr/>
- Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, <http://www.primedu.uoa.gr/>
- Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης Πανεπιστημίου Αιγαίου, <http://www.pre.aegean.gr/>
- Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας, <http://www.eled.uowm.gr/>
- Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, <http://www.pre.uth.gr/main/>
- Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, <http://ptde.uoi.gr/>
- Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης Πανεπιστημίου Κρήτης, <http://www.edc.uoc.gr/ptde/>
- Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης Πανεπιστημίου Πατρών, <http://www.elemedu.upatras.gr/>
- Παπαναούμ Ζ. 2005. Ο ρόλος της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών στην επαγγελματική τους ανάπτυξη: γιατί, πότε, πώς, στο: Γ. Μπαγάκης (επιμ.), Επιμόρφωση και επαγγελματική ανάπτυξη του εκπαιδευτικού. Αθήνα. Μεταίχμιο, 82-91.
- Πρόγραμμα σπουδών για τις ΤΠΕ στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση <http://digitalschool.minedu.gov.gr/info/newps/ΠληροφορικήκαιΝέεςΤεχνολογίες/ΤΠΕΔημοτικό.pdf>
- Ράπτης, Α., Ράπτη, Α., (2002). Μάθηση και Διδασκαλία στην εποχή της Πληροφορίας. Ολική προσέγγιση, τ. Α' Αθήνα: Ράπτης.
- Σολομωνίδου, Χ., (1999) «Εκπαιδευτική Τεχνολογία», Αθήνα: Καστανιώτη.
- Τζιμογιάννης, Α. & Κόμης, Β. (2004). Στάσεις και αντιλήψεις εκπαιδευτικών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης σχετικά με την εφαρμογή των ΤΠΕ στη διδασκαλία τους. Στο: Μ. Γρηγοριάδου, Α. Ράπτης, Σ. Βοσνιάδου & Χ. Κουηγός (Επιμ.), Πρακτικά 4ου Πανελληνίου Συνεδρίου με Διεθνή Συμμετοχή «Οι ΤΠΕ στην εκπαίδευση», σελ.165-176.
- Υλικό για την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών πληροφορικής που θα διδάξουν στα 800 ολοήμερα δημοτικά σχολεία με ενιαίο διαμορφωμένο εκπαιδευτικό πρόγραμμα ΕΑΕΠ
- ΥΠΕΠΘ, (1997), Ενιαίο πλαίσιο προγράμματος Σπουδών Πληροφορικής, Αθήνα: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.